Ma 44 oldal.

Állandó helyi és külföldi képszolgálat

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED. ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 199. SZÁM. Debrecen, 1938 szeptember 4 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

Tikáv – Keleti Vásár

Tegnap kitárta kapuit immár negyedjére a Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Árumintavásár, hogy megmutassa az érdeklődők tízezreinek a magyar ipar és kereskedelem fejlettségét, folyton emelkedő színvonalát, sőt, hogy ízelítőt adjon a magyar mezőgazdaság csodáiból is.

A magyar erő és akarat nagyszerű dokumentuma ez a kiállítás, testvéri egyetértésben sorakozik egymás mellett a nagy demonstrációban a gyáripar, a kézművesipar, a kereskedelem és mellé áll a mezőgazdaság.

Mint grandiózus felkiáltó és figyelmeztető jel merednek az ég felé a Tikáv tornyai és épületei, bizonyítván, hogy élni akarunk és élni fogunk. Élni fogunk trianoni megcsonkítottságunkban, a mostoha viszonyok és keserű adottságok között is.

És örömmel szemlélvén a magyar szorgalom, tehetség, kitartás és munka pompás produktumait, látván, hogy az összefogás és egyetakarás milyen szép eredményeket mutat fel, meggyőződvén arról, hogy milyen értékeket lehet szervező erővel csoportosítani, beleilesztvén mindezt a történelmi Debrecen patinás keretébe,

önként felvetődik a gondolat, hogy a debreceni Tikáv-ot tovább lehet és kell lendíteni a kifejlődés útján.

Két szó, egy gondolat zsong fülünkben.

Keleti Vásár.

A gondolat: Csonka-Magyarországnak eme keleti végén

még a Tikáv mostani örvendetes arányainál is nagyobb mértékben létrehozni a magyar mezőgazdaság, a magyar ipar, a magyar kereskedelem grandiózus értéknyilvánítását, kiállítását és vásárát.

A Tikáv olyan magnak bizonyult, mely valóban terebélyes tölggyé nőhet. A Tikáv eddigi szép eredményei mellett is valahogy egy szűkreszabott területre vonatkoztatható, holott

a valóságban büszkébb és érzékeltetőbb címet és elnevezést igényelhetne, különösen, ha keretei még bővülnének, ha még intenzívebben felölelné a mezőgazdaságot is.

Ilyen elnevezés, ilyen nagyobb hatókörű fogalom lenne a

Keleti Vásár.

Rövid, pregnáns és olyat érzékeltető, ami határokon innen és határokon túl még a mostaninál is nagyobb érdeklődést keltene, nagyobb tömegeket vonzana.

Történelmi tényeken, hagyományokon alapul ez az elgondolás. — A letűnt századokban a debreceni vásároknak világhíre volt, messze országokból jöttek ide kereskedők, kézművesek a portékájukkal, a fél ország népe jött ezekre a »sokadalmakra«. Görög kereskedők árultak itt a debreceni iparosok mellett. Vásárai lendítették fel és boldogították Debrecent.

Ma már az akkori fogalmaknak megfelelő vásárokra nem lehet gondolni, de helyükbe lépett a modern formájú kiállítás és árumintavásár rendszere. Budapestnek is megvan a maga Nemzetközi Vásárja. Minden tavasszal a magyar fővárosba vonzza belföldről és külföldről a látogatók tízezreit.

Miért ne lehetne így a közelgő ősz táján nagyszabású Keleti Vásárt rendezni Debrecenben,

mely mintegy dokumentálná, hogy nem csak a fővárosból áll az ország, hanem a vidék millióiból is, mely azzal, hogy a magyar ipar termékeit maradéktalanul felvonultatná,

vonzóerőt gyakorolna az érdeklődő külföld felé is.

Elég utalnunk arra, hogy a külföldi államokban milyen nagyszerűen bevált a nagyobb ipari, vagy kereskedelmi emporiumokban meghonosított vásár rendszere.

A lipcsei vásár példáját elég csak felhozni,

de emellett minden országban találunk egészen nagyszabású vásárokat, melyek nem szorulnak az illető ország fővárosának a nevére.

Debrecen nemcsak történelmi hagyományai révén, hanem más jelenkori adottságainál fogva is szinte predesztinálva van arra, hogy olyan nagyszabású megmozdulás színhelye legyen, mint amilyennek a Keleti Vásárt elképzeljük.

Éppen a Tikávon tapasztalt szép együttes adja a gondolatot, hogy a **mezőgazdaság teljes bevonásával lehetne felfokozni az ipari és kereskedelmi kiállítást, olyanná tenni, hogy az kilépjen a lokális, sőt a »vidéki« keretből és**

az egész ország termelő gazdasági életének megnyilvánulása legyen.

Számításba kell venni, hogy a szomszéd államokkal való viszonyunk a közeljövőben megváltozik, az atmoszféra megenyhül és lehetővé válik a gazdasági közeledés is. — Ha odaát a bledi megegyezést becsületesen végrehajtják, úgy Románia felől is várható bizonyos enyhülés, mely gazdasági kapcsolatok kialakulását segíti elő. Szóval egy Debrecenben rendezendő hatalmas **Keleti Vásár** az elszakított területek szempontjából is számításba jöhetne és a keleti államokból is találna kiállítót s vásárlót egyaránt, merthisz természetesen **egy kedvezőbb atmoszféra és gazdasági közeledés esetén a külföldi ipart és kereskedelmet is be lehetne kapcsolni a debreceni Keleti Vásárba.**

Ez az utóbbi kétségtelenül a jövő zenéje és a külpolitikai helyzet alakulásától függ, azonban **közelebb fekvő tervek is adódnak.**

Ilyen lenne az, hogy a Tikáv kereteinek kibővítése és a Keleti Vásár elnevezés felvétele esetén a magyar állattenyésztés demonstrációját is fel lehetne és kellene venni.

Határtalan lehetőség adódik itt a Hortobágy közelében. Az amúgy is **országos hortobágyi hídi vásárt kellene bekapcsolni a tervezendő Keleti Vásárba, összekötni állatkiállítással.**

Mindez olyan perspektívát nyit meg, melynek realitása kétségtelen.

Tehát fejlesszük nagyszabású **Keleti Vásárrá** a debreceni Tikáv-ot!

*

Merjük felvetni a gondolatot, mert látjuk a Tikáv irányítóiban a hallatlan energiát, mely ha a mult évben talán meg is torpant a nehézségek előtt, az idei Tikáv szebb, nagyobb, érdekesebb és értékesebb mint minden eddigi elődje. Tehát vonaltörés nem állott be, sőt automatikusan emelkedik a fejlődés. **Sesztina Nagybákay** Jenő kamarai elnök kimagasló egyénisége, **Radó** főtitkár agilitása, **Diczig** igazgató szervező ereje mind remény és biztosíték arra, hogy még nagyobbat is tudnak alkotni. És bizonyára a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara teljes segítségét és testvéri kezét is megkaphatnák, ha arról volna szó, hogy a

mezőgazdaságot is teljes mértékben be lehetne kapcsolni a Tikáv-ból kisarjadó Keleti Vásárba.

Hogyne, hiszen itt áll az élen **Lossonczy** István főispán, mint kamarai elnök, nem különben vitéz **Czeglédy** és munkatársai, akik nem riadnak soha vissza a munkától és kezdeményezéstől.

Tehát foglalkozzunk az idei Tikáv szép eredményein felbuzdulva még nagyobbszabású gondolattal:

hatalmas Keleti Vásárrá fejleszteni ezt az intézményt.

Az élet nem ismer megállást. — A nagy versenyben miért ne haladhatnánk az élen. Van is hozzá tehetség, ambíció és szervező erő.

*

A jövő képét rajzoltuk talán kissé túláradó hévvel, most aztán maradjunk a jelenben. Az idei Tikáv-nál és azon eseményeknél, melyeknek színhelye e napokban Debrecen.

Tegnap valósággal Iparos Hét kezdődött Debrecenben, melynek ünnepélyes nyitánya volt a Tikáv kapuinak feltárása. Egész sereg országos nagygyűlés, jelesül az országos iparoskongresszus színhelye Debrecen. A magyar ipar ünnepe vette kezdetét, a magyar munka és tehetség ünnepi szemlé-

A TIKÁV csupa napfény, szépség és ragyogás!

Belépőjegy 50 fillér, gyermekeknek és katonáknak őrmestertől lefelé 30 fillér. Kombinált villamosjegy (belépésre, ki- és visszautazásra is jogosit) 80 fillér.. Kapható a kalauzoknál!

A nagyobb vidéki városokból filléres gyorsvonatok mennek a budapesti Oszi Lakberendezési Vásárra

A nagyobb vidéki városokból a jövő vasárnap, szeptember 11-én reggel filléres vásárvonatok indulnak Budapestre. Nagyon sokan vannak ugyanis akik hétközben nem hagyhatják el munkahelyüket és olyanok is, akik csak néhány órát szánhatnak az Őszi Vásár megtekintésére. Ezekre való tekintettel a vásárt rendező Országos Iparegyesület kérésére indíttatja a MÁV a filléres vonatokat, amelyeknek kiindulási állomásai és menetdíjai a következők:

Nyíregyháza P 5.40, **Debrecen** P 4.70, **Püspökladány** P 3.80, **Karcag** P 3.60.

Hódmezővásárhely P 4.70, **Szeged** P 4.—, **Kiskunfélegyháza** P 2.90, **Kecskemét P 2.40.**

Szombathely P 5.50, **Pápa** P 4.20, **Győr** P. 3.30.

Pécs P 5.—, **Kaposvár** P 4.30, (Kaposvárról motorosvonat indul Ujdombóvárra, ahol az utasok a Pécsről jövő vásárvonathoz kapnak közvetlen csatlakozást és ugyanilyen úton térnek este haza is.)

A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium rendelete értelmében a fenti filléres vásárvonatokra váltott menetjegyek a visszaútra csak akkor érvényesek, ha az utas a jegyet az Őszi Lakberendezési Vásár jegypénztáránál lebélyegezteti. A belépődíj az Őszi Lakberendezési Vásár megtekintésére személyenkint egy pengő, amely összeg nem foglaltatik benne a menetdíjakban, tehát a belépőjegy a lebélyegzéskor külön váltandó meg.

A filléres vásrvonatok menettérti jegyeit a fent felsorolt városokban valamennyi utazási és menetjegyiroda árusítja.

Egyébként, mint Budapestről jelentik, a csütörtökön megnyilt vásár a három első napon rekordforgalmat ért el. Akik már látták ezt a nagyszabású ipari parádét, azok viszik szét a legjobban a hírét annak, hogy ez a vásár milyen páratlan látványosságot nyujt és milyen értékes okulásokkal szolgál. A vidékről és külföldről állandóan újabb jegyigénylések érkeznek és szerte az országban változatlanul élénken vásárolják a menetjegyirodákban a vásár utazási igazolványát, amellyel tudvalévően szeptember 12-ig félron lehet Budapestre utazni.

Az idei Tikáv ünnepélyes megnyitása

Bornemisza miniszter: Az ipari termelés a nemzeti kultura és civilizáció fokmérője. „A Tikáv kulturmissziót is teljesit"

Sesztina Nagybákay Jenő: Mi nem adhatjuk oda magunkat az izgalmak játékszerévé

Radó Rezső: A fokozott gazdasági tevékenység több és jobb kenyeret jelent mindenki számára

Nagy ünnepélyességgel, többszáz főnyi előkelő meghivott közönség jelenlétében nyitotta meg Bornemissza Géza iparügyi miniszter a IV. TIKÁV-ot szombaton délelőtt 10 órakor. A megnyitási ünnepélyt a Rádió is közvetítette. Már jóval 10 óra előtt hatalmas közönség jelent meg a TIKÁV területén és gyönyörködtek az eddigiektől elütő, de sokkal hatósabb stilusban megrendezett kiállításban. Egymás után érkeztek az előkelőségek a megnyitásra. Ott voltak dr. Bacsó Jenő egyetemi rektor, dr. Fodor Rezső pénzügyigazgató, Zsögöd Jenő a vizsgálóbiróság vezetője, Tichy Antal kormányfőtanácsos, Gál Samu, Tarján Oszkár, a városi tisztikar tagjai közül is többen, igy dr. Csóka László h. polgármester, Veress Géza, Balla Berta-lan tanácsnokok, dr. Györki Imre, dr. Nyiri Ernő. Vásárhelyi bankigazgató, dr. Somlyai József igazgató, dr. Balogh Gyula, Fischer Jenő, Kárpáti Elemér, vitéz Huszár tábori esperes, sok katonatiszt, id. Balogh Istaán, Mező Ármin, Serly Gusztáv, dr. Kertész Kálmán, Balkányi Kálmán OMKE titkár, Nagybákay Antal, Kiszely Árpád, természetesen ott voltak Nagybákay Sesztina Jenő kamarai elnök, dr. Radó Rezső kamarai főtitkár, a kamara tisztikarával, Galamb Ferenc ipartestületi elnök és sok más előkelőség.

Megérkezik a miniszter

Tiz óra után pár perccel érkezett meg **Bornemisza** Géza iparügyi miniszter, kíséretében voltak **Lossonczy István** főispán, dr. **Kölcsey** Sándor polgármester, **Lám** Dezső h. főkapitány is. Budinszky Sándor, a Rádió bemondója már korábban képet adott a hallgatóságnak a kiállításról. Amint a miniszter megérkezett, felhangzott a Nemzeti Hiszekegy, amelyet Forray István karnagy vezénylésével a Városi Dalárda énekelt igen szépen.

Az énekszám után Sesztina Nagybákai Jenő elnök köszöntötte elsőnek a magas vendéget.

Sesztina Nagybákay Jenő köszönti a minisztert és beszél a Tikáv jelentőségéről

— Nagyméltóságú Miniszter Úr! Mélyen tisztelt ünneplő közönség. Őszinte örömmel tölthet el mindenkit, hogy a mai nyugtalan időkben mikor a gazdasági defetizmus sajnálatos tüneteit észlelhetjük, **Debrecen egyrészről nagyszerű teljesítményt nyujt a ragyogó Tikávval**, másrészről a fokozott gazdasági tevékenység és alkotó munka szükségét hangoztatja számtalan illetékes megnyilatkozás.

A magyar munka himnusza hangzik itt fel szárnyaló akkordokban, nagyszerű összefogásban mutatkozik meg minden gazdasági tényező.

Legyen ez a jobb jövő záloga és mutassa meg, hogy a hamisitatlan magyar vidék akaratán megtörik minden hisztéria és izgalom. Itt tudnak és akarnak dolgozni.

Máresak ezért is érdemel fokozottabb támogatást ez a vidék, ezért kell a magyar gazdasági élet súlypontját megosztani és jórészben idehelyezni.

Az iparügyek minisztere, a kiváló **Bornemisza Géza** láthatta, hogy mire képes Debrecen, mit tud produkálni ez az országrész. **Az ő megértő figyelmébe ajánljuk a vidék iparosításának gondolatát, valamint a Tikáv fejlesztésének ügyét, mely elvezetne ama grandiózus gazdasági megnyilvánuláshoz, melynek neve lenne Keleti Vásár!**

je. Bornemisza Géza iparügyi miniszter tegnapi megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a magyar nép termelő rétegeiben milyen hatalmas alkotóerő van. Ezt szemléltetik tényleg a Tikávon, mely iránt megértést tanusított a magyar gyáripar és melynek keretében méltó módon mutatkozott be a magyar kézművesipar.

Mikor a fejlődés hatalmas tempóját látjuk, önkéntelenül is arra kell gondolni, hogy a magyar vidék iparosítása immár elengedetlen szükségesség.

E hasábokon már évek ótaharcolunk az ipar decentralizációjáért, azért, hogy a vidéknek is jusson a munkalehetőségeket nyujtó gyáriparból. Nem kell már félni attól, hogy a kézművesipart elnyomja, letöri a gyáripar, mindkettőnek más és más a feladata és ezen a vidéken különben is olyan gyáriparnak van életlehetősége, mely az itt fellelhető nyersanyagok és mezőgazdasági termelvények feldolgozásával foglalkozik. Az iparosítás jelhetőségét emelné az itt található földgáz intenzív feltárása és ipari felhasználása.

Az olcsó hajtóerő mellett nagy jelentősége van a víziutnak.

Az iparosítás előmozdítására kedvező hatással volna, ha hajózható öntöző csatorna Debrecenhez minél közelebb húzódna el.

Dr **Kölcsey** Sándor polgármester, mint tudjuk, nagy megértéssel állott a terv mellé és fontos tárgyalásokat folytatott ezirányban. — Ezeknek a tárgyalásoknak adjon lökőerőt az iparosítási akció, mely megindult most a debreceni Iparos Hét kapcsán és melynek élén a Kereskedelmi és Iparkamara agilis vezetősége áll.

Intézeti
Fehérnemü
Takaró
Matrác
előírás szerint
Kardos László
1831.

Vigszinház
Izgalmas, felejthetetlen élmény
Rácsnélküli börtön
Egy leányjavító-intézet élete!
Magyar világhiradó!
Előadások: ma 3—5—7—9 órakor, holnap 5—7—9 órakor.

A gyermek szeme
nem romlik s nem görbül a háta, ha asztalán világit egy
Meteor lámpa Piac ucca 9.
Egyedárusitás

te tisztelettel és mélységes szeretettel köszöntöm nagyméltóságodat, aki mint az iparügyeknek lelkes és hivatott legfőbb gondozója és irányítója és Debrecen melegszívű barátja, újra eljött közénk, most már harmadízben a mi vásárnyitásunkra, amikor kitárulnak a Kereskedelmi és Iparkamaránk által rendezett IV. TIKÁV kapui. Meleg szeretettel köszöntöm a hatóságok képviselőit és mindazokat, akik szíves meghívásunkra eljöttek.

— Nagyméltóságod már régi ismerője és szakértő bírálója a mi kiállításainknak és ezért is benső öröm tölti el lelkünket, hogy e mostani vásárunkat is személyesen nyitja meg, mert így ismét a legilletékesebb szakember szeme fogja megbírálni különösen nehéz időben végzett munkánkat.

— **Körülöttünk az egész világ lázban ég. Nehéz és felelősségteljes idők járnak és a mi szent meggyőződésünk szerint ilyenkor az a kötelessége minden embernek, de különösen minden magyarnak, hogy a saját munkáját igyekezzék lelkiismeretesen és még fokozottabb buzgalommal végezni. Mi nem adhatjuk oda magunkat az izgalmak játékszerévé, de különösen nem engedhetjük érvényesülni azt a gondolkozást, amely szerint az izgalmas idők nem alkalmasak a kezdeményező vagy alkotó munkára.** (Ugy van!)

— Mi ezt a kiállítást a küzdelmes, de évről-évre megujuló életet szimbolizáló Nagyerdő kapujában a magyar ipari munkának és kereskedő tevékenységnek megismertetése és megbecsültetése végett hivtuk életre és a mezőgazdaság egyes ágazatainak bekapcsolásával a termelő és értéknövelő munka testvéries összefogását akarjuk szolgálni. Ugy hisszük és szent meggyőződésünk, hogy helyes és igaz úton járunk és emelt fővel kérünk minden jó magyart, jöjjetek velünk, támogassátok törekvéseinket, mert egymás helyes megismeréséből fakadhat a jobb jövőnk kiküzdéséhez szükséges igazi magyar összetartás.

— Mély tisztelettel kérjük nagyméltóságodat, szíveskedjék a IV. TIKÁV-ot megnyitni.

Radó Rezső: Az erősebbek jóérzéssel támogassák a kisebbeket

Ezután dr. Radó Rezső kormányfőtanácsos, kamarai főtitkár lépett a mikrofon elé és a következőket mondotta:

— Amikor a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara életrehivta a Tiszántúli Ipari Kiállítást és Árumintavásárt nehéz feladatra és göröngyös, küzdelmes útra vállalkozott. De szent volt a hitünk és meggyőződésünk, hogy becsületes szándékkal jó és helyes célt tüztünk magunk elé, amikor **az erősebbek baráti segitségül hivásával a nap alá akarjuk hozni a gyengébbek szorgalmának tisztes eredményét, munkáját.** Az erők összefogását irtuk a zászlónkra. A gyáros, a kézműiparos, a kereskedő mellett szeretettel hivtuk a mezőgazdasági termelés egyes ágazatait is bemutatónkra.

— A IV. Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár az életet szebbé tevő virágkultura bemutatója mellett a közönség szeme elé tárja gyáriparunk hatalmas fejlődésének változatos bizonyságait, a kézművesipari mesterverseny keretében bemutatja iparos mestereink kényes igényeket kielégítő minőségű termelését, élelmezési iparunk magas fejlettségét, gyümölcstermesztésünk kiváló eredményeit, baromfi és angora nyul tenyésztésünk haladását és kereskedő üzleteink minden szükségletet kiszolgáló árugazdagságát.

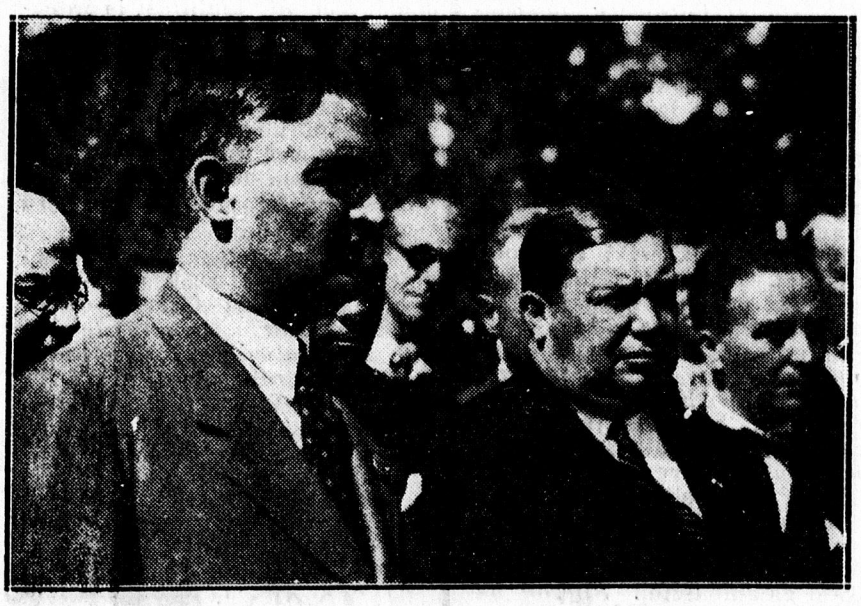
— Az előkészítés nehéz munkáját és sok izgalmas gondját feledteti az az érzés, hogy ismét sikerült az erők összefogásának eredményre vezetését bemutatnunk, ezzel talán kissé közelebb jutottunk ahhoz, amire törekszünk, hogy **a nagyok az erősebbek jóérzésekkel támogassák a kisebbeket, a gyengébbeket, mert nekik is jobb, ha a kisebbeknekk jobban megy a sora és a kisebbeket se bántsa az erősebbek sikere, mert a fokozott gazdasági tevékenység több és jobb kenyeret jelent mindenki számára.**

— **Kevesen vagyunk és nem diktálhatunk az erősebbeknek. De példaadó életet élhetünk. Példát mutathatunk az egymást támogató, erősítő, az ipari szakértelmet megbecsülő és arra törekvő, a kultúra haladását értékesitő nemzeti munkával.**

Az iparosok üdvözlése

Az iparosság nevében **Galamb** Ferenc ipartestületi elnök üdvözölte a minisztert:

— A Tiszántúl és Debrecen sz. kir. város iparosságának ünnepi hete kezdődik. Ünnep a számunkra elsősorban maga a kiállítás, mert az a ma-

Bornemisza miniszter, mellette Lossonczy főispán a Tikáv megnyitásán.

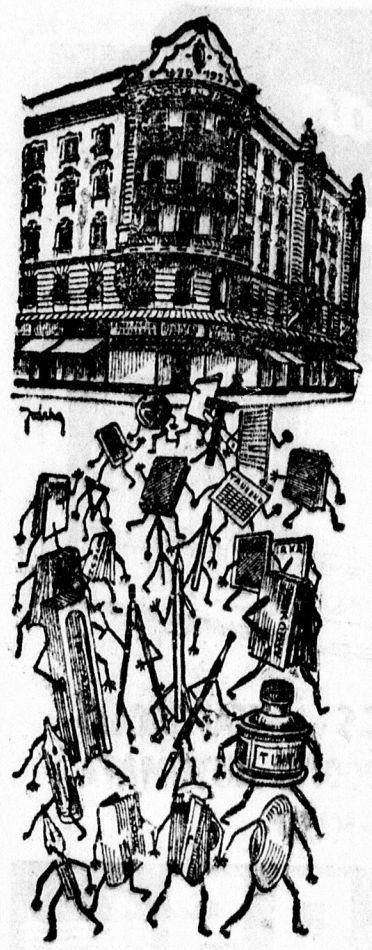

Bornemisza miniszter Böde sátra előtt.

EZT OLVASSA EL sok pénzt megtakarit ha RADO-nál vásárol
nem megy többé Pestre vásárolni!

Divat angora szövet	P. 1·75	Férfi öltöny szövet	P. 3·80	90 széles crepszaten	P. 2·20
Ruha szövet szinekben	P. 1·50	140 sz. Neumann kelme intézeti ruhára	P. 4·50	Divat cloce	P. 2·60
Női kabát szövet	P. 3·50	140 sz. Gyapju georgette	P. 2·—	Fehérnemü anyag	P. —·80
Kabát különlegesség	P. 6·80	Kosztüm kelmék	P. 4·50	Marokken	P. 1·98

vásznak, asztalnemück, paplanok, intézeti felszerelések rendkivül olcsón!

Mi már nem hirdetünk

mert ma már mindenki tudja, hogy:

iskolacikk

és

tanfelszerelés

legelőnyösebben a

Szent István Társulatnál

szerezhető be.

Szent Anna-utca 12.

gyar iparos becsületes jó munkáját mutatja be az ország közönségének; ünnep, mert ezen a kiállításon nemes versenyre kelnek tisztes iparüző mestereink és ünnep azért, mert a kiállítás hetében komoly tanácskozásra, országos gyülésre sereglenek össze az ország ipartestületeinek küldöttei és országos kongresszusokat tartanak a különböző szakmák. **Komoly, alapos és szakszerű megvitatás alá kívánjuk venni mindazokat a kérdéseket, amelyeknek helyes elintézésétől függ hitünk és meggyőződésünk szerint a magyar iparosok szebb, mindenkinek elegendő kenyeret adó jövője.** De ezen a héten már a mai és a holnapi napon bizonyságot teszünk arról is, hogy **a mindennapi élet ezer gondja között is fogékony a magyar iparoslélek a művészetek iránt és tisztelsen szolgálja a magyar zenekultúrát, a magyar dal szent ügyét.** Az országos Csokonai dalosünnepen az ország minden részéből idesereglő iparosdalárdák versenyének győztesei lesznek a magyar mesterdalnokok.

Bornemissza Géza miniszter megnyitja a kiállitást

Bornemisza Géza iparügyi miniszter a következő magasszínvonalú beszéddel nyitotta meg a kiállítást:

— Az emberi kultúra fejlődésének egyes periódusait és az emberiség különböző korszakainak szellemét és kulturális színvonalát legjobban a mindennapi szükségletek kielégítésére szolgáló kézművesipari termékek nyomán tudjuk megismerni. **Az ipari termelés tehát nemcsak hasznot hajtó foglalkozás, hanem az emberi kultúrának és civilizációnak egyik legfontosabb tényezője, a munka eredményeiben megnyilvánuló áldozatkészség pedig a nemzeti kultúrának és civilizációnak fokmérője. Igazi kultúrája csak olyan kornak lehet, amely az alkotó munkát megfelelően értékesíti és megbecsüli. Az olyan kor, melynek felfogása a munkát közönséges árucikké akarja lealacsonyítani, létrehozhat bár a tőke segítségével hatalmas alkotásokat, igazi bensőséges — lelki alapokon nyugvó — kultúrát azonban mégsem tud kifejteni.**

— A tudást, a megfelelő előkészületet, a hozzáértést, az alkotókészséget jelentő mesterség szót a közelmultban gyakran a foglalkozás fogalmával azonosították, az emberi munkában csak haszonratörekvést, kenyérkereseti lehetőséget láttak és nem akarták annak észrevenni kultúraalakító szerepét.

— Örömmel kell elismernünk azonban, hogy az **utóbbi években a munkának értékelésében jelentős javulás állott be.** És ennek a felfogásnak terjesztésében nagy szerepe volt a különböző ipari kiállításoknak, ahol az iparosok termelvényeik legjavát mutatják be és ezzel lehetővé teszik, hogy az ipar kultúraalakító szerepéről hű képet kapjunk.

— A párisi világkiállításon és a berlini nemzetközi kézművesipari kiállításon elért kiváló eredmények az bizonyítják, hogy **a magyar nép termelő rétegeiben olyan alkotó erő van, amely számarányunkat messze felülmúló szerepet biztosít számunkra a népek gazdasági kultúrversenyében.** (Úgy van! Éljenzés!) Az eddigi eredmények azonban arra kötelezneek, hogy ha ezt az előkelő pozíciót meg akarjuk tartani, úgy gazdasági életünknek állandóan a gazdasági kultúra fejlődésével kell együtt haladnia. Különösen súlyos feladatot ró ez a mi generációnkra, amelynek ezt a pozíciót a gazdasági nehézségek ellenére is csorbítatlanul fenn kell tartania **és az utánuk következő nemzedéknek átadni.**

— Ennek a gondolatnak, **a magyar gazdasági kultúra felsőbbrendűsége gondolatának jegyében örömmel üdvözlöm a tiszántúli kiállítást és árumintavásárt, amely immár negyedizben nyitja meg kapuit, hogy számot adjon Kelet-Magyarország iparának és mezőgazdaságának fejlettségéről és kereskedelmi mozgékonyságáról.**

— Ha a Déri Múzeum Kelet-Magyarország emlékeinek őrzője, akkor a tiszántúli kereskedelmi és ipari vásár a Tiszántúl ipari és mezőgazdasági kultúrájának jelentős tényezője és fejlesztője, amelyek hazánk állandóan fejlődő gyáripara, nehéz viszonyok között is kiváló eredményt felmutató kisipara és értékesítési nehézségekkel küzdő mezőgazdasága teljes összhangban mutatja be gazdasági kultúránk fejlettségét.

— Ez a kiállítás és árumintavásár nemcsak idegenforgalmi látványosság, nemcsak kollektív propaganda és reklámeszköz, hanem **az egész Tiszántúl kulturális megmozdulása és Debrecen városa, a kiállítás megrendezésével nemcsak gazdasági célokat szolgál, hanem kultúrmissziót is teljesít.** — A kiállítás területének állandó növekedése, a kiállítók számának emelkedése és a vidéki látogatók örvendetes fokozódása bizonyítja legjobban a kiállítás tanító, nevelő és ismeretterjesztő jelentőségét.

— Ez a mostani negyedik kiállítás különös jelentőséget kapott azáltal, hogy keretében **kézműves-ipari mesterversenyt is rendeznek,** amelyen kétszáz kisiparos bizonyítja, hogy állandóan fejlődő gyáriparunk mellett kézműves-iparunk sem állott meg a fejlődés útján, hanem **a minőségi termelés fokozásával ma is egyik legfontosabb tényezője a nemzet gazdasági és kulturális életének.**

— Az igazi kiállítás és vásár elsősorban a nemes versengés eszméjén alapuló termelésfejlesztési eszköz és ezért örömmel kell üdvözölnünk azt az érdeklődést, amely a kiállítók és a nagyközönség részéről a tiszántúli ipari kiállítással és árumintavásárral szemben megnyilvánul és meggyőződésem, hogy ez a kiállítás és árumintavásár a magyar gazdasági kultúra fejlettségének és a minőségi termelés fontosságának hathatós propagálója lesz.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! **A mi nemzedékünk nem él nyugodt, kialakult korszakban.** Az egész világ forrongásban és átalakulásban van. A magyar nemzet is új korszakba érkezett el, amelyben **az összes társadalmi rétegeknek minden erejükkel arra kell törekedniök, hogy a nagy társadalmi rétegeknek és gazdasági problémáink megoldassanak és megoldásuk a nemzet erősödését szolgálja.** Adjon azonban e nagy erőfeszítéshez biztatást az a tudat, hogy a nemzet minden fia megérti az idők szavát és páratlan áldozatkészséggel siet a nagy nemzeti célok támogatására.

— Abban a reményben, hogy a negyedik tiszántúli ipari és árumintavásár a Tiszántúl gazdasági életének újabb lendületet fog adni és ezáltal a nemzet megerősödését szolgálja, a kiállítást és az azzal kapcsolatos Iparos Hetet megnyitom. (Éljenzés.)

A miniszter megnyitó beszédét a Városi Dalárda által énekelt Himnusz követte, majd a miniszter és kísérete a kiállítás megtekintésére indultak.

A miniszter körsétája a Tikávon

Bornemisza miniszter a megnyitási ünnepély után a kíséretében levő urakkal körsétára indult a kiállítás területén. Legelőbb a Tiszántúl kivitelét ábrázoló grafikonokat szemlélte meg és *megbeszélést folytatott Lossonczy főispánnal a Tiszántúl exportjáról.* A posta ízléses pavillonjánál *Mónus* igazgatótól a rádió- és telefonelőfizetők száma iránt érdeklődött és örömmel vette tudomásul, hogy a telefonelőfizetők száma kétezer, a rádióelőfizetőké pedig közel kilencezer. A nyírbogdányi petróleumgyár lerakatánál hosszasan szemlélte a bükkszéki nyersolaj termékeit, melynek feltárásában neki nagy érdemei vannak. *Riesz Kálmán* kocsigyáros által kiállított gigg-kocsi nagyon megnyerte a miniszter tetszését és melegen gratulált Riesz Kálmánnak készítményeihez. A Baromfitenyésztők Egyesületének kiállításánál *Kovács Gyula* ügyvezető elnök fogadta és kalauzolta a minisztert, aki melegen, barátságosan elbeszélgetett Kovács Gyulával a kiállítás anyag felől érdeklődve a kiváló galambásztól. *Szlezák* harangöntőmester által kiállított harangokat dicsérve szemlélte a miniszter, ki aztán a *Világítási Vállalat* pavillonjában főleg a gázművek felől érdeklődött vitéz Szegedi h. igazgatótól.

A kovács és kerékgyártó iparosok »*Kegyelmes úr, nyélben a kalapács*« felirattal várták a minisztert. Ifj. Varjassytól érdeklődött a miniszter a legutóbbi állami szállítás dolga felől és elismerését nyilvánította. A MANSz foglalkoztató műhelyének készítményeit szemlélve a miniszter nyomban kilátásba helyezett kétezer pengő segélyt. Melegen gratulált *Lossonczy* főispánnak a valóságos csoda termelvényeiért. Dr *Gergely Sándor* által kiállított Elixir készítmények megnyerték a tetszését és kilátásba helyezte, hogy állami támogatásban részesíti. A madárvédelmi kiállítást is érdeklődve szemlélte a miniszter. Meleg elismerését nyilvánította a *Kontsek Géza* cég kiállításánál. *Barkó Márton* szűcsmester áruit is megszemlélte a miniszter. Kedvtelve nézte meg a miniszter *Gönczy Gábor* kályhásmester remek kandallóit és csodálatosan szép színezésű cserépkályháit.

— Igazán nagyon szép — mondotta elmenőben azokra a kályhákra, melyekkel Gönczy Gábor kályhásmester *megnyerte a TIKÁV alkalmával rendezett mesterverseny aranyérmét.*

A *Takarékosság* pavillonjában *Benyáts Emil* és *Kardos Gyula*

MODERN LÁTCSÖVEK SZEMÜVEGEK

CSERÉP

KLINIKAI LÁTSZERÉSZNÉL

IPIAC-U. 21.

Maradék és méteres áruban a legolcsóbb KERTÉSZ SÁNDORNÉ Dégenfeld-tér 3.

Az 1938—9
uj tipusu összes
Rádiókat
bemutatja, az uj tanévre
Kerékpárokat
ajáni olcsón részletre
Soltész Kálvin-tér 2.

nagykereskedők fogadták a minisztert, aki érdeklődött, hogy hány tagja van a Takarékosságnak, majd megtekintette a Benyáts cég pompás kiállítását.

Bőde Gyula sátora előtt, mint minden évben, ezúttal is leült Bornemisza miniszter és Lossonczy főispánnal együtt jóízűen falatoztak a pompás Bőde készítményekből. Közben a miniszter meleg hangon, mint régi ismerőssel, elbeszélgetett Bőde Gyulával.

Gábor László hentesárusátra előtt ismét helyet kellett foglalni Bornemisza miniszternek. Itt is jóízűen falatoztak a speciális henteskészítményekből.

Közben a debreceni perecet is felfedezte Lossonczy főispán a miniszternek, aki sietve hozatott és kitűnőnek találta.

— Ki kellene vinni Angliába — ajánlotta Lossonczy főispán. — Nagy sikere lenne.

— Kivisszük a jövő évi newyorki világkiállításra — mondotta Bornemisza miniszter. — *Ott úgyis állítunk fel egy nagy magyar vendéglőt.* Oda jó volna elvinni Bőde és Gábor mestereket is — mondotta tréfásan.

Még a Tiszavidéki Tésztagyár magyar spaghettijét dícsérte meg Bornemisza miniszter, aztán távozott a TIKÁV-ról, meleg elismerő szavakat mondva Nagybákay Sesztina Jenőnek, Radó Rezsőnek és Diczig Alajosnak.

— *Gratulálok ezért a sok gyönyörűségért, amit itt nagy és nehéz munkával felhalmoztatok* — mondotta távozóban a miniszter.

A Tikáv keretében rendezett iparos és mester versenyen részlvevő kézműiparosok részére odaitélt kitüntetések

A debreceni ipartestület nyerte el a mesterserleget.

Aranyérmet nyertek:

Takács János cipész, Debrecen. vitéz Ferenczy Miklós férfiszabó, Debrecen. Kelemen László hangszerkészítő, Mezőtúr. Gábor László hentes Debrecen. Varjas Pál könyvkötő Debrecen. Kovács és kerékgyártó közszállítási export, Debrecen. Gönczy Gábor cserépkályhakészítő, Debrecen.

Díszoklevelet nyertek:

Horváth Imre köteles, Törökszentmiklós. Horváth Dezső köteles, Törökszentmiklós. Veréb István permetező készítő, Debrecen. Krisch Károly cserépkályhakészítő, Debrecen. Rozsnyai József cipész, Nyíregyháza. Hadnagy Ferenc cipész, Debrecen. Mikó László férfiszabó, Debrecen. Bihari Gábor lakatos, Debrecen. Györffy Mihály mérlegkészítő, Karcag, Kovács Lajos műszerész, Debrecen. Tóth Gyula szíjgyártó, Debrecen. Ifj. Székely Szücs Sándor cserépkályhakészítő, Debrecen Szalay József lakatos, Szolnok. Molnár Gyula bádogos, Szolnok. Id. Badár Balázs műfazekas, Mezőtúr.

Ezüstérmet nyertek:

Marx János sütő, Debrecen. Lengyel Péter asztalos, Mátészalka. Schiffer József tükörgyártó, Debrecen. Kiss Sándor bádogos, Debrecen. Both István bádogos, Debrecen. Kontos Vince csizmadia, Törökszentmiklós. Fitori Ambrus cipész, Debrecen. Tóth Gábor férfiszabó Debrecen. Sohajda Mátyás fésüs, Debrecen. Dobruczky Albert fésüs Debrecen. Nagy Károly grafikus Debrecen. Daróczy Pál kalapos, Böszörmény. Riesz Henrik kocsigyártó, Törökszentmiklós. Fábián Béla női szabó, Debrecen. Csicsel tJánosné női szabó, Mezőtúr. Nagy József szücs Debrecen. Nagy Albert timár, Debrecen.

Bronzérmet nyertek:

Mendre László cipész, Debrecen. Orosz János cipész, Debrecen. Wiener Sándor esernyős, Debrecen. Soós András férfiszabó, Debrecen. Korponay József kádár, Mezőtúr. Kerékgyártó Gyula mézeskalácsos, Debrecen Glattstein Miklós fűzős, Debrecen. Berey Gyula kovács, Nagykálló. Tímkó István lakatos, Nyíregyháza. Modla Sándor mérlegkészítő, Szolnok. Hohe Vilmos cukrász, Mezőtúr. Réti Sándor gumijavító, Szolnok. Nagy István könyvkötő, Debrecen. Halász Imre lakatos, Karcag. Ifj. Badár Balázs műfazekas, Mezőtúr. Badár Erzsébet műfazekas, Mezőtúr. Török László műfazekas, Mezőtúr. Garay Zoltán műszerész, Nyíregyháza. Kovács Ferenc timár, Debrecen. T. Kovács Sándor villanyszerelő, Debrecen.

Elismerő oklevelet nyertek:

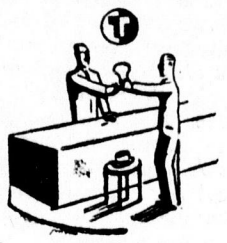
Feuermann Bernát bőröndös, Debrecen. Miskolczi Béla cipész, Törökszentmiklós. Kiss Gábor cipész, Tiszaeszlár. Fried Lajos fogműves, Nyíregyháza. Goldstein Karolin fűzőkészítő, Debrecen. Heredovszky József kádár, Debrecen. Varga Géza kádár, Debrecen, Szántó Zsigmond kárpitos, Debrecen. Gajdos István képkeretező Debrecen. Bácsi Lajosné kesztyűs, Debrecen. Bártfay Balázs kovács H.-böszörmény. Csollák József lakatos, Kunszentmárton. Kresztyánkó György lakatos, Nyíregyháza. Levencsik Lajos lakatos, Debrecen. Bihari Gábor mérlegkészítő, Debrecenő. Kádár Elek tükörgyártó, Szolnok. Birkás Imre szűrszabó, Jászapáti. Ilyés Sándor szücs, Debrecen. Csicsel János férfiszabó, Mezőtúr. Karika Károly cipész Nyregyháza. Kontos Vince cipész, Törökszentmiklós. Hári István asztalos, Nagyléta. Bálint József asztalos, Debrecen. Ferenczy József cipész, Debrecen. Németh András cipész, Mezőtúr. Ifj. Weszeli Antal bádogos, Debrecen. Kovács Gyula cipész, Nagyléta. Barkó Márton szücs, Debrecen. Bucsi József lakatos, Komádi. Biró János szücs, Kunszentmárton. Girus Imre szücs, Hajdúnánás. Hajdú József cipész, Szolnok. Lévay Gyula fényképész, Mezőtúr. Ifj. Ökrös Ferenc férfiszabó, Kunszentmárton. Pucsa János kárpitos, Debrecen. Korbély János kovács, Nyíregyháza. Kerékgyártó Sándor mézeskalácsos, Debrecen. Domján Sándor papucsos, Hódmezővásárhely. Kovács István timár, Debrecen. Varga Gyula timár, Debrecen.

Az összpontozás eredményei:

Első a debreceni ipartestület: 6 aranyérem, 9 díszoklevél, 13 ezüstérem, 9 bronzérem és 18 elismerőoklevél, elnyerte a debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara által adományozott mesterserleget.

Második a mezőtúri ipartestület: 1 aranyéremmel, 1 díszoklevéllel, 1 drb ezüstéremmel, 6 bronzéremmel és 3 elismerőoklevéllel nyerte el a debreceni ipartestület által adományozott vándorserleget, mint második díjat.

Amíg használja
PÉNZT TAKARIT MEG,
ha elhasználta
PÉNZT HOZ
a TUNGSRAM KRYPTON lámpa!
ÉRTÉKES NEMESGÁZ VAN BENNE, EZÉRT GAZDASÁGOSABBAN VILÁGIT, AZ ELHASZNÁLT KRYPTON LÁMPÁT PEDIG
Kereskedője visszavásárolja

Az Apollóban
MA, VASÁRNAP 3, 5, 7, 9-kor
UTOL JÁRA
HAROLD LLOYD
mindenkit megnevet tető bohózata:
Nem félek senkitől
FELTÉTLENÜL NÉZZE MEG, IGAZI SZÓRAKOZÁS!

Uj és használt tankönyvek
Grünmann
antikváriumban
Piac u. 53.

METEOR MOZI MŰSORA
Ma utoljára! 3—5—7—9 órakor! Egy előadásban »Tarzan bosszúja« »Titokzatos ékszer« és »Magyar világhíradó. Keddtől »Falu rossza«

Fényképet Fotócikket Fényképezőgépet
Tőkés Ilona műterméből
Csapó-utca 1 Telefon 17-22
Tekintse meg uj kirakatunkat.

Zongora, Gramofon, Hangszeráru
szükségletét kizárólag szaküzletben szerezze be
Szendrő Sándor
Batthyányi-u. 22.
Kedvező részletfizetés.
Takarékosságra is.
Alapitási év 1876.

Őszi szezonban, iskolai év elején
gondja csökken, ha a

FEUER divatházban

DEBRECEN, Csapó utca 26.

szerzi be *szövet, selyem, vászon, paplan, intézeti anyag, mosó áruk, divat blúzok, szvetterek, harisnyák, kesztyük, ernyők, saját készitésü női és férfi fehérnemüek, bäby kelengyék, retikülök, böröndök, iskola és akta táskák szükségleteit.*

Takarékosság! ✻ Szabottár!

TESZLER ILA
kalapüzletét Csapó u. 7. szám alól a Piac ucca 89. számu házba helyezte.

30 év
óta Hatvan ucca 17. sz. a. levő
órás üzletemet áthelyeztem Hatvan-u. 11 alá.
Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását
BELÉNYESY SÁNDOR
okl. műórásmester.

Bornemisza Géza miniszter fontos kijelentései az ipari decentralizációról és a Tiszántul helyzetéről

Diszülés a Kamarában

Délben a kamara díszülést tartott, amelyen *a Tiszántúl minden közgazdasági faktora megjelent.* Nagy ovációval fogadták a zsúfolásig megtelt terembe lépő *Bornemisza Géza* iparügyi minisztert.

Sesztina Nagybákay Jenő elnök üdvözölte Bornemisza minisztert, Kunder Antal államtitkárt, dr Kovács Aladár miniszteri osztálytanácsost és a megjelent többi előkelő vendégeket. Mai gyülésünkre olyan problémát vettünk fel. — úgymond —, amelynek megoldása a magyar vidéknek nagy érdeke.

Dr *Radó Rezső* főtitkár tartott ezután magasszinvonalú és a kérdés mélyébe bocsátkozó előadást az ipari decentralizációról. Minden oldalról megvilágította a kérdést és gondolatai, egész előadása annyira értékes, hogy legközelebbi vasárnapi számunkban teljes egészében közölni fogjuk.

Most csak annyit említünk meg tartalmáról, hogy az ipari decentralizáció lényegére mutatott rá, a nagyipar elhelyezkedésére területileg. *Megvilágította a helyes iparfejlesztési politika útját, a decentralizáció akadályait, a vidék iparosításának szükségességét és módjait és a teendőket, melyek a cél eléréséhez segítenének.*

A GyOSz nevében *Lengyel Géza* szólalt fel és kijelentette, hogy elsősorban a Tiszántúl jöhet számításba az ipari decentralizáció tekintetében. Az IPOK nevében *Papp József* üdvözölte a kamara vezetőségét a gyönyörü TIKÁV megrendezéséért. *Vértes Emil* az OMKE nevében hálájáról biztosította Bornemisza minisztert. Külön üdvözölte Sesztina Nagybákay Jenő elnököt. Hangsúlyozta, hogy a kereskedelem vállvetve akar együttmüködni az összes termelési ágakkal. Az IPOSz részéről *Tóth Pál* elnök szólalt fel. A debreceni kamara bebizonyította —, úgymond —, hogy Magyarországon megfér a nagyipar, középipar és kisipar. Dr *Balogh Gyula* a Baross Szövetség nevében hangsúlyozta, hogy a sok csapástól sujtott Tiszántúlnak hóna alá kell nyulni.

Viharos ováció köszöntötte a szólásra emelkedett *Bornemisza Géza* iparügyi minisztert, aki fontos kijelentéseket tett az ipari decentralizáció lényegéről.

— *Világos* — úgymond —, *hogy csak a nagyipari üzemek decentralizációjáról lehet szó. Fontos a decentralizáció a kézművesipar szempontjából is, mert a gyáripar árnyékában mindenütt erős kézművesipar támad. A gyáripar ugyanis nemcsak termelő, hanem fogyasztó is.*

A miniszter ezután a Tiszántúl helyzetéről beszél:

— Különösen a Tiszántúlnak az a baja, ami az iparosodást megakadályozza: *a tarifális helyzet.* Az első kérdés a decentralizációnál az, hogy iparunk fejlődése milyen fokot ért el, *telített iparral állunk-e szemben, vagy van-e fejlődésképes iparunk. A baj a belső fogyasztóképesség hiányában van. A falusi lakosság nem ruházkodik úgy, mint kellene. Életnivója még olyan, hogy nemcsak gazdasági, de nemzetpolitikai szempontból is sürgős javitásra szorul.*

— *Három éve szorgalmazom az ipari decentralizáció megoldását. Ez azonban elsősorban nem mehet parancsszóra. Az ipari decentralizáció nem sablonmunka, hanem egyéni munka.* Gondos vizsgálatnak kell megelőznie az elhatározást, hogy melyik vállalatot hova telepitsék.

— Magunk is tisztában voltunk nagy vonásokban az akadályokkal, amelyek az iparnak a vidéken való letelepülése elé tornyosulnak. *A Tiszántúlon kétségtelenül a tarifális kérdésekben és az adókedvezmények hiányában rejlik az ok, de sajnos, ezenkívül abban a rendszerben is, hogy minden hivatal Budapesten van.* Vannak helyi jelentőségü bajok is. *Vidéken a közterhek nagyobbak, a közszolgáltatások ára is meglehetősen magas, de a legnagyobb baj az volt, hogy egyes vidéki hatóságok nem értették át* (taps) — nem Debrecenről beszélek, mert ez ipari gócpont — *az ipari fejlődés fontosságát és nem merték azokat a kedvezményeket biztositani, amelyek a letelepülést elősegitették volna. A közszolgáltatással adott kedvezmények százszorosan visszatérülnek.* (Viharos taps.) *A vidéki városoknak az ipartelep létesitésénél ne tessék ceruzával, papiron pontosan számolni, hogy mennyi haszna lesz a városnak ebből a telepből.* Ez a letelepülés egyet jelent a város kultúrális fejlődésével.

— *Ha az ember munkát teremthet embereknek és ennek révén új vérkeringést vihet a gazdasági életbe, az százszorosan visszatérül.*

— *Az a baj, hogy van egy Budapestünk és nincsenek középvárosaink. Debrecen és Szeged még nincsenek ott, ahol középvárosnak lehetne nevezni őket. A vidéki gócpontokat ki kell fejleszteni olyan városokká, amelyek már önmaguk tudják egy környék mezőgazdasági termékeit felszívni és ellátni a lakosságot mindazzal, amire szüksége van.*

— A mai ülés nagy jelentőségét abban látom, hogy a Tiszántúl gazdasági vezető tényezői foglalkoznak ezzel a kérdéssel. A Tiszántúlnak van még jövője. És itt segíteni fog, hogy talán sikerül az Alföldnek új energiaforrást találni, ami új lökést adhat az ipar fejlődésének.

Hosszantartó taps és éljenzés követte Bornemisza miniszter beszédét, amelyért *Sesztina Nagybákay Jenő* mondott meleg hangon köszönetet.

Ezzel a díszgyülés véget ért.

Lindenfeld József
siremlékének avatása f. hó 4-én d. e. 11 órakor lesz az izr. temetőben.

x **Bálint (Weissmann) Duci** okl. nyelvmester tanitását megkezdte. — Órák megbeszélése: Batthyány ucca 6. szám.

Hungária filmszínház

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9 órakor
HÉTFŐN d. u. 5, 7, 9 órakor
e szezon első nagy MAGYAR sikere:

„A piros bugyelláris"

csupa jókedv, vidámság és meglepő fordulat
Főszereplők: KISS FERENC és BORDY BELLA
HIR ADÓ!

Bornemisza miniszter gratulált a Tikáv sikeréhez és nevelő-városa boldogulását kívánja

Közebéd az Arany Bikában.

Délben két órakor közebéd volt az Arany Bika üvegtermében. Megjelent ott a Budapestről és vidékről érkezett vendégek serege és Debrecen társadalmának csaknem minden vezető egyénisége.

Az első felköszöntőt **Lossonczy** István főispán mondotta a Kormányzóra, hangoztatva, hogy az ő bölcsességére és kemény kezére van szükség, hogy megőrizzük egy uj ezredéven át a keresztény Magyarországot. (Lelkes éljenzés.)

A következő felszólaló **Sesztina Nagybákay** Jenő volt, ki Bornemisza minisztert köszöntötte, ki — ugymond — itt van velünk, együtt ünnepel velünk és **mint volt debreceni diák, együtt örvendez velünk** s örül, hogy együtt látja az iparos népet. Azt kívánja, hogy Bornemisza Géza minél tovább lehesen az iparosságnak igazi vezére. (Éljenzés.) A továbbiakban a kereskedelmi minisztérium részéről megjelent Kunder államtitkárt köszöntötte.

Radó Rezső kamarai főtitkár köszönetet mondott a miniszteriumok képviselőinek, hogy mindenben segitették a Tikávot. Köszönti a szomszéd városok és többi vidéki megjelenteket.

Ezután nagy éljenzés közben emelkedett szólásra **Bornemisza** miniszter. Igen szellemesen szólt arról a visszásságról, hogy minden alkalmat megragadunk hosszu dikciók elmondására. **Szerinte annál jobb egy felköszöntő, minél rövidebb.** Ő ehhez a felfogáshoz ragaszkodik. Csak röviden beszél. Hálás szivvel mond köszönetet a Kamarának és **Debrecen városának a szeretetteljes fogadtatásért, biztositja őket arról, hogy maguk mellett találják minden nemes törekvésükben. A Kamarának gratulál a TIKÁV sikeréhez és kívánja, hogy ez intézmény mindinkább izmosodva szolgálja a haladást. Nevelő városának, Debrecennek boldogulására, előhaladására üriti poharát.**

Hosszantartó lelkes éljenzés kisérte a miniszter szavait, aki aztán nemsokára buesut vett a bankett résztvevőitől, hogy az iparos kongresszusra menjen.

Az Arany Bika kitünő menüt figyelmes kiszolgálásban nyujtott.

Óriási sikere van

szezonnyitó propaganda árainknak. Önnek is érdeke tehát, hogy mielőtt

harisnyát, keztyüt, kötöttárut, női vagy férfi fehérnemüt vásárol,

nálunk okvetlen megnézze!

Havas Harisnyaház

Bádogos u. 1.

Az országos iparos kongresszuson nagyjelentőségü reformokat jelentett be Bornemisza miniszter

Több millió pengő a kisipar szolgálatában. — Érettségivel egyenlő középfoku ipariskolát kap Debrecen. — Felállitják a Kézmüves Kamarákat. — A Nemzeti Önállósitási Alapból ezután iparosifjak is részesülnek.

A vármegyeháza disztermében az IPOSz által rendezett iparoskongresszust délután öt órakor nyitották meg. A kongresszus résztvevőit nem tudta befogadni a megyeháza diszterme, olyan sokan voltak.

A vendéglátó ipartestület nevében **Galamb** Ferenc üdvözölte a megjelenteket. Ifj. **Tóth** Pál elnök bejelentette, hogy nagy örömére szolgál, hogy a tavalyi nagykanizsai kongresszus után megtört a közöny és sokan sereglettek össze a hivó szóra. Üdvözölte Bornemisza iparügyi minisztert s a többi előkelőségeket.

Kölcsey Sándor polgármester Debrecen város egész közönsége nevében köszönti az ország iparosküldötteit. Az élet a legnehezebb kérdések elé az iparosokat állitotta. A magyar sors mindig küzdelem volt és arra tanit, hogy kitartással és önfegyelemmel jussunk előre. Ezt látja a dolgozó iparosságnál, látja, hogy a legnehezebb viszonyok között is a magyar ipar a külföldi kiállitásokon diadalt arat. Isten áldását kéri a kongresszus sikerére.

Papp József IPOK elnök után dr **Éber** Antal azt hangoztatta, hogy a városi élet kialakulásában és annak megtartásában alapvető tényező az iparosság, ezért vigyázni kell annak jólétére.

Lossonczy István főispán a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara nevében üdvözölte a kongresszust, megemlitette, hogy nincs igaza azoknak, akik azt állitják, hogy az ipar és mezőgazdaság egymással szembeállitható. **Rámutatott arra, hogy Debrecenben, mint ősi iparosvárosban kialakult egy iparosszellem** és az a kivánsága, hogy ez a szellem hassa át a kongresszust, hiszen a debreceni kézmüiparnak soha el nem müló érdemei vannak.

Müller Antal országgyülési képviselő után **Sesztina Nagybákay** Jenő tartott beszédet.

Bornemisza Géza miniszter viharos taps között emelkedett szólásra, **percekig nem jutott szóhoz az ünneplestől.** Első szavaiban a kongresszus részére a kormány üdvözletét tolmácsolta. Majd rámutatott arra, hogy a kongresszus, amelyet évenként rendeznek, minden évben nyer jelentőségében, nagyobb tömegekre terjeszti ki vonzását és jólesik megállni az uton és visszatekinteni a céltudatos munkára. Beszélt a kézmüiparosságnak a nemzetgazdaságban való szerepéről, **hangoztatta, hogy lejárta magát az a felfogás, hogy a kézmüipar haldoklásra van itélve és a gépiparé a jövő A legfejlettebb gépipar mellett is megvan a jelentősége a kézmüiparnak, mint ezt külföldön láthatjuk.**

— A kézmüiparosság nemcsak hazánkban, hanem más országokban is válságban van, ezt **a fogyasztók csökkenése idézte elő.** Ebből a válságból nem lehet egyes kormányintézkedésekkel őket kisegiteni, ezek csak injekciók, a végleges megoldást részletes programmal lehet csak megcsinálni. Az igaz, hogy a kormányra hárul a feladat, hogy segitsen a kézmüiparosokon, **a kormány minden tagjában megvan a jóakarat, hogy az iparoskérdéseket megoldja és reméli, hogy a józan megfontoltság és a lehetőségek szemmel tartásával terjesztik a kormány elé a kongresszusról problémáikat.**

Az elmult évi beszámoló után nagy gazdasági erőfeszitésnek volt kitéve az ország, a magyar nemzet ellenségektől körülvéve kiszolgáltatva volt és ezt nem lehetett tovább türni. **Ezért elhatározta a kormány, hogy védképes állapotba hozza a nemzetet. A győri program egymilliárdos elgondolása segitett ehhez. Ez az ezermillió visszafolyik a gazdasági életbe,** abból jut munkaalkalom a magyar kézmüiparosoknak is, erről én már gondoskodtam.

Niagara vendéglő

amerikai izü és jókedvvel telitett **mulatót** nyitott

Kovács Lajos vendéglős a Kigyó-utca 12. szám alatt.

Barátait és ismerőseit szeretettel meghivja, hol Tom-Tom, a közismert népzenész minden este énekel és muzsikál.

Leányka és fiu kabátok és ruhák

legujabb modellek szerint jutányos árban készülnek

Sebők Márta

gyermekruhaszalon
BATTHYÁNY U. 17—19.

csak az a kérésem

Grünfeld ruhát, Grünfeld ruhát vásároljon nékem

tartós iskola öltönykét P **9·80-ért**
6 évesnek kis emelkedéssel

őszi fiu raglánt P **12·50-ért**
6 évesnek kis emelkedéssel

mert ezek nemcsak olcsók, de jók is!

Grünfeld

uriszabóság

Kistemplom mellett.

Tiszántuli
vásári napokra
külön asztalokon
őszi divatruhaszövetek
őszi divatkabátszövetek
igen nagy választékban
mélyen leszállított árakon!
a **KLEIN Divatházban** Piac u. és Szent Anna u. sarok.

Az eladósodott ipartestületeket megsegitették, kölcsöneik kamatát a minisztérium magára vállalta. **Elhatározták, hogy ipari szakirányu középiskolákat létesitenek, érettségivel egyenlő képesitéssel. Minden iparkamarai székhelyen létesül ilyen középfoku ipariskola, igy Debrecenben is.** Igyekeznek ipari szakkönyvtárak, tanfolyamok és külföldi tanulmányutak rendezésével az iparosság nivóját emelni.

Emlitette a miniszter a külföldi tanulmányutakkal kapcsolatban, **hogy Bőde Gyula debreceni hentes árugyáros Németországban járt és mint a miniszter mondta: „Bőde ur éppen ma adta értésemre, hogy a német hentesipart tanulmányozva, elleste több érdekes és hasznos üzleti és készitési fogásukat és azokat debreceni üzemében sikerrel alkalmazza is."**

Bejelentette a miniszter, hogy a nemzeti önállósitáis alapból a jövőben nemcsak a diplomások részesülnek, hanem az iparosok is és már egymillió pengőt állit be a kormány, hogy a kisiparosok a kezdéshez támogatást kapjanak. Gondja van arra, hogy a **kisiparosok korszerü elektromos gépekkel látassanak el, kedvezményes áron, részletfizetésre.** Életbeléptetik a középlejáratu **hitelakciót 6 százalékos kamat, nyolc évi törlesztésre. Erre az akcióra kétmillió pengős keretet állitanak fel.**

A miniszter az augusztusban megjelent iparigazolvány kiadási tilalommal kapcsolatban kijelentette, hogy a rendelkezés csak átmeneti, célja az, hogy az egyes iparágak elözönlését megakadályozzák. A rendelkezés nem fogja sérteni azokat, akik tanoncok, segédek, majd mestervizsgát kiállottak, a rendelkezésre most azért volt szükség, hogy amikor a megélhetés olyan nehéz, el kell követni mindent, hogy illetéktelen egyének ne tolongjanak e pályára és ne tegyék még nehezebbé az iparosok megélhetését.

— A kézmüiparosok munkaalkalmát **elősegitjük** — folytatta a miniszter — **a beruházási program keretében. A vidéki városokban egész sorozatát épitik meg a nemzetvédelmi szempontból fontos épületeknek. Már gondoskodott arról, hogy ezek az iparosok kapják ezeket a munkákat, csak arra kéri az iparosokat, hogy ne magas árakat számitsanak, nehogy emiatt támadjanak nehézségek.**

A hitelellátás terén ujabb egymillió pengőt bocsátanak a kisipar rendelkezésére. Az önállósitási alapból kapott kölcsönösszeg után csak két százalékos kamatot kell fizetni. A szociális kérdések során az öregségi biztositás foglalkoztatja a kormányt. Meggyőződése, hogy **az iparosok öregségi biztositása megtörténik**, ezért szükséges, hogy az iparosok részéről egy országos bizottság üljön össze a minisztériumok kiküldötteivel és adják be a konkrét tervet tárgyalásra. (Viharos taps, éljenzés.)

— A kézmüveipari kamarát fel állitják, mert erre szükség van, fegyelmet tart majd befelé és sulyt ad kifelé. A kamara az ipartestületek rendszerét nem érinti, mert ezt a jól bevált rendszert fenntartják. Végezetül kérte ugy a helyi hatóságokat, mint a társadalmat, hogy a magyar kézmüvesiparosságot segitsék.

A miniszter nagy tetszéssel fogadott beszédéért ifj. **Tóth** Pál Pál mondott köszönetet, majd **Füredi** Lajos, az IPOSz igazgatója a **Kézmüvesipar helyzete Csonka-Magyarországon** cimen terjesztett elő határozati javaslatot. A kongresszus igen érdekes tárgysorozattal **vasárnap délelőtt** folytatja ülését.

Kongresszusi vacsora

Este az Arany Bika disztermében *700 terítékes kongresszusi vacsora volt*, melyen megjelent *Kunder Antal* államtitkár, *Fluck Ede* miniszteri titkár, *Kocsis* miniszteri tanácsos, *Galamb Ferenc* ipartestületi elnök és *Balogh Gyula* kormányfőtanácsos.

A vacsorán felszólalt *Galamb Ferenc* ipartestületi elnök, aki üdvözölte a TIKÁV-ra megjelenteket és a kongresszus résztvevőit. *Messik Vilmos* miniszteri osztálytanácsos méltatta a vásár jelentőségét és a kongresszus munkáját, *Papp József* kormányfőtanácsos mondott még beszédet.

Bornemisza Géza miniszter nem jelenhetett meg a vacsorán, mert az esti sinautóval elutazott Debrecenből, tekintettel arra, hogy vasárnap reggel Kaposváron nagygyűlése lesz a Nemzeti Egység Pártjának, ahol a miniszter szintén nagyobb beszédet mond

Hozzávágta a kést a hátába furódott

Különös baleset érte Cibere Gábor 12 éves, Meszena ucca 18. szám alatti tanulót.

Ifj. Schneider János Nyíl ucca 77. szám alatti pékmester elküldte cipőjét javitás végett az egyik cipészmesterhez Cibere Gáborral. A gyermek nem tudni mi okból nemsokára visszahozta a cipőt, ami miatt ifj. Schneider János annyira feldühösödött, hogy *a kezében levő kenyérvágó kést Cibere Gáborhoz vágta.* Az élesre fent kés többször megfordult a levegőben, majd hatalmas erővel Cibere Gábor hátába fúródott. A kés hegye szerencsére oldalbordacsontot talált s igy nem okozott sulyosabb sérülést. Az erősen vérző Cibere Gáborhoz kihivták a mentőket, akik első segélyt nyujtottak, majd hazaszállitották Meszena uccai lakására.

Harangszentelés a csapókerti róm. kath. templomban

Szept. 8-án, Kisasszony napján a csapókerti róm. kat. templomban két harang szentelése lesz. A szentelési szertartást mélt. és főt. Mellau Márton prelatus végzi. A harangszentelési szertartás 9 órakor kezdődik a templom előcsarnokában. 10 órakor nagymise, amelyet mélt. és főt. Mellau Márton prelatus mond. Mise közben az evangelium után főt. dr Rassovszky Kálmán piarista tanár mond szentbeszédet. A nagymise alatt a Szent László dalárda énekel Kollwentz Rezső karnagy vezetése mellett. A templom három harangja először a nagymise előtt 10 órakor szólal meg. Délután 6 órakor litánia. Vasár- és ünnepnapokon a nagymise egész át 9 órakor lesz. Okt. 1-től kezdve a litániákat d. u. 5 órakor tartjuk. Ugyancsak okt. 1-vel kezdődnek a rózsafüzérájtatosságok.

x Jövő héten indul meg dr Vasady Lajos szállitmányozási vállalata. — Iroda: Szent Anna ucca 2., telefon: 28-81. szám.

Örömmel hozzuk az i. t. Vásárlóközönség szives tudomására, hogy üzletünkbe ujonnan

Férfi ruhákat
Férfi felöltőket
Férfi télikabátokat

is bevezettük.

Örömmel állunk minden tekintetben tájékoztatásul az i. t. Vásárlóközönség rendelkezésére, hogy bemutassuk **öltönyeink kiváló szabását, felöltőink kiváló anyagát** és minden árunak rendkivül **olcsó szabott árát.**

Szives pártfogást kérünk és vagyunk

kiváló tisztelettel

Werner Sándor
uri divat és kalapház
készruhaüzlet.

Őszi bevásárlásaival

keressen fel bennünket sok pénzt megtakarit.

Szövetek.

Divatszövet angóraszerü kivitelben szép szinekben 1·65 **1·48**

Ruhaszövet sima és divatcsikos, vagy skót kockás 1·98 1·80 **1·68**

Gyapjuszövet divatujdonságok legujabb divat szinekben 3·20 2·90 **2·40**

Gyapju georgette divat szövésü csikos vagy sima szinekben 4·90 4·20 **3·90**

Kabátszövet 140 cm. széles divat melé vagy diagonal csikos 7·50 6·90 **5·50**

Köpeny kelme divat szinekben és szövéssel olcsó árban 10·50 8·80 **7·80**

Selymek,

müselyem fonalból

Crepe de chine jó minőség minden szinben 1·95 **1·75**

Marocain nehéz minőség szép divat szinekben 2·60 2·28 **1·98**

Flamisol matt divat ujdonság csoda szép szinekben 3·20 **2·48**

Selyempiké müselyem foualból blousra és ruhára 2·90 **2·68**

Saten marocain egesz nehéz minőség minden szinben 4·20 **3·60**

Gloque ujdonság a legujabb divat szövés és szinekben 4·90 3·60 **2·90**

Női fehérnemü

Svájci nadrág patent kötésü pastel szinekben 1·45 **0·98**

Svájci ing-nadrág kockás szövéssel szép szinekben 2·50 **1·98**

Matt nadrág sármős müselyem fonalból 1·95 **1·65**

Matt kombiné himzett vagy sima elejjel 2·98 **1·90**

Gyermek nadrág meleg bolyhos 2|0-ás 1·35 svájci kötésü 2|0-ás **0·90**

Gyermek kombiné svájci kötésü pastel szinekben 2|0-ás 2·10 **1.25**

Férfi fehérnemü.

Divat ing szintartó puplinettből 2 gall. vagy sport fason 4·20 **3·60**

Puplin sport ing garantált szintartó divat mintákban 5·80 **4·80**

Fehér ing selyemfényü puplinból 6·80 elejjel 4·80 **3·60**

Divat puplin ing selyemfényü kemény vagy puha gallérral 6·50 **5·50**

Hosszu alsónadrág prima raje köpperből 3·20 **2·80**

Flanell alsónadrág jó minőségü sport flanelliből hosszu 2·50 rövid **1·80**

Intézeti cikkek.

Intézeti blousra csikos vagy fehér ripsz vászon 1·38 1·10 **0·88**

Intézeti ruhára prima sötétkék scheviott 3·30 3·— **2·75**

Lüszter kötény szürke ujjas, előirásos fason 70 cm-es 6·30 clothból **2·95**

Intézeti paplan dupla cloth jó vattával töltve 12·80 10·80 **9·80**

Fiu tiroli nadrág tartós minőség 1-es düftinből 2·60 vászonból **1·15**

Fiu sport ing divat mintás puplinból 30-as 3·70 puplinettből **2·70**

Mosóáruk.

Pijama flanell sima szinekben vagy divat csikos 1·20 0·98 **0·78**

Fehérnemü flanel kord szövésü vagy milflór mintás 1·38 **0·98**

Ruhaflanell bársonyos minőség uj divat mintákban 1·45 1·38 **1·28**

Matlassé ujdonság cloque vágy sima szövés pongyolára 2·88 **1·48**

Intézeti barchet előirásos csikkal fehér háttal garantált szintartó 1·80 **1·40**

Düftin bársony Goldberger gyártmány uj mintákban 2·40 **1·98**

Harisnyák.

Bordás harisnya prima minőség minden szinben 0·98 **0·78**

Bélelt harisnya müselyem felsővel divat szinekben 2·20 **1·98**

Selyem harisnya finomszálu müselyem fonalból 1·78 **1·48**

Hajszálvékony harisnya a legdivatosabb szinekben 2·20 **1·95**

Flór harisnya erős szálu divat szinekben 1·38 **0·98**

Bőrkesztyü prima jó minőség fekete s. kék, barna szinekben 3·90 **2·95**

Kötöttáru.

Kötött blous divat fasonokban és szinekben tiszta gyapjn 7·80 makkó fonalból **3·30**

Női svetter, kabát fason divat szinekben jó minőség 8·50 5·95 **5·00**

Férfi pullower zipp zárral vagy anélkül 5·80 4·40 **3·95**

Leányka kabát végig gombos divat szinekben 1-es 3·90 **2·40**

Fiu swetter zipp zárral gallérral prima minőség 1-es 2·90 **2·50**

Mackó öltöny Mikulás és Pajtás márkával 0-ás minden szinben 4·25 **3·60**

Női és férfi esernyők divat fogóval

4·80, 4·20, 3·90, 3·60

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

Flanell, düftin, szövet

maradékok

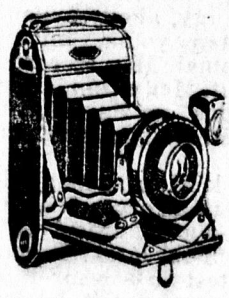
rendkivüli olcsó árban.

A belügyminiszter 15 napra betiltotta „Az Est" c. lapot

Budapest, szeptember 3. (MTI.) A belügyminiszter az Est Lapkiadó Rt. budapesti bej. cég kiadásában, Salusinszky Imre felelős szerkesztésében megjelenő Az Est cimü politikai napilap megjelenését és terjesztését folyó hó 5-től kezdődőleg 15 napi időtartamra betiltotta, mert a lap folyó hó 4-i keltezéssel megjelent számának 3. oldalán »Két nyilatkozat a Daily Telegraph cikkéről« fő- és a Daily Telegraph Budapestre kiküldött szerkesztőjének magyarázó cikke megjelent »Imrédy beszélgetései« alcimmel közzétett közleményével az ország külpolitikai érdekeit súlyosan veszélyeztette.

Irodai szaktanfolyam a Naményi Gyorsiróiskolában

A Naményi Gyorsíró, Gépíróiskolában »*Egyéves Irodai Szaktanfolam*« és »*Hathónapos Irodai Szaktanfolyam*« kezdődik. Állásba menőknek gyorsított kiképzés. — Tanfolyam után államvizsga, állami hivatalokra is képesítő államérvényes bizonyítvány. (Eddig 154 bizonyítványt adott ki az iskola s a végzettek majdnem valamennyien állásban vannak!) Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasuti tanulókedvezmény. (Rákóczi u. 17.)

Szemüvegek

szemklinikai és szemorvosi recept után szakszerüen készülnek.

Fényképezőgépek, friss fotóanyagok

Ungár József

látszerész és fotószaküzletében

Debrecen, Széchenyi ucca 1. sz.

Takarékossági tag

A Szabóiparosok Országos Kongresszusa

Szombaton délután tartották a férfiszabóiparosok országos kongresszusokat az ipartestület dísztermében. *Gacsárdi Mihály* helyi elnök köszöntötte a nagygyűlést, amely elnökieül *Horváth Istvánt* és *Weigand Mihályt* választotta meg. Az ipartestület üdvözletét *Szendrey Sándor* alelnök tolmácsolta.

Sok fontos kérdést vitattak meg és értékes határozatokat is hoztak. Az egyes pontoknál a vitákban felszólaltak *Fülöp Vince, Gulyás Mihály, Vágó Sándor* SzOSz igazgató, *Kiss László,* vitéz *Ferenczi Miklós, Prokopecz János, Rácz József, Szilágyi Sándor, Horváth István Fehér, Deme, Seiden Sándor* aki adóamnesztiát kért, *Zsiga Béla, Lichtmann Jenő,* aki azt kérte, hogy a kisiparosok követelését is letilthassák a köztisztviselők fizetéséből, *Dobi Antal,* aki az iparosok részére is a védettség megadását kérte, *Kálity Mihály, Székelyhidi, Blum József, Weigand Mihály* elnök, majd *Gacsárdi Mihály* zárták be a nagygyűlést, amelyen elhatározták, hogy tiztagú küldöttséget menesztenek nyole napon belül az iparügyi miniszterhez és a sérelmeket memorandumba foglalva átnyujtják és orvoslást kérnek.

x **Divatfüzők** a legujabb model szerint készülnek Bornyinénál — Barna u. 12.

A legtöbb tárgy törötten lom!

Arany ezüst ékszer - törötten is vagyon!

Bizalom és szolidság legyen az alve,

Maradandó értékeit Halásznál vegye!

Intézeti előírásos kész ruhák és anyagok, paplanok, matrácok nagy választékban Kontsek Kornél divatáruházában DEBRECEN

Hitler ellenjavaslatait hozta magával Henlein

Prága, szeptember 3. Henlein pénteken a késő esti órákban visszaérkezett Aschba. A Prager Mittag értesülése szerint *Henlein magával hozta Hitler kancellár ellenjavaslatait, melyet legkésőbb vasárnap közzétesznek.*

Prága, szeptember 3. Henlein Konrád szombat este visszaérkezett Aschba. A város főutcáján a lakosság lelkesedése nem ismert határt, amikor Henlein Konrád kocsija feltűnt. Henlein háza előtt összegyűlt tömeg még sokáig éltette.

Berlini politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a szudétanémet kérdés eldöntése nem Berlintől és nem Berchtesgadentől függ, hanem kizárólag a prágai kormánytól, amelynek végre is rá kell magát szánni arra, hogy teljesítse a szudétanémet népcsoport jogos követeléseit.

Fordulat jelei Romániában

Bukarest, szeptember 3. A közoktatásügyi miniszterium körrendeletet intézett az ország összes tanfelügyelőségeihez, amelyben érvényteleníti az annakidején a revízióellenes liga eszmeterjesztő tevékenységével kapcsolatosan az iskolai hatóságokhoz intézett körlevelét és ajánlásait. A miniszterium elvárja, hogy az iskolaügyi hatóságok a jövőben nem támogatják a magánjellegű tevékenységet, vagy kezdeményezést.

Bukarest, szeptember 3. A nagyszalontai prefektus Nagyszalonta alpolgármesterévé Zs. Szabó Jánost nevezte ki. E kinevezés már a kisebbségi statutum alapján történt, mert a városnak nagyszámú magyar lakója volt.

Nyolcezer vendéget hoznak ma a filléres vonatok a Tikávra

A Tiszántúli Ipari Vásár alkalmából a MÁV igazgatósága által meghirdetett filléres vásárvonatokra egytől egyig több mint 500 utas jelentkezett, úgyhogy valamennyi filléres vásárvonat ma beérkezik.

Az érkező vonatokat érkezési és visszaindulási idejükkel alább soroljuk fel:

Budapestről I. számú vonat érkezik: 10.33, visszaindul: 20.09 órakor.

Budapestről II. számú vonat érkezik: 11.18, visszaindul: 21.30 órakor.

Miskolcról, Sátoraljaújhelyről, Szerencsről, Sárospatakról, Tokajról, Mátészalkáról érkezik: 10.14, visszaindul: 20.55 órakor.

Nyíregyházáról érkezik: 9632, visszaindul: 18.40 órakor.

Szegedről, Kecskemétről, Ceglédről, Békéscsabáról érkezik: 10.18, visszaindul: 19.36 órakor.

Makóról, Hódmezővásárhelyről, Szentesről, Kunszentmártonról, Szolnokról érkezik: 10.48, visszaindul: 21.00 órakor.

Egerről, Füzesabonyról, Poroszlóról, Tiszafüredről, Balmazújvárosról érkezik: 9.40, visszaindul: 20.10 órakor.

Büdszentmihályról, Hajdúnánásról, Hajdúdorogról érkezik: 9.53, visszaindul: 19.15 órakor.

A filléres vonatok mintegy 8000 utast hoznak Debrecenbe s ez is igazolja azt az országos érdeklődést, amelyet a TIKÁV az egész országban méltán felkeltett s amelyet a TIKÁV meg is érdemel.

Szociális munkások küldöttsége Bornemisza Géza miniszternél

Szombaton este a vármegyeháza tanácstermében *Bornemisza Géza* miniszter fogadta a városi szociális munkások küldöttségét, melyet *Blattner Béla* vezetett. A küldöttségben voltak: *Bakó István, Fekete József, Fehér György, Fehér Mihály, Rantal Erzsébet* és *Takács Jenő.*

A küldöttség az összes vidéki városokban alkalmazott szociális munkások nevében azt a kérelmet terjesztette az iparügyi miniszter elé, hogy ezeket a gyakorlott és magasképzettségű munkaerőket az iparügyi miniszterium hatáskörében létesítendő intézményeknél, mint állami munkaközvetítőnél, családi munkabérkiegyenlítő pénztárnál és az országos szabadidőt foglalkoztató intézetnél alkalmazza elsősorban. Kérték, hogy az értelmiségi kormánybiztost csak másodsorban vegye igénybe, mert Debrecen, Pécs, Szeged és Miskolc szociális munkásairól minden részletet tartalmazó adatot nyujtottak át.

Bornemisza miniszter válaszában kijelentette, hogy a kérdés jogi elintézése végett a belügyminiszternél feltétlenül közbenjár és a maga körében mindent megtesz, hogy az ilyen munkakörben alkalmazottakat saját tárcája keretében álláshoz jutssa. A debreceni munkásokat pedig különlegesen nem fogja elhagyni.

Kérje minden üzletben Klein Géza jóízű kenyerét
Telefon 28—39

Látogatás a véletlenül lelőtt villamoskalauznál

A debreceni Egyetemi Klinika sebészeti osztályának nagy földszinti termében fekszik hófehér ágyában **Lámfalussy Péter** Hév. villanyoskalauz, akit a mult hónap 23-án egy eltévedt Manlicher-Schönauer fegyvergolyó halántékon talált. A nemmindennapi tragikus szerencsétlenség a város szinte minden társadalmi rétegét megmozgatta és nem volt nap, hogy szerkesztőségünket ne kérdezték volna meg: milyen Lámfalussy Péter állapota. Ez a megható érdeklődés és részvét aztán folytatódott a klinikai kórteremben is, ahol

egymásnak adták át a kilincset a családtagok, a rokonok. De eljöttek a Hév. főtisztviselői, **Tichy Antal** üzletigazgató, **dr. Tarján Oszkár** Hév főtanácsos, **Molnár Béla** Hév. főpénztáros és a többiek valamennyien. Itt voltak nap, mint nap a kollégák: a villamosvezetők, a kalauzok, akik ha egy percre is, de bekukkantottak a kórterembe, hogy érdeklődjenek a nagy beteg felől. Egy órán belül valamennyi járat kalauzai megtudták a jó hírt, hogy a beteg láztalan, erősödik, megoperálták, most alszik. Ugyszólván mindent tudtak róla. Ezt a megható ragaszkodást és szeretetet meg is érdemelte Lámfalussy Péter, akit a vezetőség odaadó szolgálatáért, a kollégák pedig azért szerették, mert benne jó kollégát ismertek meg.

A sebészeti klinikától engedélyt kaptunk, hogy délelőtti órákban meglátogasssuk Lámfalussy Pétert Hófehér ágyán éppen szundikált és már-már lábujjhegyen vissza akartunk vonulni, amikor egy beteg odaszólt neki: Péter bácsi keresik.

Lámfalussy Péter feje szinte alig látszott ki a pólyából, csupán a jobb szeme és az orra látszik. A szabadon lévő szeme is csupa vér és könny. Jókedvűen integet a fejével és felül az ágyban. Ijedten szólunk neki, hogy csak feküdjön nyugodtan, ne erőltesse magát.

— Nincsen nekem már semmi bajom, semmi sem fáj. Tessék nézni, hiába nyomom a kötést, hála Istennek, nem érzek semmi fájdalmat.

Az ápolónő odaszól:

— Azonnal feküdjön nyugodtan Péter bácsi, mert baj lesz.

Péter bácsi szót fogad és visszabújik takarója alá.

— Tessék ide ülni mellém, mindent elmondok, hogyan történt a nagy nap, melyet ha megmaradok, soha sem fogok elfelejteni.

Elmondja, hogy augusztus 23-án délelőtt éppen a jegyelszámolási naplóba vezette be a tételeket, amikor egy nagy csattanást hallott. A következő pillanatban úgy érezte, minha valami forró hullám szaladt volna végig testén, majd egy kis időre eszméletét vesztette.

— De arra már egészen jól emlékezem, hogy a mentőautó szirénázott és véres fejjel beemeltek a kocsiba. Sőt azóta nem voltam egyszer sem öntudat nélkül, mert 24-én, amikor megoperáltak, nem altattak el, hanem csak helyi érzéstelenítéssel hajtották végig rajtam az operációt.

Mindezt szinte természetesen mondja el.

Most az ápolónő is közbe szól.

— Tessék megnézni a Lámfalussy láztábláját.

Csodálatos eredményeket mutat a kis láztábla. Egyedül 24-én, az operáció napján szökött fel 37.2-re, azóta minden nap 36.7—36.8 fokot mértek. Ilyen sulyos fejsérülésnél teljesen szokatlan. A kis táblázat azt mutatja, hogy Lámfalussy Péternek igen jó vére van és nagyon jó szervezete.

— Szabad dohányoznia és ennie? — kérdezzük a beteget.

— Kérem, én nagyon erős dohányos ember vagyok. Már az operáció után, ami igen jól sikerült, kértem cigarettát. Dr Bodnár Tibor tanársegéd úr adott egyet, ami igen jól esett. Azóta állandóan dohányzom. Tessék nézni, mennyi cigarettám van. — Kinyitja az éjjeli szekrény fiókját és büszkén mutatja. Sokat kapok a százados úrtól, a kollégáktól. Egyedül nekem van megengedve, hogy a kórteremben dohányozzam, mert még nem szabad leszállnom. Pedig én már tudnék járni, de a doktor urak nem engednek.

Észrevesszük, hogy az éjjeli szekrényén egy üveg édes ürmös bor van.

Szégyenkezve mondja Lámfalussy:

— Ne tessék azt hinni, hogy iszákos ember vagyok. Soha sem szoktam inni. Két üveget kaptam a százados úrtól, ezt szoktam szopogatni. Nagyon jól esik. Enni nehezen tudok a kötés miatt, mert fáj a kötés alatt a seb, ha mozgatom a számat. Ezért fogytam is le egy kicsit.

— Okol valakit a szerencsétlenségért? — adjuk fel a kényes kérdést Lámfalussynak.

— Kérem, én nem haragszom a százados úr fiára egy cseppet sem. Csak azt sérelmezem, hogy miért vesz valaki fegyvert a kezébe, ha nem ért hozzá, ugy, ahogy kellene. Hátha meghaltam volna, mi lett volna családommal. Még szerencse hogy így történt. Meg aztán, amint látom, a százados úr fia nagyon megbánta tettét. Nagyon megtörte az eset.

Utóljára azt kérdezzük meg tőle, hogy mit szólnak az orvosok ahhoz hogy látni fog-e a bal szemével?

— Hála Istennek, látok. Tegnap vették le a kötést a sebemről és megvizsgálták a szememet. Lattam éppen úgy, mint a jobb szememmel. Szineket is megtudtam különböztetni egymástól. Ha minden jól

TULZSUFOLT kézimunka raktáramat filléres áron árusitom le

GYAPJUFONALAK

D. M. C. és C. B.

áruk nagy választékban.

Festett szőnyeg alap ágy elé	1·98-tól	) szőnyeghez	—·06-tól
Kelim párna lap	—·40-től	) zetir	—·18-tól
Gobelin párna lap	—·28-tól	) palóverhez	—·14-től
		) himző pamut	—·15-től
		) horgoló cérna	—·60-tól
		) gyöngy pamut	—·20-tól
		Indrantren függöny kelme	—·58-tól
		Csipke szövet 180 cm. széles	4·50-től

és így tovább minden létező kész és kezdett kézimunkák és hozzávalók potom áron.

Szilágyi Lajos kézimunka és divatház

Kistemplom mellett.

megy, azt mondták a klinikán, hogy nemsokára már el is hagyom a klinikát. Én már szeretnék dolgozni, hiszen itt a Tikáv, amikor nagy szükség van minden kalauzra. De sajnos, nem lehet, így el fogok esni egy pár óra túlórától.

Szegény Lámfalussy Péter még most is a családjára gondol, arra a pár pengőre, amit nem tud a családjának adni. Nem annak örül, hogy életben maradt, hanem hogy a túlóra a másé lesz...

Bucsuzóul minden jót kivánunk Lámfalussy Péternek, jó egészséget, minél hamarabbi felépülést.

Bár már ott tartanék, szeretnék már jegyet lyukasztani...

Sz. T.

Szinházi levél

(A „Debreczen" fővárosi munkatársától.) A debreceni Csokonai Színház kiváló márkáját mi sem bizonyitja jobban, mint az a tény, hogy ha manapság valamelyik fővárosi színház művészegyüttesét fel akarja frissíteni, akkor elsősorban a Csokonai Színház társulata körében keresi az utánpótlást. Egymásután szerződtetik a budapesti színházak a debreceni vagy volt debreceni színészeket.

Tavaly hódította el a főváros Debrecentől Beleznay Margitot, aki a Vígszínház egüttesében aratja sikereit, Szilassy Lászlót, aki a Belvárosi Színház idényzáró darabjában, a „Nincsenek véletlenek"-ben aratott kirobbanó nagy sikert.

Azidei együttesből Kőmives Sándort a Vígszínház szerződtette, más idei tagokkal még folynak szerződtetési tárgyalások.

A tavalyi együttes nagy értéke volt Sármássy Miklós, a kitűnő hősszerelmes színész, akinek Néma levente alakítása ma is élénken él a debreceni közönség emlékezetében.

Sármássy Miklós ebben az évadban a szegedi színtársulat kötelékében aratta sikereit mint rendező és színész.

Augusztus utolsó napjaiban szabadságra jött Budapestre és ezt al alkalmat felhasználta a Belvárosi Színház igazgatósága arra, hogy szerződtetési tárgyalásokat kezdjen a kitűnő színésszel.

A tárgyalások eredménnyel jártak: Sármássy Miklós ma már a Belvárosi Színház tagja. Rendező és színész minőségben két esztendőre, kitűnő anyagi feltételekkel.

A körúti művészkávéházban találkoztam a debreceni közönség kedvelt színészével és gratuláltam a szerződéshez.

Sármássy Miklós köszönettel nyugtázta a gratulációt, megigazította szemén monoklijét, szippantott cigarettájából és beszélni kezdett:

— Jól esik a gratuláció és hogy magával találkoztam felujultak bennem a debreceni kedves emlékek. Mert vannak ilyenek. Hiszen nemcsak nekem, de a debreceni kitűnő közönségnek is. Hiszen abban az évadban, amikor én is a Csokonai Színház gárdájába tartoztam, — talán elfogultság nélkül állithatom, — olyan előadásokat produkáltunk, melyek fővárosi mértékkel bírálva is nagyszerűek voltak.

— A Néma levente előadása magát Heltait, a nagynevű szerzőt is meglepte. De volt abban az évadban egész sereg pompás, nagyvonalú előadás. A szezon befejezése a huszonöt Tragédia előadással is olyan teljesítmény volt, mellyel kevés vros színháza és közönsége dicsekedhet.

— Öröm volt számomra is a Csokonai Színház társulatába tartozni. Az első együttes tagjai akik voltunk igazán valami olyan testvéri közösségben, vállvetve harcoltunk a sikerért, amire őszintén mondhatom alig van példa a vidéki színészetben. Meg is volt az értelme: sikert sikerre halmoztunk.

— A színészmesterség útjai kiszámithatatlanok: a mult szezon végén elkerültem a debreceni együttesből Szegedre. Ezt a szezont ott dolgoztam keresztül. Ott nehezebb dolgom volt, mint Debrecenben. Mert amíg Horváth Árpádnak szerelme a prőza, ezeknek preciz, összehangolt előadására tekteti a fősúlyt, addig a szegedi direktornak ebben a tekintetben egészen más a felfogása. Ő az operettműfajt kedveli és ezeknek előadására áldoz.

— De azért Szegeden is alkalmam volt pár szép előadással kirukkolnom. A roninok kinese különösen nagy sikerem volt.

— Tudom, mit jelent 1938-ban egy fővárosi szerződés. Bizom magamban, hogy megállom a helyemet és nem fognak bennem csalódni. Nem tagadom, fővárosi szerződésemhez jó iskola volt Debrecen. Ahol nemcsak színész, de rendező is voltam és a rendezés alapos megtanulásához kétségtelenül nagyszerű tanítómester Horváth Árpád.

— És jó iskola a debreceni közönség előtt játszani is. Mert Debrecenben — talán a közönség nem tudja ezt, de mi színészek tudjuk, — nehéz a debreceni közönségnél beérkezni, sikert aratni. Kevés igényesebb közönségü város van az országban, mint Debrecen. Ebben a városban nem lehet középszerüséggel operálni. Debrecenben csak jó előadásnak és jó színésznek van sikere. Csak ilyeneket fogad el a közönség.

— Tudják ezt a pesti direktorok is és mert Debrecent ők is nagyon jó iskolának tartják, ezért szerződtetnek egyremásra volt Csokonai Színház tagokat a fővárosba.

— Persze boldog vagyok, hogy én is felkerülhettem Budapestre. Hiszen ez minden színész álma. Nekem azonban nagyobb az örömem, mert régi ambiciómat is kielégithetem, mert szerződésem értelmében nemcsak játszani, de rendezni is fogok.

— A héten Pesterzsébeten a régi együttessel Neményi Lilivel az élen újra eljátszottuk a Néma leventét. De jó volt újra együtt lennünk és visszaálmodni azt az estét, amikor ennek a darabnak a bemutatójával a prőzai együttes véglegesen csalát nyert Debrecenben.

— Persze még nem tudom, milyen darabban mutatkozom be a Belvárosi Színházban, hiszen alig pár órája irtam alá ott a szerződést.

Sármássy Miklós ma nagyon boldog. És ennek bizonyosan sokan örülnek Debrecenben is.

Fáy Fisher Andor.

Tekintse meg ujdonságainkat az Őszi Lakberendezési Vásáron és az összes rádiószaküzletekben.

Lakásán bemutatja díjmentesen: Soltész rádiószaküzlet Kálvintér 2.

x **Zongoratanitást** vállalok zeneiskolai módszerrel. Hatvan u. 24. Unitárius ház, első ajtó.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma a hőmérséklet általában meghaladta a 20—22 fokot. Kaposvárott elérte a 25 fokot. Az égbolt változóan felhős volt, esőt nem jelentettek.

Jóslás: Kissé élénkebb szél, változó felhőzet, vasárnap este a nyugati határszél közelében már eső valószínű, a napppali hőmérséklet még alig változik.

ÉRTESITÉS:

Az őszi idény különleges divatkelméi a legnagyobb gonddal, izlésesen összeválogatott legjobb minőségü hazai és eredeti angol, valamint francia kabát, kostüm és ruhaszövetek, selyemujdonságok már raktárra érkeztek.

Ujdonságainkat vételkényszer nélkül csupán szives tájékozódás végett készséggel bemutatjuk.

Férfiszövetek kiváló hazai és eredeti angol minőségben nagy választékban **olcsó** árakon.

Méltóztassék tehát nb. látogatásával megtisztelni, készséggel állok rendelkezésére.

Klein Divatház

Piac u. és Szent Anna u. sarok

Ékszer óra és ezüstnemü
vásárlása előtt vételkényszer nélkül győződjön meg feltünően olcsó árairól. Modern ezüstök, alkalmi vételek nagy választékban. Diák órák jótállással már 5 pengőtől.
Róna ékszerész
Sándor Ármin volt helyiségében.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, szeptember 4—11-ig: „Aranyangyal, Piac ucca 50., telefon: 24—53. — „Reménység" Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Bocskay" Cegléd ucca 22., telefon: 29-14. — „Hungária" Vargakert, Szoboszlói út 4., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass"!

Megyek

Keskeny barázda volt az út
Hol eddig jöttem.
Sokszor sírt, ritkán mosolygott
Az ég fölöttem.

S hogy kiértem a Nagyútra
Lerázom porát
A keskeny útnak s ragyogva
Ugy megyek tovább.

Megyek. A célt most már látom.
— Jöjj Te is velem. —
Légy vezérlőm, boldogságom,
Fogjad a kezem.

Légy Te az egész világom,
Mindenem nekem,
Utamat úgy vígan járom
Ha Te vagy velem.

NAGY LENKE KLÁRA.

Nagy Lenke Klára
és
szászfai Ragályi László
állami tanító
jegyesek.

x Ovodás gyermekek beiratása német délelőttökre, iskolásoknak délutáni nyelvtanitásra Batthyány ucca 16. Német Gyermekotthon.

Családi értesitések:

Siket Rózsika
és
Gyöngyösi István
ma délután 4 órakor az Árpád-téri templomban tartják esküvőjüket.

Fehér Klárát
eljegyezte
Dr. Varga Béla
orvos

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagy templomban délelőtt 10 órakor pr. dr Farkas Pál, ág. dr Soós Béla, délután 5 órakor Siposs Imre. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. Uray Sándor, ág. Szenes László, délután 5 órakor Szenes László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor pr. Baja Mihály, ág. dr Bartha Tibor, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor pr. Kolozsvári Kiss L. ág. Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor Kiss Antal Jenő. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Csánki Gábor, délután 5 órakor Csánki Gábor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor pr. Márki Kálmán, ág. Nagy Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor pr. Kovács József, ág. Szilágyi L., délután 3 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban fél 9 órakor Szenes László, 10 órakor pr. Mezey Béla, ág. Orosz János, délután 5 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor pr. dr Danesházy Sándor, ág. Tömöry Lajos délután 3 órakor Tömöry Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár F. Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt dr Lencz Sándor, — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Birinyi János — Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kováts Árpád. Wolaffkatelepi Olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — Olajütői imaházban délután 3 órakor theologus. — Szegényházban délelőtt 9 órakor Balogh Ferenc. — Tanyai istentiszteletek: Hortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. — Ondód I. Kádárdülőben délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád. — Kösélyszegen délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Kösélyszeg délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. — Hármasbegyen délelőtt 9 órakor, Lukaháza 11 órakor: Bárdi Ferenc. — Ebesen délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Papp Géza.

— **Miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes miserend, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond ugyan ő. A további szentmisék kezdete: 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — Csapókertben: Kummergruber Emil piarista tanár. — Józsán: Szabó János. — Hajdúsámsonban: Novák Gy. Auguszta szanatóriumban: Varjas Lajos esperes. — Nyilastelepen: Kiss László. — Este hat órakor szentségbetétel, szentbeszédet mond: Faragó László segédlelkész.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban:** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula absolutus theológus mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor vecsere, utána szentségimádás. — Folyó hó nyolcadikán, csütörtökön, Szűz Mária születése napján, vasárnapi miserend.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Oltári szolgálatot végez Pass László. Prédikál: Koren Emil. Este öt órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál: Pass László.

— **Esti evangelikus istentisztelet.** Az evangelikus templomban most vasárnap este 5 órakor ujra megkezdődnek a szokásos esti istentiszteletek, igehirdetéssel.

— **Istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen,** Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban szeptember hó 4-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr Csiky Gábor budapesti unitárius lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet után keblitanácsi ülés lesz.

— *Istentiszteletek a baptista imaházban.* A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig, imaáhítat délelőtt fél 10—fél 11-ig, predikáció délután 6—8-ig. Vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Pénteken este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **A debreceni ref. tanítóválasztással kapcsolatban** — mint arról hírt adtunk — Csermák Gusztáv tanító ellen korteskedés miatt beadványt adtak be a presbiteriumhoz. A mai napon igazolódott a helyzet, amennyiben a beadványt beadó presbiter belátta, hogy tévedésről van szó és így sajnálkozását fejezte ki a dolog felett és erről a református iskolaszéket és a presbiteriumot írásban értesítette.

x Használt és új tankönyvek összes iskolák részére legnagyobb raktár. — Iskolaszerek legolcsóbban. Acél antikváriumban. Széchenyi ucca 2. szerezhetők be.

— **Than Gyula halálának nyolcadik évfordulóján,** szeptember 6-án, kedden reggel 8 órakor a róm. kat. Szent Anna templomban gyászmise lesz.

x Tankönyvek uj és használt bármely iskola részére **Antalfy** könyv- és papirkereskedésében.

Kerékpárt
részletfizetésre is
Csillárt
nagy választékból
P 8·50-től
most olcsón vehet
Gulyás rádió szaküzletéből
Piac-utca 59. szám.

— **A Szent László Dalegylet,** folyó hó ötödikén este félhét órakor próbát tart a Katolikus Otthonban. A tagok megjelenését kéri a **Vezetőség.**

— **Nyugalmazott MÁV főtisztviselők** szeptember havi összejövetele 5-én lesz az Angol Királynőben. (:)

x A tüdőbajt elkerülheti, aki a régi padlóra szines PLASTILIT, hézagmentes burkolatot készíttet, Lukács Vilmos és testvére céggel. Kérjen telefon árajánlatot.

— *A leggyorsabb híadó* a Telefunken rádió, mert minden állomást pontosan és tisztán közvetít. Tekintse meg a legújabb tipusú készülékeinket a budapesti őszi lakberendezési vásáron és az összes rádióüzletekben. Kérje a Telefunken legújabb prospektusát és győződjön meg arról, hogy könnyen megvásárolható.

x Vattay Margit táncintézetében balett (Hodsági Leona) stepp és diáktánctanfolyam szeptember hó 7-én megkezdődik. Kossuth ucca 11. sz.

— **Az Árpádházi B. Margit Missziós Leányklub,** 1938 szeptember hó 6-án, kedden délután hat órakor tartja ezévi első összejövetelét, Varga ucca 18 szám alatti otthonában. Tagjainkat és érdeklődő leánytestvéreinket szeretettel meghivjuk és okvetlen elvárjuk, most és minden kedden. (o)

x Dr Magyar Éva külföldi útjáról visszatérve, a nyelvórák adását okt. elsején megkezdi, telefon: 25-94.

Rejtvényfejtők figyelmébe! E héten a következők kaptak jutalmul 1—1 kötet könyvet: Csapó László, Maróthy György u. 4. Mészáros Erzsébet, Szappanos u. 20. Kiss Jenőné, K. Tóth u. 13. Nyiri János, Eötvös u. 104. Ermes Aranka, Bethlen u. 70. Szemerédy Péter, Eötvös u. 104. — A könyvjutalmakat hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor át lehet venni lapunk kiadóhivatalában.

x Leveles Irén okleveles nyelvtanárnő külföldi tanulmányútjáról hazatérve, angol, francia, német nyelvtanítását megkezdte. Bikabérház I. 3.

x Dr. Magyar Éva külföldi útjáról visszatárve a nyelvórák adását októberi 1-én megkezdi. Telefon: 25—94.

x „Inecto Rapid" a hajfestékek királynője. Egyedárusítás Debrecenben fodrászok és privát vevők számára Komáromінénál, Bika-bérház, telefon: 19-56. szám.

— **Bartalis tánciskolájában** tánctanfolyam szeptember hó 13-án kezdődik. Minden csütörtökön és vasárnap össztánc.

x Szeptember hó 6-án indul meg a Vasady Lajos Szállitmányozási Vállalata. Máv. Háztól-házig szállító. Iroda Szent Anna ucca 2., telefon: 28-81.

x Keresse fel a Hofher-Schrantz Clayton-Shuttleworth vezérképviseletét és főraktárát, Ráhmer Sándornál Debrecen, Deák Ferenc ucca 11. szám (szemben a törvényszékkel), telefon: 29-62. Állandó gépkiállítás. Olcsó árak Kedvező fizetési feltételek.

x Tankönyvek használtan legújabb kiadás, a legolcsóbb árban kapható. „Kultúra" antikvárium, Szent Anna u. 3. szám.

Hotel Auguszt Abbázia MAGYAR SZALLODA. - Központi fekvés
Elsőrendü magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágositást nyujt magyarul fenti szálloda.

Előirásos iskolai ruhák minden méretben
„Bocskay“ magyaros télikabátok fiuk és lányok részére minden méretben
Erős, kiválóan tartós fiu ruhák köznapokra
Fiu és leányka felöltők, düftin sport ruhák, külön nadrágok
A legnagyobb választék! **Igen olcsó szabott árak!**
MAGYAR RUHAIPAR DEBRECEN
A Takarékosság bevásárolóhelye. **Bika szálló épületében.**

A zsidótörvény végrehajtása Olaszországban

Róma, szeptember 3. (MTI.) A zsidótörvény végrehajtása gyors ütemben megkezdődött. A perugiai egyetem három zsidó tanára elhagyta állását. A lapok jelentése szerint a trieszti tartomány korporációs vezetőségének zsidó tagjai egymásután nyujtják be lemondásukat. A *Corriera de la Sera* jelentése szerint Milánó 176 tanára közül 12 zsidófajú, akiket szintén el kell bocsátani.

Az olasz lapok valószínűnek tartják, hogy a fasiszta nagytanács legközelebbi ülésén nagyfontosságú határozatokat hoznak a zsidókérdés végleges rendezésére. A *Tevere* hangsúlyozza, hogy a hadsereget, az igazságszolgáltatást és a politikai szervezeteket is mentesíteni kell a zsidó befolyástól. A lap szerint a fasiszta nagytanács valószínűleg foglalkozik a tisztafajú zsidók kérdésével is.

Fogyasztó gáz, előre kiszámitható emberi jellem, mesterséges levegö és más érdekes találmányok

A Debrecenből Délamerikába elszármazott kiváló tudósnak, Környei Istvánnak érdekes találmány- és ötletmagazinját már több cikkben ismertettük. Ezúttal »Találmányok könyve« című munkájából ismertetünk néhány érdekes elgondolást a kiváló magyar tudósnak, akinek rokonsága ma is Debrecenben él.

Egyik legérdekesebb találmánya Környei Istvánnak a fagyasztó gáz. Ez a gáznemű anyag, mely másfélezer méter távolságban jéggé dermeszt minden élőlényt, feltalálója szerint a jövő háborújának egyik legborzalmasabb eszközéül igérkezik. Környei fantáziája a találmány leírásánál borzalmas képekben cseteli a jégszoborrá dermedt ezredeket.

A nem mindennapi készülék egyszerű huzalból áll, mely a villanyfővezetékébe bekapcsolva minden zörejt, hangot pontosan visszaad s hadászati célokra ugyancsak redkívül alkalmas.

Környei elmondja, hogy a találmányra úgy jött rá, hogy először az ötletet megírta hangjátékra, »Aki az egész világot hallgatja« cimmel, mint egy háborúban megvakult mérnök készülékét, mellyel az egyik braziliai őserdőben meghuzódott ember kihallgatja, ami az elhagyott világban forr, erjed, készülődik. Egyik délamerikai rádió-studió számára irta meg a hangjátékot s azután kezdett gondolkozni annak gyakorlati megvalósításán.

Szikrázóan meleg, kánikulai napokon, mikor a nap olvadt aranyával öntözi az uccák szikkadt, megrepedezett aszfaltját, sokszor hallani, hogy »jó volna eltenni a melegből télire.«

Nos, ha Környei »hőraktározás-elméletének« hinn lehet akkor a terv megvalósításától nem is áll túlzottan távol az emberiség.

Környei könyvében pontos rajzokkal s megkapóan zseniális elmélettel támasztja alá készülékének használhatóságát a hőraktározásra s a nap melegének felszívására s üveganyagok által megsokszorozására és szétosztására. Valóban korszakalkotóan érdekes elmélet, mely ha a gyakorlatban is megbízhatónak bizonyul, úgy az emberiség életében rendkívül áldásos jelentősége lesz.

Minden komplikáltsága mellett is lenyügözően ügyes találmány-elmélete a Debrecenből elkerült magyar tudósnak az a készülék, mely havasok tetejéről az ózondús levegőt elvezeti vízvezetékszerű hálózatban füstös gyárvárosok, poros, vagy ingoványos falvak házaiba. Ezek által a lakás belülről szellőztethető, a legpompásabb, illatterhes mezei, vagy gyantás fenyvesi levegőt árasztja szét a szobában egyszerű csak megnyitásával. Lehet olyan illatú levegőt a szobába ereszteni, melyet a legyek messze elkerülnek, de az ember számára végtelen kellemes szag. Környei ugyanis kísérletei során rájött, hogy van egy bizonyos illatkomplekszum, mely legyek számára elviselhetetlen s a környéket is messze elkerülik.

Másik találmánya a mesterséges levegő, melynek tengeralattjárókon, továbbá gázmentes pincékben való hosszabb kényszerű tartózkodásnál van óriási jelentősége.

Míg ezeknek az ötleteknek jelentőségét is felülmulja az a készülék, mely légköri változások előidézésével, mesterséges havat, szelet, esőt képes előidézni.

De egyéb érdekességek is százával találhatók a »Találmányok-könyvé«-ben.

Egyik legfrappánsabb ötlete Környeinek egy új nemzetközi nyelv szótára, melyet hangutánzó szavakból állított össze az amerikai magyar tudós. A világ legkönnyebben megtanulható nyelvét találta meg ezáltal Környei István, mely pár óra alatt bárki által elsajátítható s amellett a legszínesebb, legdallamosabb nyelv.

Pompás, újszerű találmánya az atavizmusról állít fel új elméletet, mely táblázatos alapon pontosan kimutatja, hogy természete jellemé hanyadik őseiben ismétlődik meg s milyen gazdagodásokkal, illetve fogyatkozásokkal. Emberi jellemeket számít ki ebből pontosan Környei s egyben sürgeti egy »emberi egyén-leltár« felállítását, mely minden ember után pontos karakter s érték-képét nyujtva úgy maradjon fel, mint napjainkban a száraz anyakönyvi adatok.

Nem mindennapi az u. n. »sűrített-élet« elmélete sem környeinek, mely az emberi élet okos, célszerű kihasználására nyujt adatokat, hogy — írója szerint — mindenki elmondhassa: »századokat éltem egy emberöltő alatt.«

*

Páratlanul érdekes elméletek a Debrecenből elkerült magyar tudós ötletei, melyek lehetnek korszakalkotó szenzációk, de minden bizonnyal egy páratlanul dús fantáziájú ember képzeletének pompás megnyilatkozásai.

nek pompás megnyilatkozásai. De ezenkívül még, mint zseniális megvillanások, egész tömeg találmány ötlete csillan fel a Délamerikában Etne Porküm néven ismert Körneyi István magyar tudósnak. Ilyen a zsebben hordható esernyő, a légy-hálóvédő, diktálással automatikusan író írógép, mely a hangrezgésekkel fr. Érdekes ötletes a tehetségek iskolája felállításának sürgetése, mely a normálisnál több több, kinőt, átlagon felüli embertipusnak sürget megfelelő nevlést, hogy ne sikkadjon el. Nagyszerű a Nagyapák és unokák tanulmánya, mely a két szélreesett generáció rokonérzelmeit elemzi.

Érdekes könyv a tanulmányok lexikona, melyben egy zseni lelkének csodálatos tüzei villannak meg.

Szomoru statisztika

Igen szomorú számokat mutat ki a Központi Statisztikai Hivatal nem régen megjelent kimutatása a halálozási számokról, a természetes szaporodásról és csecsemőhalandóságról.

Megtudjuk ezekből a számokból, hogy a csecsemők ezrei pusztulnak el az országban mielőtt elérnék az egy éves kort. A többszöröse halt meg a csecsemőknek magyar földön minden ezerből, mint amennyi meghalt Svédországban, Hollandiában vagy Ausztráliában. Magyarországon például 1935-ben

minden ezerből megalt 152 gyermek, hollandiában csak 40, Norvégiában 39, Uj-Zélandban 32.

Ezek a számok világosan mutatják, hogy a csecsemőhalandóság milyen mértékben sorvasztja a nemzet életfáját. A Stefánia és Zöld Kereszt akciói enyhitik ezt a rossz kimutatást az utóbbi időben, de sajnos még mindig elöljárunk a nemzetközi statisztikában a csecsemőhalálozások terén. Románia és Bulgária megelőznek ugyan bennünket is, de nekünk sokkal nagyobb szükségünk van minden új magyarra és ezért súlyosabban érint a nagy halálozás.

A statisztika szerint az elmult évben Magyarországon

született 177.821 ember. Nem vették bele ebbe a számba a halvaszületetteket. Meghalt az országban összesen tavaly 126.795 ember. A természetes szaporodás tehát 52.026.

Az arányszám szerint ez csak 5.7 százalék. Kétségbeejtően kevés tehát a természetes szaporodása a magyaroknak.

Az összes halálozások így részletezhetők: Egy éven aluli korban meghalt 23.986. Egy—hétéves korban: 7122. Hét éven felüli korban meghalt: 95.687.

A csecsemőhalandóság ezek szerint 13.3 százalék, mert a 23.986 meghalt csecsemőből ez az arány állapitható meg.

Nagyon érdekes, hogy a csecsemőhalandóság hogyan alakult ki vármegyék szerint. Hajdúmegyében a természetes szaporodás volt tavaly 2379, meghalt 750 csecsemő. A szomszédos Bihar megyében 1673 csecsemőből meghalt 631. Igen szomorú képet ad Heves megye, 2037 születésre 934 a csecsemőhalálozás. Megdöbbentő Somogy, 1172 és meghalt 1023 csecsemő.

A városok még szomorubb statisztikát adnak ezen a téren, mint a vármegyék. Vannak városok, ahol a csecsemőhalandóság nagyobb, mint az élveszületések száma.

Villanymotorok,
villamosgépek és készülékek javitását és tekercselését, átalakitását szakszerüen és olcsón végzi
Kovács Lajos
elektrőüzeme Miklós u, 9. sz.

Hölgyeim! Le a kötőtűvel!
Itt a XX. század szenzációja a szab. „RAPID“ kézikötő készülék
Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pulóvert, blúzt, vagy ruhát. kezelése egyszerű Ára 30.- P
Kérje 12. sz. ismertőt
Áruforgalmi Kft., Budapest
IV., Sütő-utca 2. félem. 3. Tel.: 188-:65.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságkötések: Széll Ferenc napszámos—Bujdosó Erzsébet, Gyöngyvirág ucca 6. Bánhidi Márton rézbútor gyári művezető, Dézsi András ucca 14. szám—Szarvas Ilona, Dobó ucca 32. szám. Lesku József lakatossegéd—Varga Róza, Bekecs ucca 8. Szabó András lakatossegéd, Vár ucca 12—Szőköcs Viola, Arany János ucca 48. Papp Imre műszerészsegéd, Margit u. 7.—Egri Margit, Boldogfalva ucca 16. Nagy Sándor MÁV üzemi altiszt, Csokonai ucca 27—Borsos Juliánna, Csóka ucca 9. Nagy Gusztáv ny. művezető-gyakornok—Dobos Mária Budapest, Szücs József földműves, Szotyori ucca 14—Hermann Juliánna, Bellegelő 414. Dr Biró Ferenc birósági aljegyző, Kisvárda—Csörgő Irén, Kétmalom ucca 5. Csorján Lajos cipészsegéd, Mátyáskirály ucca 3—Gál Piroska, Erdélyi ucca 45. Uri Sándor MÁV asztalossegéd, Szolnok—Lengyel Emma, Piac ucca 43. Weiczenfeld Andor kereskedelmi utazó, Cegléd—Prée Olga, Miklós ucca 18. Dobi Sándor MÁV órabéres, állomáskezelőjelölt—Sarkad—Hajdú Zsófia, Haláp 32. Hegedüs Sándor m. kir. rendőrfőtörzsőrmester, Domb ucca 3.—Balogh Juliánna, Csillag ucca 14. szám.

Születések: Király Imre napszámos Nagycsere 45., leány Piroska. Tóth Mihály földműves, Nagyhegyes 2, fiú Mihály. Kovács Mihály magánzó, Szt. Anna ucca 46., fiú Tibor. Kovács Lajos bérlő, Bánk 41., leány Piroska. Schneck László cipőfelsőrészkészítő, Hatvan ucca 47., leánya Éva. Einhorn Mór tollkereskedő, Derecske, fiú László. Lahocinszky Viktor okl. gazda, Lónyai ucca 32., leány Judit. Gál Mihály távirdamunkás, Csillag ucca 38, leány Irén. Szigethy Pál postamester Biharkeresztes, leánya Ilona.

Halálozások: Kokas Mihály ref. 2 hónapos, Toldi ucca 1 Sarkady Gy. földműves, református, 89 éves, Haláp 92. szám. Szabó László ref. 7 hónapos Vágóhíd ucca 6. Tergenyey Gyula m. kir. hadnagy rk. 24 éves, Nyírbátor. Györössy Márton ref. 7 hónapos, Kanális ucca 4. szám. Gazdag József rk. 1 éves, Ohatpusztakócs-tanya.

— *A Déri-múzeum* ma, vasárnap 10—2-ig nyitva. Belépődíj, tekintettel a filléres gyorsok érkezésére, személyenkint 20 fillér. A Baltazár Dezső ucca 2. számú iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. — A Múzeumi Közművelődési Könyvtár vasárnap zárva.

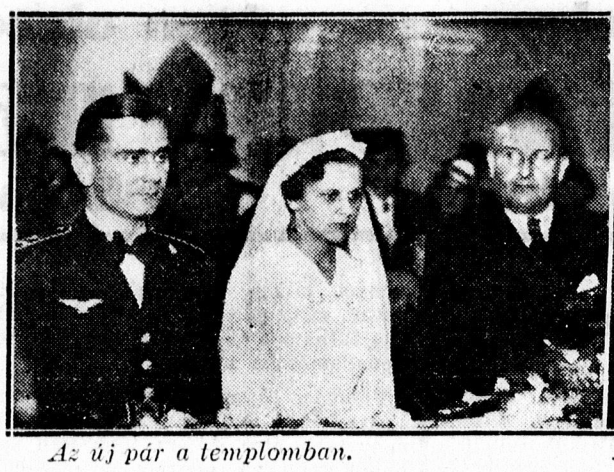
Az első esküvő a Mester uccai templomban

Dr Stepper Károly pol gármesteri titkár esküvője

Díszes esküvő volt tegnap a Mester uccai újonnan felszentelt református templomban. Dr *Stepper Károly* polgármesteri titkár előkelő közönség jelenlétében esküdött örök hűséget *Kerékgyártó Etelkának*, Kerékgyártó István, a Hortobágy malom tulajdonosa kedves és bájos leányának. A nagyszámú előkelő közönség sorfala között lépett az oltár elé a fehér mousline, hosszú uszályos ruhába öltözött menyasszony és a pilóta egyenruhát viselő vőlegény a menyasszony tanujától, Kardos Gyulától és a vőlegény tanujától, Kerékgyártó Gyulától kísérve.

Az ifjú párhoz *Kiss József* hajdúböszörményi lelkész, a család régi barátja intézett költői lendületű, magasszárnyalású beszédet. Az eseketési szertartás után az Angol Királynő szálloda fehér termében nászlakoma volt. Az ifjú pár délután Olaszországba utazott.

Érdekes, hogy Stepper Károly esküvője volt az első az új Mester uccai templomban.

Az új pár a templomban.

Lakodalmi ebéd az Angol Királynő éttermében.

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

BEIRATKOZÁSOK A VÁROSI ZENEISKOLÁBAN

Debreceni sz. kir. város Zeneiskolájában beiratkozások szeptember 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1-ig és délután 3—5-ig. Beiratkozni lehet zongora, ének, zeneszerzés, gordonka, fúvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei szeminárium és zenei előkészítőbe (ovoda).

Beiratási díj 6 P. Tandíjak: alsó osztályokban 8 P, középső osztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P, zeneművi főiskolára készülnek havi 15 P-t és zenei ovodában és melléktanszakokra 3 P-t fizetnek havonta.

Felvételi vizsgák szeptember hó 12. és 13-án délután 3—6-ig.

Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik.

Bővebb felvilágosítás a hirdetményeken és a zeneiskola titkári hivatalában nyerhető Vár u. 1. Telefon: 33—96 szám.

ISKOLAI ÍRÓ-, RAJZSZEREK, IRKÁK és FÜZETEK **OLCSÓN** KAPHATÓK A „MÉLIUSZ“ KÖNYV- ÉS PAPÍRKERESKEDÉSBEN.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában tizenkettedikén tanfolyam kezdet iparos és kereskedőknek. Csütörtökön vasárnap össztánc.

x **Schaff Margit tánciskolája** az Arany Bika kistermében, szeptember hó 11-én megnyilik. Kizárólag diákság részére.

— *Rejtélyes bűntárs.* A Szombathely felé haladó gyorstehervonat a vágóhíd közelében elgázolta László Lajos 43 éves vasúti altisztet, akinek testén lőtt sebet találtak. A halott közelében hatlövetű pisztoly volt, amelyből a vizsgálat megállapítása szerint nem sokkal előbb néhány golyót kilőttek. A vonat László Lajos fejét egészen levágta. A nyomozás eddig még nem tudta megállapítani, hogy öngyilkosság történt-e, vagy pedig lelőtték, majd a vonat elé lökték a szerencsétlen embert. Az öngyilkosság nem látszik valószínűnek, mert családjával áldásos életet élt, hivatali feljebbvalói szerették és anyagi gondok sem gyötörték. A vizsgálat tovább folyik.

Elemi iskola VII. és VIII. osztályában szükséges tankönyv már kapható a „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben.

— **Teljes ülés az itélőtáblán.** Dr **Oláh** Lajos táblaelnök elnöklésével a debreceni itélőtábla teljes ülést tartott. Ünnepélyes aktusa volt a teljes ülésnek, amennyiben **Barankay-Demjanovich** Miklós és **Ágh** Béla táblabirák, akiket táblai tanácselnökökké neveztek ki, most tették le a hivatali esküt. Az uj tanácselnököket dr **Oláh** Lajos táblaelnök üdvözölte szivélyes hangon, a kinevezettek nevében pedig **Barankay-Dejanovich** Miklós tanácselnök köszönte meg az üdvözlést. A tanácsülés ezután kijelölte a tokaji képviselőválasztáshoz a választási biztost, még pedig dr **Tóth** Kálmán tanácsvezető táblabiró személyében, akinek helyettese dr Tóth János táblabiró lesz.

x **Hegedűoktatás.** Timáry Mária okl. hegedűtanár, szeptember hó elsejétől megkezdte a tanítást. Magoss György tér 22. szám.

— **Jól indul a Baltazár uccai ref. mintaiskola.** A debreceni református egyház Baltazár uccai központi fiu elemi iskolájában a tantermek modernizálása a befejezéshez közeledik. A beiratkozások várakozáson felül sikerültek, az osztályok létszáma betelt, egyedül a II. osztályba vehetnek fel még néhány gyermeket.

— **Szacharin- és tüzkőcsempészt fogtak a Péterfia uccán.** A debreceni törvényszék fogházába kisérték Berger Andor ügynököt, akit jövedéki kihágásokkal kapcsolatban ismer már a hatóság. Berger Andor most azért került letartóztatásba, mert egy kiló szacharint és tüzkövet akart forgalomba helyezni. A csempész kihallgatása folyamatban van. Ügyében hamarosan megtartják a tárgyalást.

Megszállott területi hirek

— **A kolozsvári nyugdíjasok,** akiket kihagytak az állampolgári listákból, most Hanzu királyi helytartóhoz fordultak, hogy nyugdijukat továbbra is folyósítsák.

— **Brassóban félmillió lei értékű bélyeget találtak** egy elfogott betörőnél.

— **Temesváron Sabin Mihály** volt mezőgazdasági kamarai titkárt egymillió lei elsikkasztásával vádolják, s most letartóztatták.

— **Kászonalitz községben játszadozó gyerekek** tüzet okoztak, tizen kilenc ház és a hozzátartozó mellékhelyiségek porig leégtek...

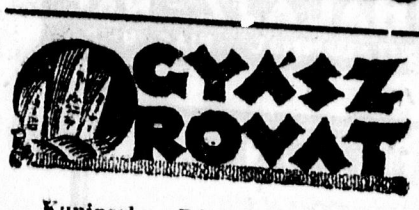
— **Kolozsváron letartóztatták** Oniga Tamás rendőrt, mert éjszakai őrhelyén, bár látta, hogy betörő menekül, nem fogta el.

— **Brassóban** hatszazezer kereskedő és iparostanonc iskoláztatása bizonytalan, mert nincs iskolahelyiség.

— **Az erdélyi felekezeti iskolákban** való beiratkozásnál még mindig kell hatóságilag megerősített szülői nyilatkozat, hogy valóban felekezeti iskolába akarja a szülő íratni gyermekét. Igy fest a valóságban a kisebbségi törvény még ma is..

„Délibáb“
a Hajduság sajtja, termeli:
Gróf Semsey uradalom
Balmazujváros, Kónya

Bally (Svelc) Lichtmann Dixi Popper
MÁRKÁS ISKOLACIPŐK egyed- árusitása MANDEL LIPÓT R.T.
Trapez Mont Blanc Caryh. cipő Piac u. 28.

Kupinszky Pál számvevő tisztheiyettes, életének 40-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 A ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Sinay Miklós ucca 28. Elhunyta bánatos özvegyét, gyermekeit és dr Kupinszky Sándor városi tanácsnokot, mint testvérét borította gyászba. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Id. Sarkadi György életének 90-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Haláp 92. — Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Rab és Szabó családok tetemeinek exhumálását és a Köztemetőbe leendő átszállítását hétfőn reggel Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Poszpis Kálmánné temetése vasárnap délután öt órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Türr István ucca 12. Gebauer-cég rendezi.

Benesi Sándor cigányprimás 66 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn öt órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

— **Ifj. Tergenyei Gyula** honvédhadnagy 23 éves korában meghalt. Holttestének szállítását Debrecenből Budapestre a Dankó temetkezési vállalat rendezte.

Megyery Imréné Bodrog Mária csendőrtiszthelyettes neje 44 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termében, a gör. katolikus egyház szertartása szerint, Dankó-cég rendezésében.

Lakatos József, életének 60-ik évében meghalt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó termében, Dankó cég rendezésében.

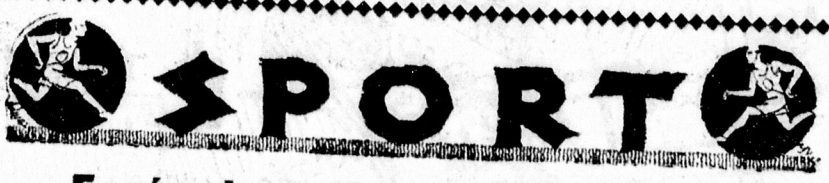
Szabó Lacika 8 hónapos kisgyermek meghalt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Dankó-cég rendezésében.

Gáli Ferenc földbirtokos Mikepércsen elhunyt. Temetése szombaton délelőtt volt Mikepércsen a Dankó-cég rendezésében.

Kokas Mihály 3 hónapos csecsemő, temetése vasárnap délután négy órakor lesz a köztemetőben református szertartással. — Lakás: Földi ucca 1. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik szeretett feleségem, édesanyánk elhunyta alkalmából mély bánatunkban részvéttel osztoztak, ravatalára koszorút-csokrot helyeztek. Köszönjük a Horthy Dalárda szíves közreműködését. **Lakatos András és gyermekei.**

Köszönetnyilvánítás. Nagyon szeretett feleségem, édesanyánk elhunyta alkalmából nyilvánított jóleső részvétekért, amelyekkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, a ravatalra helyezett koszorúkért és csokrokért ezúton mondunk igaz köszönetet. — **Szabó Lajos és gyermekei.**

Európai atletikai bajnoki verseny

Párizsban huszonhárom nemzet versenyzői vették fel a küzdelmet. — Tegnap az előfutamokat bonyolították le. 100 méteres síkfutásban 3. előfutamban 1. Bewern holland 10,6, 3. Gyenes, magyar 10.7. negyedik előfutamban 1. Mariani, olasz 10.5. 2. Sir magyar.

Az atletikai verseny első napján a magyar résztvevők legszebb sikerct Várszeghy aratta gerelyvetésben, aki a két finn világrekorder (Jarvinen és Nikkanen) mögött harmadik lett 72.78 mp-es magyar rekorddal.

Eredmények: Gerelyvetésben 1. Jervinen finn 76.87. 3. Várszeghy magyar 72.78 m., magyar rekord.

Távolugrásban európabajnok lett Leichun német 7.65 m. 4. Gyuricza magyar 7.27. Vermes 7 méteres alul ugrott és így nem jutott be a döntőbe.

100 méteres sikfutás 1. középfutamában 1. svéd Starnberg győzött 10.5 3. Gyenes magyar. 2 középfutamban Mariani olasz 10.4. 5. Sír magyar. — 400 méteres gátfutásban: 1. Hölling német 54 mp. 2. Kovács magyar 54.8 800 méteres síkfutásban 3 előfutamában 1. Finn Preussa 1,57.7ü. 2. Harsányi, magyar. — 400 méteres síkfutás első előfutamában 1. az angol Brown 48.4 mp. 2. Görkói magyar 2 előfutamban: 1. a német Linhoff 49.2 2. Vadas magyar 49.5.

Csík ismét kikapott

Gyenge eredmények a nemzetközi úszóviadalon.

Szombaton délután rendezte a magyar úszószövetség nagy nemzetközi versenyét, amelynek során Amerika legjobb úszói mérkőztek Európa kiváló versenyzőivel.

Eredmények: 100 méteres gyorsúszásban Fick USA 59.4. 2. Jaretz USA. 3. Csik dr magyar.

100 méteres hátúszásban 1. Nainzig USA. 2. Erdélyi magyar. — 100 méteres melluszásban: 1. Angyal magyar 1,10.2. 2. Fábián MAC.

Műugrásban: 1. Patnik USA 145.37 2. Hidvéghy magyar 141.61. — 200 méteres gyorsúszás: 1. Flanagan USA 2,12.8 mp. amerikai rekord, a régi rekordot Weismüller tartotta 2,13.6 mp idővel. 4. Gróf magyar.

400 méteres gyorsúszó staféta 1. Amerika 3,59.4. 2. Magyarország 4.66.2.

100 méteres hölgy gyorsúszásban 1. Ács Ilona BSE 1.08. — 100 méteres hátúszásban: 1. Ács Ilona BSE 1.29.2 800 méteres ifjúságiversenyben 1. Angyal Károly tatabányai SC 11.13.8. — Vizipoló B. válogatott 7:2 (4:1).

Sporthiradó

Vasárnap a Bocskai Debrecenben játszik a Nemzeti ellen a Stadionban, a kezdete a mérkőzésnek három óra, illetve háromnegyedhárom. Az 5 órai nagy dalosünnepély miatt, amely szintén a Stadionban lesz — kezdődik ilyen korán a mérkőzés, az előmérkőzés: DEAC—NyKISE amatőrbajnoki meg 1 órakor.

A Nemzeti tavasszal is fölényesen és biztosan nyert Debrecenben és most is inkább a vendégcsapat a favorit. Teleki játéka és ha a védelem sem hagy ki, eldöntheti a csatát a Bocskai javára. A mérkőzést: Boronkay Gábor vezeti.

Az edzőmérkőzésen a DEAC nehéz ellenfelet kap, a Nyíregyházi KISE révén.

A DVSC Csepelen játszik a Csepeli MOVE ellen. Bizonytalan, sötét az ellenfél, nem ismerjük erejét, nem ismerjük a pályát s így csak abban bízhatunk, ha a DVSC úgy játszik s küzd mint az FTC ellen, vagy még jobban, — mert még jobban is tud — akkor hazahozhatja a pontokat.

A keleti amatőrök műsora: a DMTE Karcagon játszik a MOVE ellen. Berettyóujfaluban BUSE—Mátészalkai TK. a DVSC tartalékcsapata Mátészalkán, az MVTE ellen szerepel. Püspökladányban a PMÁV—Báthori találkozik, míg Kisvárdán a KKIE az Ny-VSC-vel mérkőzik.

A Ferencváros Prágában a Slávia ellen vívja meg az első középeurópai kupadöntőt.

A Bocskai felállítása a Nemzeti ellen Vörüss, Nádas, Janzsó, Orosz, Pocsai, Belcsik, Markos, Pásztói, Teleki, Takács, Hajdú. A próbajáték eredménye képen Markos és Orosz egészségesnek nyilvánittatott, de Palotás még nem meri vállalni a játékot.

A Nemzetni így áll fel: Angyal, Flóra, Tóth, Tuli, Balogh, Szalay, Fenyevssy, Pálya, Kisalagi, Sztancsik Horváth.

A Bocskai ma vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyülését az Arany Bikában.

— **A Kerekestelepi Olvasókörben a** Nemzeti Egység Párt 33-ik körzetének ifjúsága, vasárnap este belépődíjnélküli műsoros estet rendez. Zenél: Ujvárossy Béla.

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.00—20.10 78 kg 20.20—20.30, 79 kg 20.40—20.50 80 kilós 20.50—20.60. — Felsőtiszai 77 kg 19.90—20.05, 78 kg 20.10—20.25 79 kg 20.30—20.45, 80 kg 20.40—20.55 rozs pestvidéki 14.75—14.85, rozs más 14.75—14.90, takarmányárpa elsőrendű 16.60—16.80, középminőségű 16.50—16.60, zab elsőrendű 16.40—16.50, középminőségű 16.25—16.35, tengeri 19.85—19.95, korpa 12.65—12.75, 8-as takarmányliszt 15.00—15.25 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra 307 darab sertést hajtottak fel. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett 101—103 fillér, II. 97—100 fillér, angol tőkesertés 102 fillér, II. 96 fillér.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 18.50—19.20 pengő, rozs 13.00—13.20, árpa 15.50—16.00, zab 15.00 P, tengeri 18.00—18.20 P, csövestengeri 6.50—7.80, lucerna 8.50—10.00, lóhere 7.00 P, szalma 1.70—2.50 pengő mázsánként.

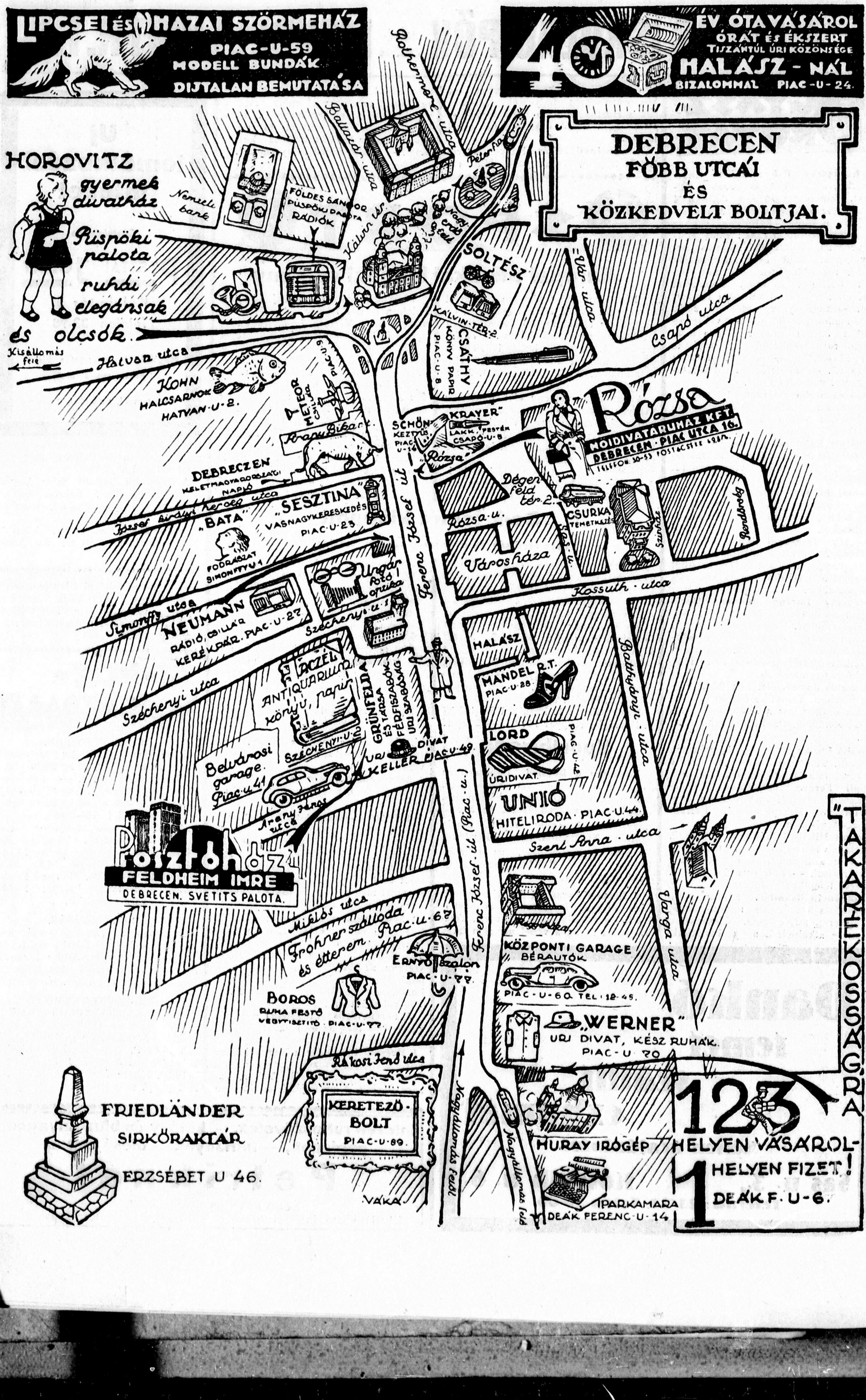
Uj temetkezési intézet
Cégtulajdonos
PUSZTAI JÓZSEF
Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90
Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.
Exhumál, szállít, temet.

Dankó temet szállit exhumál
Kérjen árajánlatot.
Sas u. 3., Kossuth u. 6.
Telefon: 23-22. Telep 30-66.

Intézeti ruhaszövetek, — kötény és bluz anyagok, paplanok, — harisnyák — olcsó árban
Petriknél
SZENT ANNA UCCA 5. SZ.
ELŐIRÁSOS intézeti ruhák és kötények nagy választékban.

LIPCSEI ÉS HAZAI SZÖRMEHÁZ
PIAC-U-59
MODELL BUNDÁK
DIJTALAN BEMUTATÁSA

40 ÉV ÓTA VÁSÁROL
ÓRÁT ÉS ÉKSZERT
TISZÁNTÚL ÚRI KÖZÖNSÉGE
HALÁSZ-NÁL
BIZALOMMAL PIAC-U-24.

FRIEDLÄNDER
SIRKÖRAKTÁR
ERZSÉBET U 46.

KÉPES VASÁRNAPJA

Egyik angol légvédelmi eszközöket gyártó cég a képen látható praktikus, bárhol elhelyezhető légvédelmi pincéket hozza forgalomba, betonból és cementből. Az első képen lévő légvédelmi pince egy gyárüzem kertjében van elhelyezve, ahol a munkások behúzódva kártyázással és olvasással tölthetik az időt. A második képen egy olyan családi házhoz alkalmazható légvédelmi pince látható, ahol eredetileg a ház alatt nincsen pince. Itt is a ház előtt, a kertben, a föld alá van elhelyezve, úgyhogy a szobából kilépve közvetlenül lehet lemenni egyszerű vaslépcsőn keresztül.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a szekták

egyre jobban szaporodnak külföldön is, de mínálunk is. Eddig az új világ, Amerika volt a hazája minden efféle vallási tévelygésnek, mert ott boldog, boldogtalan alapíthatott vallást. Éltek is ezzel a kétes értékű jogukkal a boldogok és boldogtalanok, aztán hol egy néger teremtett földi paradicsomot, hol valamelyik óvilágból kikerült képzelgő alapított saját szája ize szerint vallást. Az emberek mosolyogtak, tovább mentek, de akadtak olyanok is, akik hívei lettek ennek a vallásnak és ha két hive akadt a képzelgésnek, már egyházat alapítottak...

Eddig az új világ dicsekedhetett ezzel a könnyű egyház-alapítási lázzal, ma azonban sajnálattal halljuk, hogy a oceánokon át becsempészett tanok és eszmék Európát is megfertőzték. Nem vitás, hogy ez a fertőzés nem nyugaton, hanem keleten teremtett teret magának s bizony, a mi alföldi falvaink és tanyavilágunk, nem utolsó helyen pedig Erdély is belecsik ebbe a fertőzött, lelkileg megmételyezett szektás területbe. Ahány falu, vagy tanya-központ, annyi vallás. A legképtelenebb agyafurtságok és képzelgések találnak hivőkre és előbb érdeklődéssel hallgatják az »igehirdetőjét«, aztán mákonyos megszállottságukban a hallgatókból is igehirdetők lesznek. Megdöbbenten áll a mai ember az istenkeresésnek, vallásosérzés hajhászásnak ilyen szomorú tényei mellett és önkénytelenül is eszébe jut egyik erdélyi magyar lap jelentése, mely szerint vannak nagy kiterjedésű, egész megyényi területek, ahol évente egyszer, kétszer se tud pap szolgálni, de van olyan csángó terület is, ahol nyolc év óta nem járt pap. A mi tanyavilágunkról nem is beszéljünk, pedig itt már a tanyai istentiszteletek tartása hála Istennek gyönyörű fejlődést mutathat fel...

Több kultúrát, több igaz vallást, több meggyőződéses hitet és a félelmesen szaporodó szektások lázgörbéje egyszerre alábbszáll...

arról, hogy

Jorga

tanár nagysikerű paraszt egyetemét befejezte s ezen az egyesült Románia minden részéből ott voltak a kiküldöttek. Nem nyári egyetem, nem világot átölelő intézmény, nem volt ott sok, sok nemzet fia, de azok, akik ott voltak, a román kultúra szomjas hajszolóinak jóvoltából megkaptak mindent, ami román. A románon kívül szászok és magyarok voltak mint hallgatók. Más senki. És az, amit Jorgáék ott műveltek, minden tekintetben becsületére méltó az ő szempontjukból. Abból indulnak ki, hogy mindenkinek szüksége van a tudás felfrissítésére, de első sorban szüksége van a hazai tudomány és művészet terjesztésére ezeknél az egyetemi tanfolyamoknál. Kapott helyet Madách, Ady, Petőfi is ezeken az előadásokon, de csak éppen tisztességből, a fő a román művészet, a román irodalom, a román kultúra terjesztése és ismertetése volt.

Önként adódik a kérdés, vajjon, nem volna időszerű nálunk is a téli gazdasági tanfolyamok mellett ilyen irodalmi és művészeti tanfolyamok bevezetése is, ahol a magyar kultúrának hirdetői, elosztói lennének a leghivatottabb előadók a falvak népe közt. Mindig panaszkodunk, hogy népünk nem halad a korral, hát hogyan haladjon! Egyszer el kell kezdeni ezeket a felvilágosító és értékhintő népi egyetemi gondolatokat is, hogyha azt várjuk, hogy népünk valóban tudásban és felkészültségben lépést tartson a különben világ viszonylatban első vonalban tündöklő magyar kulturális eredményekkel...

—=—

arról, hogy

a kilőtt golyó

nem mindig ott áll meg, ahová szánta a golyó elindítója. — Hát akkor hogyne fordulna elő, hogy véletlenül kisuhintott golyó éppen ott okoz bajt, ahol a baj már amugyis csomóstól jelen volt. Előfordul a véletlen, ez nem vitás. Egy azonban bizonyos, soha se fordulhatna elő ilyen véletlenül a baleset, ha kellő gondossággal járnánk el. Mindenek előtt nem tudjuk megérteni és elgondolni, hogy töltött fegyver fényes nappal miért, hogyan kerülhet forgalmas, népes városban gyermek kezébe. Nem tudjuk elképzelni, hogy a töltött fegyvernek miért van külön jelentősége ott, ahol erre semmi szükség nincsen. Golyót kitenni, betenni a fegyverbe lehet a gyakorlótéren, a lőtéren, vadászat alkalmával, biztos terepen de forgalmas, népes város házsorai között soha, kivéve a rendőrség, csendőrség, általában a közrendészeti egyedeket, akik életünkre, vagyonunkra ügyelnek...

Nem ítélünk, de a jövendőre legyen figyelmeztetés mindenki számára, hogy a kilőtt golyó, ha véletlenül repült is ki a puskacsőből, mindenkori felelősséggel jár, mert az emberi életek biztonságát nem veszélyeztethetik a véletlenek...

arról, hogy

a trianoni kereszt

nekünk minden fájdalom és megpróbáltatás dacára is ékességünk volt húsz éven keresztül és azért viselték magyar emberek, hogy el nem múló keserűséggel figyelmeztették közben egymást mindarra, amit a trianoni kereszt jelent mindannyiunknak. Itt, ott ma is felbukkan ez a jelvény, ma is találkozunk vele, de az, ami a multkorában lezajlott nyári egyetemi tanfolyamon megkapott, minden eddigi ilyen trianoni keresztnél többet mondott nekem. A záró ünnepélyen az egyik búcsúzó vendég, egy norvég fiú ezzel a kereszttel a szive fölött állott a díszes Tisza-terítővel letakart asztal mellé és úgy mondta el, hogy mit jelent neki a búcsú. Hazája nyelvén beszélt, alig értettem meg belőle valamit, de amint észre vettem a szive fölött a trianoni keresztet, egyszerre értettem, felfogtam minden szavát. Testvérem lett a szenvedésben, sorstársam a megpróbáltatásban és kicsit szégyeltem magam, mert én soha, soha nem hordtam a szivem fölött ezt a jelvényt de igaz, a szivemben annál inkább. Aztán jobban szétjelnéztem a búcsúzó vendégek között és dánok, lengyelek, svédek, finnek és lettek mellén, szivük fölött találtam meg a trianoni keresztet. Nem tudtam az idegenből jött testvérek ilyen meggyőzően igaz, szép tette fölött titkon kibuggyanó köny nélkül elmenni...

arról, hogy

halott író

még mindig több ebben az országban a jelek szerint, mint az élő. Annak idején, az elmúlt télen bemutatták a debreceni színházban Simor Miklósnak, a múlt hónapban tragikusan elhunyt ujságírónak igen értékes darabját, Gázmérgezés a Domb uccában címmel. Mi akkor megírtuk, hogy ez a darab kulcsdarab, mai darab, értékes irodalmi és színházi alkotás, senki se figyelt fel reá. Pest, mint rendesen, behunyta a szemét, álommal öntötte be művészetre szomjas fülét pedig Simor Miklós fővárosi elismert ujságíró volt. — Megmaradt debreceni nagy sikernek a darab és talán az egész szezonban legtöbbször adták...

De mit ád a kiszámithatatlan sors. Simor Miklós a repülő szerencsétlenség egyik áldozata lett. Darabját pedig Pesterzsébeten előadta a debreceni társulat, mint halott író művét. Nosza, másnap jöttek a nagy cikkek, nagy beszámilók, hire annak, hogy a jövő szezonban előadják a kitünő darabot. A jól dresszirozott lelkiismeret csak egyetlen beszámoló pró-

bálta hessegető kedvvel legyezgetni, aki azt írta, hogy jó dramaturg átgyurásában kitünő lesz pesti színpadon is a darab. Hát persze, a darabot olyan dramaturg rendezte, aki éveken át a Nemzeti Színház elsőrangú ereje volt, akinek rendezői és dramaturgiai munkái előtt akkor, amikor még fővárosi nagyhatalom volt, hasravágódtak. Persze: tempora mutantur et nos mutamur in illis, — ahogy a latin finoman kifejezi...

arról, hogy

a nyelvtudás

ma olyan kincs, mely minden tudások között legtöbb lehet, ha jól használják fel. Magyarországon minden művelt ember arra törekszik, hogy legalább egy-két nyelven tudjon még saját anyanyelvén kivül. De nem ritka az olyan művelt ember se, aki négy nyelven beszél, ir tökéletesen. Hol vannak ettől a felfogástól a nagy nyugati nemzetek. Az angol fölényesen és büszkén megtanul angolul, aztán megél belőle a világ minden sarkán. A franciának se kell törnie magát más nyelv megtanulásával, mert nem kevés büszkeséggel vallhatja, hogy világnyelve van. A német is elboldogul mindenütt a nyelvével. Lassan az olasz is emelkedik. Igy természetsen nekünk, kis népeknek alig van más választásunk, mint az, hogy minél több nyelvet, minél tökéletesebben elsajátítsunk. És ezt a feladatot mi meg is oldjuk olyan imponáló és példa nélkül való felkészültséggel, hogy nem is lehet hozzánk hasonlitani más nemzetek fiait. Csak egy példát. Itt voltak az idegenek, csaknem egy hónapig nálunk. Ahogy kivánták, úgy beszéltek velük. — Három nyelvű éttap. Nyolc féle nyelven beszélhettek. Boldogan otthon érezték köztünk magukat. Itt találkoztam egy szerény megjelenésü fiatalemberrel, akiből őszintén szólva, nem néztem ki sokat. — Kérdezem ismerősömtől, hogy ki ez a fiatal ember, aki itt buzog. — Tanárjelölt, a magyaron kivül tökéletesen beszél négy nyelvet. Négy nyelven beszél, ir, sőt ezeken a nyelveken a gyorsirást is pompásan tudja. Önmagamban bocsánatot kértem az ismeretlen fiatalembertől és magyar büszkeséggel szerettem volna megszoritani a kezét. Egészen bizonyos, hogy az itt lévő 24 nemzet fiai között hozzá hasonló egy se volt...

jegyzi: sz. r. i.

A székely anya

Nehéz a sorsom, bús az életem,
Mert iskolába mentél gyermekem,
S lettél letépett kis magyar virág;
Szivemben él még régi szép hazám,
S nehéz panaszra nyilik most a szám,
Mert Téged elnyel az oláh-világ.

Szivem sebére gyógyirt nem lelek
Elhagytak minket Isten, emberek,
Hogy ilyen mélyre süllyedt hős fajod.
Tanitják majd: e föld Románia,
S a székelyeknek nincs mit várnia,
Mert Árpád népe félig már halott.

Ne hidd! A szó mit ott hallasz hazug,
Viharnak hangja egyszer, majd ha zúg
Hazádra akkor jő feltámadás.
Árpádnak népe várja már a jelt
A székely is tűr, ámde nem felejt,
Ha lettre hivja őt a számadás.

SZILÁGYI LAJOS.

Most innen elmegyek

Nyitott szemmel álmodott álmok,
ti szépséges barkás látomások,
Fehér ujjú csillagtalan éjek,
— szivem mélyén hordott messzeségek —
Menekülő lelkem hulló könnye
gyöngyvirágos érintetlen gyöngye,
áldott titok lázas égő számon,
Te, ballagó gőgös Holdvilágom
Oh! jöjjetek velem!

Dajkálgató júliusi vágyak
Amik túlról szivemre találtak,
Virágmese, Búzavirág ének,
új verési szivem ütemének.
Pirospercek esti illatárja,
rozmaringos kikeleti násza,
Egy Név... egy Név... mit hallgatva hordok,
babusgatva százszor is elmondok
Oh! jöjjetek velem!

Forró vágyak fergetege hull rám,
eltévedek nagy érzési útján —
Fény!... Fény!... melynek varázsa fogvatart
— mitől szivem csodátsoh' sem akart —
Fény!... Fény!... mégis most tégy csodát velem,
Könnyeimtől száritsd fel két szemem,
Gyászvirág a bús szivem verése,
Csókolj rózsát szúró tövisére
Oh! jöjjetek velem.

A vágtató könny nekem ne fájjon,
emlékeim ha mind sorra járom,
Kis szobámnak sok-sok drága sarkát,
— esti búmat hányszor altatgatták!
Csipkeszellős dalolgató csendjét,
— mit magammal vinni úgy szeretnék —
Most Tőletek én innen elmegyek
s mint drága Vendég oh! jöjj... jöjj velem
bús emlékezet.

legenyei vitéz SOLTÉSZNÉ GULDAN OLGA.

Szent István unokája, Árpádházi Szent Margit királynő ma is él a skót nép legendájában

A Szent István év és a debreceni református Kollégium közelgő évszázados jubileuma alkalmából most több oldalról is feleleventedett az angol uralkodó család, az angol és a skót egyházak, valamint az angol-skót történelem 1000 éves magyarországi kapcsolata első szent királyunkkal, az Árpád-házzal, a magyar reformáció fejlődésével stb.

A jubiláló debreceni Kollégiumhoz, — mint többizben megemlékeztünk róla, — egymásután érkeznek most az angol és skót egyetemek művészi kiállítású, díszes üdvözlő okiratai, amelyek nagy szeretettel és jóleső tárgyismerettel emlékeznek meg a messzemultba visszanyúló brit-magyar vonatkozásokról. Legutóbb, mint megírtuk, a St. Andrews-i ősi skót egyetem ékes latinságú melleghangú üdvözlő okirata elevenítette fel Árpádházi Szent Margit skót királynő emlékét, aki, mint az okiratban írták: nagyatyjának, az első szent magyar királynak keresztyén udvarában sajátította el a krisztusi erények áhítatos gyakorlását, amelyekkel már 900 év előtt legbuzgóbb támogatója volt a skót egyháznak, különösen pedig a St. Andrews-i plébániának amelynek helyén a későbbi egyetem kifejlődött. Hasonló kegyelettel emlékezett meg az okirat a szent királynő első életirójáról, a később boldoggá avatott, szintén magyar származású Turgotus püspökről.

Ismeretes, hogy a skót egyházak mindig rendkívüli szeretettel ápolták árpádházi kapcsolataikat és magyar vonatkozásaikat. Három évvel ezelőtt a skót egyház kiküldöttei a Nagytemplom szószékéről ismertették az Angliába elszármazott Árpádházi uralkodónők történetét. Eszerint az uralkodó angol királyi családnak három ősanyja származott Szent István családjából. A XI-ik század elején a régi angolszász királyok utolsó sarjadéka Száműzött Edward, a pártoskodó főurak elől kénytelen volt menekülni Angliából. Hosszas bolyongás után Magyarországon talált menedéket, ahol Szent István király valódi keresztyéni szeretettel fogadta, sőt feleségül adta hozzá Ágotha nevű leányát, vagy hugát. Baranyában Nádas pusztán adományozott neki terjedelmes birtokot, ahol a hercegi párnak számos fiú és leánygyermeke született. A kis angol hercegek és hercegnők magyar szón nevekedtek fel. Különösen kitünt közülük rendkívüli ájtatosságával és keresztyéni alázatával a kis Margit hercegnő, aki Szent Istvánnak is kedvence volt és éveket töltött a királyi udvarban Gizella királyné felügyelete alatt.

Szent István és Edward királyfi halála után a kis család a legidősebb fiú, Edgár vezetésével visszatért Angliába. Velük volt Ágotha hercegnő is. Az expediciót számos magyar főur és főasszony kísérte, akik később Angliában előkelő angol-skót főúri dinasztiák alapító ősei lettek. Közülük származott a szentéletű Turgotus püspök is.

A tengeren a hajót, amelyen utaztak, a vihar a skót partra sodorta. Itt a Canemore dinasztiából származó III. Malcolm skót király nagy vendégszeretettel fogadta őket. Megszerette és feleségül vette a szépséges hajadonná serdült Margit hercegnőt. Igy lett skót királyné Szent István unokája, akit a katolikus egyház nem sokkal halála után szentté avatott és azóta is, mint Árpádházi Skóciai Szent Margit ismeretes.

Malcolm segítségével Edgár királyfi elfoglalta ősei trónját. — Azonban csak rövid ideig uralodhatott, mert néhány év mulva, 1066-ban Hódító Vilmos normandiai herceg partraszállt Angliában és a hastingsi csatatéren legyőzte az angolszászokat.

A győztes elfoglalta a trónt is. Az akkori idők szokása szerint azonban feleségül vette Edgár király második húgát, hogy ezáltal utódait az angol trón törvényes és jogszerű örökéseivé tegye. Igy tehát egyidőben Britannia mindkét tesvér-trónján Árpádházi hercegnő, Szent István unokái ültek, mint uralkodónők. A Hódító családja azonban harmadik nemzedékben kihalt és az angol trónt Blois István, Szent Margit hasonló nevű unokájának fia örökölte. — Az ő utódai nevezték magukat Plantageneteknek a franciaországi Anjou-grófságban levő hatalmas birtokról. Innen kezdve, mindig leányágon a Plantageneteken, Tudorokon, Stuartokon, Orániaiakon és Hannowereken keresztül töretlen vonalban Szent István leányától és unokáitól, mint ősanyáktól származik a ma is uralkodó angol királyi család.

Különösen Skóciában ápolják ma is nagy kegyelettel Szent Margit királynő emlékét. Kilenc század óta nem csökkent népszerüségére jellemző, hogy a skót nép körében ma is élő legenda szerint Árpádházi Szent Margit szüntette meg a ius primae noctis-t. Ennek a szép legendának legrégibb történelmi forrást Hector Boeis skót történetirónak a XVI-ik században irt művében találjuk. Boeis, vagy amint magát nevezte: Boethius, a XV. század végén született a skót Angus grófság Dundee nevű városban. Iskoláinak elvégzése után a párizsi egyetemen lett a filozófia tanára, majd 1550-ben bekövetkezett haláláig az aberdeeni skót egyetem előljárója volt. Számos műve közül kiemelkedik a skótok története, amely 1537-ben jelent meg először, majd 1773-ban Ferrarius másodszor is kiadta.

Boethius, akit Skóciában a széptudományok felélesztőjének tartottak, a skótokról irott történelmi művében a következőképpen beszéli el a népi szájhagyomány alapján az ius primae noctis történetét:

»Augustus római császár idejében Skócia felett II. Evenus király uralkodott, aki erkölcstelen életéről és kicsapongó hajlandóságáról volt nevezetes. Ez a rosszéletü uralkodó valóságos ostora volt a jámbor skót népnek. Csak kegyenceivel és mindenre kész udvaroncaival törődött, akiknek kedvéért királyi törvényt hozott, mely szerint minden földbirtokosnak joga van a házasuló leányok első éjszakájához. Ez a visszataszító törvény — a legenda szerint — 1000 esztendőn keresztül állt fenn Skóciában, a jobbágyság nagy keserüségére. A skót főurak, különösen a fiatalabbja, szivesen élt is vele és legértékesebb előjogaik közé számították. Később, a kereszténység elterjedése után, egyes jámbor királyok megpróbálták, hogy az embertelen törvényt megszüntessék, de minden jóigyekezetük meghiúsult a skót főurak görcsösen makacs ellenállásán.

Igy volt ez III. Malcolm uralkodása alatt is. A szenvedő nép jajkiáltásai — irja Boethius — elhatoltak a szentéletü Margit királyné füléhez is, akinek keresztyényi lelke fellázadt a rút visszaélés ellen és szent fogadalmat tett, hogy minden erejével a viszás állapot megszüntetésére törekszik. Állhatatos könyörgéseivel sikerült megkeményíteni III. Malcolm király szivét, aki erre nagy erélyel lépett fel a makacs főurakkal szem-

Detroitban a rendőrség autóit tör hetetlen, úgynevezett páncélüveggel szerelik fel, amelyet a golyó ugyan megrepeszt, de keresztül nem megy rajta.

Az amerikai Columbiában madár kórház van. Képünkön a műtőasztalon egy kis kaná rimadarat gyógyítanak.

ben és megtörte ellenállásukat. — Végül is beleegyeztek, hogy lemondanak a gyűlöletes előjogról, de csak azzal a feltétellel hogy minden házasulandó jobbágy egy aranypénz lefizetésével váltja meg menyasszonyát. Ez az adónem még századokon keresztül fennállott és marcheta-nak nevezték.«

Elbeszélése végén Boethius megjegyzi, hogy Margit királyné szent életű nagyatyjának, az országalapító István királynak keresztény udvarában sajátította el a buzgó áhítatot, amely egész életét eltöltötte. Sajnos, mindez csak legenda. A komoly történelemkutatás már régen megdöntötte a ius primae noctisra vonatkozó meséket. Ilyen törvény soha sehol nem volt. Ez a szép legenda azonban a skót nép szívéből fakadt és szájról szájra szállt, kegyeletes emlékeként az Árpádházi szent királyleánynak, akinek alakja 900 év után is eleven valóság a skót nép szívében.

—=—

Amikor Ady Endre és Tóth Árpád a nyugatosokkal a kollégiumi nagykönyvtárban gyönyörködtek

Debrecen irodalmi életének ismeretlen adatai tárulnak fel a Csokonai kör most készülő történetéből...

Debrecen irodalmi élete jelentős tényezőjének, *a Csokonai Körnek történetét írja a fiatal debreceni írógárda egyik legtehetségesebb tagja, Asztalos Dezső.* Az eredeti meglátású, izmos tehetségű, finom tollú kritikus, aki a Nyugat, Napkelet, Láthatár, Magyar Irás és Debreceni Szemle munkatársa s az Ady Társaság egyik átszervezője titkára és irodalmi előadója nemsokára elkészül a Csokonai Kör történetével s ez a mű az irodalmi decentralizáció gondolatának egyik értékes propagálója lesz a maga tárgyilagosságában is.

Egyébként Debrecen legfiatalabb kritikus-tanulmányírójának közelesen jelenik meg két tanulmánya: „A kritika válsága" a Pap Károly-emlékkönyvben és „A magyar költészet multja, jelene és jövője szemelvényekben" a debreceni fiatal írók anthologiájában. És egész csapat könyvet kell megbirálnia a Debreceni Szemlében és Napkeletben. Neki magának ugyan a hosszabb lélegzetű tudományos müvek irásához van legtöbb kedve, de erre egyelőre — mint bevallja — a Csokonai Kör történetének megírása után kerülhet ideje.

Asztalos Dezső érdekes részleteket mondott el beszélgetés során készülő könyvéből. Ezeket a részleteket alább közöljük...

A Csokonai Kör története kapcsán felvetjük az irodalmi decentralizáció szükségességének gondolatát a kiváló fiatal író előtt.

— Szerintem az irodalmi decentralizáció nem lehet cél, csupán eszköz — mondotta Asztalos Dezső. — Eszköz arra vonatkozólag, hogy a magyar szellemi egység ne szük és üzleties uniformist jelentsen, hanem a magyar szellemnek a vidéki színek, ízek érezletésével való kiszélesítését, kimélyítését, erkölcsi és szellemi gazdálkodását. Minden vidéki irodalmi társaság akkor ássa meg a maga sírját, amikor a fővárostól viszonzás nélkül fogad el szellemi és szellemerkölcsi javakat. — Amikor a Csokonai Kör múltjáról kell egy pár szót mondanom, igazolásul ez jut eszembe. Hogy csak néhány példát említsek... Ott van egy Oláh Gábor, akit a saját, talán túlzó bevallása szerint, eleinte a Csokonai Kör tartott ki s akinek az írói természetében a hortobágyian délibábos képzelet és a józan reális ecsetelés annyira rávalló a debreceni íróra. Vagy ott van Móricz Pál, aki szintén a Csokonai Körben kezdte meg írói pályafutását s később is sajátos debrecenieség nyilatkozik müveiben. A Csokonai Kör és mögötte Debrecen számos írót repített ki a fővárosi irodalomba... Ezt még Tóth Árpád is elismeri.

— Általában milyen kapcsolatot tartott fenn a Csokonai Kör a Debrecenből kinőtt, országos nevűekké vált írókkal — szakítjuk félbe.

— Ha már Tóth Árpádról beszéltem, nézzük ezt a kapcsolatot éppen Tóth Árpád személyén keresztül. Tóth Árpád még 1909-ben, amikor a Nyugatosokat vendégül látta a Csokonai Kör, részben a betegsége által okozott rossz kedve, másrészt a csokonaisták kissé tartózkodó magatartása miatt morózusan emlékezik meg a Csokonai Körről. Pedig a Csokonai Kör annyira igyekezett jóindulattal fogadni a nyugatosokat, hogy itthon több oldalról támadás érte emiatt. Tóth Árpádnak is csakhamar megváltozik azonban a véleménye a Csokonai Körről. A kör többízben szerepelteti. Megveszi az új költeményes kötetét és évi jelentésében szinte magáénak érezve Tóth Árpádot, legjobb munkásai közé sorolja. Ugyhogy 1912-ben már gyökeresen más vélemény csendül ki Tóth Árpád nyilatkozatából. A Debreceni Szemlében, amelyet akkor még az iránta oly nagyrabecsüléssel viseltető Szathmáry Zoltán szerkesztett, azt írja, hogy a debreceni Csokonai Kör működése az utóbbi években határozott emelkedő vonalat mutat. A főváros irodalmi társaságai — vélekedik Tóth Árpád — immár feleslegesekké váltak, a vidék irodalmi társaságai meg ellenkezőleg most érkeztek el hivatásuk legeredményesebb teljesítéséhez »...« A debreceni Csokonai Kör kupéiból nem egy ünnepi fogadtatással várt író szállt ki az országos hírnév ragyogó, felkoszorúzott, lobogózott peronjára.

Kaliforniai szépségverseny győztesei, a középső nyerte el a »Miss Amerika« címet. A világ legügyesebb elárusítója partnernőjével, aki nem ismer olyan árut, amit el ne tudna a vevőnek adni. Képünk indulás előtt mutatja, amidőn repülőgépen az eszkimók közé megy szalmakalapot eladni. (Nem sok sikert jósolunk.)

De másokkal is meleg kapcsolatot tartott fenn a Csokonai Kör... Ady Endrét 1909-ben szerepeltették ugyancsak Tóth Árpáddal, Ignotussal és Móricz Zsigmonddal együtt. Legnagyobb sikere Ady Endrének és Tóth Árpádnak volt, akik verseikből olvastak fel. Erre az előadásra Osváth Ernő is elkísérte az írókat Debrecenbe.

Szabolcska Mihály, a finom, idilikus hangok költője egyik alapítója volt a Csokonai Körnek. Többször részesült anyagi támogatásban is a kör részéről s később temesvári lelkész korában is ragaszkodott a körhöz. A kör is többször hívta meg felolvasásokra. Ugyancsak támogatták és többször szerepeltették a szintén Debrecenből elkerült Farkas Imrét. Megtartották az összeköttetést a Bokréta tagjaival, akik közül különösen Madai Gyula számtalanszor jött le szívesen a körhöz. A Bokréta tagjait egyébként anyagi segítségben is részesítették. Támogatták az itt theológuskodó és tragikusan hirtelen elhunyt erdélyi költőt, Szombati Szabó Istvánt és az ugyancsak Debrecenből elindult Dánielné, Lengyel Laurát. És egész sereg más Debrecenből elkerült írót.

—=—

A NYUGATOSOK A KOLLÉGIUMI NAGYKÖNYVTÁRBAN

— A nyugatosok 1909-es október 24-iki szereplésének egyik kedves epizódja volt a Csokonai Kör estéjén szereplő írók látogatása a kollégiumi nagykönyvtárban. Erről nemrégen tette közé Nagy Zoltán Tóth Árpádnak hozzászóló levelét, melyben így emlékszik meg a költő erről a könyvtári látogatásáról:

»Délben a nagykönyvtárt néztük meg s Ignotus és Osváth meghatottan fogdosták az Arany János Buda halálának eredeti kéziratát és Csokonai írásait. Adynak felolvasták Csokonai búcsúbeszédéből azt a pár sort, hogy: »felszül még engem Kalocsa, vagy Eger...« Szóval kisült, hogy Csokonai is emondta már, hogy:

— Életemnek egy csúnya fokán.
Pap akartam lenni Kalocsán...

Ez a délután igazán gyönyörű volt, s én, aki fölényes és blazirt blattal mondogattam volt magamban, hogy no, most az úgynevezett debreceni nevezetességgekkel akarják végigunatkoztatni velünk a délutánt, igazán meghatva és megszégyenülve nézegettem az Arany és Csokonai-relikviákat. — Emellé pedig Ignotus mondott finom és mély irodalmi dolgokat.«

—=—

A CSOKONAI KÖR ÉS AZ IFJUSÁG

— Milyen volt a Csokonai Körhöz és Csokonaihoz a debreceni ifjúság viszonya?

— Csokonai tüdőbajos köhögése, a tüdőbaj párkáival küzdő élete sokáig itt kísértett a debreceni ifjúság lelkében. Sajnálták emberi sorsát, rajongtak nemcsak az ember, hanem a költő Csokonaiért is. Ezzel magyarázható talán, hogy a Csokonai Kör alapítását ők is megünnepelték. 1890-ben, a főiskolai tanulóifjúság az alakítás napján este fáklyás-zenés felvonulást akart tartani a megválasztott elnök, Vértesi Arnold tiszteletére. Óriási közönség gyülekezett a főiskola előtt s az ifjúság háromszor is tüzet gyújtott, hogy a fáklyákat meggyujtsa, de a meginduló záporeső másnap estére halasztatta e szép terv megvalósítását. A Kaszinó Kazinczy pályázatán többször díjat nyertek az ifjak. E pályázat bírálói a Csokonai Kör vezérképviselőiből kerültek ki... Vértesi Arnold különben méltán nyerte meg az ifjúság rokonszenvét, mert megnyitójában küzdésre hívta fel a közönséget a nyers anyagiasság ellen és a Csokonai Kör mindig jellemző hazafias szellem érdekében.

—=—

SAKK

A „Debreceni Sakk-Kör" jubileumi vegyes mesterversenye
(1938 augusztus 20-30.)

Debrecen 1938	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pont	Helyezés
1. **Steiner Lajos**	X	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10½	I.
2. **Barcza Gedeon**	½	X	½	½	1	½	1	1	1	1	1	1	9	II.
3. **Császár Imre**	0	½	X	½	1	0	1	½	1	1	1	1	7½	III.
4. **Kónya Kálmán**	0	½	½	X	1	1	0	0	1	1	1	1	7	IV.
5. **G. Réthy Pál**	0	0	0	0	X	½	1	1	1	1	1	1	6½	V.
6. **Fejér György**	0	½	1	0	½	X	½	½	½	1	1	½	6	VI.
7. Tóth Ernő	0	0	0	1	0	½	X	1	0	1	1	1	5½	VII.
8. Kovács Kornél	0	0	½	1	0	½	0	X	1	0	1	1	5	VIII.
9. dr. Herczegh Pál	0	0	0	0	0	½	1	0	X	1	½	½	3½	IX.
10. Gyertyános Béla	0	0	0	0	0	0	0	1	0	X	½	1	2½	X.
11. Fülöp Andor	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	X	1	2	XI.
12. Felkai Imre	0	0	0	0	0	½	0	0	½	0	0	X	1	XII.

A *Debreceni Sakk Kör* jubileumi vegyes mesterversenye *Császár* és *Réthy* szenzációszámbamenő helyezésétől eltekintve, különösebb meglepetések nélkül, szinte előrelátott eredménnyel ért véget. *Steiner* Lajos, az idei bécsi Trebitsch emlékverseny abszolut elsője, másfél egységgel, tehát meglehetős fölénnyel nyerte a versenyt. Iniciatívával és kiváló kombinációs készséggel párosult stílusa, nagymesteri színten áll. Korrekt megnyitás, a kedvezőbb végjátéksanszokra törekvő középjáték s mindenekfelett precizitás. Az ellenfél hadállásában teremtett gyenge pontok s a gyengeségekre irányított és állandóan fokozott nyomás, játékának legjellemzőbb tényezői.

Barcza Gedeon, elméletileg legképzettebb mesterünk, második lett. A teória képviselője, de nem azé a teóriáé, amely csak egy rendkívüli emlékezőtehetségből merít, hanem azé, amely maga is alkot. Örökké kereső és kutató stílusa, nem is forrhatott teljessé. Számszerű eredménye és Steiner mögötti helyezése jeles bizonyítvány, de a minőségbeli teljesítmény nem a teljes, maradéknélküli, meggyőző Barcza.

Császár, erőtől duzzadó, remek játéka a verseny legörvendesebb meglepetése. A fiatalok közül, kétségkívül, a legmélyebb. Messzeszámítóan kombinál, élelmes és ötletes, nem tiszteli a tekintélyeket, s ha pozicióérzéke támadó hajlamai mellé nő, »betornászhatja« magát a főtornára.

Kónya Kálmán, a debreceni sakkozás másik reménye. Kiváló poziciójátékos. Szívós és tárgyilagos. Ha nem állana a mai fejlett nyitási technikával hadilábon, kisebb erőfeszítéssel is nagyobb eredményt érhetett volna el.

G. Réthy Pálnak, a magyar sakkozás egyik legegyénibb és legmélyebb mesterének ötödik helye, a verseny második meglepetése. Ha nem láttuk volna fordulóról-fordulóra, — még nyert játszmáinál is, azt a szellemi kimerültséget, és indiszpoziciót, amely a versenyen végigkísérte, s amellyel külön is meg kellett vívnia, érthetetlenül állanak szereplése előtt. Kimerülten, fáradtan semmit sem adhatott magából az a Réthy, aki Debrecen után is Réthy marad.

A díjasok sorát *Fejér* György zárja le, aki minden sakkeredmény birtokosa, csak a leglényegesebb »erény«nyel, a tornaszerencsével nem kérkedhetik.

A nemdíjasok közül ki kell emelni a stílusos *Kovács* Kornélt (Nyíregyháza), *Tóth* Ernőt, a verseny »kis mumusát« és a nagyot fejlődött dr. *Herczegh* Pált. *Gyertyános* Béla jó sakkozó, de rossz versenyző. *Fülöp* Andor képzett, szorgalmas játékos, de versenyrutinja nincs, *Felkait* pedig a problémaszerzés — úgylátszik — végleg elhódította a gyakorlati sakktól

Szűkreszabott anyagi lehetőségek mellett is, jelentős sakkeseménnyé nőtt a debreceni vegyes mesterverseny, melynek életrehívása dr. *Kölcsey* Sándor polgármesternek és dr. *Hüttl* Tivadar egyetemi tanárnak, a Sakk Kör illusztris elnökének érdeme. A verseny előkészítésében, hibátlan megrendezésében a munka oroszlánrészét dr. *Kocsis* Sándor titkár vállalta magára, aki sokirányú tevékenysége mellett, e sorok írójával együtt a tornát is, — úgy vélem, — közmegelégedésre levezette.

M. S.

Sakkhirek

Szöghy József és Lindner László, a Magyar Feladvány Társaság titkárai, hírneves feladványszerzők, ma délután az Újságíró Club helyiségében népszerű előadást tartanak a modern feladványköltészetről. Az előadás időpontja délután 4 óra, melyre szívesen láták az érdeklődőket.

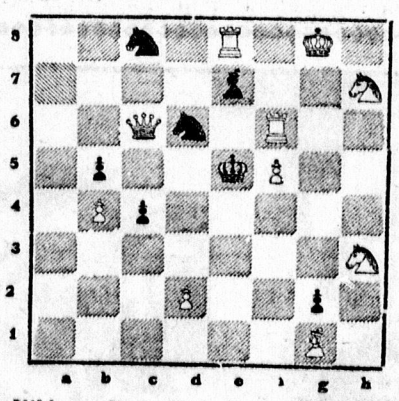
A legutóbbi rovatunkba sajnálatos hiba csúszott be! A gablonzi versenyről közölt játszmát, a sötét színekkel játszó *Barcza mester nyerte meg!*

58. SZÁMU SAKKFELADVÁNY.

B. J. Andrade.

(A »Morning Post« 1922—23. évi versenyén I. díj.)

Sötét: Ke5, Fe7, Hc8, Hd6, gy: b5, c4, g2 (7).

Világos: Kg8, Vc6, Be8, Bf6, Fg1, Hh3, Hh7, gy: b4, d2, f5 (10).

Matt két lépésben.

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. **„kulcslépés"-nek** beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Sakk.** Beadási határidő: **péntek este 6 óra.** Szelvényt mellékelni kötelező!

Heti jutalom: 1 kötet könyv!

55. SZ. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Szeretlek, angyalom

Szeretlek, angyalom,
Senki mást, csak téged.
A messzi távolból
Üzenem tenéked.

Mindig rád gondolok,
Te vagy a reményem,
Felejtsük a multat,
Elmult az már régen.

Nem lehet a harag
Válaszfal közöttünk,
Ha derűs lesz az ég,
Nincs vihar előttünk.

Borúsnak sohasem
Láthatja az eget
Az a hű szerelmes,
Ki egy kislányt szeret.

Schirf István.

„Fekete dresszes kis lány sír a rádiónál"

Heverek a strandon az alacsony, széles piccsen s nézem a bárányfelhőket, azok is fürösztik magukat az ég kék tengerében. De amint azok gyorsan siklanak, egymást kergetik, az én szemem sem tud megállni egy ponton, gondolataim ide-oda ragadják a nyüzsgő emberár dolgai. A dresszek színfoltjai, az itt is, ott is lármázók hangfoszlányai, a víz csobogása és loccsanása, nevtés és veszekedés díszharmóniája behunyt szemmel sem enged nyugodni; néha azt hiszem, egy keleti vásar közepén állok, bekötött szemmel várom, míg engem is megvesznek; néha úgy vélem, az örök emberi nyugtalanság legkorszerübb kifejezője ez a trand.

Mellettem jobbról egy nő, balról egy barátom fordul ötpercenkint hol a hátára, hol a hasára, forognak és süttetik magukat, mintha nyársra húzták volna őket; közben egyik olajozza, másik krémmel kenegeti magát, mintha szalonnával kennék a jó parázson sültet. Kiki nézegeti, elég barna-e már a bőre?

Mindenki nyugtalan, szalad ide-oda, próbálgatja, melyik medence vize volna jobb; de ha jön a „hullám" megmozdul minden medence népe és kicsinye-nagyja rohan az ujdonság kiélvezéséhez. Még csendes a víz s a mélyben vizipólót mímelnek leendő bajnokok, de a „hanghullám" már felülmúl minden elképzelhetőt, kiki keresi a partnerét, választ helyet magának, hogy legyen hol ugrania egyet előre, mikor még csak messze a hullám, egyet ugrania hátra, mikor a fején-száján már rég átcsapott a fekete sós víz és sikoltania előtte is, utána is... A Balaton mellett nőttem fel, jó egypárszor fürödtem benne kis koromban, nagy koromban; itt is, ott is... voltak néha olyan hullámok, hogy a kabinokat ugyancsak mosták, de ilyen sikítás, mint itt ebben az ötvenméteres cementvályuban, az egész magyar tengerben sem volt hallható...

De sebaj! Ez az igazi élvezet és így kerülhet az ember „szoros" ismeretségbe egy kis rugás, lökés, tasztiás útján az ország másik feléből idevágódott atyafiával.

S míg kint az uccán, vagy bármely társaságban nagy csodálkozást váltana ki, ha bárki ismeretlenül szóba állna velem, vagy én „kezdenék ki" valakivel, itt a vízben, ha „jön a hullám" a közös örömök és sivítások közt ez olyan természetes! A „hullám" jön s már előre összekapcsol idegent idegennel, ismerőst ismeretlennel. Keletkezik pedig mindebből olyan összevisszaság, hogy az ember csodálkozik másokon is, magán is, hogy hát mi is ez?

Lefekszem a vízben, hátam és nya-

kam a hullám szelid pacskolását várja, gondolván ez jó az idegeknek, ez igazi hidegvízkúra lesz, mikor egy gyorslábú „Nurmi" már nyakamra teszi kitaposott féllábát s átesik rajtam a hullámba.

— Oppardon! Bocsánat! S végre jön a hullám... Jön és sodor felém egy fekete dreszt, nyolcvan-kilenceven kiló... valóságos tengeri szörny, sietve menekülök; az ember félti amije van — ezt a kis életét! De mások is menekülnek velem s eszembe jut az elemi iskolában hallott kis mese: „A fejemen egy koppanás, szaladj le is pajtás!"

Vissza pricesre... Bű, bú le a vízzel, jaj de jó, kisüt a nap, most... most napozni egy kicsit s nem törődni senkivel, nem gondolkodni semmin! Igen, de beszél a rádió!

Elhallgatnak a slágernóták, a pósta hírei: Schwarcné őnagyságának Szilasbolhásról levele van; s megszólal egy új, szokatlan üzenet: „Fekete dresszes kis lány sír a rádiónál édesanyja után!..." A zúgó tömegben, a kacagó, vihogó táborban szól a rádió: „Ismétlem, fekete dresszes kislány sír a rádiónál, édesanyja után!"

Felvetem a fejemet és valami lelkiismeretfurdalást érzek: Hol vagyok, micsoda Bábel, micsoda tombolása az életnek, mely itt kavarodik köröskörül, mely nem törődik semmivel, csak egyet akar: örülni, élni, szabadon, felelőtlenül!

Nem látom a fekete dresszes négyötéves kislányt, nem tudom a körülöttem és távolabb nevető, mulató és szórakozást kergető asszonyok között melyik az édesanyja!

Mégis kirajzolódik előttem a gyermek, a kislány, ki keresi és könnyei közt hívatja a rádióval a nőt, az ő „egyetlen, drága anyukáját".

Egy fiatal asszony és úr állnak meg a prices sarkánál. Tekintetükben benne ragyog az élet, a jókedv s az asszony beszél:

— De mondom magának, van egy pulim... na... az isteni! Tudja a szőre fején, hátán fölfelé áll, mint a tüske; korom fekete, a füle hegyes, az orra kicsi és megérez vele, mit megérez vele... gondolkodik vele! A talpain a körmei fehérek, mint a hó, s úgy lépked, mint egy baba, ha elindul az anyja után, aki elbujt előle a sarokba!

— Nagyszerű lehet!

— Maga még ilyet nem látott; majd ha feljön Pestre és meglátogat, bemutatom magának!

— Jó, előre is nagyon köszönöm!

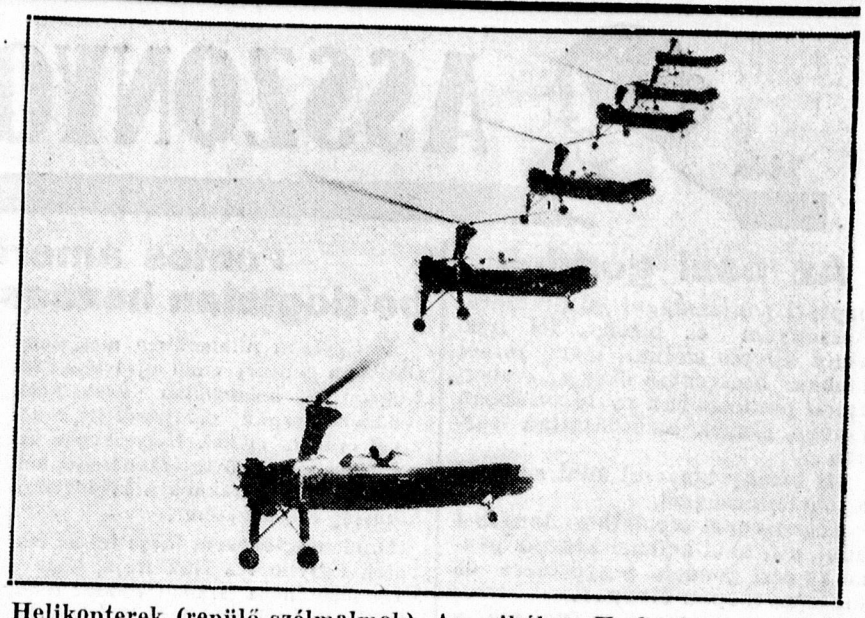
— A pulinak köszönjön... de hozzon egy kis édességet is, a kicsi imádja a cukrot... Mondom magának, még ilyen pulit életében sem látott...

Odébb sodródtak, utánuk pislantok a pricesről félig behunyt szemeimmel. Aztán az égre nézek, a mély kékségben elvesz tekintetem s lassan sötétnek látom a mérhetetlen messzeséget.

A rádió tovább izen:

„Fekete dresszes kislány sír az édesanyja után!"

Bot Andor.

Helikopterek (repülő szélmalmok) Amerikában. Ezeknek a gépeknek az az óriási előnyük, hogy a revegőben egy helyen meg tudnak állni, egészen kis helyen, majdnem függőlegesen le tudnak szállni és ugyanúgy felszállni.

Aki az egész világot bejárta

Beszélgetés Steiner Lajossal élményeiről

Steiner Lajos, 35 éves, nőtlen, gépészmérnök, professzionista sakkozó, a legaktívebb magyar mester, olimpikon, a Steiner sakk-dinasztia benjaminja, globetrotter. Bejárta az egész világot. Szükreszabott interviu keretében az ujságirónak inkább azt kellene megkérdeznie, hogy »hol nem járt még.«

Ismételten megfordult az európai metropolisokban. Volt Északamerikában, legutóbb pedig, az Ausztráliai Sakkszövetség meghívására, — a müncheni sakkolimpiász után, — Csehszlovákián, Lengyelországon, Szovjetoroszországon, Szibérián és Mandzsukuón keresztül Korea, Japán és a Fülöp-szigetek érintésével, nagyobb körutat tett Ausztráliában. Utközben Tokióban, Sydneyben, Melbourneben és környékén, Uj-Zelandon és Jáva szigetén előadásokat és szimultánokat tartott. *Egy esztendő alatt,* szimultán előadásai során *1493 játszmát váltott, melyből 1171-et (!) megnyert, 183 döntetlenül végződött és mindössze csak 139-et veszített el.* A Melbourneben és Perthben megtartott versenyen első, Sydneyben pedig harmadik lett.

Élményekben gazdag útjáról, a következő érdekességeket mondta el a munkatársunknak, aki a Gambrinusban beszélgetett vele.

— 1936 szeptember 8-án indultam el Budapestről, hogy eleget tegyek az Ausztráliai Sakkszövetség meghívásának. Csehszlovákián és Lengyelországon keresztül, Negorejolenál érkeztem a lengyel-szovjet határra. Az utolsó állomáson *a lengyelek elhagyták a vonatot, melyet csak a mozdonyvezető vitt át orosz területre. A határon drótakadályok vannak, melyek mögött ott őrködnek a feltüzöttszuronyú vörös katonák.* Távolabb egy táblát láttam, a következő felirással: Világ proletárjai, egyesülietek.

MOSZKVÁBAN

Rövid vámvizsgálat után, akadálytalanul robogott a vonat Moszkva felé, ahova 10-én érkeztem meg. Moskvában óriási forgalom fogadott, *de látni lehet a múlt és a jelen gigászi küzdelmét abból, hogy hatalmas, modern palotákat, szegényes, nyomorúságos viskók váltanak fel. Valahogy az volt érzésem, hogy a fejlődés túlméretezett.* Csak néhány napot töltöttem a szovjetorosz fővárosban és sokat voltam együtt egyik honfitársammal, *Lilienthállal,* aki tréneri minőségben él itt. Tanuja voltam *Botwinnik* ünneplésének, a nottinghami győzelme alkalmából és a *Lewanevszki* fogadtatása alkalmából rendezett parádénak. Mint ismeretes, Lewanevszki ekkor tért vissza Moszkvába, ahol nemzeti hősként fogadták, mivel a híres pilóta leszállás nélkül repült Moszkvából Newyorkba, az Eszaki sarkon keresztül. Majdnem mindegyik orosz sakkmesterrel megismerkedtem, sőt *Panovval,* a híres sakkteoretikussal két komoly játszmát is váltottam. Döntetlenül végeztem.

TOKIÓ FELÉ

— Szeptember végén ültem ismét vonatra. *A szibériai út* olyan élmény volt számomra, amilyenben még nem volt részem. Nyolc napig tartott az út a mandzsu határig. Érdekes, hogy minél jobban közeledünk Mandzsukuóhoz, annál sürübben láttunk vörös katonákat. Az oroszok nagyon félnek a japánoktól.

Mandzsalinál léptem Mandzsukuó területére. Itt vonatunk minden kocsijába egy-egy japán katona szállott fel. Ez, mint megtudtam, óvóintézkedés a rablóbandák ellen, amelyek régebben úgyszólván minden szerelvényt megtámadtak és kiraboltak. *Charbinig, minden állomáson, japán katonák állomásoztak.*

— *Japán csapatok?* — kérdeztük csodálkozva. — *Hiszen Mandzsukuó, mint önálló állam szerepel a világ előtt!!??*

— *Szemfényvesztés!* — mondja Steiner mester és legyint.

TOKIÓBAN

— *Korea,* a vonat ablakából, egy gyönyörü kert képét mutatja. Tokió, odaérkezésemkor örömmámorban úszott abból az alkalomból, hogy a város éppen akkor érte el a 6 millió lakost. Három hétig tartózkodtam a japán fővárosban. Itt meglátogatott az akkor Tokióban tartózkodó dr *Takács* Zoltán, a budapesti Hop Ferenc keletázsiai múzeum igazgatója és a tokiói Japán-Magyar Társaság japán elnöke, aki egy legyezőt adott át nekem, egyik oldalán a japán, másik oldalán a magyar színekkel.

— A japán nép nagyon flegmatikus. Ebben még az angolokat is túlszárnyalják. Sohasem veszekednek! Szemtanúja voltam Tokióban egy karambolnak. Az egyik uccakereszteződésnél összeütközött egy taxi és egy teherautó. Az otthoni tapasztalataim alapján azt vártam, hogy a két vezető egymásnak fog esni, Noé bárkájáig visszamenőleg lepocskondiázzák és összeverik egymást. Pedig mindössze az történt, hogy a két sofőr kiugrott a volán mellől, pillanatok alatt megállapították, hogy nincs semmi baj, intettek és szó nélkül elhajtottak.

Yokohamában szállottam ismét hajóra, hogy Ausztráliába menjek. *Honkong, Manila, Davao* és az ausztráliai államszövetséghez tartozó *Thursday-Islands* (Csütörtök szigetek) érintésével érkeztem meg *Sydneybe.* Harminc napig tartott az út, mely alatt néhány kedves napot *Manilában,* az USA-tól függetlenségüket visszanyert *Fülöp-szigetek* fővárosában is eltöltöttem. Davao ban is voltam, ahol óriási japán települések vannak. Itt hallottam, a japán imperialista törekvéseknek a Fülöpszigetekre alkalmazott szellemes mondást, hogy az Egyesült Államok a maniliai ajtón kisétált innen, míg Japán a davaói ajtón be!

AUSZTRÁLIÁBAN

Sydneyben nagyon szívélyes fogadtatásban részesítettek. Innen kiindulva bekalandoztam *Melbournet, Perthet, Adelaidet, Brisbanet* és még néhány kisebb helyet. Szeretetté mélyült szívélyesség kisért el mindenhova, amerre csak mentem! Később *Uj-Zelandba* mentem át, s itt is sokat sakkoztam. Főélményem a *Rotorua* város környékén elterülő gejzirvidék megtekintése volt. *Itt szinte az egész környék forr,* s csak vezetőével lehet kiránulásokat tenni, mert nem egyszer megtörtént már, hogy a magános túristákat elnyelte egy-egy iszapos, forró katlan. A rotyogó iszap nagyokat pukkanva, békák alakjában ugrik ki a partra.

— Uj-Zelandból ismét Sydneybe tértem vissza, majd innen *Holland-Indiába* hajóztam. *Celebesz* és a színpoppás *Bali-sziget* érintésével. *Jáván, Soerabajában* szálltam partra. *Semerang, Batávia és Bandoeng,* túrám legszebb emlékei maradnak.

— *Jáva a Föld legsürübben lakott országa és szigete.* 40 millió ember él itt, ahol *a tea ezer méteren felül kezd csak teremni, és kis gyikok fulkároznak a szobákban a falon, szúnyogokra és moszkitókra vadászva.*

— *A Malakka félsziget fővárosa, Szingapore* volt utam következő állomása, ahonnan — a *Szuezi csatornán át — Nápolyba* hajóztam, majd Olaszországon keresztül visszatértem Budapestre, melytől egy egész évig távol voltam.

A SAKKOZÓ FARMER

— Mi volt életének legderűsebb epizódja? — kérdeztük a világjárt mestertől.

— *Melbourneban* tartózkodtam éppen, amikor beállított hozzám egy angol farmer. Elpanaszolta, hogy szenvedélyes sakkjátékos, de nem hódolhat szenvedélyének, mivel nincs méltó ellenfele és mert 100 kilométerre van a farmja a várostól. Meghívott a farmjára. Megígértem, hogy másnap kimegyek. A jelzett napon egy vadonatúj autó állott meg a szállodám előtt, s abból újdonsült farmer-barátom szedte ki magát. Kiderült az indulásnál, hogy egy órával előbb vette az autót, s így rajtam akarja kipróbálni sofőri tudományát. Gondoltam, ha neki jó, nekem is jó! Elvégre is ketten ülünk az autóban. Elindultunk. Eleinte minden figyelmét a volánnak szentelte. Később, mikor már belejött a vezetésbe, megszólalt d2, d4! *Vakon, tábla nélkül kezdtünk sakkozni,* mivel a farmer nem tudta bevárni azt az időt, míg haza érünk. Belemerültünk a játékba. Egyszerre csak rémülten veszem észre, hogy autónk feltartóztathatatlan sebességgel rohan egy lebocsájtott vasuti sorompónak. Mégis, egy kis vasuti jelzőtábla árán, sikerült megúsznom az elkerülhetetlennek látszó katasztrófát. A derék farmer ettől kezdve óvatosabb lett. Ha egy-egy nehezebb lépés előtt állott, leállította a motort s addig nem mozdult tovább, míg meg nem találta az ellenlépést. Igy a 2 órás utat 6 óra alatt tettük meg és késő este lett, mire megérkeztünk. Ha gyalog indulunk el, akkor is hamarabb kiérünk!

Elmondja még, hogy jól érzi magát Debrecenben, hogy 1927-ben járt itt legutóbb, dr. Nagy Géza egyetemi tanár meghivására. Elragadtatással beszél a strandról, a Nagyerdőről, a stadionról és arról a nagy fejlődésről és változásról, melyen Debrecen az utóbbi tíz év alatt átesett. Elismerőleg nyilatkozik a debreceni sakkozás szintjéről, bár tudja azt, hogy a jelenlegi verseny mezőnyéből kiváló erők hiányoznak (Dalmy, dr. Szabados, Brilla stb.). Továbbfejlődést vár attól a Debrecentől, amely már két mestert adott a magyar sakkozásnak.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Az őszi gondok

naptári pontossággal jelentkeznek, Asszonyom és bizony, jól írja, nincs kitérés előlük, mert minél jobban hessegetné őket az ember, annál pontosabban és biztosabban jönnek, jönnek beláthatatlan sorban...

Itt bizony tanácsot adni egyenlő a lehetetlenséggel.

Teljességgel lehetetlen tanácsot adni, ott, ahol kellene kétszáz pengő az őszi gondok legyőzésére és hiresen, csupán ötven...

Honnan, hogyan vegye elő a többet a háziasszony, akinek elsősorban fő a feje a tennivalók előteremtésében.

Itt vannak a beiratási, iskoláztatási gondok!

Hogy mit jelent ez ott, ahol két, három, sőt több gyermeket kell beiratni, arról jobb nem beszélni!

Viszont némasággal meg éppen nem tudjuk megoldani a kérdést, tehát inkább csak mégis beszéljünk róla...

Mindenek előtt beszéljünk úgy, ahogy kell.

Tarthatatlan és képtelen helyzet az, hogy a sok gyermekes szülők a mai fizetési, kereseti lehetőségek mellett taníttassák gyermeküket. Hiába szakad meg szívük. hiába akarják, ha egyszer nem és nem lehet. Nincs miből. Olyanok az árak, annyi a fizetni való, hogy a mai keresetek és fizetések nem tudnak lépést tartani a kiadásokkal. — Egyszerűen lehetetlen fizetni, mert nincs miből. Most aztán mi történjen? Ez a kérdés, mellyel igen is kell, nagyon, de nagyon kell illetékeseknek foglalkoznia...

Régi, régi vágya minden iskolához ragaszkodó és iskolai életet ismerő embernek az, hogy az iskolákban könyvvel, felszereléssel lássák el a gyermekeket. Egyöntetűleg, még pedig úgy, hogy az megterhelést ne jelentsen, túl megterhelésről pedig szó se legyen. — A mai könyv- és papirárak olyanok még mindig, hogy arról egy hétig lehetne panaszkodni, mégse tudná elsirni a baját az ember. — Ezeket a költségeket és tandíjat oldja meg úgy az állam, hogy mindenki kedve és tehetsége szerint tanulhasson. A tudomány megszerzése ne legyen kiváltság, gazdag emberek monopóliuma. — A tudást szerezhesse meg mindenki és iskolába járjon az, akinek erre tehetséget adott az Isten, s egy újabb lépéssel előbbre leszünk a műveltség terén...

Segitő társak

Ilyenkor eljönnek,
Hogy támogassák az árvaságom,
S hogy átvigyenek a búsuláson
Megfogják remegő kezem...

Ez a domb:
Hamvas szőllőgerezdekkel
Tudom, hogy azért keresett fel,
Mert egy velem az árvaságban...

Ez a rét:
Fakó sarjunak illata árad,
Csókos izzel érinti a számat,
A keserűségem megédesíti...

Ez a házunk:
Itt rajzanak az örök társak,
Ilyenkor látom halott apámat,
Ki erőt ad a holnapi harcra...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Fontos amerikai tanácsok boldogtalan házasságok megelőzésére

Az Egyesült Államokban megjelenő Christian Century című ujságban Fort Newton a boldogtalan házasságok rendbehozásának módjairól írt rendkívül érdekes cikket. Helyesebben arról, hogy milyen óvintézkedéseket kell tenniök az embereknek a boldogtalan házasság megelőzésére.

Mindenekelőtt arra hívja fel az emberek figyelmét a cikk írója, hogy a házasságot nem szabad valami rendkívüli dolognak tekinteni. A házasságban ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az életben. A házasságot ugyanazok a dolgok teszik tönkre, mint az egyes emberek életét. Tulajdonképpen a házasság az első komoly próba arra, hogy tud-e valaki élni, megállja-e a helyét az életben. A házasságban derül ki, hogy megvan-e bennünk a kellő tapintat, simulékonyság, gyengédség, türelem és humorérzék? Mert ezek nélkül nem lehet élni. Egy ideig még titkolható, hogy megvan-e bennünk az élethez szükséges önzetlenség, belátás és az a törekvés, hogy mindenkit megérteni igyekezzünk és soha ne bosszankodjunk semmin, továbbá, hogy tudunk-e előbb másokra gondolni és csak azután önmagunkra? Eljutottunk-e a mindennapi udvariasságnak arra a fokára, amikor megbocsátjuk az ellenünk elkövetett vétkeket? Mindezen tulajdonságok jelenléte, vagy hiánya a házasságban derül ki.

Csak azok élhetnek boldogan egymással, akik nem úgy mennek bele a házasság gondolatába, hogy „a mi házasságunk kellemes lesz", hanem így szólnak magukhoz és élettársukhoz: „A mi házasságunk tartós lesz".

— Figyelmeztetek mindenkit — írja — lányokat és fiukat egyaránt, hogy eszükbe ne jusson addig férjhezmenni, vagy megnősülni, amíg el nem mélyültek szerelmükben. Amíg az, hogy ők szeretnek, nem fontosabb számukra annál, hogy őket szeretik.

— Figyelmeztetem továbbá a mindkét nembeli házasodni akarókat, hogy a csinos külső, az okosság, a műveltség és a vidám és szórakoztató modor nem elég a jó házassághoz. A házasság megkötése előtt mindkét félnek erkölcsi, szellemi és érzelmi éretlséggel kell rendelkeznie.

— Azonkívül nem jó a szerelembe „beleesni". Sokkal okosabb és helyesebb belesétálni.

— A válóperes ügyvédek éhenhalnának, ha a házasságkötés előtt az összeházasulók lelkiismeretesen megvizsgálnák magukat, hogy vajjon tesli szerelemmel, hiuságból, született szerelemmel, szenvedélyes szerelemmel, vagy lelki szerelemmel szeretik egymást. Ha megvizsgálnák magukat, rájönnének arra, hogy a legnagyobb könnyelműség az ilyen álszerelemből született házasság. Egyedül a lelki szerelemből létrejött házasságok a komolyak és tartósak.

— Egocentrikus férinek, vagy önző nőnek époly kevéssé van helye házasságban — mint egy pólyásbabának a futballpályán.

— Isten óvja a férfiakat a babaszerűinfantilis nőktől. Lehet, hogy rövid időre kedves és mulatságos egy gyerekesen viselkedő babaarcú szép kis nő, de mégis az ilyenfajta nő a legnehezebb eset. Aranyos és bájos, mégis kibirhatatlan, mert az esetek tulnyomo részében rettenetesen hiu, állandóan a fellegek között jár, nem tud bekapcsolódni a való életbe és nem tud uralkodni a saját hangulatán.

— Ne felejtsék el a házastársak, hogy nyafogással, morgolódással, idegeskedéssel a legjobb házasságot is tönkre lehet tenni néhány óra alatt és ne felejtsék el, hogy nem Éva és Ádám volt az egyetlen házaspár, amely a gonosz kígyó tanácsára hallgatva vesztette el a Paradicsomot. Főként pedig arról ne feledkezzenek meg a házastársak, hogy nem csak a házasság első napjaiban kell szórakoztatóknak és érdekeseknek lenniök, hanem egybekelésük huszadik évfordulóján épúgy, mint negyven évvel később.

Kár veszni hagyni a tulérett, vagy az éretlen paradicsomot

A paradicsom, amelynek múltját legutóbb feltártuk, még mindig bőségesen terem, úgy hogy sok helyen már nem is tudnak vele mit csinálni. A legtöbb háztartásban a kamara polcain kisebbnagyobb üvegek tömege sorakozik tele, befőzött, »bedunsztolt« paradicsomlével, a kertekben pedig még mindig piroslik és egyre fejlődik a sok apró, zöld paradicsom. A legtöbb helyen sorsára bízzák a késői termést, pedig kár pusztulni hagyni ezt a tápértékben és vitaminban gazdag gyümölcsöt, hiszen nemcsak velőt, vagy pasztát lehet a paradicsomból készíteni. A túlérett és az éretlen paradicsom sokféleképpen feldolgozható és felhasználható. Olyan paradicsomkészítményekkel gazdagíthatjuk éléstárunkat, amelyeknek télen nagy hasznát látjuk. Ha tehát már teljesen elfogyott a dunsztolt paradicsom elraktározásához való üveg, készítsünk érett paradicsomból száraz lepényeket a következőképpen:

Paszirozzuk át a túlérett paradicsomot s az így kapott lébe tegyünk finomra szeletelt karottát és egy kiló lére számítva egy evőkanálnyi vajat, amelyben előzőleg hagymát sütöttünk ki. Ezt a keveréket azután háromnegyed óráig főzzük és szitán törjük át újból. Az áttört levet főzéssel besűrítjük, s ha már elég sűrű, akkor tepsin, vagy bádoglemezen fél vagy egy ujjnyi vastagságban szétkenjük s a tepsit szárítás céljából vagy a napra, vagy a sütőbe, illetve a kemencébe rakjuk. Ha a paradicsomlepény már megszáradt, olajozott papírba burkolva eltesszük. A lepény, amelyből télen akkora darabot törünk le, mint amennyire éppen szükségünk van, levesízesítésre, mártások készítésére, burgonya vagy káposztafőzelékbe kitűnően melhasználható.

Igen jó ízt ad a levesnek az aszalt paradicsom. A még jól be nem érett, de már szépen piros paradicsomot nagyszerűen lehet aszalni. Erre a célra a legjobb az apróbb paradicsom, amelyet keresztbe kettévágunk és éppen úgy, mintahogy a szilvát szokás, megaszaljuk. Aszalás révén is igen sok paradicsomot menthetünk meg a megrothadástól, az elpusztulástól.

(Folyt. köv.)

Heti étlap

Vasárnap. Délben: almaleves, kacsasült burgonyával és uborkasalátával, Katalin-torta, Meinl-féle rizling, Meinl fekete. Este: jegelt Meinl-tea, hideg sült és sütemény délről.

Hétfő. Délben: sóskaleves, bécsiszelet petrezselymes burgonyával, fejessalátával, málnakrémtorta (1), Meinl-fekete. Este: Meinl-kávé hidegen habbal, vajaskenyér, sütemény délről.

Kedd. Délben: pikáns tejleves (2), burgonya felfujt gyümölccsel (3), Meinl-fekete. Este: omlett zöldborsóval, Meinl-féle apró sütemény.

Szerda. Délben: zöldségleves, párolt marhaszelet Meinl-féle csigatésztával, paradicsom saláta, Meinl-fekete. Este: tótgaluska salátával (4).

Csütörtök. Délben: csiperkeleves, walesi ürüborda spárgasalátával (5), sajtos metélt, Meinl-fekete. Este: szalonyasmájjal töltött omlette, gyümölcs. Meinl-féle zöldszilváni bor.

Péntek. Délben: meggyleves, tök spárga módra, aranygaluska, Meinl-fekete. Este: yoghurt, Meinl-féle olajos szardinia, vajaskenyér.

Szombat. Délben: páduai leves (6), töltött kalarábé, túrós derelye, Meinl-fekete. Este: gomba tojással, gyümölcs.

—=—

(2) **Pikáns tejleves.** Egy liter tejben addig főzünk egy fej hagymát, kevés petrezselymet, sót, egész borsot, szerecsendiót, míg a hagyma egészen megpuhul. Ezután a levest áttörjük szitán, gyenge vajas rántást készítünk, a levessel felereszljük, együtt felforraljuk, reszelt tésztát főzünk bele és ízlés szerint ecettel savanyítjuk, tálaláskor vagdalt metélőhagymával behintjük.

(3) **Burgonyafelfujt gyümölccsel.** Három deka vajat, 2 tojássárgát, 10 dg cukorral habosra keverünk, hozzáadunk 38 dg áttört főtt burgonyát, mazsolát, 3 dg. darát és utoljára a tojások felvert habját. A tésztа felét kikent tüzálló tálba tesszük, vegyes friss mosott és lecsurgatott idénygyümölcsöt teszünk rá, lecukrozzuk, a tésztа másik felét ráhalmozzuk, a tetejét meghintjük zsemlyemorzsával és vaniliáscukorral, egyenletes tűznél szép pirosra sütjük.

(4) **Tótgaluska salátával.** Egy kiló burgonyát nyersen megreszelünk, 15 deka juhturót elkeverünk egy kanál zsírral, beletesszük a burgonyát, egy egész tojást és 30 dg lisztet, ebből a masszából galuskát szaggatunk gyenge sós vízbe, ha forr. Lábasban zsírban megforgatjuk a kifőtt lecsurgatott galuskát és ecettel, olajjal, csipet só és cukorral elkészített fejessalátával tálaljuk.

(5) **Walesi ürüborda spárgasalátával.** Hagymás zsíron pirítunk jól megveregetett, olajban pihent ürübordákat. Tejfellel meglocsoljuk, csontlével felereszljük, megzöldségeljük és fedő alatt puhára pároljuk. Meinl-féle dobozos spárgát tálba teszünk, ecettel, Meinl-féle olivaolajjal, csipet sóval és cukorral elkészített salátalével leöntjük kissé, így állni hagyjuk, úgy tálaljuk.

(6) Páduai leves. Epocával világos rántást készítünk, felereszljük csontlével és félretesszük, ezalatt olvasztott Epocába mártunk vékony zsemlyeszeleteket, sütőbádogra rakjuk és vastakon meghintjük reszelt sajttal. A sütőben aranysárgára sütjük és forrón a leves mellé tálaljuk.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Népszokások

azok, melyek egy, egy nemzet multját legjobban megőrizték. — Ma nagyon divatos lett mindenütt a földön ezeknek a népszokásoknak a megmentése, összegyüjtése. Koránt se divatból történik mindez, hanem azért, mert minden nemzet igyekszik így megmenteni ezeket a szokásokat, természetesen csak a falvakban. Minél kisebb az a falu, minél messzebb esik a civilizációtól, annál biztosabb, hogy ott megtalálja az ember az ősi népszokást, mely a magyar multból maradt fenn...

A mi kötelességünk tehát az, hogy ezeket a népszokásokat lehetőleg gyüjtsük össze. Nem nehéz feladat, mindenki közületek is játszva elvégezheti ott, ahol van. Erdeklődik, hogy mit szoktak csinálni ünnepi alkalommal ennek, vagy annak a falunak népei. A házasság, **melyet lakodalomnak, esküvőnek nevez a nép, eljegyzés, keresztelő, temetés mind, mind olyan alkalom, mely megőrízhetett a multból egy, egy emléknek ható népszokást, csak éppen le kell hajolni, felvenni, összegyüjteni. — Ünnepi alkalmak, mint a karácsony, a maga pásztor játékaival, betlehemes járásaival, újesztendő, vízkereszt, Luca napja és Szent Iván éjjele, Szent György napja mind,mind olyan események a nép életében, melyhez a legtöbb helyen valami szokás fűződik...**

Ezeknek a szokásoknak, melyeket versek, énekek, táncok kísérnek, azok az események és cselekmények, melyek mellékszereplőként jelentkeznek a népszokásoknak, mind, mind kívánkoznak arra, hogy összegyüjtsd, leird...

Első sorban azokkal kell beszélned, akik jól ismerik ezeket a szokásokat, sőt ők maguk szoktak ezeknek a játékoknak, eseményeknek szereplői lenni. Kérdezd ki, írd fel mindazt, ami hozzátartozik ezekhez az érdekes eseményekhez, szokásokhoz és nagy szolgálatot tehetsz vele a magyar művelődés történetének...

Az én hazám

Magyarország
Az én hazám,
Itt neveltek,
Itt szült anyám.
E föld ad kenyeret,
Itt tanítottak
Szeretni e nemzetet.

Hazánk nagy volt
És oly szép!
Elrabolta
Gonosz ellenség,
De nemsokára
Lesz még gyönyörű
Lesz még borúra derű.

Dal fog zengeni
Magas Kárpátoktól
Kék Adriáig,
Lesz még nekünk
Boldogságunk,
Meglátjátok:
Majd elválik.

BALLABAS ILONA V. o. t.

Aratás a trianoni határszélen

— 2. közlemény —

Betekintek az iskola-udvarra és eszembe jut egy dátum: 1926 március 15. Hat éves, első elemista voltam akkor, a magyar történelem legszebb ünnepén, a magyar szabadságharc diadala napján, március 15-én elszavaltam Petőfinek legszebb hazafias költeményét: a »Nemzeti dalt«.

A régi ismerősök már mind a sír lakói. A felserdült játszótársak nem igen ismernek rám, meg szétszórta őket az élet kit ide, kit oda. Nagybátyám, keresztapám, a jó öreg pap rég halott már. Az öreg kisbírót is elnyelte a sír. Pedig úgy tűnik, mintha nem is olyan régen hallottam volna pergő dobszó mellett szavát: »Közhírré tétetik«! Elvitte őket a háború sok utóbaja. Csak két ismerős van a faluban, az öreg kántortanító bácsi, akit szintén igen megviselt a háború és az évek gyors pergése, hiszen már a hetvenév felé közeledik. Elbeszélgettem velük a régi időkről s a könnyes arcok mondanak egy-egy eseményt a multból. De ezek a tiszta szemek beszélnek a szájak helyett. Majd a lemondás szomorú hangján mondják: lábaink már a sír szélén vannak. A kis templom ismerős harangja az esti 8 órát kongatja. Eszembe jut, hogy hányszor harangoztam e kis haranggal a szentmise kezdetére. Mindnyájunkat emlékeztet e zene a multra. Mi, férfiak nem szoktunk sírni, de a mult örömteli napjai és a jelen szomorúsága eszünkbe jutván, két forró könnycsepp szökik a szemünkbe. A harangzúgás szent zenéje közben az öreg cselédlányon kitörik az eddig elfojtott zokogás. Zokog az öreg tanító, aki bajtársa volt az öreg plébánosnak és az öreg kisbírónak. Hisz a frontról hazajövet is együtt harcoltak a tudomány és a nemzet érdekében. Fájó szívvel veszünk egymástól búcsút, hisz én, ki első elemista voltam, felserdültem. Búcsúzik az öreg tanító a tanítványától, még mindig ismer, még mindig jóságos szavakkal oktat, mint 12 évvel ezelőtt, midőn először léptem remegve az iskolába, kezemben szorongatva a palatáblát. Még mindig tudja, hogy a jobboldali utolsó pad balszélén ültem, ahonnan a tudomány első leckéit hoztam magammal. Búcsúzom az öreg cselédtől, aki nem úrfinak, hanem fiatalúrnak szólít. Még egy kézszorítás és elbúcsúzom a kedves ismerősöktől. A fiatalúr úrfi lesz még egy percre és fájó szívvel búcsúzom életem legszebb szakától, a boldog gyermekkortól, hogy felcseréljem a gondtalan gyermekkort a küzdelmes élettel. A lóra ütök az ostorral és kocsink tova szalad. Hátra sem néztem, hogy így még jobban fájjon a válás. Elbúcsúztam attól a helytől, hol olyan boldog voltam tíz éve és oly rövid idő e rövid idő alatt, mégis olyan sok szomorúság éri az embert. Mégegyszer búcsút intettem a gondtalan gyermekkorom színhelyének, mondván: Isten veled, oly boldog voltam benned gyermekkoromban, de olyan boldogtalan vagyok most ifjú koromban. Te gyönyörű kis falu, te gyönyörű és mégis fájó emlékek színhelye, úgy szívemhez nőttél gyermekkoromban és oly fájdalmat okoz nekem a mostani szomorú viszontlátásod, én többé nem akarlak soha viszontlátni, mert fáj, hogy így lássalak. Fél 10 órakor visszaérkeztünk a Kastélyba, ahol már várt ránk a vacsora. Vacsora után egy sétát tettünk a Kastély körül, majd utána felmentünk annak emeleti részébe, amely egyben lakhelyünk is volt. A nyitott ablakon át sokáig gyönyörködtünk az Érc- és a Meszeshegység övezte, kivilágított Nagyvárad látásában, amely tőlünk mintegy 10—72 km távolságban feküdt. Fél 11 lehetett, midőn lefeküdtünk. Álmomban újra gyermek voltam és játszadoztam az öreg peterdi plébánián. Reggel fél 3 óra volt, a kakasok kukorékolása és a felkelő nap bíborszín fénycsóvái jelezték, hogy itt az idő a felkelésre. Mosakodás s reggelizés után lóra ültünk és kilovagoltunk a földekre. A munka zavartalanul haladt, az idő is gyorsan telt és 5 nap alatt kész lett az aratás. A pár napja még ringó kalászos rónaság már csupasz tarló volt. A búzakeresztek katonás rendje mögül festőien szép volt a háttérben lévő Nagyvárad a hajnali nap bíborszínű és a déli nap dicsfénysugarainak pompás megvilágításában. Másnap megjelentek a cséplőgépek és hatalmas torkukkal csak úgy nyelték a kévéket és a zsákok is rohamosan teltek a sok búzától. A szalmaboglyák is egyre nőttek. A szekerekkel a gabonás zsákokat a magtárakba szállították és a szalmaboglyák is a szérüskertbe lettek áthordva. — A cséplés olyan rohamosan haladt, hogy 3 nap alatt be is végződött. Persze, azt elfelejtettem meg említeni, hogy aratás előtt megáldotta a pap az aratni indulókat. Aratás után hálaadó istentisztelet és aratási ünnepély volt. — A legszebb búzakalászokból koszorút fontak az aratóleányok és egy legény szép beszéd keretében átnyujtotta a földesúrnak.

Eltelt egy boldog és örömteli hét. Kell e boldogabb vakációi élmény, mint egy hét a ringó kalászos rónaságon. Kell e szebb aratás, mint a magyar történelem egyik gyémántkövének, Nagyváradnak a közelében.

Július 9-én d. u. fél 3 órakor érkeztem haza egy élményben gazdag és szép aratásról.

Adja a Teremtő, hogy jövőre Nagyvárad aranykalászos rónáját magyar kéz ássa, szőlőfürtjeit magyar kéz szüretelje.

»Te pedig, Nagyvárad öreg székesegyházának harangja, a mi nagy magyar álmunk beteljesedéséig is hívd figyelmünket minden délben, minden este a trianoni nagy igazságtalanságra!«

Halovács Emil.

Edith és Iluska

A Tisza mentén élt egy gazdag földbirtokos feleségével és kislányával, Edittel. Editke nagyon büszke kislány volt, senkivel sem állt szóba. Különösen nem szerette a náluk alkalmazásban lévő libapásztorlányt, Iluskát, kinek egy Ordas nevű kutyáján kívül senkije sem volt. Iluska jószívű kislány volt és nagyon rosszul esett neki, hogy Edit nem szereti őt és Ordast sem. Egyik napon nagy forróság volt, mindenki vízbe kívánkozott. Edit is babával karján fürödni ment. Iluska a Tisza partján ült a libákkal és onnan nézte, hogy játszik Editke. De hirtelen beborult az ég. Iuska észre vette és kihajtotta libáit a vízből, aztán átszólt Editkének, hogy jöjjön ki a vízből, mert vihar lesz. Edith nem figyelt az intő szóra és kedvenc babáját tovább úsztatta. Ám hirtelen nagy szél kerekedett és megeredt az eső. Edit babáját a szél bevitte a Tisza közepére, Edit utána úszott, de hirtelen elkapta az ár és vitte lefelé a folyón. A sikoltásra odanézett és látta a borzasztó helyzetet. Hirtelen elodotta Ordas a fától és bevitte a vízbe. Ordas, mikor látta a fuldokló kislányt,a után úszott és nagy nehezen kivitte a partra. Iluska, ki ezalatt Edit kabátját fogta ki a vízből, fáradtan ért partra, majd Editet ölébe fogta és elsietett haza. Ordas pedig elszaladt és a libákat hajtotta be az udvarra. Editnek az ijedtségen kívül semmi baja baja nem történt, de Iuska súlyos tüdőgyulladást kapott és hosszú ideig tartott, amíg meggyógyult. De Edit és Ordas mindig ott ültek az ágya mellett, hogy a fájdalmas órákat kellemessé tegyék. Edit a kimentet babát Iluskának adta és együtt öltöztették; Edit szülei örökbe fogadták Iluskát hálából és a két kislány és Ordas elválaszthatatlan jóbarátok lettek.

Csernus Katalin.

Az Ur szava

Élesen fú a szél
remeg a falevél
Az erős zúgásban
e szókat hallom én:
de nemcsak én hallom,
mások is hallhatják
s ha meg nem figyelik,
veszve van a világ!

Testvér! Magyar testvér!
halld meg az „Úr" szavát,
s hogyha ezt megteszed
az „Úr" téged megáld!

Testvér! Magyar testvér!
könyörögj az Úrhoz
kérd segítsen neked
jutni a jó úthoz.

Testvér! Magyar testvér!
jer imára velem,
érted is folyt szent vér,
s veled van az Isten

Óh, jöjj az „Úr" elé
Te is — magyar testvér,
jöjj közelebb elé
s megsegít ha hittel.

Megsegít ha kéred,
jobb sorsot ad néked,
vissza adja hazád,
ha igazán kéred.

Csak jól kell figyelned
az Atyád — Istened,
s ha hallod a szavát
nyiljon meg a szíved.

Nagy Erzsébet.

Édesapám születésnapjára

Édesapám! Születésed napján
Szólalok meg szívem tiszta hangján.

...Mennyire örülök, ezt kinem mondhatom
Nincsen arra sem szó, sem pedig fogalom,
Csak a szívem dobog s azt susogja neked,
Nincs bennem semmi más, csupán csak szeretet!

Szeretet, amely él, küzködik és szenved,
Hogy meg ne sérthesse a Te dolgos kezed.
Dolgozol napestig, mindig a családnak
... Nincs párja sehólsem az én jó apámnak.

Életed áldozod fel Apám érettünk,
Hogy mi gondtalanul, boldogan élhessünk.
Az Isten áldja meg a Te hű életed
Friss virág fakadjon hová lábad teszed.

Nem tudok én adni semmit sem Teneked,
Csak a szívem nyujtom áldozatul érted
Fel a magasságba, a jó Istent kérve,
Hogy apám e napot még sokszor megérje!

ifj. Szabó László Zoltán.

Az árva madárkák

A fészek aljában sipogtak
az árva madárkák.
Ne sipogjatok, oly fájdalmasan
óh, ti szegény árvák.
Édesapátokat a héja
megölte?
Pedig ő volt, az erdő
énekese.
Édesanyátokat a vércse
elvitte?
Pedig ő volt, gyermekei
képe.
Most is hallom a madárkák
sipogását.
Ne sipogjatok, oly fájdalmasan
óh, ti szegény árvák.

Ballabás Ilona V. o. t.

Az öreg koldus meséje

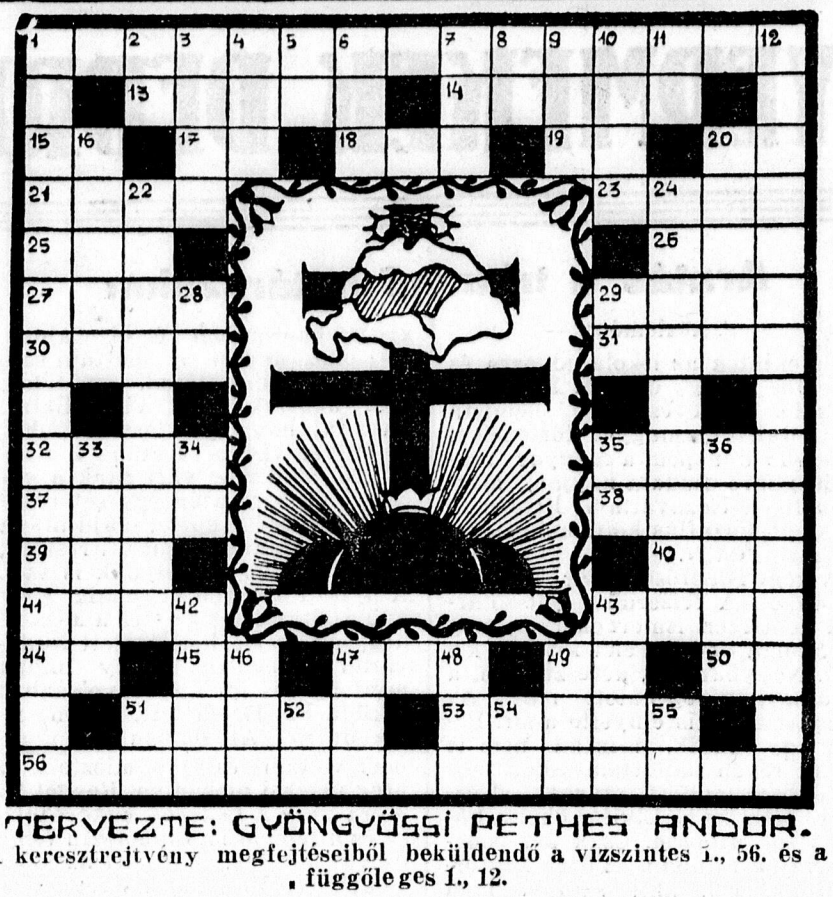
Lacika nagyon rakoncátlan kisfiú volt. Egyszer egy délután anyukája gyönyörű hófehér kenyeret adott neki uzsonnára.

A fiúnak nem tetszett a kenyér, szívesebben megevett volna egy szelet tortát. Durcásan felrátotta a vállát és azt mondta: »Ha más nincs, úgy a kenyér nem kell!« — Éppen ott volt egy öreg koldus és igy szólt: »Urfi, szeretnék én valamit elmesélni magnak. Éppen olyan idős voltam, mint Lacika és kaptam jó anyámtól egy darab foszlós kenyeret. Nem voltam éhes és a kenyeret bedobtam a tyúkólba. A cseléd meglátta s azt mondta: »Megveri még a jó Isten magát, hogy eldobja a kenyeret, majd még lehet olyan idő is életében, hogy a száraz kenyér is nagyon jó étele lesz!« Mondása beteljesedett, ime itt vagyok és koldulok a száraz kenyérért is, hogy fenntartsam magamat. Fogadja el tehát míg nem késő, az áldott kenyeret!

Ez a beszéd annyira megindította a gyereket, hogy sírva borult édesanyja nyakába. Megbánta a tettét és bocsánatot kért. Tanuljatok ebből Ti is, mert nem lehet tudni, hogy mit tartogat számotokra a jövő!

Habetler Márta,
felső ker. II. b) évf.

—=—

TERVEZTE: GYÖNGYÖSSI PETHES ANDOR.

A keresztrejtvény megfejtéseiből beküldendő a vízszintes 1., 56. és a függőleges 1., 12.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok: 1. Balassa Bálint költeménye. (Zárt betük: V. I. T.) 13. A mohamedán világ szent városa. 14. Bizalmas. 15. Nagy Ferenc. 17. Az egyiptomiak napistene. 18. „Dél" franciául. 19. In dem. 20. „Nekem" franciául. 21. Alger francia gyarmat egyik départementja. 23. Forma. 25. Ipari növény. 26. „Művészet" franciául. 27. Ilyen homok is van! 29. Régi nép. 30. Fogkrém-márka. 31. Földrajzi műszó. 32. Képmás. 35. Női becenév. 37. „Kalitka" franciául. 38. Nem is ezen! 39. Vonatkozó névmás. 40. „Bota" ikerszava. 41. Vulkántölcsér. 43. „A" gyümölcs. 44. Biró Sándor. 45. Kötőszó. 47. Hajófar. 49. A kén és a foszfor vegyjele. 50. Sir. 51. Ilyen verseny is van! 53. Az égbolt egyik legszebb csillagképe. 56. „A birodalom államjogi rendezésére" kiadott császári-királyi rendelet. (Zárt betük: K. I. M.)

Függőleges sorok: 1. Híres olasz építész. (Zárt betük: R. D. I.) 2. „Téma" közepe. 3. „Szívesen" németül. 4. Rádió-márka. 5. Azonos mássalhangzók. 6. Idegen nevelő. 7. A spanyol mondák és dalok legnagyobb hőse. 8. Az ón vegyjele. 9. Ilyen csiga is van! 10. A Sajó mellékfolyója. 11. Fonetikus betü. 12. Az elektromos áramok mozgató hatásának tana. (Zárt betük: L. D. K.) 16. A pszichoanalízisnek nevezett lélekkutatási és gyógyítási módszer megalapítója. 20. Jut is, ... is. 22. Költői művek szemelvényes gyüjteménye. 24. Tengerész mukifejezes. 28. Állati lakhely. 29. Rangjelzo. 33. A tyúkfélék közt a „szép nem"-et képviseli. 34. Tiltószó. 35. A barium vegyjele. 36. Ilyen hajó is van! 42. Énekesmadár. 43. Csókol. 46. Sérülés. 47. Szúrófegyver. 48. „Halál" németül. 49. Hangszer. 51. Ver. 52. Személyes névmás. 54. = 50. vízszintes. 55. Biztató szócska.

Megfejtőinkhez!

A keresztrejtvény megfejtését szerda estig kell bedobni a kiadóhivatal levelesládájába. A boritékra feltünő betükkel ráírandó: **Gyermekek Debrecenje.**

A jutalmazottak neveit, valamint a keresztrejtvény megfejtését már egy hét mulva közöljük.

A helyes megfejtők között jutalomképpen több értékes könyvet osztunk szét.

Kató babája

Irta: **Csernus Mária.**

A kicsi Katónak van egy szép babája,
Lilike a neve, büszke is ő rája.
Minden nap eteti a kedves kis babát,
És varr néki sok gyönyörű szép ruhát.

Van pedig már néki nagyon sok ruhája
A kis Kató mégis mindig varr rája.
Szereti Likét szép ruhában látni,
Mert a piszkos baba nagyon csunyán néz ki.

Piszkos ruhácskában ő sem szeret járni,
Mert fél, hogy a piszok őt beteggé teszi.
Tanuljatok ti is a Lili-babától
Irtózzatok pajtik a piszkos ruhától.

Szeptemberi harangszó

Vége van a boldog, kellemes, emlékekkel dúsan megrakott szünidőnek, a vakációnak. A gondtalan szünetnek, mit mindnyájan örömmel vártunk, vége lett.

Egy harangszó, a szeptemberi harangszó az, ami megfogja a kisgyermekek kezét, aki először lépi át az iskola kapuját és hívja, csalogatja abba a »félelmes iskolába«. Igy hív, csalogat a szeptemberi harangszó mindenki is.

Fogadjuk szívesen a szeptemberi harangszó hívását és menjünk örömmel, boldogan az iskolába, ahol annyi szépre, jóra oktatnak, tanítanak bennünket. Az iskola az, ami előkészít minket az életre. — A tanárok, tanítók fáradhatatlan munkássága ez, mert ők dolgoznak azon, hogy minket felvilágosítsanak, hogy az élet ezer, meg ezer bajai közt, mindig nyitott szemmel járjuk ezt a nehéz, göröngyös utat, az élet útját.

Ők figyelmeztetnek, hogy Isten hivők, dolgosak, haza, ember szeretők legyünk. Én hiszem, ha az életben ezeknek a szavaknak a jelentőségét vesszük alapul, akkor Isten segítségével meg tudunk küzdeni e gondterhes élet ezer, meg ezer bajaival.

Intsünk búcsút a vakációnak. Ne húzódjunk el a szeptemberi harangszó hívásától és ne fájjon elválni, búcsút inteni a boldog, gondtalan nyári szünidőnek.

Siessünk az iskolába, ahol már várnak minket az iskola falai, az iskola padjai és várnak a felejthetetlen osztálytársak, kikkel éveken keresztül együtt dolgoztunk s a jövőben is dolgozni akarunk, egy szent cél megvalósításáért, hazánk feltámadásáért.

Siessünk! Előre! Rajta! mert hív egy nemes szó, a szeptemberi harangszó.

Nagy Erzsébet, keresk. II. o. t.

Az árva

Kedves nekem egy sirhant a temetőben.
Anyám nyugszik ott, kit nagyon szerettem.
Alig egy hete, hogy itt hagyott,
Azóta lakásunkban a gyász honol.

Minden nap meglátogatom anyám sírját,
Üdvösségéért elmondok egy imát.
Nehéz sirjától elbucsuznom,
De a másvilágon örökké láthatom.

Czehák Emma.

Imre bácsi postájából

Imre bácsinak!
Először is megköszönöm
A sok fáradozást,
Amit csak értünk tesz,
Kedves jó Imre „bá".
Éjjeleket rá szán, a vers javításra,
Tanítgat bennünket
A vers írására,
Okosit bennünket
A nemesre, jóra,
Köszönetet mondok,
Im versbe foglalva!
Isten áldását kérem
A Gyermekek Debreczenjére
És kedves szerkesztőjére.
Az én szavaimat
Kevésnek találom,
Hogy jóságát megháláljam,
Csak annyit mondhatok
Áldja meg az Isten
Sok sok türelemmel
És jó egészséggel.

Oláh Erzsike
téglaskerti isk. V. oszt.

Kedves Imre bácsi!
Hálás köszönetet mondok azért, hogy a régen várt kérdésre megkaptam az üzenetet, melyet igyekszem szemelőtt tnani. Nagyon szépen köszönöm, hogy minden vasárnap viszont látom valamelyik versemet. Ez igazán nagy boldogság részemre. Fáradságáért e levélben küldöm köszönetemet. Maradok tisztelettel Imre bácsinak jó mulatást kivánva

Nagy Erzsébet.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon kérem Imre bácsit, hogy az itt közölt versemet, ha jó, szíveskedjék kis lapunkban közölni. Maradok tisztelettel kis lapunk hű munkatársa

ifj. Szabó László Zoltán.

Kedves Imre bácsi!
Ne tessék haragudni, hogy ilyen sokáig nem írtam, de nyaralni voltam és amit írtam is, nem tudtam beküldeni. Most itt küldök egy mesét és két verset. Szeretném, ha kis lapunkban közölni tetszene. Tisztelettel üdvözli hű munkatársa

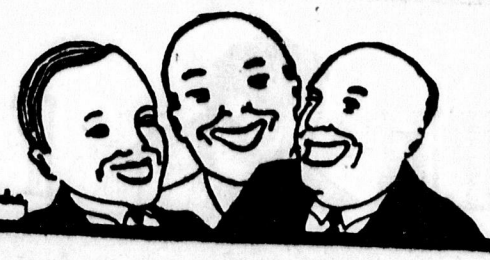
Csernus Kató.

Kedves Imre bácsi!
Most már én is megérkeztem a nyaralásból. Tudjuk, hogy a nyárnak is egyszer a végére kell érkeznie. Közeledik a szeptember és egyszer csak búcsút intünk a vakációnak. De én még a nyaralásban se feledkeztem el Imre bácsiról. Ne tessék rossz néven venni, de onnan nem lehetett verseket írni.

Tisztelettel
Zelinger Kató.

E heti könyvjutalmat Nagy Erzsébet (Szoboszlói) Varga Tibor és Almási András kapták. Jutalomkönyveiket szerdán délután 5—6 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

A házasság gyönyörei

(Változatok 5 liter borban.)
Irta: Szabó József Sándor.

(Papucs úr elsején kimarad és a sors különös szeszélye folytán csupa agglegénnyel kerül össze. Mint minden papucs ilyenkor, ő is nagyon él, sőt visszaél a helyzettel. Miután tudja, hogy ennek a kimaradásnak otthon még következményei lesznek, állandóan hazagondol s így természetesen a házasság ról beszél állandóan. Igyekszik a hazatérés gondolatát elhessegetni magától, igyekszik könnyen felfogni az egészet, mert érzi, hogy a papucs hírében áll és ezt a látszatot akarja mindenáron cáfolni, bár minden liter után menni készül, marad, mert látni vél egy- egy gúnyos mosolyt valamelyik megrögzött agglegény arcán, hogy: „Szalad már a papucs haza...“ „No lesz otthon.“ Lehet, hogy nem is gondol senki erre, de őt állandóan papucs voltának tudata kinozza. Talán azért beszél annyit.)

1. liter.

A papucs: Hát, szó sincs róla, kérlek alásson benneteket, jó így összejönni a cimborákkal néhány pohárka borra néhanapján, jó néha egy kis kocsmaszagot szagolni. De csak azért, hogy annál jobban megbecsülje az ember az otthonát. Mert, — nem mondom, izletes és jó a kocsmai koszt is, de hiába! mégsem olyan, mint a feleségem főzte je! Nem is tudom mi lenne velem, ha még egyszer arra lennék utalva, hogy vendéglőbe étkezzem. — Mert hát, hála a jó Istennek, olyan feleséggel áldott meg a Gondviselés, aiknek párját hiába is keresném kerek e világon... Hogy milyen konyhát visz... hát az, gyerekek, egyszerűen álom... Egyszerűen álom. No, meg a kényelem, az otthon melege... Higyjétek el, pihenni csak otthon lehet... Abban a csendben, abban a harmóniában, amit csak egy jó feleség biztosíthat... Nősüljetek meg fiúk tik is! Nem élet egy agglegénynek az élete...!

2. liter.

— Igaz, a házasság nagy lutri. Kevés embernek sikerül. De ez azért van, mert az emberek nagyon felületesek és nem jól választják meg az életük párját. Bezzeg, ebben a tekintetben is hálát adhatok az Istennek. Mi 8 évig jártunk jegyben és egyikünk sem vett zsákba macskát. Nincs is közöttünk semmi baj. Mert, ha egy házasságban baj van, annak mindig a férfi az oka. Higyjétek el fiúk, csakis a férfi. Mert a férfinek meg kell tarnani tudni a tekintélyét az asszony előtt, de gyöngéd elnézéssel kell lennie a nő kisebb hibáival szemben is. Én például kicsinyessé gekért sohasem szólok, mert — mondom — jóltudom azt, hogy a házasélet harmóniájának megteremtésében nagy része van a férfinek is. Meg kell bocsátani a nő hibáit, ennyi az egész...

3. liter.

— Mert nincs nő hiba nélkül. Sőt legtöbbet bizony nagyon sok hibával vert meg a Teremtő. Ilyenkor **elnézéssel kell lenni. Mert hiába: a** nőnek nagy baja, hogy nincs logikája. A Herkópáternek sincs! Hogy egy férfiembernek néhanapján egy kis baráti beszélgetésre, egy kis kiruccanásra is szüksége van, hogy meg ne dohosodjék —, azt ugyan egyetlen nő sem tudja megérteni. Hiába teszi ki az a szegény ember a lelkét, hogy a feleségе minden gondolatát megvalósíthassa, egy kis kiruccanás, — és az asszony részéről minden verítékes munka el van feledve. — Hej, sok házas élet borul fel az asszony logikátlansága miatt, meg-nem-értésén. Hej, sok házasélet...! Mond hatnám (sok házaséletet láttam már felborulni) — hogy mindig ez volt az oka. Az asszony, fiúk, csakis az asszony...

4. liter.

— Ha az ember elgondolja, hogy mit visz a házasságba a nő, és mit a férfi, akkor talán jobb meg se házasodni. Hogy én húzzam az igát egész héten, sőt egész hónapban és azt se engedhessem meg magamnak, hogy egy kellemes estét eltölthessek a barátaim között, — az mégis abszurdum! Mert akármilyen jó is otthon, de néha mégis... De olyan nő, aki ezt megértené, olyan nincs... az... égvilágon. Sokszor mondtam magamnak: Mi a fenének kellett neked megházasodni? Meg aztán a házasságban hogy visszamarad a férfi... a nő? hahaha! az igen, az épp a házasságban kap levegőt.... ott kezd élni... persze a mi pénzünkből... és akkor még ő dirigál... Én... az igavonó barom... fizetem a kosztot, a lakást, a villanyt, a gázt... és... a fene tudja... és... még én... ne merjek a dárga központi fűtéses... összkomfortos lakásomba hazamenni... mert egy kicsit kimaradtam. Még én ne merjek... az igavonó barom... Hogy én lábujjhegyen lopózzak a hálószobába, hogy fel ne ébredjen... és ne legyen öt percnyi nyugalmam abban az ágyban, amelynek az utolsó részleteért ma is perelnek... Még, hogy én... Mert volt bátorságom egy kicsit kimaradni...

5. liter.

— Hát annyi bizonyos... fiúk, hogy még kevésszer éreztem magamat ilyen jól... mint ma köztetek. Ma este elfeledtem mindent... tiz évei házaséletem összes gyötrelmeit... Marha voltam fiúk, szarvasmarha... de egyszer bolondul meg az ember életében... és annak az egy megbolondulásnak a levét issz-sza... Hej, ha én mégegysz-sz-szer legényember lehetnék... Hogy az Isten akkor ne bolondított volna meg... Most ennek a kellemes estének az utóízét... az utó... izéjét... hangulatát rontsam el azzal, hogy hazamenjek... menjen a fene... dehogy is megyek... Daloljunk egyet fiúk... Danoljuk el azt, hogy, aszongya: (énekel): Nem házasodom meg soha...

(Barackpálinka.)

A KIS ZENEÉRTŐ.

A gordonkahangversenyen Gyuszika azt kérdi mamájától:

— Anyukám, ha ez a bácsi elfürészeli azt a nagy ládát, akor hazamehetünk aludni?

Mintarímtár

Az én babám **becskereki**
Most ugrott egy **kecske neki.**
(Bakugrászati rimmerénylet.)

•

Míg megfő a disznócsülök,
Babám, az öledbe ülök.
Nem lehet az. Mire gondol? **Nappal?!**
De meg aztán meg is főtt már **babbal.**
(Paszulytani kádenciás szeméremillem)

•

Azért, hogy ők sokat **veszekedének,**
Mégis szép cifraszűrt **veszek Edének.**
(Cifraszűri hátbadüffös ajándékrím.)

•

Míg kutyákat fogdosnak a **pecérek,**
Én ide a kis kocsmába **betérek.**
(Sintéri rímhurok.)

Csak egy mosolyt

GYEREKEK

Két csöpp kislány beszélget a gyerekszobában.

— Miért nem játszol soha az új főzőedényeddel, Lilike, nem tetszik talán?

— De igen, csak kímélem, el akarom tenni a gyerekeimnek.

— És ha nem lesznek gyerekeid?

— Akkor az unokáimnak.

JÓ SZIV.

— Ki csengetett? — kérdi az úr.

— Egy szegény — feleli a szobalány. — Az az ember, aki lent énekelt az udvaron s most kérdi, hogy a nagyságos úr hajlandó-e őt támogatni.

— Mondja meg neki, hogy én — sajnos — nem tudok énekelni.

A MÉRTÉK

Felszáll a villamosra egy középkorú uriember. Nem volna rajta semmi különös egyébként, csak az a furcsa, hogy a két tenyerét mereven tartja maga előtt. Két könyöke szorosan simul az oldalához, szemközt egymással megmerevedve áll két tenyér, élével a földnek. A tenyerek egymásközti távolsága nem változik egy milliméternyit sem. Jön a kalauz. A meredt tenyerű uriember így szól hozzá igen szeliden és szerényen: Ugyan kérem, kedves kalauz ur, nyuljon be ide a baloldali zsebembe, vegye ki onnét a pénztárcámat, vegyen ki egy öt pengőst, fogja le abból az átszállónak az árát, aztán a visszajáró pénzt meg a tárcát tegye vissza a zsebembe, a jegyet pedig illessze a két ujjam közé.

A kalauz szívesen teljesíti a kérést. A villamos népe érdeklődve és részvéttel szemléli a különös betegségű embert. Egy jóságos arcú öreg úr meg is szólítja: Ugy-e a fronton szerezte uraságod ezt az alsókar merevedést? Az utas nyugodtan felel: Nem, a feleségemnek megyek papucsot venni és ez a mérték.

•

— Miért néz mindig a fogasra?

— Vigyázok a kabátomra.

— Nevetséges, én oda se figyelek.

— Szükségtelen is. A magáét már 10 perccel ezelőtt elvitték.

ÉLETVESZÉLYES FENYEGETÉS

Csortos Gyula, a híres pesti színész ül egy budai vendéglő kertjében és a levest kanalazza. Közben észreveszi, hogy egy csirke folyton ott lábatlankodik körülötte és a leeső morzsákra vár. A művészt idegesíti a csipogó csirke és rászól:

— Te, eredj innen, mert megrendellek!

NEHÉZ KÉRDÉS

— Kérem, közjegyző úr, tessék megbevenni a végrendeletembe, hogy a temetésemen cigánybanda muzsikáljon.

— Helyes. Milyen nótákat szeretne hallani?

A SZOKÁS HATALMA.

A gyanus előéletéről ismert pesti bankigazgatót éles támadás érte az igazgatósági ülésen. A bankigazgató feláll és így kezdi válaszát:

— Méltóságos elnök úr, tekintetes királyi törvényszék!

UTAZÁS ELMÉLETBEN.

— Utikönyvet tanulmányozol? Talán szabadságra készülsz?

— Már szabadságon vagyok, de itthon maradtam és képzeletben utazom.

— És miért lapozod a könyvet visszafelé?

— Mert már visszatérőben vagyok az utazásról.

AZ ÉLELMES FIU

— Papa, végre kerestem tíz pengőt!

— Helyes, fiam! Az ember igyekezzék minél fiatalabb korban pénzt szerezni, hogy ne legyen terhére a szüleinek. És hogyan kerested a tíz pengőt?

— A mamától kértem.

UJGAZDAGNÉ BETEG

Ujgazdagné megbetegedett és tekintve, hogy a háziorvosában nem bízik, három orvostanárt hivat meg a betegágyához. A három tanár megvizsgálja és tanácskozásra vonul vissza. Végre jön a háziorvos, hogy a beteggel közölje az eredményt.

— Nos? — kérdi aggódva a beteg. — Megállapodtak már a professzorok?

— Igen.

— Miben?

— Abban, hogy fejenként száz pengőt kérnrek a vizsgálatért.

FIGYELMES KISZOLGÁLÁS

Patyolat úr nyaralni utazik egy fürdőhelyre. Az első napon, amikor megérkezik, aggodalmasan megkérdi a szálloda portását:

— Mondja, portás úr, vannak itt szunyogok?

— Nincsenek, nagyságos uram, de ha parancsolja, azonnal hozatunk.

A KILÁTÁS

Kucoráné, aki szenvedélyes turista, vasárnap délután föleipeli az urát a Jánoshegyre és elragadtatva mondja:

— Nézd ezt a gyönyörű kilátást! Hát van ennél szebb a világon? Az ott a Bazilika! Ott meg a Parlament!

— Hát ha olyan szép minden odalent, akkor miért cipelsz te engem ide fel? — morog dühösen Kucora úr!

BARÁTNŐK

Ili: Miért vágsz olyan elgondolkodó képet?

Lili: Azon gondolkodom, hogy mit jelenthet az, amit a Tibi mondot nekem tegnap.

Ili: Mit mondott Tibi?

Lili: Azt, hogy csak a két szárnyam hiányzik. És most nem tudom, angyalnak tart-e, vagy libának.

A SZIVTELEN FILMSZTAR

— Gyere a moziba! Uj Greta Garbo filmet adnak.

— Nem megyek megnézni Greta Garbót, mert ő sem válaszol az én szerelmes leveleimre.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Vízszintes sorok:

1. *Mexikótól északra, az U. S. A. területén élő indián törzs.*
6. Fejrész.
9. Menni — latinul.
12. *Liliputi állam. Területe 40 km², lakóinak száma 1044.*
15. Szalma az állatok alatt.
16. Azonos mássalhangzók.
17. *Francia város, a Champagne főhelye. 101.000 lakos.*
18. Ime.
19. *Franciaországi departement.*
21. *Beltenger Görögország, Délitália és Szicilia között.*
22. Az arany kémiai jele.
23. *Város a Délafrikai Egyesült Államokban, 48.000 lakos.*
25. *Jugoszláviai város, 25.000 lakos.*
27. *Lengyelországi folyó.*
29. *Idegbetegség.*
31. *Város a Dodekanezoszon.*
32. *Szolnokmegyei nagyközség, 2000 lakos.*
34. *Város és vár Északolaszországban, a Mincio folyó mellett, 44.000 lakos.*
37. *Hegység Szatmár megyében.*
39. Iskolatípus.
40. Teszek, csinálok — latinul.
42. *Délmarokkói kikötőváros, 2500 lakossal. 1911-ben a német Pather ágyunaszád kötött ki, német érdekek védelmére.*
44. Fűszerásvány.
46. Napszak.
48. *Svédországi kikötőváros, 10.000 lakos.*
49. Testrész.
50. Chateaubriand regénye.
52. Az actinium kémiai jele.
53. *Kéletafrikai tó.*
54. *A szovjet-orosz cserkeszvidék fővárosa, 162.000 lakos.*
55. . . . démia, Platon iskolája.
58. Időmutató.
59. *3850 méter magasságban fekvő Délamerikai főváros, 80.000 lakos.*

Tiszta földrajz!

Ebbe a keresztrejtvénybe nem kevesebb, mint 34 földrajzi nevet illesztettünk! Aki ezt a rejtvényt az utolsó betűig megfejti, nemcsak kiváló rejtvényfejtőnek tarthatja magát, hanem joggal elmondhatja, hogy a földrajz magas tudománya a kisujjában van!

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése!

MEGHATÁROZÁSOK:

Függőleges sorok:

1. *Hegy Belgrád mellett.*
2. *Japán birtok a Csendes-óceánban, 450 km², 15.000 lakos. 1919-ig német birtok volt.*
3. Az anyag legkisebb részecskéje.
4. A borítékra írjuk.
5. Sajátkezűleg.
6. *Görög sziget a Kikládok csoportjában, 405 km² 19.000 lakos.*
7. Potyognak a könnyei.
8. Atyuska.
9. *A trójai síkság legrégibb városa.*
10. *Romániai város, 14.000 lakos.*
11. *Város, fürdő- és üdülőhely Németországban, Hessen-Nassau tartományban, a Lahn folyó mellett, 7.000 lakos.*
13. *Kikötő város a Vörös-tenger kijáratánál, 20.000 lakos.*
14. *Román pénz — többesszámban.*
19. *Olaszország legforgalmasabb kikötővárosa, 625.000 lakos.*
20. *Vissza: Belgiumi város, 28.000 lakos.*
23. *Szabad királyi város, 20.000 lakos.*
24. *Görög sziget az Égei-tengerben.*
28. Fordított névelő.
30. Gyomai könyvkiadócég.
32. *Városka és fürdőhely Belgiumban, a német határ közelében, 9.000 lakossal.*
33. . . . nák, — a tengerből természetes gáttal elkülönített félsós vizű tavak.
35. Morse-szótag.
38. *Szovjet-orosz egyetemi város, a Volga legkeletibb kanyarulatánál, 172.000 lakos.*
41. *Japán második városa, a fősziget déli pontján, 2,115.000 lakos.*
43. Tized liter vagy méter.
45. *Boliviai város, 32 000 lakos.*
47. Vissza: női énekhang.
49. Takarja.
50. . . . —Szófia, — mecset Konstantinápolyban.
51. A Balaton.
53. *Ős indókínai néptörzs.*
55. Kiejtett betű.
56. N. Q.

Szállóigék a magyar irodalomból!

9. Garay János: (1812—1853.)

Garay János: Kont című költeményének harmadik szállóigévé lett idézetét foglaltuk az alábbi rejtvénybe! (Megfejtésül csak az idézet küldendő be!)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36

MEGHATÁROZÁSOK:

1. Szimulál	1	2	3	4	5
2. Lengyel pénz	10	30	13	11	36
3. Nős	12	24	23	34	28
4. Sejtelem	14	15	16	33	29
5. Lakok	17	20	19	9	27
6. Az Alvilág ura a görögöknél	12	32	8	7	28
7. Porció		22	8	18	35
8. Hajviselet nagymamáék korában	27	26	21	6	31

A meghatározások értelmében állítsunk össze nyolc ötbetűs fogalmat s a fogalmak betűit írjuk be a fenti ábrába! A számok azt jelentik, hogy a megfejtett fogalmak betűit melyik kockába kell beírni! Ezután 1—36-ig olvassuk össze a betűket s már meg is van a rejtélyes idézet!

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1938 augusztus 28-iki, vasárnapi számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Bölcsesség meg költemény . . .
Könnyüszerrel fejtem én!
Az ismételt dolgok tetszenek.
A haloltak gyorsan vágtatnak.
Szállóigék a magyar irodalomból!
Néma légbe nem vegyül csak, legkisebb jaj!

Betürejtvények: 1. Akrobata. 2. Kalapács. 3. Kapacitál. 4. Búbosbanka.

Kik ezek?
1. Anna May Wong.
2. Richard Tauber.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.

2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.

3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között »*Rejtvényfejtők figyelmébe*« cím alatt helyeztük el.

4. Szelvényt mellékelni kötelező.

Ki ez?

EHETI DIJAINK:

6×1—1 kötet könyv.

35. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

A Debreczen rádióműsora

1938 szeptember 4-től szeptember 10-ig

VASÁRNAP

SZEPTEMBER 4.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek és közlések a rádió tárgysorsjáték nyereményének kiváltásáról.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. István-városi bazilikából. A szentbeszédet Tarnóczi János dr. segédlelkész mondja. Előadásra kerül Demény Dezső: Missa gregoriana. Változó részek: Gregorián ének. Offertórium után Pierluigi da Palestrina: Laudate Dominum. Énekel a templom énekkara Harmath Arthur vezénylésével.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 28., 406. és Himnusz. Karének: Max Reger: Jöjj, oh jöjj Szentlélek Isten. Énekel a Lutheránia-vegyeskar Kapi-Králik Jenő vezényletével. Orgonál Zalánffy Aladár.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Országos Csokonai Dalosünnep a Debrecen és Vidéke Ipartestület rendezésében. Közvetítés a debreceni Bika-szálló dísztermében (II. rész.)

13.05: Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Mozart: Cosi fan tute — nyitány. 2. Schubert—Weiner: Grand rondeau. 3. Liszt: Mefisztó-keringő. 4. Wagner: Erdőzsongás. 5. Weber: Felhívás keringőre.

14: Hanglemezek.

15: „A szarvasmarhák meddősége." Hetzel Henrik egyetemi tanár előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.45: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. — 1. Suppé: A modell — nyitány. 2. Seregi Artur: Napsugárkeringő. 3. Kronegger: Ujbor mellett.

16.30: „Nyugtalan idők, nyugodt nevelés." Imre Sándor egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17: Delly Rózsi énekel zongorakisérettel.

17.30: „Egy királynő szerelme." Gulácsy Irén elbeszélése.

17.55: Heimlich Lajos zongorázik.

18.30: Részletek a magyar—amerikai uszómérkőzésről. Közvetítés a margitszigeti nyitott uszodából. Beszélő Pluhár István. (Lemezfelvétel.)

19: Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.

20: Sporteredmények.

20.10: „A három testőr." Vígjáték három felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Polacsek — Csortos Gyula; Róza — Makay Margit; Liza — Egri Mária; Rátky — Básthy Lajos; Flóris — Pethes Ferenc, Hortovay — Vértes Lajos; Kosniczki Nagy Gy.; Latorka — Fülöp Sándor; Csernay Kubányi György; Rigó — Szentiványi Béla; Kovács — Harasztos Gusztáv; Nagy — Lengyel József; Plébános — Kovách Ernő; Szerkesztőség szolga — Dózsa István; Szobalány — Révész Zsuzsa; Bálint — Szilassy Gyula; I., II. rendező — Nyerges Ferenc és Szabó Gyula.

Utána kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.

22: Tánclemezek.

23: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Charrosin: Matrózőrjárat. 2. Farkas Ferenc: Tempo di menuetto. 3. Poldini: Keringőző baba. 4. Fall Leo: Egyveleg a „Sztambul rózsája" c. operettből. 5. Schönherr: Mese. 6. Csajkovszkij: Virág-keringő. 7. Jacobi Viktor: Sybill — egyveleg.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11: Az Országos Csokonai Dalosünnep a Debrecen és Vidéke Ipartestület rendezésében. Közvetítés a debreceni Bika-szálló dísztermében. — Megnyitó beszéd. Elmondja Győri Lajos, a Debreceni Iparos Dalegylet elnöke. Utána a közreműködő dalárdák énekszámai.

15: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.

18.35: Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.

19: „Védekezés a gyermekbalesetek ellen." Dobák Ferenc előadása.

19.30: „A Napkirály udvari etikettje." Irta Ráth-Végh István.

20.10: Hírek, lóversenyeredmények.

20.30: Hanglemezek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hivójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hivójeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Deutschlandsender 19.30: Bánk bán, lemezeken. Bruxelles 19.15: Hubay Jenő: Magyar szvit. Olasz I. 21: Wagner Nürnbergi mesterdalnokok.

TÁNCZENE: Ljubljana 20.30, Szófia 21.45: Zázráb 22.20, Strasbourg 23, Kalundborg 23.15.

HÉTFŐ

SZEPTEMBER 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Ulrich Károly: Váci nemzetőr-induló (Rend őrzenekar). 2. Carrera: Criollo — keringő (Géczy Barnabás zenekara). 3. Jessel: Ólomkatonák díszmenete (Fesca Jenő zenekara). 4. Hazai haugok — Ländler (Stájer parasztzenekar). 5. Csárdások (Magyari Imre cigányzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Hogyan segítettek a 1864-i nagy szárazság inségesein." (Felolvasás.)

10.45: „Eötvös és a történeti regény." Irta Koppány István. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllősy Ferenc. — 1. Boieldieu: A fehér nő — nyitány. 2. Meyerbeer: Hugenották — ábránd. 3. Sándor Jenő: Részletek a „Nincs szebb, mint a szerelem" c. operettből. 4. Manfred. Farsangi álom — keringőintermezzo. 5. Kálmán Imre: Egyveleg az „Ördöglovas" c. operettből.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája. „Fészeképítő művészek." Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Nagy Olivér mesterharmoniumon játszik.

17.30: „A rubázkodás." Somogyi Béla előadása.

18: Sallak Pál énekel zongorakisérettel.

18.35: „XIV. Lajos napja." Halász Gábor előadása hanglemezekkel a Napkirály születésének 300. évfordulóján.

19.15: Hírek szlovák nyelven.

19.20: Tánclemezek.

20.25: Hírek.

20.45: Közvetítés a Pannónia szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

21.45: Időjárásjelentés.

21.50: Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Haydn: D-dur nyitány. 2. Mozart: Linzi szimfónia, C-dur (K. sz. 425.) 3. Veress Sándor Divertimento. 4. Rimszkij-Korszakov: Zaltán-cár meséi — szvit.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Thaler Gyula és Végh Mihály jazzenekara játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 19.25: „Az argentinai sakkolimpiász 1939-ben." G. Réthy Pál előadása.

19.55: „Gyilkos eladó." Rabinovszky Marius elbeszélése.

20.25: Hanglemezek.

21.30: Hírek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Praha II. 20: Zeller: Madarász.

TÁNCZENE: London 21.45, Droitwich 23.10.

KEDD

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Müller: Fejérváry induló (2. h. gy. e. zenekara). 2. Brun-Morten: Skót tánc (Sydney Baynes zenekara). 3. Armandola: Hétvége Eldorádóban (Pátria zenekar). 4. Erichson: Harmonika-keringő (Odeon harmonikazenekar). 5. Allier: Kakasinduló (Woitschach fuvószenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Kenguruvadászat Ausztráliában." Irta Rácz György. (Felolvasás.)

10.45: „Párizsi divatbemutatók hirei." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Az Egyetemi Énekkarok Énekegyese. Tagjai Urvardy Tibor, Földényi János, Arany Sándor és vitéz Balla Károly. — 1. Veress Sándor: Két virágének. 2. Hegedüs Árpád: Jó ideje lement a nap. 3. Bartók: Bolyongás. 4. Kodály Zoltán: Kit kéne elvenni. 5. Halmos László: Parasztí nóták. 6. Szabó Ferenc: Négy magyar parasztdal. 7. Farkas Ferenc: Pintesüveg (bordalok, népi dallamok nyomán).

12.40: Hírek.

13: Hanglemezek.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: „Asszonyok tanácsadója." (Arányi Mária előadása.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Rácz-Tarlósi Pál és cigányzenekara muzsikál.

Közben 17.30: „Magyarország az őszi bécsi vásáron."

18: „Mire legyünk figyelemmel a kisipari műhelyek berendezésénél." dr. Müller Pál iparügyi műszaki tanácsos előadása.

18.20: báró Berg Günther észak és délamerikai dalokat énekel zongorakisérettel.

18.45: Séta az Országos Iparegyesület őszi lakberendezési és háztartási vásárán és beszámoló a főzőtanfolyamról. Beszélő Gecső Sándorné és Budinszky Sándor.

19.25: A rdió szalonzenekara. — 1. Hippmann: Lakodalmi szvit. 2. Walter: Álomkép. 3. Szánthó Jenő: Spanyol szerenád. 4. Beretvás Ferenc: Alexandra — keringő. 5. Bortklevicz: A baromfiudvarban. 6. Popy: Andaluzia — spanyol keringő. 7. Járay István: Sarabande. 8. Lányi Ernő Mese. 9. Youmans Vincent: No, no Nanette — operettegyveleg.

20.30: „Váradtól Brassóig." Erdélyi városok a magyar költészetben. A verseket Somlay Artur mondja el.

21.05: Liszt-művek. (Hanglemezek.)

21.50: Hírek, időjárásjelentés.

22.10: Megemlékezés Németalföld királynője uralkodásának 40. évfordulóján. A köszöntő szavakat vitéz Somogyváry Gyula mondja el. Utána Lies de Leeuw holland szerzők dalait énekli zongorakisérettel.

22.45: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 1. Barna: Árpád apánk induló. 2. Verdi: Sziciliai vecsernye — nyitány. 3. Ganne: A barnák — keringő. 4. Figedy Sándor: Fantasia hungarica. 5. Jositomo: Keletázsiai szvit. 6. Eilenberg: Malom az erdőben. 7. Kahane: Török szerenád. 8. Komzák: Kakuk — tipegő. 9. Blankenburg: Induló-egyveleg.

Közben 23: Hírek német és olasz nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Eugén Stepat balalajkazenekara.

19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

20: Hírek, ügetőversenyeredmények.

20.30: Hanglemezek.

21.10: Közvetítés a Dunakorzó kávéházból. Angyal Árpád jazzenekara játszik.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bruxelles 20: Monsigny: A szökevény, opera.

TÁNCZENE: Olasz II. 22.30, London 22.35, Stockholm 23.03, Droitwich 23.15.

SZERDA

SZEPTEMBER 7.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Szőllőssy Ferenc: Éliássy-induló (Rendőrzenekar). 2. Bordin: Keringő (Inog bécsi zenekara). 3. Fetras: Pólójáték (Komor Géza zenekara). 4. Strauss József: Asszonyszívek — polka-mazurka (Berlini városi opera zenekara). 5. Csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Kölcsey és Debrecen." — Irta Kardos Albert. (Felolvasás.)

10.45: „Az egzotikus konyha receptjei." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: B. Fehér Miklós hegedűi zongorakisérettel. 1. Hubay: Larghetto a IV. versenyműből. 2. Saint-Saens: Havanaise. 3. Polgár Tibor: a) Altatódal; b) Minuetto. 4. Wieniavski: Moszkvai emlék.

12.45: Hírek.

13: Beszkárt-zenekar. Vezényel Mül-

ler Károly. — 1. Saint-Saens: Hősi induló. 2. Gounod: Mireille — nyitány. 3. Strauss János: Császárkeringő. 4. Lavotta Rezső: Bretagnei képek — szvit. 5. Waldteufel: Álmodozás — keringő. 6. Lehár. Vig özvegy ábránd. 7. Garami Béla: Legenda. 8. Hoffmann Ferenc: Magyar tánc.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája: „Kazinczy Hunyad megyében." Nagy Sándor előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hanglemezek.

17.30: „Japán és a világ." Rácz Kálmán előadása.

18: Sándor György kétmanuálos Moorzongorán játszik.

18.30: „A rádió szerepe békében és háboruban." — Viléz Somogyváry Gyula előadása.

19: „A három Erkel." Rádióábránd. Az Erkel Ferenc, Erkel Gyula és Erkel Elek népszínműveiben előforduló dallamok felhasználásával szerezte, a cigányzenekari részeket összeállította és vezényel Zakál Dénes. — Közreműködik Gyenge Anna, Koréh Endre, Maleczky Oszkár, Szedő Miklós dr. (ének), Patkós István (tárogató), az Operaház vegyeskara Roubal Vilmos vezetésével, a Budapesti Hangverseny zenekar és Sárai Elemér cigányzenekara. (Az 1938 augusztus 21-i adásunk megismétlése viaszfelvételről.)

20.50: Hírek.

21.10: A rádió szalonzenekara. 1. Vincze Ottó: Prelüd. 2. Youferoff: Szvit hatosra. 3. Bertha István: Napkeleti tangó. 4. Losonczy Dezső: Verbunkos.

21.55: Időjárásjelentés.

22: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazzenekara játszik.

22.35: Watson Kirkconnel kanadai egyetemi tanárral beszélget Kauserné Fedák Ágota. (Viaszfelvétel.)

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 19: „A régi magyar himzés a külföldön." Palotay Gertrud előadása.

19.30: „Vendégszereplések. Turi Elemér csevegése.

20: Heinz Hugo oboaszámai zongorakísérettel.

20.35: Hanglemezek.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.45: Berlioz: Faust elkárhozása, opera. — Bécs 20.30: Beethoven-est.

TÁNCZENE: Olasz II. 17.15, Oslo 22.45, London 22.25. Kalundborg 23, Droitwich 23.

CSÜTÖRTÖK

SZEPTEMBER 8.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér püspök mondja. Népénekek: a) Áldozzunk hív keresztények; b) Felajánlásra: Nagy örömmel énekléssel, c) Urfelmutatás után: Üdvözlégy édes Jézusunk, d) Áldozáskor: Kongresszusi himnusz; e) Szentbeszéd előtt: Jöjj el Szentlélek Istenünk; f) Isten hazánkért. Az énekeket Kecskés Lajos székesegyházi főkántor vezeti.

11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébánia templomból. A szt. beszédet mise közben, evangélium után Krajnyák Kábor tb. kanonok, plébános mondja. Előadásra kerül Aranyszáju Szent János miséje. Mise végén a Himnusz. Az énekeket harmóniumon kíséri Ordelt Lajos kántor.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Fusz János: A messzinai menyasszony. — nyitány. 2. Ljadov: Nyolc orosz népdal. 3. Bizet: Gyermekjátékok — szvit. 4. Saint-Saens: Sarabande és rigaudon. 5. Országh Tivadar: Magyar parasztdalok. 6. Csajkovszkij: szerenád vonószenekarra.

Szünetben kb. 13.05: „Világhiradó." Máthé Elek előadása.

14: Hanglemezek.

15: Harsányi Gizi meséi.

15.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Gebhardt Rio: Jelmezbál — keringő. 2. Zakál Dénes: Humoreszk. 3. Godard: Buesulevél. 4. Poldini: a) Rózsák; b) Fegyvertánc. 5. Kreisler: a) szerelmi bánat; b) Kínai tamburin. 6. Részletek Strauss János műveiből. 7. Hollóssy Kornél: Hullámok szerenádja. 8. Huszka Jenő részletek a „Nemtudomka" c. operettből.

16.40: 1. Segítség. 2. A vásáresarnokban. Thury Zsuzsa elbeszélései. (Felolvasás.)

17.10: Táncelemezek.

18.15: „A két Wesselényi." Asztalos Miklós előadása.

18.45: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Közben 19.15: Hírek szlovák nyelven.

19.50: Sporteredmények.

20: „Londontól Bánfalváig.' Hangjáték egy felvonásban. Irta Ásguthy Erzsébet és Simor Miklós. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Péter — Dénes György; Éva — Eszenyi Olga; János inas — R. Tóth József; Hordár — Pintér Imre; Sofőr — Lengyel József; Kalauz — Somlár Zsigmond; Korcsmáros — Kürti György; Kocsis — Kerényi Dezső.

Kb. 21: Hírek.

21.20: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Weber: A bűvös vadász — nyitány. 2. Strauss Richárd: Don Juan — szimfónikus költemény. 3. Esterházy Ferenc gróf: II. (Romantikus) szimfónia.

Szünetben kb. 21.50: Időjárásjelentés.

22.30: Végh Sándor hegedül zongorakísérettel.

23.10: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalonzenekara játszik. — 1. Benatzky: A fehér ló — egyveleg. 2. Dékán Frigyes: Festői szerenád. 3. Michaeli: a) Babatánc, b) Csók a sötétben. 4. Kigyósi Árpád: Valse sentimentale. 5. Delibes: Passepied. 6. Lovas: A régi dal. 7. Szerdahelyi János: Tiroli keringő. 8. Kőszegi Pál: Szerenád. 9. Woods: Jó éjt — dal.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.45: „Konyhaművészet Távolkeleten." Irta Geszty Julia. (Felolvasás.)

19.20: „Kánkán." Pukánszkyné Kádár Jolán csevegése.

20: Hírek, lóversenyeredmények.

20.40: Közvetítés a Britannia-szállóból Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

21.35: Időjárásjelentés.

21.40: Hanglemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bruxelles 20: Puccini: Bohémélet, opera. R. Paris 20.30: Opera.

TÁNCZENE: London 22.25, Kalundborg 23, Droitwich 23.15.

PÉNTEK

SZEPTEMBER 9.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Striczl József: Kerületi honvéd induló (2. h.gy. e. zenekara). 2. Baltimoro: Táncoló harmonika — polka (Alex Joe és Jungherr Hans harmoniketttőse). 3. Eilenberg: Hangverseny az erdőben (Paul Godwin zenekara). 4. Jonasson: Kakuk-keringő (Beres Alfréd zenekara). 5. Blankenburg: Délceg csapatok bevonulása (Odeon fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Mátyás király a katona." Irta Pap Miklós. (Felolvasás.)

10.45: „Sport és munka." Irta Láng Sándor. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Hans May: Eső — caprice. 2. Mydleton: A néger álma. (Amerikai ábránd). 3. Kenessey Jenő: Két tánc. 4. Stephanidesz Károly: Rokokó idill. 5. Lehár: Részletek a „Cigányszerelem' c. operettből. 6. Blon: Holdas éj. 7. German: Három tánc.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája. „Indián szokások." Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: Ifjusági közlemények.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A lakóhelyek berendezése légoltalmi szempontból." Fabinyi Emil építészmérnök előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)

17.25: Haydu István gordonkázik zongorakísérettel.

18: Sportközlemények.

18.10: Hanglemezek.

19: „Szigetvár védelme." Julier Ferenc ny. ezredes előadása.

19.30: Christophides Jánosné és Liontas Konstantin görög dalokat énekel zongorakísérettel.

20.15: A rádió külügyi negyedórája.

20.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Wagner: Rienzi — nyitány. 2. Siklós Albert: Magyar rapszódia. 3. Ippolitov-Ivanov: Kaukázusi vázlatok. 4. Nagy Frigyes: Balettjelenetek — szvit. 5. Strauss József: Mein Lebenslauf ist Lieb und Lust — keringő.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.05: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál. Kubányi György énekel. — Dalok: Édesanyám is volt nékem; Nincs magasabb a kék égnél (népdalok); Murgács Kálmán: Az asszony, ha veszekszik (Cselényiné szövege); Kárpáth Zoltán: Esik eső, zuhog is (Báthory szöv.); Dóczy József: Sötét erdő sürüjéből; Rácz Zsiga: Itt hagytak az álmok (Skoday szöv.); Mihály László: Fecskemadár (Selymesi szövege); Bogyiszlói nagyvendéglő (népdal); Garami Béla: Törött ablakomon; Farkas Jenő: Ellörött az ezüst hangú tilinkóm (Korányi szöv.); Hej Bözsi, Bözsi (népdal); Szávozd Richárd: Aki a szerelmet (Kubányi szövege).

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazzhármasa játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: „Nagy magyar fizikusok." (Jedlik Ányos.) Cavaloni Ferenc előadása.)

19: Frieder Katalin zongorázik.

19.30: 1. A vendég, 2. Az ajtó. Pajzs Elemér elbeszélései.

20: Hanglemezek.

Közben 20.30: Hírek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.30: Puccini: Bohémélet, opera. Bukarest 20.25: Donizetti: Lammermoori Lucia, opera. Zágráb 21.30: Pálffy László zongorázik.

TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Kalundborg 22.50, London 22.30 Luxemburg 23.

SZOMBAT

SZEPTEMBER 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Vincze Zsigmond: Magyar viszhang. 2. Hall: Szelek násza — keringő. 3. Rheinlander — egyveleg. 4. Kark: Olivia — keringő. 5. Csárdások (Rácz Zsiga és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Pakots József elbeszéléseiből.

10.45: „Mit nézzünk meg?" Az óbudai katonai amfiteátrumot ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Országos Postászenekar.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Az erdei anyóka." Czeka Vilma meséje.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla és cigányzenekara.

18: „A béke." Szitnyay Zoltán elbeszélése.

18.30: Kerékjártó Gyula hegedül zongorakísérettel.

19: „Lavotta János emlékezete." Bevezetőt mond Balázs Árpád. Lavotta János műveit ismerteti Major Ervin. Közreműködik Ketler Ernő (zongora).

20: Rádió a rádióról.

20.15: „A Német Rádió zenés tarka estje." Közvetítés Berlinből.

Utána kb. 21.20: Hírek, időjárásjelentés.

21.45: Rachelle Thauvoye klavicsembalon játszik.

22.20: Közvetítés a Gellért szállóból Hniczky László jazzenekara játszik.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Vadászkürt-szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

19: Hanglemezek. — (Zenekari művek.)

20.05: Hírek, lóversenyeredmények.

20.25: A rádió szalonzenekarának műsora.

21.45: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 24—1 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Zágráb 20.30: Hegedüs Sándor hegedül. Paris PTT. 20.10: Eisemann-művek.

TÁNCZENE: Bukarest 20.25, Kalondborg 21.35—2, Lahti 21.10, Zágráb 22.20, Praha 22.30, Luxemburg 23.

Séta a ragyogó Tikávon

A magyar ipar és kereskedelem minden értékével felvonult az idei kiállitáson

Az idei Tikáv arányaival és méreteivel messze felülmúlta az eddigi kiállításokat. Ebben a felfogásban megegyezik mindenki, aki az idei Tikávot már látta. Több mint félezer kiállító mutatja be itt a magyar ipar és kereskedelem, sőt a mezőgazdaság, gyümölcstermelés stb. fejlettségét. Az idei Tikáv-ot érdemes megnézni és érdemes most vásárolni. Sétát tettünk a kiállítás és vásár területén s megkezdjük egyes kiállítók produktumainak ismertetését.

A Rimamurányi pavillonjának nagyszerü látnivalói

Magyar vas ipar csodái

A kiállításnak egyik legkiemelkedőbb pontja a *Rimamurányi Vasművek Vaggon és Gépgyár* impzáns pavillonja, amely valósággal uralja a vásárt. Már külső képében is méltóképpen képviseli a világviszonylatban egyenrangú magyar vasipart, amely nagyszerű technikai készültségében egyik legerőteljesebb tényezője a magyar nemzeti gazdaságnak. A kiállítási pavillonban rendkívül izlésesen felsorakoztatott vasipari gyártmányok bizonyítják legékesebbszólóbban, hogy a kiállító nagyipari vállalatok valóban a helyzet magaslatán állnak és a modern technikai fejlődés vívmányaival mindenkor lépést tartva szolgálja a magyarság kultúrfölényét.

A debreceni kiállításnak minden esztendőben méreteiben legimpozánsabb, összeállításában, berendezésében egyik legizlésesebb pavillonja. A főbejárattól balra, ügyesen elkerített terület mögött emelkedik a magasba a pavillon tornya, benn a pavillonban művészi és szakszerű elrendezésben és kinn a pavillon előtti parkban van összeállítva a gyárak rendkívül gazdag kollekciója. *Érdemes végigtekinteni ezen a gyönyörű kiállított anyagon, amelyet magyar vasércből, magyar szénnel, magyar munkáskezek készítenek.*

Amint a már fentebb említett szakszerű elrendezésen végig tekintettünk, *látjuk a gyár kohótelepén előállított vasércből és SIEMENS MARTIN kemencékben finomított acéltermékeit.* Ezek között ott van a buga, cégli, platina gyártmányoknak további megmunkálás alapján készült hengerelt különféle idomvasak, gerendák, sínek, U alakú és szög vasak. Majd ezek további feldolgozásaként a hidegen hengerelt, húzott és hajlított idomvasak, fényes abroncsok, drótáruk, különböző lemezáruk, drótszögáruk. Itt sorakoznak fel a gazdasági szerszámok, kapa, ásó, lapát, gereblye, villa, fejsze, kalapács. Külön kell kiemelnünk, mint a gyár legújabb gyártmányait RIMA FRANK és RIMA KLAUSING ekefejeit, különlegesen edzett RIMA FRANK szántó vasait, három rétegű páncél acélból készült magas szilárdságú RIMA EXTRA kormány lemezeit, valamint a magas szilárdságú *RIMA EXTRA* boronatárcsáit, majd a szabadalmazott kúpgörgős csapágyazású szekértengelyeit és a magyar acélárú gyár által forgalomba hozott szabadalmazott golyós csapágyazású szárnyas tengelyeit. A kor szellemének megfelelő modern technikát észleljük a gyár által készített szabadalmazott bevonattal bíró RIMAGRIL elektromos heggesztő pálcák felhasználás terének tanulságos összeállításában. A szabadalmazott bevonat biztosítja legtökéletesebben minden téren bevált egyenletes heggesztést, amelyet a pavillon mellett lévő fülkében szemléltetően is bemutatnak. S egyébként meg kell említenünk, hogy a kiállítás *tartama alatt bemutatott heggesztésről szeptember 10-én este fél 7 órakor a Fa- és Fémipari szakiskola előadó termében vetítettképes ismertető előadást tart a gyár kiküldötje az érdeklődő szakembereknek.*

A pavillon középterületén látjuk a gyár elektromos kemencéiből finomítás útján előállított és a magyar *Vaggon és Gépgyár r. t.* által továbbfeldolgozott *világhírű ajax acélokat és az azokból készült prima ipari és gazdasági szerszámokat, úgymint esztergakések, ollók, venyige és juh nyirók, harapófogók, vésők, vágók, legkülönfélébb kalapácsok választékos tömegét. A kiállítás anyagában ott vannak továbbá a világhírű RÁBA motorok, teherautók, traktorok és azok alkatrészei.* Itt ki kell emelnünk a mai kornak megfelelő *modern teherautót.* A fuvarozásnak legjobban megfelelő *DIESEL nyersolaj motor gyönyörű példányát, amely egyben igazolja a Magyar Vaggon és Gépgyár r. t. autógyártásának kimagasló elsőbbségét.* Szabad területen már a kész autókat látjuk, melyek közül az élen áll egy 24 személyes *RÁBA SUPER* acélvázas luxus kivitelű autóbusz. — A Tiszántúl környéki gazdaközönség körében szinte nélkülözhetetlen a RÁBA SPECIAL sertésszállító teherautó és az üzembiztos, gazdaságos hasznothajtó, beruházást képviselő könnyű súlyú nagy üzem teljesítményű és olcsó *üzemű RÁBA traktor* és a teher fuvarozásra leggazdaságosabb *RÁBA SPECIAL öt sebességgel bíró gyors teher gépkocsi alváz.* Azonkívül *ugyancsak a Magyar Vaggon és Gépgyar r. t.* által készített utólérhetetlen RÁBA szekérkerekeket és a répa szállító gazdasági kocsikat és a RIMA művek nádasdi telepén készített tetőlemezeket is bemutatja a gyár.

Magyarország egyik *legnagyobb vasipari vállalata a RIMA művek, amely jelentős tényezője a magyar közgazdasági életnek.*

Munkásainak nemcsak kenyert, hanem szociális és kultúrális életet is biztosít. A pavillon belső falán ott függnek azok a képek, amelyek beszédesen bizonyítják a gyár vezetőségének a kornak megfelelő szociális ténykedéseit. A gyár valamennyi telepén ott vannak a templomk, olvasókörök, kaszinók és nem utolsósorban a mintaszerűen berendezett kórházak s az országban egyedülálló 8 elemi osztályú iskolák, amelyeket a gyár tart fenn saját kezelésében.

Amint kifelé halad a látogató, jóleső érzéssel látja az izléses alacsony kerítést is, amelyet a gyár által készített hidegen hajlított acélrudakból Rimagillal való hegesztés útján készítettek a helyszínen.

Ezekután meggyőződéssel remélhető, hogy ennek a gazdag anyagú, minden részletében kiváló és ennek a magyar gyáripari kiállításnak nagy sikere lesz a további napokban is.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata

ezuttal a gázfogyasztás népszerűsítésére fektette a fősúlyt. A vásáriroda előtt felállított pavillonjában ötletes módon szemlélteti a gázgyártás és felhasználás módját.

Modellek, képek, grafikonok tanítják az érdeklődő közönséget és bizonyítják, hogy a gázfogyasztás növelése nemcsak a fogyasztók magánérdeke, de fontos nemzetgazdasági érdek is.

Szenzációs volt a bemutatott új »Termokoksz« cserépkálya.

A villamos világításról is nagyon érdekes új mondanivalói vannak a vállalat kiállított anyagának.

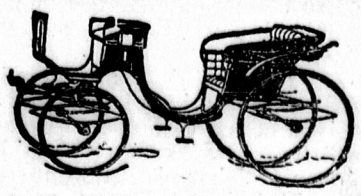

Lichtman cipőgyár Littleway vitrinje a Tikávon

A kiállító gyárosok között a TIKÁV bejáratának közelében az első számú pavillonban a gyárosok között ott találjuk a már európai hírű Lichtman cipőgyár vitrinjét.

A tanuskodó antwerpeni díszoklevél és arany érem bizonyítja, hogy ezen gyártmány az utolsó évtizedben nagy mértékben előretört s éppúgy megtaláljuk készítményeit a kontinens nagy városaiban, mint Newyork vagy Csikágó nagy áruházaiban, természetesen elsősorban is hazánk nagyobb városaiban, de csak városonként egy elit üzletben.

Néhány érdekes adatot közlünk a Lichtman gyár 50 éves múltjából. A háború első napjaiig szigoruan csak kézimunka cipőt gyártott, amellyel a jó béke világban az egyik kézműipari kiállítástól a másikig mindig kiállított a gyár és egyik elismerést kapta a má-

RIESZ HENRIK
KOCSIGYÁR
DEBRECEN, HATVAN-U. 58.
CÉGT: Dr. RIESZ KÁLMÁN
TELEFON: 21-09. ALAPITVA: 1878

sik után dicsérő okmányok kíséretével. A háború után már áttért a mechanikai cipőgyártásra, hogy lépést tartson a mai kornak megfelelő igényekkel. Megszerezte a gyár a Littleway mechanikai készítés egyedüli gyártási jogát és gépeit s így pehely könnyű és rugalmas, hajlékony Littleway-cipőkkel szolgálja ki a kifinomodott ízlésű magyar közönséget.

Néhány év óta erősen ráfeküdt az exportra és komoly helyet foglal el a magyar exportőrök között. A közelmultban nagyarányú kivitele volt a gyárnak Angliába és Amerikába, amely által nemzetgazdasági szempontból is értékes helyre került a megbecsült gyárak ranglistáján.

Cikkeit helyben a Ferenc József u. (Piac utca) 28. szám alatti Mandel Lipót r. t. cipőüzlet hozza forgalomba, mint egyedárusítója a márkás cikkeknek.

A Takarékosság a Tikávon

Tiszántúl kereskedelmének és iparának impozáns seregszemléjén, a TIKÁV-on eddigi szerepléséhez méltóan jelent meg az a vállalat, amelynek nagyrésze van abban, hogy Debrecenben létesíteni és rendszeresíteni lehetett az árumintavásárokat.

A Takarékosság, mely immár 123 debreceni és környéki cég közös hitelszervezete a TIKÁV II. pavillonjában felépített alkalmi áruházában mutatja be a szervezet lényegét, vagyis azt, hogy a vásárlóközönség, bár külön üzlethelyiségekben, de minden elképzelhető szükségleti cikkét beszerezheti e hitel rendszer útján, készpénz árakon és kényelmes fizetési lehetőséggel. A Takarékosság Kereskedelmi r.-t. 12 éves működése alatt több, mint 26.000 családot vonzott vevői közzé, tette azokat, közöttük a legszegényebbeket is feltétlenül hitelképesekké és biztosította emellett, hogy a társadalom bármely osztálya egyforma előnyökben élvezhesse a legnívósabb debreceni kereskedő cégek egyöntetű előzékeny kiszolgálását.

A TIKÁV II. sz. pavillonja elénk tárja, hogy a Takarékosság kötelékében levő cégek mind tulajdonképen egy-egy alkotó része ennek a nagy összefogó szervezetnek, az alkalmi áruházaknak mind egy-egy nélkülözhetetlen osztálya. De elénk tárja a kiállítás ez a része azt is, hogy e cégek, a debreceni kereskedők felvehetik és fel is veszik a versenyt a fővárosi kereskedőkkel, mert minden elképzelhető szép és jó árucikk beszerezhető versenyképes áron Debrecenben.

A TIKÁV látogatóközönségének tízezrei méltán fognak gyönyörködni Debrecen régi, megbízható, előkelő és patinás kereskedőinek ebben az egységes megmozdulásában, ebben az alkalmi áruházban.

A Takarékosság Kereskedelmi r.-t. kirendeltsége az alkalmi áruház területén nyújt a közönségnek készséggel felvilágosítást a rendszer feltétlen szociális előnyeiről és az abba való bekapcsolódás lehetőségéről.

Losonczy István főispán mintagazdaságának értékes kiállítása a Tikáv alkalmából

Eddig is tudtuk, hogy Losonczy István Hajdu vármegye és Debrecen város főispánja, az ország első gazdái között szerepel. Mint a Tiszántúli mezőgazdasági Kamara érdemes elnöke, országosan ismert volt, s különösen a magyar alföldi öntözéses gazdálkodásnak neves apostolaként emlegették. Sokat beszéltek és beszélnek derzsi mintagazdaságáról és nem egy alkalommal országos viszonylatban állították oda ezt a gazdaságot példának.

Mi debreceniek azonban első alkalommal láthatjuk szemmel, hogy mennyire valóság az, amit erről a tiszaderzsi öntözéses gazdálkodásról eddig szóban és írásban hallottunk.

Losonczy István nemcsak első embere ennek a megyének és városnak, de az előttünk kitáruló bizonyságok szerint első gazdája is. Éppen azért, mert első gazda, a Tikáv gyümölcs és mezőgazdasági irányú kiállítási csoportjában mint gazda szintén részt vesz a kiállításban a derzsi gazdaságának pompás termékeivel. A második udvarban a gyümölcs-sorban van a kiállítási területe,

melynek a bemutató alkalmával is a legtöbb nézője, sőt bámulója volt, amikor is maga Losonczy főispán személyesen vezette a kiállítási anyag elrendezését.

Első tekintetre hihetetlennek látszik az, ami szemünk elé tárul. A kiállítási bódé előtt egy kis sziget, lehet nyolc, tíz tő tengeriszár, de milyen tengeriszárak ezek.

A legtöbbje négy méternél magasabb és mindegyiken két, két olyan, de olyan cső tengeri van, hogy embert lehetne vele agyonütni.

A bánkúti nemesített tengeri csodája ez a kis sziget karvastagságú, gyönyörűen zöld kórójával. A bódé két oszlopa mellett is egy-egy ilyen óriás tengeriszár áll őrséget, míg bent remek paprikafűzérek, óriási répák, melyek pedig még ki se fejlődhettek, mert a répaszedés ideje messze van. Aztán fehér, aranysárga nemes tengericsövek csomóbakötötten kacagnak, de jön az embernek, hogy meg is tapogassa ezeket az óriás csöveket,

mert hihetetlennek tetszik, hogy ezek valódi csövek, s főleg hihetetlen, hogy a magyar Alföldön a Tisza mellett termettek.

Mert ezek az eredmények beszélnek, sőt harsogó szóval kiáltják azt, hogy a magyar föld minden más földnél jobb, minden más földnél ádottabb, ha jó kézben van, ha valóban gazda szeme látja meg baját és gazda szíve viseli gondját.

Itt a bizonyság, hogy nincs rossz föld, ha jó a gazda.

Ma sokat beszélnek az idei esztendőtől eltekintve túlságosan száraz éghajlatú magyar Alföld öntözéséről, mely kezdeményezésnek úttörő harcosa éppen Losonczy István főispán.

Míg nézzük a szebbnél szebb kiállított terményt, melynél az ananász földiepertől kezdve minden van répáig, — beszélgetünk Losonczy főispánnál, aki így mondja el ezeknek a csodaterményeknek a történetét:

— Körülbelül tíz esztendeje kezdtem meg a kísérletezést az öntözéssel és ma 65 holdon folytatok öntözéses gazdálkodást. Tulajdonképpen 1935-ben kezdtük intenzíven a kivitelezést és most már az ittlévő anyag mutatja, hogy a pionirok ezen a téren nem végeztek hiábavaló munkát. Nem mondom, hogy ma, ebben a percben ez túlságosan jövedelmező volna,

hiszen meg kellett valakinek fizetni a későbbi sikerek árát és ezt mindig a mindenkori pionírok fizetik meg, de azok, akik az én tapasztalataim után jönnek, már szerencsés kezdeten kezdik meg a munkát.

A 65 holdon mindent termelünk éppen kísérleti szempontból is. — Búzát, árpát — no rozsot nem —, de látja, milyen tengerit, többfélét is, cukorrépát, sárgarépát, különböző kertészeti terményeket és takarmányféléket. Az idén az első lucerna nem sikerült,

de eddig három kaszáláson körülbelül hatvan mázsát adott holdanként a lucerna és nyolcvan centi magasra nőtt, míg a búzánk a 180 centit is elérte, a tengeri pedig négy métert meghaladta...

Míg beszél, Veréb uram, aki ennek a kiállításnak feketébe öltözött gondviselője és a jelek szerint a termelvények otthoni szakavatott gondokat hordó istápolója, mindenben helyesel, bólintgat. — Helyben hagyja gazdája szavait, csak szemmel símogatja meg a kiállított szépségesen szép magyar csodákat. Csillog a szem, mosoly ül az arcán, de Lossonczy István főispán szemében is ott ég a magyar gazda gondja, szeretete, földrajongása és nem méltatlanul büszkesége is,

mert ezen a kiállításon sok, sok szépség és érték között nekünk mégis a legszebbet mutatta meg, az áldott magyar föld mindennél szebb és mindennél biztatóbb jövendőjét ezeken a csodálatosan szép terményeken keresztül...

Vásároljunk
FEUERMANN
bőröndösnél
iskolatáskát.
Hátas és aktatáska sima vagy préselt marhabőrből már
5.- P-től
kapható.
Piac u. 26-28.
(Gambrinus passage)

Gönczy Gábor kályhásmester

akinek műhelye a Monti ezredes ucca 3. szám alatt van, remek kivitelű cserépkályhákkal, pompás kandallókkal vonja magára a Tikáv látogatóinak figyelmét. — Gönczy Gábor 20 esztendejé önálló, régi, érdemes iparos, aki már az előző Tikáv kiállításokon is résztvett és 1926-ban az Ipartestület aranyérmét nyerte. Kályhái főleg eredeti tervezésükkel, művészi csiszolásukkal és sajátosan egyéni, páratlanul nagyszerű színkeverékkel, remek égetésükkel vonják magukra a figyelmet. — A művészi szépségű tökéletes összerakású kályháknak, különösen egy remek nyitott kandallónak, mely minden szobának igazi dísze lehet, rengeteg nézője volt.

Kontsek Géza kft gyarmatáru kiállítása

hatalmas sikert aratott a TIKÁV-on. Az ízléses pavillonban ennek a régi debreceni cégnek tízféle remek kávéárujából és pompás kakaójából rendezett kiállítás igazi propagandája volt a kitűnő áruknak.

A Kontsek Géza cég ötven esztendeje foglalkozik a gyarmatáruk importjával, melyek között elsősorban nagy súlyt helyez a kávéra. A legnagyobb európai kikötőkből, Hamburgból, Brémából, Londonból, Amszterdamból importálja zamatban, minőségben egyaránt kitűnő áru gyarmatáruit a Kontsek cég, sőt a teát részben egyenesen termelőhelyéről szállíttatja. A kávéüzlet egyik legfavorizáltabb ága, mondhatni „édes gyermeke" ennek a közkedveltségnek örvendő, nagy multtal rendelkező cégnek, mely nagy súlyt helyez arra, hogy tízféle kávéjával a közönség ízlését és vásárlóképességét egyaránt teljes mértékben kielégítse. Ez teljes mértékben sikerül is, hiszen a Kontsek cég kávéforgalma évről-évre hatalmasabb arányú fellendülést mutat.

De fontos gyarmatáru cikke a cégnek a kakaó is, melyet az ország egyik legelőkelőbb gyárából, a Kugler H. utóda Gerbeaudtól szerez be, ahol a Kontsek cég részére különleges minőségű kakaót állítanak elő s a cég számára csomagolják.

A kávéról ismertetőfüzetet is adott ki a TIKÁV-ra a Kontsek Géza cég és a vásár látogatóinak hatalmas érdeklődése, a pavillon körül a közönség tömegének köréből elröppenő elragadtatott, dicsérő megjegyzések azt bizonyítják, hogy Debrecen egyik legnépszerűbb és legérdemesebb kereskedelmi vállalata, a Kontsek Géza cég a TIKÁV-on is multjához méltó és igazi propagandát jelentő sikerrel szerepelt.

Riesz Henrik kocsigyára

Cégtulajdonos dr. Riesz Kálmán.

A hatvan év óta fennálló, jóhírnevű cég, amely azóta szakadatlanul gyártja a kocsik különböző tipusait a vásárló közönség széles körének megelégedésére, a TIKÁV-on nagy feltűnést keltett egy új vonalvezetésű hajtókocsival, mely új színezésével, remek kiállításával teljes mértékben megnyerte a kocsikedvelő közönség tetszését. A kiváló debreceni szakember már számos kiállításon aratott nagy sikert s ezuttal csak öregbítette nagy hírnevét.

Tikáv kapui ez évben is Szlezák László aranykoszorus mester

Debrecen városának öntött harangjainak hangja mellett nyílt meg. Mindenki áhitattal gyönyörködik bennük, mintha tudnák, hogy ezek már az aranykoszorús mester negyedszázadik évében öntött jubiláris művei, amit e város Hit és Haza szerető polgárai rendeltek nála, ami csak emeli számát az ezer, meg ezer haranguak, amit már a mester öntött és bizonyítja páratlanságát.

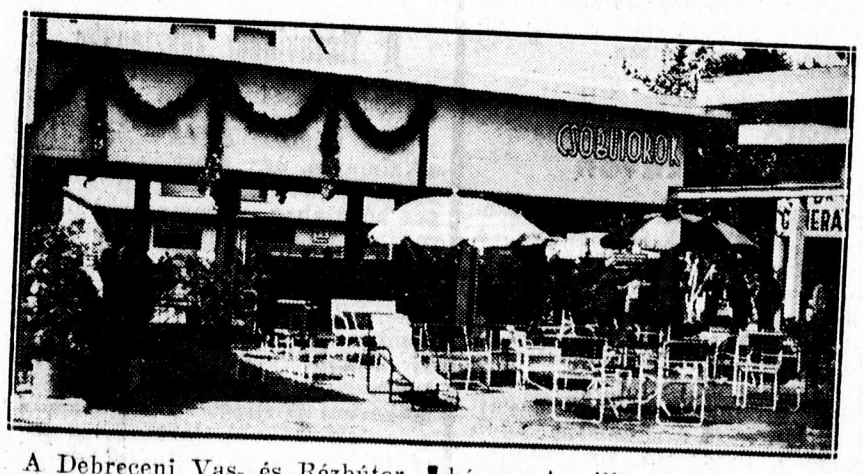
Állandóan friss vajat, turót, tejfölt, sajtot és csemegét
Mogyoróssy Ilona üzletében
(Kossuth-utca 8. Kölcsönsegélyző épülete) szerezhet be.

Bőde Gyula ujabb sikere

Bőde Gyula ezüstkoszorús mester minden esztendőben beszéltet magáról és gyártmányairól. Először akkor, amikor a budapesti nemzetközi kiállításon és vásáron aratja a babért, másodszor néhány év óta akkor, amikor a híres Tikávra rukkol ki gyönyörű készítményeivel. Most is ott áll a sátra, ahol a múlt években állott, de most még pazarabb, ha lehet fokozásról beszélni. Remek tervezésben látjuk a hentesáru minden remekét. Németh József üzletvezető tervei alapján valóságos kiállításban. Bőde Gyula maga fogadta Bornemisza minisztert, de itt van egyetlen kislánya is, aki az elsők között szorgoskodik a vezetésben, sőt, ha kell a kiszolgálásban is. Az ezüstkoszorús mester versenyen kivül vett részt a kiállításon, de sikere így is nagy. A híres Bődeféle készítmények, a 15 féle szalonna, a 100 féle feivágott, a különleges magyar módra, sőt Bőde módra készített sonka, a debreceni páros és a virsli most is sikert, sikerre arat. A vendégeskedő Bornemisza miniszter és kísérete a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a látottakról és a jóétvággyal fogyasztott pompás kóstolókról.

A Debreceni Vas és Rézbutorgyár

A Debreceni Vas- és Rézbútorgyár — mint eddig is, minden kiállításon — most is előkelő módon reprezentálja a vidéki gyáripar magas fejlettségét és teljesítő képességét. A legmodernebb csőbútorok változatos kollekciójától kezdve a gyönyörű színekben ragyogó kerti bútorokig, minden látható a legtökéletesebb kivitelben, amit ezen iparág csak előállítani képes. A csillogó acélcső garnitúrák, a nemesfa betétes csőágyaktól kezdve a szerényebb igényeknek megfelelő berendezési tárgyakig, mindenki megtalálhatja az ízlésének megfelelőt. Különösen nagy érdeklődést kelt a gyár által most forgalomba hozott tetszetős, maszszív és emellett igen olcsó sodronybetétes csőágy, amely mindenféle alkalmazásnak igen jól megfelel. Gyönyörűek a kisajátított gyermekkocsik. Ezekből a gyár igen nagy és változatos csoportot mutat be az egyszerűbb és olcsóbbtól kezdve, a legdivatosabb vonalvezetésű luxus kocsikig. Mindegyik kitűnik elsőrendű kivitelével és különösen kifogástalan lakkozásával. A gyár által készített gyermekkocsik kiválóságát leginkább bizonyítja az a körülmény, hogy azok az egész ország minden részében állandó nagy keresletnek örvendenek. A kiállítást látogató gyermekek ragyogó szemekkel gyönyörködve nézik a kiállított kis autókat, hajtányokat és baba-bútorokat.

CSONKA GEZA
orvosi műszerész mester üzemét megnyitotta
Rákosi Jenő utca 3 sz. alatt

Varga Géza kádármester

Hatvan ucca 68. szám alatt levő műhelyének kifogástalan, remekbe szabott készítményeit állította ki a TIKÁV-on. Mesteri munka a hordóknak, szőlődarálóknak minden darabja s méltán ragadta meg a vásár közönségének figyelmét. Varga Géza a debreceni kádáripar egyik legértékesebb képviselője. 15 esztendeje működik szakmájában általános megelégedésre. Munkáit ízléses kiállítás, masszivitás és olcsóság jellemzi. A TIKÁV látogatói közül sokan szemlélték meg őszinte elragadtatással készítményeit, melyekről szakemberek is elismeréssel nyilatkoztak.

Ne vegyen zongorát,
amig nem kéri az ország egyetlen zongoragyára, a
MUSICA
Budapest, VII., Erzsébet-krt 43. (Royal). Telefon: 145-063
díjmentes képes prospektusát és közismerten olcsó **árajánlatát**
Előnyös fizetési feltételek!

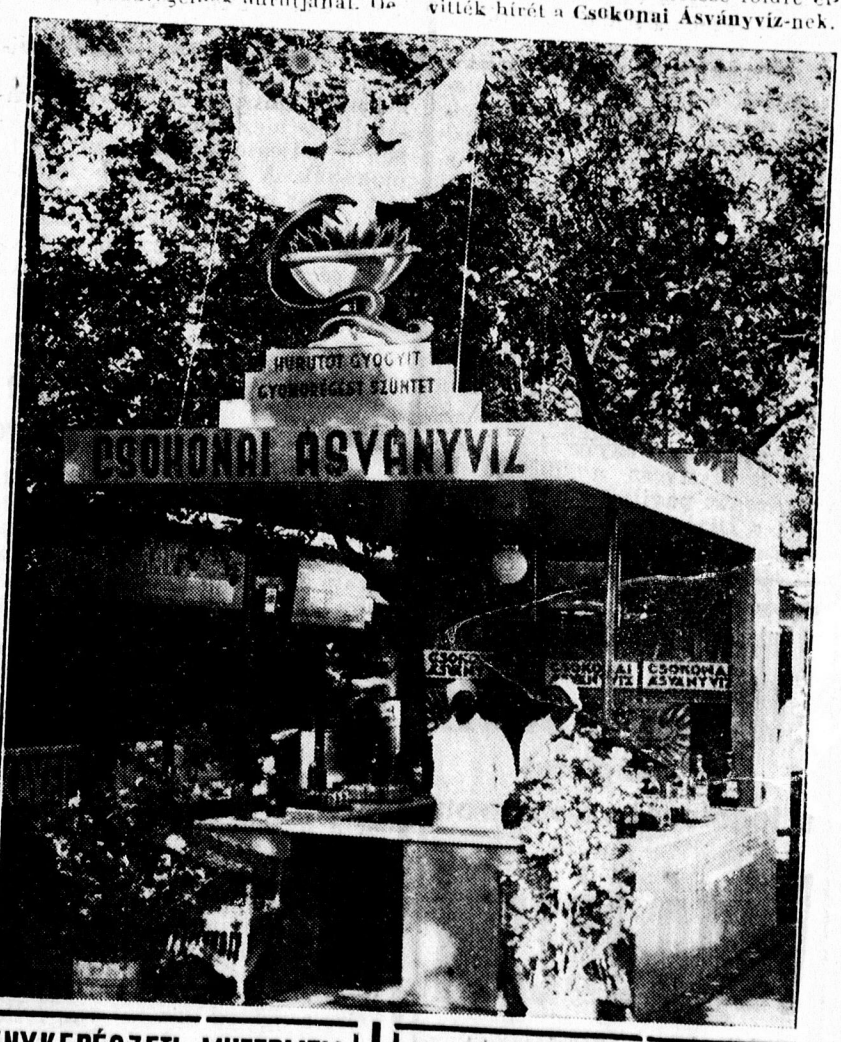
A Csokonai ásványviz

pavillonja jelentette a TIKÁV-on egyik legnagyobb átütőerejű propagandáját a hirdetett árunak. A ma már messze földön hiressé vált, kitünő Csokonai Ásványvíznek a vásáron is hatalmas sikere volt és a közönség körében csodákat beszéltek gyógyító hatásáról. Emellett a kellemes ízű, szénsavval telített vizet üditő italul is számosan kérték.

A csonkamagyarországi ásványvizek között a **Csokonai Ásványviz** tartalmazza a legtöbb szódabikarbónát, ezért kiváló hatású gyomorégésnél.

Konyhasó tartalma miatt gége és légcsőhurutos megbetegedéseknél kiválóan alkalmas, érelmeszesedés és magas vérnyomás okozta panaszoknál is jó hatású, mert gazdag jód és brómsókban is. Kitünő hatású a légzőszervek idült hurutos megbetegedéseinél, az orr melléküregeinek hurutjánál. De nemcsak ezeknél a betegségeknél használható előnyösen ivókúra alakjában a debreceni hőforrás vize, hanem jódtherapiának is igen értékes eszköze, miután az említett ásványvizeknél jódtartalomban összehasonlíthatatlanul gazdagabb. Különösen akkor látjuk ennek nagy jelentőségét, ha meggondoljuk, hogy az ország igen sok helyén (Budapest, Tata, Esztergom, Salgótarján stb.) a lakosság jódhiányban szenved, minek folytán pl. Budapest iskolaköteles gyermekeinek közel 10 százaléka golyvás (Gortvayféle statisztika), ami elsősorban a budapesti ivóvíz, továbbá a homokon termesztett élelmiszerek igen szegény jódtartalmával hozható összefüggésbe.

A nagy gyógyhatású és kellemesen üditő víznek nagy sikere volt a TIKÁV-on, ahonnan messze földre elvitték hirét a **Csokonai Ásványvíz**-nek.

FENYKEPÉSZETI MUTERMEM
minden igényt kielégít.
Kifogástalan munka. Olcsó árak.
BAGDI, Piac u. 9.

Diáksapkát
olcsón csak a készitőnél vásárolhat
FARKAS Széchenyi 3.

Tóthfalussy Géza szijgyártó

sajátkészítésű bőrárui, masszív és mutatós bőröndjei, ízléses retiküljei, magyaros díszművű pénztárcái, aktatáskái, iskolafelszerelései a kitűnő és közismert iparosnak reprezentatív munkái voltak a TIKÁV-on. Tóthfalussy Géza, aki novembertől kezdve a Hangya Piac utcai új épületében nyitja meg üzletét, a már eddig is tapasztalt, elismert jóhírnevű, művészien szép munkájával tünt ki a vásár közönsége előtt. Különösen nagy tetszést aratiak ezuttal is pompás, magyaros csikóbőrös kulacsai, amelyek a berlini vásaron is hatalmas feltűnést keltettek és díjat is nyertek. Tóthfalussy mester, aki egyike a legképzettebb iparosoknak, a TIKÁV II-ik pavillonjának 5a. számú fülkéjében mutatja be a legújabb modell retikülöket, bőröndöket s egyéb elsőrendű bőráruit, melyeknek állandóan nagy közönsége van. Tóthfalussy Géza, aki már számos kiállításon nyert díjat, ezuttal is nagy, őszinte sikert aratott a TIKÁV-on kiállított áruival.

—=—

Barkó Márton szücsmester utódai

magyaros, szép munkáikkal megállásra kényszerítették a vásár közönségét. Az özv. Barkó Mártonné által készített himzett magyaros munkáknak ma aligha lehet párját találni az országban ízlésben és művészi kivitelben. Nagy előnye az áruknak, hogy ehez a pompás kiállításhoz bámulatosan olcsó áruak. De megkapó szépek ifj. Barkó Márton gyönyörű divatmunkái. A remek szőrmebundák ízléssel, tökéletes szabással vannak elkészítve. A 27 éves cégnek a színházi átjáróban levő műhelyében a szakmának minden ágát kultiválják a nyers bőr kikészítésétől a bunda teljes elkészítéséig. A remekbeszabott, magyaros dolgok között főleg egy színes virággal himzett fehérbárányból kepp és a kiállított ezüstrókák, naturskunks divatkeppek előtt úgyszólván sorfalat állt a vásár hölgyközönsége. A Barkócég eddig oklevéllel és ezüstérmekkel volt kitüntetve.

—=—

Dixi Super cipő a kiállitáson

Cipőgyáraink egyik legelitebb tagja is résztvesz a TIKÁV-on. A gyárosok pavillonjában ott találjuk a Dixi cipőgyár (Budapest) vitrinjét és abban a gyár legjobban sikerült (eszezonbeli) cipőmodeljeit. Ma Dixi egyike a legnagyobb cipő termelőinknek s csakis kvalitás-árut termel, amelyet a nyugati államokba is exportál. Tulajdonképpen Dixi volt az, aki megindította a magyar cipő exportját Angliába, Amerikába és ma már cca 400.000 pár magyar Dixi cipő hírdeti talpán bevésve, hogy Made in Hungary. Természetes, azért nem hanyagolja el Dixi a hazai piacot sem és legjobb ízléssel igyekszik kielégíteni a magyar nő teljesen kifinomodott ízlését. Az országban, nagyobb városonként egy-egy üzletben kapható a Dixi cipő. Debrecenben a Mandel Lipót r.-t. Piac ucca 28. sz. üzletében áll a nagyközönség rendelkezésére ezen márkás cikk, a talpon bevésett szabott áron.

Tűzifa - szén

szükségletét a legolcsóbb napi áron

Vágó József

tűzifa és szénkereskedésében szerezheti be.

Margit fürdő mellett.

Telefon: 10-24.

Szilágyi Pál mézeskalácsos

Élénk érdeklődést és feltünést keltett a TIKÁV-on a II. csarnok bejáratánál, a »Bőde pavillonnal« szemben, Szilágyi Pál, Debrecen város egyetlen aranykoszorús mesterének, mézeskalács különlegességekkel és valódi debreceni speciálitásokkal ízlésesen kiállított pavillonja. Az országos hírnévnek örvendő cég mindenkor csak nemes anyagból előállított készítményeit, mint a fővárosi, mint a vidéki és helybeli jóízlésü fogyasztó közönség mindenkor szívesen vásárolja és még szakmabeli körökben is teljes elismerést vívott ki magának. A TIKÁV n. b. látogatóit most is szeretettel hívja és várja a II. sz. csarnok bejáratánál, a Bőde-pavillonnal szemben. A kitünő cég üzeme Ceglédi u. 9. Állandó bizományi leraka a Bika szálló halljában.

—=—

Herskovits Menyhért cipő és csizmakészitő

sajátkészítésü, pompás árui nagy feltünést keltettek a vásáron, úgy kitűnő kivitelükkel, mint olcsóságukkal. Herskovits Menyhért régi kiváló debreceni iparos, aki Csapó ucca 18. szám alatt levő üzletében nemcsak elsőrangú muńkát állít elő, de kifogástalan figyelmességgel szolgálja ki egyuttal vevőit. Műhelyét 1919-ben, a harctérről visszatérve alapitotta s kiváló szaktudással egyre nagyobb közönséget hódított meg. Átlagban harminc embert foglalkoztató üzeme a legjobb vevőkört szolgálja ki. Csapó uccai üzlete főuccai nivón mozgó s bárkinek nyugodtan ajánlható. Ez a debreceni munkásokat foglalkoztató üzem szép munkái miatt megérdemli a közönség széleskörü támogatását. — Hatalmas raktárán gazdaságok részére rengeteg csizma van felhalmozva s ugy gazdaságok részére, mint felruházási akcióknál, tömeges vásárlásoknál nagy árengedményt ad és a legolcsóbban Herskovits Menyhért üzletében lehet vásárolni. A Takarékosság tagja s így dúsan felszerelt raktárának kitünő áruit részletre is meg lehet venni.

—=—

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Magyar Gépgyári Művek R. T. vezérképviselete és főraktára

Nyersolaj traktoraink tükörkormányú acélekéink, »Gazda-Drill« sorvetőgépeink, acélboronáink borsajtóink világhirűek.

Ráhmer Sándor Debrecen, Deák Ferenc-u .11.

Telefon 29-62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételekkel.

Goldschléger Elemér és Löbl Dezső kirakatrendezők sikere a Tikávon

Már az elmúlt esztendőben feltünt szakkörökben is két debreceni fiatalember nagyszerű felkészültsége, mely első sorban kirakatrendezésben adott olyan kellemes meglepetéseket, melyre méltán figyeltek fel kereskedő körökben. Két évvel ezelőtt pedig a nagy kiállító textil cégek tervei alapján olyan kirakatokat rendeztek éppen a TIKÁV-on, hogy fővárosi viszonylatban is elsőrangu munkának hatott. Az idei TIKÁV alkalmával saját tervek szerint rendezték meg az első számú csarnokban a textil gyárak együttes kiállítását olyan pazar pompával és kirakatrendezői bravurral, hogy egyik legszebb meglepetése ez a munka a TIKÁV-nak. Ez a két tehetséges fiatalember, Goldschléger Elemér és Löbl Dezső munkája minden dicséretet megérdemel.

—=—

Levencsik Lajos tüzhelykészitő lakatos

remek, zománcozott tűzhelyekkel vett részt a TIKÁV-on. Gyönyörű, a legváltozatosabb színárnyalatokban pompázott színezésükkel, szép kivitelükkel méltán szereztek sok bámulót ezek az ipari produktumok. A tökéletesen sütő-főző, híres Levencsik-féle tüzhelyeket maga Levencsik Lajos készítette Csapó utca 87. szám alatt levő műhelyében. Ez a kiválóan képzett, közismert nagyszerű képességekkel rendelkező iparos már 18 éve, a végig harcolt világháború óta tart fenn önálló üzemet Debrecenben.

—=—

Marx János sikere a Tikávon

Annak idején, virágjában a debreceni szép életnek fogalom volt a Marx-sütemény, de ma se lehet csak jobbnál-jobbat mondani erről a híres, neves debreceni kitünő cégről. 32 éve áll fenn az üzem és azóta az elismerések, dicséretek, oklevelek és elismerő levelek beszéltek, a nagyközönséggel együtt arról, amit ez a sütőüzem adott éppen a fogyasztó közönségnek. Az eddigi sikert betetézte a Tikáv azzal, hogy a mesterverseny alkalmával ezüstéremmel tüntette ki. Méltán, mert nem az ezüstérem, vagy koszorú, de a közönség harminkét éve fennálló ítélete bizonyítja, hogy süteményben, kenyérben a legpompásabb árut adja Marx. Az pedig, amit most a kiállításon a mesterversenyre megteremtett Marx János, minden eddigi sikerét felülmulja. Méltán állanak meg bámulni a gusztusos sütemények, kalácsok pompás, inycsiklandó seregét. Az, amit ezen a téren ez a kiváló szakember teremt, már nem is ipar, hanem művészet.

Egészen bizonyos, hogy a kiállítás alkalmával a mindenre kiterjedő figyelmű közönség a második számú csarnok Marx-féle kiállítási anyagában nagy gyönyörűséget fogja találni. Méltán, mert ami a sütőiparban szép, jó, gusztusos, ízes és ízléses, az mind együtt van itt.

—=—

Nagy József ezüstkoszorus mester remek szücsárui a Tikávon

Nagy József ezüstkoszorus szücs mester készitményei fogalomszámba mennek a debreceni, sőt az országos piacon. Annak idején országos viszonylatban kiérdemelte a legkitünőbb kitüntetést, az ezüst koszorut. A mostani Tikáv alkalmával még pompásabb kiállitási anyagal jött el és a második számu csarnokban az egyik legpompásabb helyen, remek dekorációs diszben, parádés kiállításban mutatja be legfrisebb áruit. Nagy meglepetést keltenek olcsó, kitünő minőségü, divatos indiai perzsa bundái szürke és fekete szinben. A középosztály számára egy nagyszerü szőrmeszil model kapja meg első tekintetre a nézőt, mely tartós, mutatós, olcsó. Egészen bizonyos, hogy a közelgő szezonban sok vevője akad ennek a modelnek. De a legujabb holland vakond kepp és bunda is szenzációsan szép. Egész seregét vonultatta fel a különböző szinü fókabőröknek, macskabundáknak, leopárdbundáknak. Itt van egy valódi nerz bunda, mely egyik szenzációja a kiállitásnak. Kékrókák, ezüstrókák dus választékban, valódi nutria-biber bundák. Mind-mind olyan anyag, annyira értékes hölmi, hogy a kiállitott anyag ennek a régi, neves cégnek csak ujabb dicsőséget szerzett.

—=—

A Tiszavidéki Tésztagyár készitményei

Mint minden TIKÁV kiállitás alkalmával, úgy most is itt találjuk a Tiszavidéki Tésztagyár csinos bódéjában a pompásnál pompásabb tésztakészítményeket, melyek ma már régen túl vannak hírnév tekintetében a hazai határokon. Tiszavidéki lisztből készült pompás tészták, mindenekelőtt a híres debreceni csigatészta, lebbenestészta, olasz módra készült makaróni és spagetti, tarhonya és a levestésztáknak özönfaját a keréktől a kagylóformáig mind megtaláljuk. Méltán kelt ez a kiállítás érdeklődést, mert régi hírnevét csak növelte ez a cég a mostani áruinak bemutatásával.

—=—

A Tóth Gyula cég pompás kiállitása

Az első számú csarnokban páratlan szépségü összállitásban találjuk az 1858-ban alakult Tóth Gyula cég kiállítását, mely minden tekintetben ragyogó külsőségek között mutatja be, hogy mi minden van és lehet az ipari, nagyhírű vaskereskedésben. Ez a cég valóban parádés kiállításban, reprezentációs külsőségek között vonultatta fel a háztartás csaknem minden darabját a kályhától

Gyomorégésnél, hurutos bántalmaknál
elismert jó hatásu a

Csokonai Ásványvíz

A TIKÁV-on külön pavillon. Kérje mindenütt.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Alapittatott az 1872. évben.
A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Leányintézete
Betéteket a legjobban gyümölcsöztetünk, kölcsönöket a legjutányosabban folyósitunk, foglalkozunk a banküzlet minden ágával.
Cimünk Debrecen, Ferenc József út 16.
Telefonszámunk: Debrecen 19-70, 22-32.
Táviratcimünk: Alföldi Takarék, Debrecen.
Ajánljuk Téglagyárunk első rendü gyártmányait. Gyári telefon szám 14-01 Főbizományossága, telefonszám: 28-66.
Mindennemü terményt vesz és elad.

A Feuer divatház

A TIKÁV-on is hatalmas feltünést keltett a Csapó utca 26. szám alatt levő FEUER DIVATHÁZ izléses, válogatott anyaga a szebbnél szebb férfi és női divatcikkekből.

Debrecen egyik régi, kiváló, képzett kereskedőjének, Feuer Dánielnek vezetése mellett a debreceni közönség kedvelt és szívesen látogatott vásárlóhelyévé vált a Csapó utcai Feuer Divatház. Az áruházat Feuer Dániel a világháboruból hazatérve, 1919 januárjában alapitotta. Az ügyes, előzékeny és kiváló szakember hirében álló Feuer Dániel keze alatt csakhamar fejlődésnek indult az üzlet, mely pár éven belül a középosztály kedvelt vásárlóhelyévé vált és mai napig is az maradt, egyre újabb rétegeit hódítva meg a közönségnek.

Feuer Dániel volt az, aki a Csapó utcán egyedül vezette be a szabott árakat, ezáltal olyan vevőközönséget szerezve meg, akik addig nem vásároltak a Csapó utcai üzletekből. A kitünő és köztiszteletben álló üzletember tipusa a szorgalmas, derék kereskedőnek, aki feleségével együtt reggeltől estig talpon van, az üzletének él és személyesen felügyel arra, hogy a vevő megelégedetten távozzon el. De jószivéről, emberbaráti érzelmeiről is közismert Feuer Dániel. Nincsen olyan felruházási akció, hogy tevékeny munkása és áldozatkész tagja ne legyen és a nehézzé vált helyzetben sok könnyet segitett már letörölni feleségével együtt. Szimpatikus, jómodorú kereskedő, aki lebilincselő előzékenységgel fogadja közönségét.

Hatalamas raktárral ellátott, dúsan és izléssel felszerelt üzletéből a legszebb, válogatott darabokat állította ki a TIKÁV-on és méltán keltett a közismert Feuer-cég ezuttal is jól megérdemelt feltünést a vásár közönségének körében.

A hajduszoboszlói gyógy és ásványviz

propagandája hatalmas feltünést keltett a TIKÁV-on. Monumentalitásában is izléses és tökéletesen kifejező az a földgömbszelet-talapzaton álló és ég felé nyujtott karjaiban Hajdú ásványviz palackot tartó alak, mely igy juttatja kifejezésre a hajdúszoboszlói gyógyvíz és Hajdú ásványvíz diadalútját. A kitünő elgondolású és pompásan kivitelezett propaganda Fekete László nyilastelepi református tanító terve.

A hajdúszoboszlói gyógyfürdő szédületes iramú fejlődése, valamint páratlan hatású gyógyvize iránt megnyilvánult érdeklődés hívta életre a palackozó létesítését, amelynek építéséhez már májusban hozzákezdett a **Hajdúszoboszló Gyógyviz Palackozó kft.** Az épitkezés befejezéséhez közeledik. A palackozó berendezése a legmodernebb, leghigénikusabb, világviszonylatban is elsőrendü. Az érdeklődés, mely a hajdúszoboszlói gyógyvíz palackozása iránt kezdettől fogva megnyilvánult, egyre növekszik s nem sokára ez az áldásos hatású víz az ország minden részében kapható lesz. Az érdekesség erejével bir az, hogy az első megrendelések éppen külföldről futottak be.

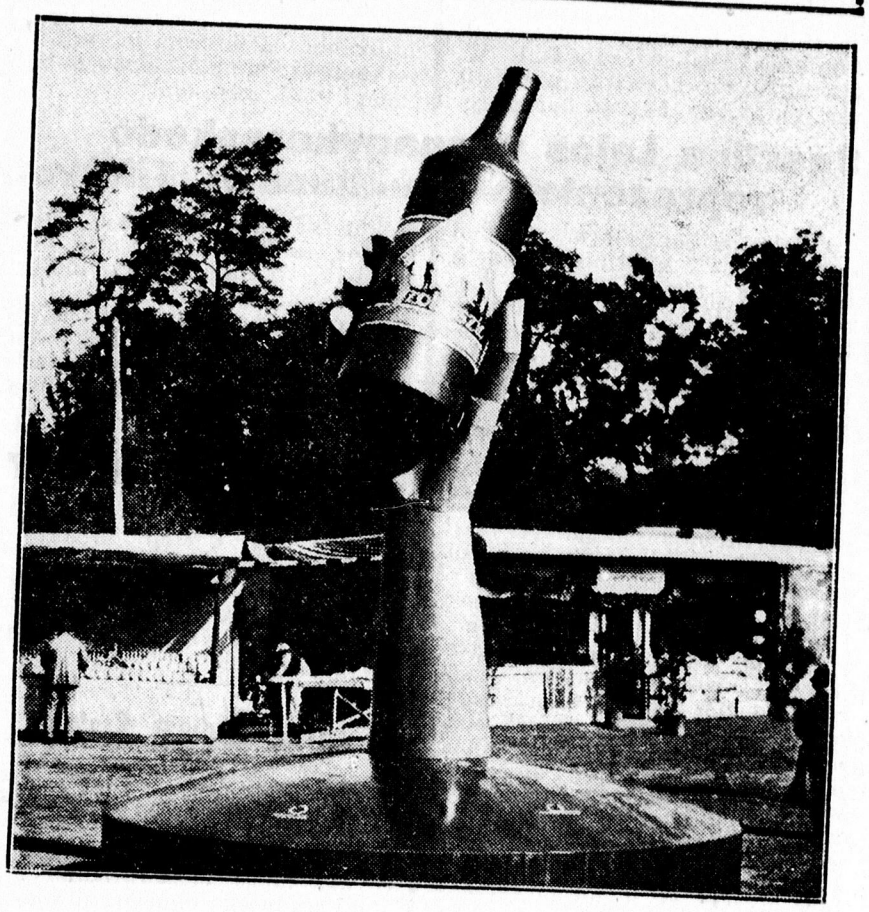
Maga a hajdúszoboszlói hőforrás vize két minőségben kerül forgalomba. Ivókurához használják a maga természetes állapotában palackozott, ásványi anyagokat hiánytalanul tartalmazó **hajdúszoboszlói gyógyvíz** elnevezésü vizet. Ezt kiváló eredménynyel használhatják orr, garat, légcső és tüdő idült, hurutos betegségeinél, valamint a gyomor, bélrendszer, máj, epehólyag hurutos bántalmainál. Gyomorsavtultengésnél, fekélyképződésnél és arra való hajlamnál.

Főképpen jódtartalma miatt, de egyéb alkatrészei szerencsés összetétele folytán golyvánál, érelmeszesedésnél és rheumás betegségek belső kezelésére alkalmazható igen jó eredménnyel.

Gyermekek hiányos csontképződésénél, gyulladásra való hajlamosságnál, angolkórnál hatása feltünően jó. A csontok és bőr gümőkóros és vérbaj okozta elváltozásainál, valamint késői vérbaj kedvező befolyásolása révén igen jól támogatja az egyéb belső vagy injectios kezelések hatását.

A szoboszlói gyógyvíz szénsavval telitett változata a **Hajdú ásványvíz,** kitünő hatású, kellemes ital. A hajduszoboszlói gyógyvizeknek a TIKÁV-on felállított hatalmas propagandáját ezrek bámulták.

—=—

Szoboszlay István a B. M. W. és D. K. W. körzetképviseletében a Tikávon

Egyik legpompásabb kiállitási csarnoka van Szoboszlay István körzeti képviselőnek, aki erre az alkalomra olyan pazar pompájú felvonulást teremtett meg, hogy fővárosi viszonylatban is méltó helyet tudott volna biztositani.

Iskolatáskák,

bőröndök, és mindenféle toilette cikkek legolcsóbbak és legnagyobb választékban kaphatók.

Kántor Ernő és Társánál

városháza épület.

80 éve szolgálja a

„Kühne"

mezőgazdasági gépgyár r. t.

a magyar gazdatársadalmat 1856 óta a negyedik gazdanemzedék használja már teljes megelégedésre a világhirü gépeinket. Olcsó árak. Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Kérjen árajánlatot!

Debreceni telepe:

Deák Ferenc u. 4.

Saját ház. Telefon: 25-73.

Használt tankönyvek fél áron
füzetek és irószerek olcsó árban
Bőhm István könyvkereskedőnél
Debrecen, Kossuth-utca 2. (Városháza)
Hangszeráruk nagy raktára!

Hat remek kocsi, fényes mint a tükör, értékes mint az arany. Szebbnél szebb, jobbnál jobb márkák. Aki elmegy a csarnok előtt, meg kell, hogy álljon, mert olyan megkapó csoportosításban mutatja meg ez a kiállítás a híres Cabriolet, Limousine márkákat. Ami szép kocsiban van a D. K. W. gyártmányok között, az mind itt van mutatóban. És van három remek elektromos hűtőszekrény, mely legmodernebb stílusú és egészen bizonyos, hogy a bemutató alkalmával a közönség körében is teljes sikert arat.

Ez a kitűnő nevű cég különben az, mely egyedüli mint körzeti képviselet az autó service és javító munkában. Pontosan, jól minden szakmabeli munkát elvégez Széchenyi u. 24. szám alatt.

Sesztina Lajos vasnagykereskedő reprezentativ kiállítása a Tikávon

A Sesztina cég márkás áruiból reprezentatív kiállítást talál a TIKÁV-ot látogató közönség. Ebben a kiállítási anyagban a patinás, régi debreceni cégnek tökéletes és mutatósan szép kályhái, tűzálló edényei, remek emlék zsebkései sorakoznak fel.

A kályhák galériájában egymás mellett vannak kiállítva a Kalor, Lignor és NEO-Kalor elsőrangú kályhák, valamint a Sesztina cég híres Luna tűzhelye.

A Sesztina cég régi jóhírnevét, kiválóságát igazolja minden darabja ennek a reprezentatív kiállításnak, mely előtt tömegek sorakoznak fel a vásáron.

Tóth Gyula szijgyártó mester

szebbnél szebb anyaggal vett részt a TIKÁV-on. Hatvan ucca 70. szám alatt levő műhelyében gyártott saját készítményű nyergek, kantárok és általában a bőrdíszmunkának minden fajtája választékos, ízléses kiállításban, elsőrangú, tartós anyagból sorakozott fel. A vásár vidéki és gazdaközönsége, de általában a látogatóknak minden rendű és rangú csoportja valósággal gyönyörködött a remek munkákban. Tóth Gyula, a debreceni iparosságnak ez a régi, kitűnő, érdemes tagja teljes méltán nyerte el a mesterverseny díszoklevelét kiállított anyagával.

Tóth Gyula 30 éve működik szakmájában. Vidékieknek, ha teljes lószerszámot vásárolnak, megtéríti útiköltségüket. Ez a gesztus is mutatja, hogy Tóth Gyula mennyire igyekszik vevőkörét minden tekintetben kielégíteni. Bármelyik vásárlójának bemutatja, hogy milyen anyagból és milyen munkával készülnek az általa árusított áruk. Ugy a kocsizó, mint igás szerszámai, iskolatáskák és bőrdíszműmunkák elsőrangúak, ha Tóth Gyula műhelyéből kerülnek ki.

Tóth Gyula kiállított lószerszámai előtt megállt Bornemisza Géza miniszter is és melegen kezet szorítva a mesterrel, gratulált a szép szerszámokhoz. Azután megkérdezte, hogy jobban megyen-e már az iparág?

— Valamivel jobban, kegyelmes uram — válaszolta Tóth Gyula. — Igyekszem a közönséget meggyőzni arról, hogy *a szép lófogat is van olyan elegáns, mint az autó.*

Tóth Gyula szíjgyártómester szép sikert ért el a TIKÁV-on és ez a siker arra minden tekintetben méltó iparost ért.

—=—

Fábián Nőidivat Szalon

a legnagyobb sikerek egyikét érte el a vásáron. Megnyerte a mesterverseny ezüstérmét a kiállított gyönyörű anyagával. A kiállított anyag, mely előtt állandóan a hölgyközönség tömege sorakozik fel bámulni a ritkaszép választékot, Fábián Béla sajátkezű készítménye.

Fábián Bél egyike a fiatal iparos gárda legkiválóbban képzett tagjainak. Tizenöt esztendeje működik szakmájában és máris nagy hírnévre tett szert a hölgyközönség körében. Egészen egyéni csikozása, pompás vonalvezetése, remek szabása és tökéletes formája a műhelyében készült ruháknak teszik kedveltté a Fábián Béla készítményeit.

Az egész TIKÁV-on nagy feltűnést keltettek Fábián Béla sajáttervezésű modelljei. A kiállított anyag nagy sikerének tökéletes fokmérője volt a hölgyközönség állandó csoportosulása a Fábián Nőidivat Szalon kiállítása előtt. A mesterversenyen elért szép siker pedig azt bizonyítja, hogy ez a kiváló iparos nemcsak a nagyközönség, hanem a szakértők tetszését is kivívta munkáival, melyek sorában remek kosztümök, felöltők és általában a francia munka pazar változatai vonultak fel. Fábián Béla a TIKÁV-on aratott sikere után nyugodtan várhatja a közönség tömeges látogatását műhelyében.

Telefon: 21-45. Telefon: 21-45.
Debreceni Vásárpénztár R.-T.
Hiteleket, előlegeket folyósit hizlalásra és a vásárra kerülő sertésekre.

A leghosszabban időzött Bornemisza miniszter a Nyirbogdányi Petroleumgyár kiállítási helyén

Érthető érdeklődéssel ment Bornemisza iparügyi miniszter a TIKÁV területén lévő Nyírbogdányi Petroleumgyár Rt. kiállítási csarnokába, hogy megnézze Magyarország legfrissebb szenzációját és folyékony kincsét először a magyar piacon. Ez a kincs a bükkszéki petroleumkútakból termelt és finomított petroleum és melléktermékei. A minisztert Bartha Béla vezérigazgató és Gombosi Zoltán igazgató fogadták. Bartha vezérigazgató üdvözölte a minisztert, aki igen melegen érdeklődött a bükkszéki olaj elindulása és piacra kerülése iránt. Bemutatták a nyersolajat, az olajból készített petroleumot, a benzines gázolajat. Mindez a nyírbogdányi gyárban készült, illetve itt finomították a bükkszéki olajból. A miniszter mindent megnézett, mindenn érdekelte és érthető okokból itt töltött el legtöbb időt. Bemutatták a »Bertolin« autó- és traktoralajat és teljes elismeréssel nyilatkozott a látottakról. Zsírok, kocsikenőcsök és az összes ásványolajtermékek mind-mind bemutatásra kerülte kés búcsúzóul annak a reményének adott kifejezést a miniszter, hogy előbb-utóbb eljön az idő, amikor a magyar petroleumkútak fedezhetik Magyarország olajszükségletét és különösen örül annak, hogy a feldolgozás terén is ilyen szép példát láthat, mint amilyent most a Nyírbogdányi Petroleumgyár mutatott be a TIKÁV alkalmával.

Király kávéi a Tikávon

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Áruminta Vásár ezidei kiállítása sokkal nagyobb és impozánsabb keretek között nyilatkozott meg. A megjelent kiállítók között újból szerepel *Király István* fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő közkedvelt és közismert kávéival, amellyel a mult alkalommal is igen nagy sikert aratott. A nagyjelentőségű, ma már országoshírű *Király* kávék legkülönbözőbb fajtái kerülnek itt bemutatásra. Sőt, egy igen finom, erre az alkalomra összeállított keverékből, amely a mult alkalomról TIKÁV néven került forgalomba, kóstolóval is szolgál a tulajdonos az érdeklődőknek. »*Király kávéi mégis a legjobbak*« ma már nemcsak szállóige, hanem bebizonyított tény, amit a nagyérdemű fogyasztóközönség állapított meg. S aki egyszer megkóstolta *Király* feketéit, nemcsak maga lett hű fogyasztó, hanem barátait is megszerezte fogyasztóinak táborába. Ezzel magyarázható, hogy *Király kávéi* a Debrecent környező vidékeken ugyanolyan ismertek, mint Debrecenben. Nem véletlen ez a nagy közkedveltség, elismerés, mert *Király* kávéüzletében a legigényesebb vevő is megtalálja a neki legmegfelelőbb kávét. Tízféle nemes nyers kávéból válogathat és kevertethet ízlés szerint, amit szeme előtt pörkölnek meg elektromotorikus pörkölőn és kívánatra villanydarálón lisztfinomra őrölik. Kész pörkölt kávé mindennap frissen pörkölve állandóan kapható, ezek között van egy igen finom és olcsó keverék, az u. n. TIKÁV, amely az elmúlt TIKÁV-on a legnagyobb elismerést aratta, bizonyságul szolgál, hogy az akkori kereskedelmi miniszter, Bornemisza kegyelmes úr is kóstolta és kitüntette dicséretével. A mindenfelől megnyilatkozó elismerés és érdeklődés bizonyítja, hogy minden kávéfajta kifogástalan. Az egyre fokozódó népszerűséghez hozzájárul a kávék elsőrangú minősége, szakszerű kevepörkölés és a kávék szolíd mérsékelt ára, kezelése, a naponta való friss kelt ára.

Az aranyéremmel kitüntetett Gábor László hentes cég

Annak idején Winkler kereskedelmi miniszter volt az első, aki valósággal rajongással nyilatkozott a Gábor László-féle hentesáru készítményekről egyik Tikáv alkalmával. Már akkor neves, hires cég volt a Gábor-cég, hiszen a fővárosban, Szombathelyen, Kaposváron, Sopronban és Debrecenben árulják ezeket a hires Gábor-féle csemegéket, de az igazság még inkább az, hogy Londonig beszélnek is róla. Mert az ország minden részébe szállit ugyan ez a neves cég, de legbüszkébb arra, hogy Londonig elért már a hire s ebben a pillanatban pl. már az idei megrendelésnek nem tud eleget tenni, mert készitményeit mind eladta.

A mostani Tikáv alkalmával résztvett természetesen a mesterversenyen és megérdemelten megnyerte az aranyérmet. Ennek az éremnek története van, sőt története lesz, mert Gábor László szintén László nevü fia, aki ma harmadéves jogász és három év óta felszabadult hentessegéd, annakidején pedig a hires Gábor-féle hentesáru üzemnek a feje lesz, maga tervezte, készitette el akiállitás anyagát. Az aranyérmet nyert Gábor büszke, Gábor László a fiára még büszkébb, aki tanult, mármár egyetemi végzettsége dacára odaáll a mühely asztala mellé, felköti a fehérköténytyét és helytáll ott is. Az 1912-ben alakult cég jóhirneve, készitményeinek hire, neve minden esztendőben gyarapszik, de ez a siker megérdemelt. Bornemisza Géza miniszter és kisérete pompás étvággyal és nagyszerü kedvvel fogyasztották el a felkinált csemegeszámba menő páros virslit, vegyes felvágottat, mindenek előtt pedig a hires londoni sikerü kolbászt.

Ugy Bornemisza miniszter, mint báró Kruchina Károly államtitkár, a fővárosi kiséret, Lossonczy István főispán és mindazok az előkelők, akik résztvettek ezen a kóstolón, a legteljesebb elismerés és rajongás hangján beszéltek a nagyszerü készitményekről. Csemegézés közben Bornemisza miniszter érdeklődött az üzletmenetről, megkérdezte, hogy hetenként hány sertést vágnak, hova szállitanak, milyenek a kilátások a jövőt illetőleg s mikor Gábor László csak jót tudott mondani, örömének adot kifejezést.

Valaki az előkelőségek közül igy jellemezte a Gábor-féle kiállitást: „Ez már nem is ipar, ez valóságos müvészet, amit az urak csinálnak."

Maga Gábor László megnyerő modorával, uri szerénységével csak fokozta azt a kellemes benyomást, amit pompás készitményei szereztek számára a megérdemelt aranyérmen kivül.

Bornemisza Géza miniszter gratulált Mándy Lajosnak

A körséta alatt a miniszter hosszasabban időzött a **Magyar Általános Hitelbank** által üzemben tartott kefegyári és bútorgyári pavillonoknál, ahol dr. mándi **Mándy Lajos,** Hitelbank vállalatainak elnöke üdvözölte a minisztert és bemutatta a gyárak nagyszerű termékeit.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter nagy örömmel látta a két gyár szép alkotásait és melegen gratulált dr. mándi Mándy Lajos elnöknek a gyár kitűnő termékeihez.

A Vulkán Vasöntőde és Gépgyár Rt. Kisvárda kiállitása egyik látványossága volt a TIKÁV-nak

A TIKÁV egyik főattrakciója a Kisvárdai Vulkán Vasöntőde és Gépgyár Rt. kiállitása volt. Nyers kohótermékeit és kész zománcáruit állította ki hatalmas siker és a vásár látogatóinak nagy érdeklődése mellett. Nagy feltünést keltettek különlegesen szép kivitelü Turul tűzhelyei, egy és kétaknás kályhái, melyek izléses és szép kivitelükkel közkedveltségnek és nagy keresletnek örvendenek. A TIKÁV közönsége is szivesen találkozott ezekkel az elsőrangú, nagy hirnévre szert tett gyártmányokkal. Általában az egész kiállitás elrendezése, izléses összeállitása, a kályhák és tűzhelyek festői színhatása valósággal lenyügözte a vásár látogatóit. A gyár ezúttal mutatta be nikkelező üzeme gyönyörü kivitelü és kifogástalan minőségü termékeit. Ez az üzem egyre szebben fejlődik és számos munkást foglalkoztat. A Vulkán üzem is bámulatos fejlődésével, gyártmányainak közkedveltségével a Tiszántúl egyik legjelentékenyebb ipari vállalatával fejlődött. Bornemisza miniszter is őszinte elégedettséggel szemlélte a Vulkán kiállitott szebbnél szebb produktumait és melegen gratulált a gyár fejlődéséhez.

Sűhmer különlegességek bemutatója a Tikávon

Az országszerte előnyösen ismert Stühmer J. Rt. a TIKÁV alkalmával nagyszabásu bemutatót és kóstolót rendez, hogy a fogyasztó közönség minél szélesebb körben ismerje meg ezeket a kiváló készitményeket. Ma már világmárka a Stühmer készitmény akár desszertről, akár csokoládéról, kakaóporról, vagy csokoládéporról van szó.

A Stühmer müvek részvénytársaság a magyar ipari életnek egyik igen értékes központja és nemzeti szempontból is megbecsülhetetlen munkát végzett és végez, hiszen ez a vállalat az elsők között volt az önállósitási alap megteremtésében is. Aki a magyar nemzeti érdekekért harcol, az tudja, hogy nem a jelent építi, hanem a jövőt biztositja. Már pedig ennél szentebb és nagyobb feladata ma ninesen egyetlen magyar gyári vállalkozásnak se. A Stühmer müvek ezen a téren vezetnek az alkotó munkában, éppen ezért készitményeik nemesak közismertek, de világviszonylatban is nevet biztositanak a magyar ipari életnek.

Erről a jelentős munkáról tesz bizonyságot a TIKÁV keretében a második számú csarnok keleti kapujában elhelyezett kis pavillon, ahol *Sichermann Miklós* vezetése alatt lévő kereskedelmi vállalat, Rákóczi ucca 9. szám, telefon 1708, rendezi a Stühmer müvek bemutatóját és kóstolóját.

Orion Rádió

reprezentatív kiállitásán szebbnél szebb rádiók ragadtatták el a vásár látogatóit. A mintaanyag tökéletesen feltüntette az Orion készitmények minden kiválóságát. Ezek a rádiók kitűnő hangjuk, a zavartalan vétel biztositéka mellett a szoba bútorzatának is diszére válnak.

Kitűnő anyag sorakozott fel az Orion hőpalackokból, melyek ma már, éppúgy, mint a márkás cég kitünő rádiókészitményei nagy hirnévnek örvendenek a közönség körében. A TIKÁV kiállitáson az Orion reprezentatív anyag előtt megálló közönség is dicsérő jelzőkkel halmozta el a remek árukat.

Tóth Lajos utóda ifj. Székely Szücs Sándor kályhásmester

díszoklevelet nyert a TIKÁV mesterversenyén. Azonban valószinüleg csak azért díszoklevelet, mert kevés volt az aranyéremdij. Azok a remek kályhák, melyeket Székely Szücs Sándor kiállitott a TIKÁV-on, minden elismerést megérdemelnek s ha a zsüri a dijak kevés számára tekintettel nem is adhatott első dijat, a vásár közönségének dicsérő megjegyzései bőven odaitélték azt ifj. Székely Szücs Sándornak.

Ifj. Székely Szücs Sándor ez évben vette át a hires Tóth Lajos kályhás cég vezetését. Ő maga régi, kiváló kályhásdinasztia tagja. Igyekszik versenyképes árakkal dolgozni s valóban művészi kivitelü cserépkályhái, kandallói általános feltünést keltettek a vásáron. Ezek a remek fehér kályhák mesteri égetésükkel, gyönyörü kivitelükkel valóban a TIKÁV kiállitásainak legszebb darabjai közé tartoztak. A Károly Ferenc József út 78. szám alatt fennálló 43 éves üzem új tehetséget kapott, aki — mint már a mesterversenyen elért sikere is bizonyitja — egyike a fiatal iparosgárda legkiválóbb tagjainak s ezt a sikerét bizonyára számos más is fogja követni. A közönség legszélesebb körének érdeklődését pedig teljes mértékben megérdemli olcsó áraival és készitményeinek kiválóságával egyaránt. A szép kiállitást, a remek kályhákat Bornemisza miniszter is őszinte tetszéssel szemlélte.

Altmann Jenő képesitett szücsmester Debrecen Miklós ucca 2

A TIKÁV kiállitásán a közönség körében nagy feltünést keltettek Debrecen egyik legkiválóbb, régi iparosának, Altmann Jenő képesitett szücsmesternek remek bundái, gyönyörü boái, melyek előtt különösen a hölgyközönség csoportosult nagy tömegekben. Szakismeretét hosszas működése alatt kiváló szaktanároktól nyerte. A cég már 19 esztendeje áll fenn Debrecenben és mindenkor teljes mértékben kielégitette a vevőközönség igényeit, amit a vasárlók számos megrendelésükkel bizonyitottak. Altmann Jenő szücsmester a Takarékosság kiszolgáló cége.

Abel testvérek nagy sikere a Tikávon

Abel testvérek kertészete, mely Abel testvérek kereskedelmi mükertészek, kertépitők, kertterveződ, kertészeti telep Debrecen, Ferenc József út 87. szám név alatti cége közismert, az idei TIKÁV alkalmával első dij nyertes lett és ezt a nagyszerű kitüntetést meg is érdemelte. Nem véletlen az, hogy az első dij ide került, mert mindjárt a bejáratnál valóságos müvészettel épitették meg heteken keresztül az Abel testvérek azt a pompás sziklakertet, melynek bá-

Bécsi Vásár

1938. szeptember 11-től 17-ig.
Müszaki vásár szept. 18-ig.

JELENTÉKENY MENETDIJKEDVEZMÉNYEK!

Vásárigazolvánnyal és útlevéllel szabad útlevélvizum! Jelentékeny menetdijmérséklések a magyar vasútakon és a birodalmi német vasútakon, a dunahajózási forgalomban, valamint légiforgalomban.

Mindennemü felvilágositások és vásárigazolványok, á 5.— Pengő kaphatók a

Wiener Messe A. G. Wien VIII.

továbbá a tisztelet beli képviseletnél:
Debrecen: Kereskedelmi és Iparkamara, »Ibusz« Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállitási Részvénytársaság, Ferenc József út 56. sz.

Friedländer József épitési vállalkozó
Sirkő raktára Erzsébet-utca 46.
Telefon 34-51. Soját ház.

Gimnáziumi formaruha szövetek
ISMÉT raktárra érkeztek. BESZEREZHETŐ
Mikó László posztókereskedésében
FERENC JÓZSEF UT 4. FERENC JÓZSEF UT 4.

mulója mindig több és több. Több mint százféle sziklavirág pompázik, de aquárium virágok is pompáznak a nagyszerű művészettel és szakszerű tudással megépített kertecskében, mellyel akármelyik világkertészet eldicsekedhetne és akármelyik kastélynak pompás díszére válna ez a remekmű, mely minden szónál jobban elmondja, hogy miért is kaptak ezek a kiállítók első díjat, egy ragyogóan szép serleget.

— Ebben az esztendőben, illetve tíz hónap alatt négyszer kaptunk kitüntetést, kétszer első helyezést is — mondja az egyik jeles Ábelfiú, aki a pálmák kis birodalmába vezet, ahol megtudjuk, hogy 20.000 darab pálmája van a településnek, a TIKÁV-on pedig 1000 darabot állítottak ki, köztük a Cikkasz revoluta pálmát, melyet egyedül keltetnek Magyarországon. Nem véletlen az se, hogy ezek a kitűnő debreceni kertészek a legnagyobb pálmatenyésztői az országnak.

Szemnek, szívnek tetsző gyönyörű látvány az, amit itt adtak kertkultúrában.

Végállomás

Zöldelő réten, aranymezőkön rohogott át a gyorsvonat
Egyre elhagyván hatalmas várost s kicsike fehér falvakat.
Távolból láttam: patak vizében mosott egy asszony ingeket
Amott a parton parasztlányka zsebkendőjével integet.

Őrzi a pásztor hiven a nyáját kis pulijával odaát.
Fején egy lányka viszi derüsen almával teli kosarát.
Hegyekbe érünk. Sűrű erdők között robog tovább a gyorsvonat
S egyre elhagyjuk magunk mögött zöldelő sűrű lombokat.

Alagút jött most, hosszú sötét volt egészen koromfekete
S titokzatosabb zakatolással forgott a vonat kereke.
Mire kiértünk búzaföldeken vezetett át a gyorsvonat
Gyönyörrel néztem ablakon át a vígan arató lányokat.

Csapongva dalol a sárgarigó a sűrű zúgó lombokon
Az esti szellő sejtelmesen dalban mesél a sürgönydrótokon.
Elhagyva várost, elhagyunk falvat, el idegen határokat
S megállás nélkül robog tovább oly közömbösen a gyorsvonat.

Miért nem áll meg? Vajjon hová visz? Mikor szállhatok végre le?
Meddig zakatol oly közömbösen a vonat forgó kereke?
Akár az élet, megállás nélkül, a gyorsvonat robog,
Akár a szivünk úgy zakatol a kerék és egyre forog!

Sokáig élünk? Dehogy sokáig! Milyen ostoba felfogás!
Megáll a szív is, ha szól a kalauz: „Itt az utolsó állomás!"

SEREGI GABRIELLA.

Délamerikából hazatért debreceni tenisztréner uj magyar ipart honosit meg

Debreceni sportember. A milliomotok üdülőhelyének regényes, luxuszos élete, különös kedvtelései fonták körül szeszélyes ragyogásukkal ezeket az éveket. A világ leggazdagabb embereinek, a pénz nagy világregénye főszereplőinek találkozó helye Capri szigete. A pénz, a korlátokat nem ismerő fényűzés romantikája aranyoz be mindent a világ milliárdosainak, pénzfejedelmeinek, iparmágnásainak s arisztokrácia tagjainak eme páratlanul elegáns tartózkodási helyén.

Ezzel szemben Lakfalvy-Perák József külföldi működésének másik színterén, Délamerikában, csak a végzett munka értéke számít. Mutathat fel valaki halomszámra elismerő bizonyítványokat, dicsérő ujságcikkeket, az emberek egyáltalán nem esnek hasra még a hírnév előtt sem. Csak vállukat vonogatják óvatosan, tartózkodóan: szép, szép, de lássuk hogy nálunk mit mutat, mit tud. Ha aztán az illető tényleg értékes munkát produkál, akkor azt anyagilag is teljes mértékben honorálják, de ami talán még ennél is több: megfelelő eszközöket bocsátanak rendelkezésre, hogy terveit, elképzeléseit megvalósítsa. Általában Délamerikában a tehetségnek, értékes munkának nagyobb a hitele, mint a kész vagyonnak, mert így okoskodnak: a peso elmehet, de a tehetség megmarad.

S de magyar él kint Délamerikában s főleg azok, akik régebben kikerültek, eléggé szépen boldogulnak is. Az újabb időkben kivándoroltaknak már nehezebb a helyzete. Mindenképpen kemény akarásra, erős kitartásra van azonban szükség, hogy boldoguljon az ember. A magyarokat meg is becsülik Délamerikában, ahol legnagyobb tömegekben Buenos Ayresben és Rio de Janeiroban élnek. A délamerikai magyarok összetartók, élénken ápolják az óhazai kapcsolaikat is. Számos magyar egyesület és magyar lap van Délamerikában, melyek a kint élő magyarság összetartásán és nemzeti érzésüknek generációkon keresztül való ápolásán fáradoznak.

Lakfalvy-Perák József érdekes ötletet akar Debrecenben megvalósítani. Meg akarja honosítani a bélhúrgyártást, melyből méregdrága pénzen kell importálnunk a külföldi árut tenniszrakettek húrozására és más célokra. Lakfalvy-Perák József, aki külföldön hosszabb időn át tanulmányozta a bélhúrgyártást, annak egy értékes készítési módját szerezte meg. Több pénzemberrel tárgyal az új magyar iparág megindítása ügyében. Nagy akadály azonban a magyarországi juhbélhiány. Most Lakfalvy-Perák József külföldi magyarokkal keres összeköttetést, hogy azok révén száraz juhbélt biztosítson a meginduló iparág számára. Ezt részben külföldön élő sportemberekkel való kapcsolatok felvétele útján szeretné elérni, más oldalról viszont olymódon, hogy külföldön élő amerikai magyarokkal, akik itthonélő rokonaikat támogatni óhajtják, akar üzleti kapcsolatot létesíteni olyan formában, hogy a tengerentúliak által küldendő szárított juhbél árát, itt élő rokonaiknak kifizetné. Ilyenmódon indulna el Debrecenben egy külföldet járt magyar ember lelkes vállalkozó kedvéből új iparág.

— **Hosszú idő óta fekvő betegek** a természetes **Ferenc József** keserűvizet nagyon szivesen isszák és annak gyors-, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. **Kérdezze meg orvosát.**

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 7. közlemény —

Az albinó nem mert már ellenkezni. De addig várt, míg a gorillaképű eltünt a láthatárról, — aztán fölpattant és usdi, vesd el magad, — vissza az emeletre. Kettőket lépkedve ugrott át a lépcsőkön. A szobába érve, gyorsan magára zárta az ajtót és lélektelenül roskadt le az ágyra.

— A szörnyetegek! — kiáltott föl az albinió, minden porcikájában rekszketve, halálsápadt arccal. — Mit vétettem nekik, hogy ennyire szeretnek!

Az ajtóhoz lépett és megnyomkodta a kilincset. Döbbenten eszmélt arra, hogy a zár nem fog jól és az ajtót benyomhatják. Elhatározta, hogy elbarikádozza magát. Az asztalt és a széket nekitámasztotta az ajtónak, — székek fölé cinkbádog vedret és egy lavor vizet akasztott, — hogy fölébredjen a hangos csörömpölésre, — ha a gorillaképű és társai rátörnék éjszaka az ajtót — és halálra ölelnék — majomszeretetből.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Láthatatlan szellemek a küszöb előtt.

Az albinónak rettentő ébredése volt.

Szelíd ajtófeszegetéssel kezdődött. Mintha láthatatlan szellemek tanakodnának a küszöb előtt. Halkan kopogtattak odakünn.

— Ki az? — riadt az alvó.

— Én vagyok itt a Zláta, — felelte üde női hang bátortalanul.

— Mit akar?

— Beteghez hívják a doktor urat.

Bélteky felnyögött. Depillált szemhéjjai fáradtan összecsukódtak, s a következő másodpercben, újra az álom boldog vizein evezett. Talán nem is vette komolyan a hallottakat. Azt hitte, hogy az odalent tomboló duhajok vad tréfája folytatódik.

Ujabb bátortalan suttogás. — A dörömbölés erősebb lett. Ő már az árnyak paradicsomi világában kóválygott, kívül az öntudat gyötrő gondjain. Fáradt tetemét átengedte kedvére, az eszméletlenség isteni gyönyöreinek.

— Az ég szerelmére, nyissa ki az ajtót, doktor úr... könyörgött Zláta. Súlyos beteghez hívják sürgősen.

Nem jött válasz.

De a küszöbön nyüzsgő szellemek nem hagyták abba az ostromot. Megrázták a kilincset. A rozsdás zár magától engedett. Az ajtószárny beszakadt, a székekből rögtönzött barrikád összeomlott. — A bádogedények csörömpölve a földre hullottak. Rettentő csattanás hangzott, amelyhez hasonló a lisszaboni földrengés óta még nem volt.

— Az anyád! üvöltött föl a halálfejű fiú, fölriadva az égzengésre... zanyád! — ismételte fogcsikorgatva, míg a vizet próbálta letörölni nyakából, dideregve, mint a kiöntött ürge.

Szerencsétlenségére nemcsak a barrikád borult föl, hanem a magas ívben elrepülő cinkbádogvödör tartalma az ifjú nyakába ömlött. Ijedten kapkodott a törülköző után, hogy letörülgesse magát. — A nagy izgalomban a szemüvege is elrepült s rövidlátó emberek szokása szerint, percek múlottak el, míg visszanyerte teljes öntudatát. A fölháborodástól beszélni sem tudott — csak hápogott.

— Botrány... — ismételgette. — Botrány!

Fiatal kocsislegény lépett a szobába. Kezében ostor. Meglátszott rajta, hogy messze útról jött. Jobban mondva inkább bezuhant, mint lépett, — maga is majdnem elveszítette az egyensúlyt attól a lendületől, amelyet az elguruló székek és az ajtó nyílásától felborult asztal földindulása okozott. De azért összevágta bokáit — majdnem katonásan, — bár látszott rajta, hogy nem lehetett katona — jóval innen volt még a sorkötelezettségen.

— Hah... ki vagy?... Mit akarsz? — förmedt rája albinó, még mindig félőrülten a dühtől.

De, ami legjobban meglepte, az a parasztsuhanc nem közönséges szépség volt. Ha nem volna kocsis-jelmezben, azt hinné, hogy ostoros angyal tör rá, fölriasztva legédesebb szendergéséből, az Arany Bárány kísérteties vendégszobájában. Mint valami görög istenfiú, akit peplosz és himateon helyett parasztos népviseletben öltöztettek. — A ruhája is furcsa maskara. — Fején magas kalpag, — amelyet »klobák«-nak hívnak s amilyet talán még az ősi csajkások viseltek vagy határőrző vitézek. De süvegében magyaros hetykeséggel árvalányhaj, beletűzve dísznek. S a lábain is huszáresizma. Csak ujjatlan piros selyem mellénye, széles öve, amelyet erre pojász-nak hívnak, emlékeztetett bunyistár eredetére. Öve mellé talán a félelemkeltés vagy a nagyobb tekintély kedvéért, ezüst agyarú pisztoly, s amellett sarló-alakú, nagy, görbe kés, amely bicskázásra alkalmasabb, mint szalonna-nyesésre.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

A nagy földesúr.

Percekig némán meredtek egymásra.

— Bocsánat, hogy megháborítottam éjszakai nyugalmában a tekintetes urat, — szipogta a süldő kocsislegény.

— Ki fia vagy és mi járatban? — mondta az albinó, most már enyhébb és szelídebb hangon, lenyügözve az ijedtségtől kifehéredő arc költői szépségétől.

Erre is megfelelt neki illemtudóan.

— Gyuró az én nevem, uram, A földesúr parádéskocsisa vagyok.

A legényke magyaros beszédén nem érzett idegen származás. — Csak éppen az »ö« betűvel volt nagy küzködése, hasonlatosan, mint bunyák őseinek. Az »ö« betűt sehogysem tudta kinyögni — s azt e-vel helyettesítette. Földesúr helyett azt mondta, hogy feldesúr.

— Melyik földesuré? — faggatta az albinó.

Gyuró csodálkozva meredt rája, mintha ugratásnak venné az oktalan kérdést. Hát lehet más földesúrról is beszélni, széles nagy határban, mint éppen csak az ő gazdájáról.

Búcsú a mi jó tanitónktól

Most szeptember 1-én vonult nyugalomba *F. Kovács* Kálmán debreceni református igazgató tanító. Sok sok áldásos év és munkásság van mögötte, melyből 14 évet Debrecenben a Csapókertben töltötte el. Ezek az évek nagy hatással voltak mind a tanuló és serdülő ifjúság, mind a felnőttek hazafias és vallásos érzésének az elmélyítésére és nevelésére.

Krisztusban komolyan hívő keresztyén néptanító volt Ő, aki nem csak tanította, de életével s cselekedetével is megmutatta, hogyan kell egy igazi keresztyén Krisztusban hívő embernek élni. Több éven keresztül vezette a vasárnapi iskolát; résztvett mindenféle belmissziós munkában s a keze alól kikerülő ifjúság önként jelentkezett a K. I. E.-be és a leánykörbe. De nemcsak a Csapókertben fejtett ki ilyen áldásos munkát, hanem még megmaradt szabadidejében az Árpádtéri egyházrészben is kántorkodott és leányénekkart vezetett. A Csapókertben a felnőttek bibliaóráján éveken át kántori szolgálatot teljesített. Az új halleluja és hozsánna énekeket most is tőle tanulják a hívek. Az olvasókörben a K. I. E. és leánykör által rendezett ünnepélyekre hazafias vallásos színdarabokat írt és tanított be. Fáradságot nem ismerve tanította be a színdarabokhoz az énekszámokat, s szolgáltatta az előadáshoz a zenekíséretet. Az elemiiskolás gyermekekből egész kis zenekart szervezett. Legutóbb pedig — annak ellenére, hogy betegség támadta meg, megindította a templomi gyüjtést. Hogy a *csapókerti templom ma áll*, a csapókerti hívek *nagyrészben* neki köszönhetik. De itt még nem áll meg az Ő nagy akaratereje. Nagy fáradsággal, bajjal és gonddal az ifjúságból egy vegyeskart szervezett, mely minden ünnepélyes alkalomkor nagy sikerrel szerepel. Temetéseken, hazafias és vallásos ünnepélyeken igen áldásos missziót teljesít.

De legmélyebb nyomot az ifjúság lelkében azok a szép vallásos, irredenta költemények hagytak, melyeket Ő maga írt és tanított be tanítványaival és amelyet iskolai ünnepélyeken az egész ország ifjúsága szaval.

Mi mélyen sajnáljuk a mi drága jó tanítónk búcsúzását, kiben nem volt semmi büszkeség, sőt szeretettel hajolt le mindenkihez. Nem volt szegény, aki ha hozzáfordult, üres kézzel jött volna el tőle. Tanáccsal mindenkihez tudott szolgálni, mely tanácsokat igazi, mély keresztyéni érzése hatott át. Az egyház iránti hűséges, kitartó, szorgalmas munka terén pedig példaadó lehet az ifjú tanítók előtt.

Ennyi áldásos munkában eltöltött évek után búcsúzik most tőlünk a mi jó tanítónk s ebben a búcsúzásban nekünk csak egy a vigasztalásunk, hogy mégis itt marad köztünk s az egyházrészi munkában ezután is tevékenyen részt óhajt venni.

Isten vele kedves jó tanítónk. Mi csapókerti hívek, ki egykor mind tanítványai voltunk, mindenkor szeretettel gondolunk rá. Adjon a jó Isten tanító urunknak erőt, egészséget és boldog öreg kort, hogy még sokáig élvezhesse áldásos életének, hasznos munkásságának édes gyümölcsét.

A csapókerti ifjúság nevében hálás tanítványa: *H. B.*

HIRDETMÉNY. Értesítem a Debrecen sz. kir. várostól a Nyulason és az Epreskertben megváltott ingatlanokból házhelyhez jutott hadigondozottakat, hogy azoknak a névjegyzékét, akiket a megváltási ár mérséklés kedvezményében való részesítésre javaslatba hozhatok, a Városháza hirdető tábláján f. hó 8-ig bezárólag kifüggesztettem. Azok az érdekeltek, akik ebből a névsorból kimaradtak, hadigondozási igazolványukkal f. hó 9-ig bezárólag jelentkezzenek a város gazdasági és erdészeti ügyosztályánál. (Városháza félemelet 13. sz.) **Polgármester.**

Testvéri találkozó emlékére

»Zúgtak a harangok.« »Rákóczi harangja.«
Érenyelvén szólítja ünneplők ezrét.
Istennek szolgái porig sujtva érzik:
Hazájuk, egyházuk letiprását — vesztét —
Oldott sarujukkal — imádságos szivvel
Templom belsejében bűnbánóan állnak
Szent ígéret suhan: Pünkösti jelenség.
Szellemóriások — mindegyikre — szállnak
Wittenberg . Genf - Páris üzenetet küldtek:
Ragyogó betűkkel felivel az égig.
Ihletett ajakról hallgatjuk az igét,
Áhitatos szivvel — fogadással — végig.
Ezrek szive dobban egy szent gondolatban:
Nem kisért már többé gályarabság réme . . .
Testvéri kézfogás — hitben egyenlőség
Lett a szenvedések véren szerett bére.
Kálvin hitvallói, Krisztusban testvérem ! !
Diadalünnepünk lett ez a mai nap,
Tengeren innen és tengeren túlról
Egy szivvel ünneplünk könnyező ég alatt !
. . . Gyászos felhő siratmég gyászosabb multat.
De mi felvidulva bizón reménykedünk:
Meggyőző hitünkből fakad fel a kérdés:
Ha Isten velünk, — Kicsoda ellenünk ? !

Debrecen, 1938 augusztus 23. TÖRŐNÉ KORPÁSSY MÁRIA.

Jövő vasárnap 39-es ezrednap lesz Debrecenben

Szeptember 11-én, vasárnap a volt 39-es bajtársak ezrednapot rendeznek Debrecenben. Erre meghívták a testvér 139. ezred volt tagjait is. Az ezrednapra az ország minden részéből könnyen eljöhetnek a volt 39-esek, mert ezen a *napon még érvényes a TIKÁV utazási kedvezmény, de különben is ezen a napon több irányból Filléres vonat érkezik Debrecenbe.*

A volt bajtársak *tíz óra tájban gyülekeznek a nagyerdei Vigadónál*, majd együttesen vonulnak a 39-es hősi emlékműhöz, melyet vitéz *Lépes* Győző ny. ezredes beszéd kíséretében megkoszorúz. Utána a Vigadó belső udvarára mennek a bajtársak, hol értekezlet lesz. Ezen megemlékezés történik az ezred egyik dicső fegyvertényéről, a *komarnói* csatáról, melynek most van az évfordulója. Azután megtárgyalják az ezredtörténet kiadásának ügyét. Ugyanis az ezred háborús története már elkészült és most már csak a könyvalakban való megjelentetés van hátra. *Besztercebányai Klein* László ny. tábornok, az ezred rajongásig szeretett volt harctéri parancsnoka nyitja meg az értekezletet és üdvözli az ezred egykori tagjait.

Délben közös ebéd lesz a nagyerdei Vigadó éttermében. Szeretettel várják vidékről és a fővárosból bajtársaikat a Debrecenben élő volt 39-esek.

Értékes légoltalmi kiállitás Debrecenben

Lossonczy István főispán nyitja mega kiállítást. — Hangosfilm bemutatók a légoltalom szolgálatában.

A Debreceni Légoltalmi Liga Kerülete mindent megtesz, hogy kellő tájékoztatást nyujtson a mai idők legjelentősebb szervezkedéséről a légoltalomról, mely minden másnál fontosabb ma. Vitéz Both Gyula a Légoltalmi Liga kerületi elnök kezdeményezésére Debrecenben légoltalmi kiállítást rendez a Liga, mely alkalommal minden e kérdést illető anyagot szakszerű rendezésben és kiállításban láthat az érdeklődő közönség. A legkitűnőbb rajzoló művészek rajzai, plakátjai szemléltetően mutatják be a ma legborzalmasabb fegyverének, a légibombázásnak pusztításait. Ennek a kiállításnak keretében azonban nemcsak a pusztítást mutatja be a kiállítás rendezősége, hanem a védekezések módját és lehetőségeit is. Éppen ezért a legnagyobb gázvédelmi gyárak és cégek elhozzák a korszerű légvédelmi eszközöket, gázvédelmi cikkeket. Az olcsó népgázálarctól az önmentő készüléken át a legbiztosabb tömegóvhelyek berendezéséig minden kiállításra kerül.

Hogy milyen jelntősége van ennek a kiállításnak mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Debrecen város és Hajdú vármegye főispánja nyitja meg a kiállítást szeptember hó 8-án délelőtt 10 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében. Az ünepélyes megnyitó beszédet Lossonczy István főispán mondja és már előre felhívjuk a mindenkit érdeklő igen értékes kiállításra a figyelmet.

A kiállítás megtekintése felnőtteknek 20 fillér, iskolai tanulók és csoportok személyenként 10 fillért fizetnek.

Ugyanakkor kezdődik egy igen érdekes *hangos film propaganda előadás is a Hungária filmszínházban.* A világszerte folyó háborúk hangos híradó filmjeit mutatják, de a hazai és külföldi legoltalmi gyakorlatok is vászonra kerülnek, és előadás közben szakszerű előadások fogják tájékoztatni az érdeklődők seregét. Három alkalommal rendez a Liga ilyen előadást és hangos filmbemutatót, mégpedig szeptember 8-án, 11-én és 18-án délelőtt 10 órától délután 1 óráig. Ezeket az előadásokat 10, 20 és 30 filléres beléptidíj mellett lehet megnézni és és végighallgatni.

Ugy a kiállítás, mint a mozgó hangos film bemutató előadására szóló igen csekély mérvben megállapított belépődíjakból a készkiadások fedezése után esetleg megmaradt összeg is a légoltalmi célokat szolgálja.

Ezek az előadások, — maga a kiállítás, a hangosfilm — mind-mind azt a tagadhatatlan fontos célt szolgálják, hogy szervezkedni kell a mai kor legjelentősebb veszedelmével szemben, a légiháború szörnyűségeket rejtő borzalmával szemben. A társadalom, a polgári lakoság belátja éppen a kiállítás és a hangos eredeti felvételekből álló hangos híradó hatása alatt, hogy mi magyarok se maradhatunk le a népek ez irányú versenyében, s ezen a téren csak a szervezkedés segíthet bennünket.

Saját érdekében is tekintse meg tehát mindenki!

Értesitem mélyen tisztelt vendégeimet, hogy a **női fodrászat** vezetésével **ÁDÁM JÁNOST** biztam meg, akinek munkája a legkényesebb igényeket is kielégiti. Kiváló tisztelettel **RENCZ ANTAL** fodrászmester, **Kossuth ucca 4. szám.**

Kedden nótafelismerési verseny az „Angol Királynő" ben

Az Angol Királyné étterem igazgatósága és Rácz Jancsi cigányprimás e héten, kedden nagyszabású nótafelismerési versenyt rendez. Méltó folytatása lesz ez am ostani az előbbi hasonló estélyeknek, sőt még nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert *ezúttal a magyar dal három koronázatlan fejedelmét, Dankó Pistának, Fráter Lorándnak és Dóczy Józsefnek legszebb szerzeményei kerülnek előadásra.*

A kitünő Rácz Jancsi zenekarának élén ezektől a nagynevü szerzőktől *hetvenöt dalt fog előadni. Akik ezek közül a legtöbbet felismerik, értékes díjakban részesülnek.* A legtöbb nótát eltalálók között 15 értékes díjat osztanak ki.

Eddig értékes díjakat ajánlottak fel Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Meinl és több más cégek. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Asztalrendelésről előre kell gondoskodni az Angol Királynő főpincéreinél.

Katolikus egyházközség Kabán

A napokban alakult meg Kabán az új római katolikus egyházközség. A hajdúmegyei tiszta református lakosságú községben mindössze 5—600 katolikus hivő él. Ez a szám mégis elég nagy volt ahhoz, hogy önálló egyházközséget alakítsanak itt, annál is inkább, mivel félszáz iskolaköteles gyermek lelki neveléséről van szó. Az új egyházközség vezető lelkésze Szabó Imre püspöki tanácsos, bárándi plébános lett. Szabó Imrét jól ismeri a debreceni közönség, mert mielőtt Bárándra került volna, városunkban működött a hívek szeretetétől körülövezve. Uj állomáshelyén is örömmel és szeretettel fogadták mind őt, mind az újonnan megválasztott tanítónőt, Tenczer Irént. Az egyházközség világi elnöke **Szentirmay** Gyula állatorvos lett.

Felhívás. Debrecen sz. kir. város Hortbágyon levő állatainak takarmányozása céljából a gazdasági ügyosztály az 1938—39. gazdasági évre cca 500 q zabot kíván beszerezni. A zab ab Hortobágy vasútálomás, vagy tengelyen szállítva ab Máta vételik át, minőségileg és mennyiségileg. Felhívja a gazdasági ügyosztály az érdekelt gazdaközönséget, hogy eladni szándékolt zabmennyiségüket szóbeli, vagy irásbeli ajánlat formájában minta csatolása mellett a városháza gazdasági ügyosztály, félemelet 12. sz. szobába a hivatalos órák alatt (délelőtt 8—2-ig) jelentsék, illetve adják be. *Gazdasági Tanácsnok.*

HIRDETMÉNY

Folyó évi szeptember hó 6-án, d.e. 9 órakor a hortobágyi hídivásáron árverés útján előadásra kerül Debrecen sz. kir. város törzsméneséből származ. több idős szolgálati herélt ló, továbbá herélt és kancacsikó.

Erre a vételi lehetőségre a gazdaközönség figyelmét felhívom.

Debrecen, 1938. szeptember hó 3

Gazdasági tanácsnok.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Az őszi takarmányok termesztése

Legutóbbi számunkban felsoroltunk néhány őszi takarmányfélét és közöltük azok termesztésének módját is. Az őszi takarmányfélék felsorolását folytatjuk.

A pannonbükköny

a legkötöttebb, jobb minőségű talajok kiváló őszi pillangósvirágú takarmánynövénye. Vetésforgóban két gabona között foglal helyet. Istálló- és foszfortrágyázást egyaránt meghálálja. Vetése a búza vetésidejére esik. Védőnövényül búzát, vagy ősziárpát használhatunk. Vetőmagszükséglete kat. holdanként 100 kg. kevert vetőmag, amely 60 kg. pannonbükköny és 40 kg. búzavetőmagból áll. Vetése vetőgéppel gabonasortávolságra, 3-4 cm. mélyen történik. A vetés takarása és a vetés ápolása a búzánál alkalmazott eljárásokkal megegyező. Május hó elején kaszálható.

Az őszi takarmányborsó

tápdús és izletes korai takarmánynövény. A tavaszi olvadásokkal váltakozó fagyok iránt érzékeny. Meszes, középkötött, agyag, vagy vályogtalajokat kedveli. Utána igen jó búza termeszthető. Támasztónövényül használjuk az ősziárpát, a rozsot, vagy a búzát. Kat holdanként 80—110 kg. borsó- és árpa, búza, vagy rozskeveréket vetünk gabonasortávolságra, 4—5 cm. mélyen. Keverési arány: 30-35 kilógramm árpa, 55—75 kg. ősztakarmányborsó, vagy 20—30 kg rozs 60—70 kg borsó. Rendszerint május hó második felében kaszálható. Szénája nehezen szárad, ezért csak annyit vessünk belőle, amenyi zöldtakarmányozásra szükséges.

Legány-féle takarmánykeverék

a búzatalajok takarmánykeveréke. Kellőképpen eldolgozott, középmély szántásba vetendő. Vetési ideje szeptember hó közepe. Vetőmagszükséglete kat. holdanként 12 kg. biborhere, 50 kg. búza és 40 kg. szöszösbükköny. Május hó második felében kaszálva, nagy tömegű és jó minőségü takarmányt szolgáltat. Igen jó előveteménye a repcének és a búzának. Vetése úgy történik, hogy a búzát a szöszösbükkönnyel összekeverve, gabonasortávolságra, 4—5 cm. mélyen elvetjük és erre keresztbe szintén vetőgéppel, rendes gabonatávolságra vetjük a biborherét.

A bíborhere

1 éves pillangósvirágú takarmánynövény, amely már május hó első felében kaszálható. Fagyállóképessége csekély. Utána korai kukoricát, burgonyát, vagy ismét takarmányt (csalamádét) vethetünk. Csak négy év mulva kerülhet ugyanazon helyre. Jó trágyaerőben lévő meszes talajt, kellő nedves tartamat és csapadékos időjárást kiván. Augusztus hó végén, vagy legkésőbb szeptember hó első felében kell elvetni, gabonasortávolságra. 12—16 kg. vetőmagot kat holdanként. Kora tavasszal hengerezést, majd fogasolást kiván Tavasszal korán indul fejlődésnek, Kaszálásával virágzásig kell elkészülni. Szénává szárítani szőrössége miatt nem ajánlatos.

A gazdák peres uton követelhetik a legkisebb buzaárat

Beszámoltunk már, hogy több helyen panaszkodtak arról, hogy a gazdáknak több helyen nem adták meg a megállapított legkisebb búzaárat. Ezzel kapcsolatban közöljük a következőket.

A földmivelésügyi miniszter felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a búzaárak tekintetében az előre történt eladásra vonatkozóan is úgy intézkedik, hogy bármilyen kikötés esetén is a keresekedő köteles a gazdának a megállapított teljes, a helyi piacon kialakult árat megfizetni és a gazda ezzel kapcsolatos jogai érvényesítését az idézett törvénycikk szakaszai szerint birói uton pörönkivüli eljárással is biztosíthatja.

Minden egyes olyan esetben ami kor a kereskedő ezzel ellentétben jár el és a gazda esetleges tájékozatlanságával visszaélni akar, a földmivelésügyi miniszter várja az erre vonatkozó bejelentést azért, hogy abban az esetben, ahol a panaszok helytálló voltáról meggyőződik, intézkedhessen az illető kereskedőnek a kiviteli forgalomból való kizárása iránt, esetleg egyéb intézkedés foganatosítása végett is.

A mezőgazdasági kamarák kérik a gazdákat, hogy panaszaikat jelentsék be, hogy azokat illetékes helyre eljuttathassák.

Gyümölcsfák szaporitása szemzés utján

A gyümölcsfák szaporításának legáltalánosabb módja a szemzés és pedig az alvószemzés, melynek időpotja júliustól augusztus vége, szeptember eleje.

Maga a szemzés módja közismert, mult évben is leközöltük. Az alany héján egy T alakú vágást ejtünk és a nemes szemet a szemzőhajtásról levágva az alany héja alá toljuk.

Ami az alany vágását illeti, ez nem probléma. Lényeges, hogy az alany erősen „lében" legyen, vagyis a héját könnyen „feladja", elválion a fatestől. Ha ragad a fatesthez, úgy a szemzés sikertelen lesz.

Az oltóvesszőt lehetőleg frissen szedjük.. leveleit nyomban szedjük le, fél centiméteres levélnyél visszahagyásával. A vesszők szabadföldben, árnyas helyen, tenyérnyi mélyen teljesen letakarva 2—3 napig is eltarthatók.

A szemet csak borotva éles késsel lehet lemetszeni. Minél kevesebb fás részt szedjünk vele. A kés pengéjének a tövével kezdjük a metszést és a penge „hegyével" fejezzük be, vagyis a kés élét hosszant elhúzzuk, csakis így kerülhetjük el a sebek rombolását. Tessék megpróbálni, kis gyakorlattal ez sikerül.

Ha az alany a héját „jól adja", akkor a nemes szemlap hegyét a T vágásba helyezzük s toljuk lefelé és az magától nyit utat, ez a helyesebb, mert az alany sebfelülete így levegővel nem érintkezik.

A szemzés gyorsan végzendő. Jó szemző egy óra alatt 100 szemet is „berak", ha utána külön kötöző halad.

A kötést is nyomban el kell végezni. Erre legjobb a raffiahánes, mely, ha rendes, úgy puha, széles és oly hosszú, hogy kettévágva használható, tehát két hosszúságot kiad.

Felül kezdjük a kötést és pedig a raffiát a T vágás felső vizszintes vonalára helyezzük, azt letakarjuk vele. A raffia egyik szárát hosszabbra engedjük, azt csavarjuk az alany köré. Csak a szem hegyét hagyjuk ki, ahol a szemlevél nyele van, kötjük legszorosabban, leggodosabban. A szemzés alatt elhurkoljuk úgy, hogy a raffia rövid szárát a hosszú szárára kétszer rácsavarjuk és szorosan meghúzzuk az elég. A hosszú szárat saját hurokjára kötni nem célszerű, mert munka közben elengedjük és meglazulhat.

A kötés olyan szoros legyen, hogyha körömmel végig hárfázunk rajta a kötés le ne csúszhasson.

Védekezés a gyümölcsök kártevői ellen

A gyümölcsösökben a nyári védekezés során elsősorban az állati kártevőket küzdjük le. Az almamolyt, a nyári pókhálós molyt és levéltetűt. A hernyófogó szalmaövekkel pedig más kártevők hernyóit pusztítjuk, gyérítjük.

A hernyófogó szalmaöveket minden két hétben újjal kell elcserélni. A régieket elégetjük.

Az almamoly ellen alma és körte fáinkat arzénnel permetezzük. A permetezés a rajzáskor szükséges, tehát figyeljük meg a rajzások kezdetét. A permetezéshez mészarzenátot használjunk, mert ez nem perzsel. A rézarzenátokkal is permetezhetünk, ha óvatosan járunk el, azonban könnyen előfordulhatnak perzselések. Az arzénes szereket a dobozra irt előírás pontos betartásával használjuk!

A többi állati kártevők ellen nyers nikotinnal védekezünk. Mikor megjelenik a levéltetű vagy a nyári pókhálós moly, azonnal permetezzünk. A levéltetű ellen 100 l. vizre 1 kg. kenőszappant és 50 gramm nyers nikotint adunk. A nyári pókhálósmoly ellen pedig 100 liter vízre 1 kg. kenőszappant és 150—200 gramm nyers nikotint.

A nyári védekezésnél szükségünk lehet gombaölő szerre is. Az almánál és a körténél az arzént fél százalékos bordói léhez keverjük vagy ha olyan fajtáink vannak, amelyek a bordói levet nem türik, akkor nyári mészkénléhez keverjük az arzént. Ha ribiszlibokrokon megjelenik az aprófoltos levélbarnulás, akkor 10—14 naponként 1 százalékos bordói lével permetezünk. Az őszibarack liszttharmata ellen pedig kénporral porozzunk, mert a kénes permetezés kárt tehet a lombban. A csonthéjas fák levéllikasztó gombája ellen pedig kéthetenként 1 százalékos bordóilével permetezzünk.

Az uj szesztörvény és a gyümölcstermelés

Az új szesztörvény nagy jelentőséggel bír a gyümölcstermelőkre, mert lehetővé teszi a gyümölcs cefre feldolgozását, értékesítését. Az új törvény értelmében a pálinkafőzdék elsősorban a jelentkező gyümölcstermelők anyagát kötelesek feldolgozni bér, vagy részesfőzés mellett s csak ha a gyümölcstermelők anyagát feldolgozták, párolhatnak egyébb vásárolt anyagot is.

Minden gyümölcstermelő 20 liter (10 abszolút szeszfok) párlást, házi használatra literenként 60 fillér adó mellett, részes párlásnál legfeljebb 20 fillérért dolgozhatja fel.

A gyümölcstermelők 20 liternél több pálinkát is főzhetnek,

de ezen felüli mennyiség után literenként 90 fillér adót fizetnek, ami még mindig jelentős kedvezmény.

A szesz és pálinkafőzdék évi termelési keretét előre megállapították, de abban az esetben, ha valamelyik főzde az engedélyezett keretet fel is emelheti, amire előrelát hatólag nagy szükség is lesz. Gyümölcstermelésünk szempontjából

rendkivül fontos az, hogy a sejtes hulladékgyümölcs ilymódon értékesithető legyen.

Gyümölcstermelésünk legjavát mindenkor a kiviteli céljaira kell biztosítanunk, mert csak a legprímább áruval állhatjuk sikeresen a külföldi versenyt. Kiváló anyag kell az aszalványhoz is. A további minőségű gyümölcs belső (hazai) fogyasztásra és egyéb feldolgozásra kerül. Minél nagyobb gyümölcstermelésre kell számítanunk, annál nagyobb mennyiséget és értéket képvisel a gyümölcscefre is, melynek tehát ilyen módon való feldolgozása nemcsak termelői, hanem nemzeti érdek is.

A rossz vetésforgó

A rossz vetésforgó sok esetben legfőbb oka annak, hogy a buza vagy a rozs termése gyenge. Különösen akkor, ha későn betakaruló kapásnövény (burgonya, tengeri, répa) az előveteményük. Ezután a talajt a búza vagy a rozs alá nem lehet kellő időben, hibátlanul előkészíteni. Tartósan esős őszi időjárás esetén ez a hiba annyira fokozódik, hogy egyáltalában nem, vagy csak tulkésőn lehet az őszi gabonaféléket elvetni. Ez azután már egymagában is lehetetlenné teszi azok jó termését, amely ilyen esetben még kedvező viszonyok között is csak kivételes lehet.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Az iparoskongresszusok mai programja

Nagy napja van ma a debreceni iparosságnak. Ide gyülnek össze az egész országból az iparosok kiküldöttei és hatalmas arányú iparoskongresszust tartanak. Megvitatják az iparosok összes égető kérdéseit és a segítések módjait.

A nagygyűlést az Ipartestületek Országos Szövetsége rendezi Budapestről, a szervezés is központilag történt, a meghívókat is az IPOSz bocsátotta ki, ifj. Tóth Pál és Jakabos Endre titkár aláírásával.

A kongresszus tanácskozásai már szombaton megkezdődnek, az első nap lefolyásáról be is számoltunk lapunk más helyén.

Ma, vasárnap folytatják az iparos kongresszust a vármegyeháza dísztermében.

A nagygyűlés mai tárgysorozata a következő:

A kézműveskamarák ügye, előadó: dr Georgevits Béla IPOSz igazgató.

Az iparosság munkával való ellátása az ötéves beruházási programm keretében; ezzel kapcsolatban az árrombolás és a kötelező irányárak. Előadó: Kovatsek Ferenc IPOSz alelnöke.

Az építőipar munkalehetőségeinek biztosítása. Előadó: vitéz Kapuváry Gusztáv építészmérnök.

A kisiparosság szerepe a közszállításokban. Előadó: Führer László az Iparügyi Tanács tagja.

A közüzemek versenyének, a házilagos kezelésben és inségmunkában folytatott iparűzés megszüntetése. Előadó: Ruzicska Ede IPOSz ügyvezető elnök.

Álgyárak működése és kontárkodás. Előadó: Kiss László IPOSz tb. igazgató.

A termelési hitelekről. Előadó: dr. Szél Jenő műegyetemi magántanár.

A családi munkabérrendszer bevezetése és az iparosok közterhei. Előadó: dr Boros András IPOSz tb. igazgató.

A kézműiparosság kívánságai a társadalombiztosítással kapcsolatban. — Előadó: dr Harsányi Imre kamarai ügyvezető titkár.

Az iparosság aggkori ellátása, iparosnyugdíj. Előadó: Galamb Ferenc ipartestületi elnök.

A beérkezett indítványok ismertetése és az IPOSz elnökségének és választmányának vonatkozó javaslatai. Előadó: Győrbíró István IPOSz tb. igazgató.

A BEJELENTETT HOZZÁSZÓLÁSOK

Az egyes előadásokhoz előre bejelentették hozzászólási szándékukat a következők: Samu Lajos elnök Nagykanizsa, Harsányi Géza elnök Kaposvár, Pápai Ernő elnök Budapest, Soós Kálmán elnök Törökszentmiklós, Hajnóczky Ferenc elnök Pápa, Ballay Károly főjegyző Budapest, Sóty Zoltán alelnök Budapest, Montskó Ferenc elnök Székesfehérvár, Stimm Lajos elnök Miskolc, Léhner István a VATES üv. elnöke Budapest, vitéz Süldy József elnök Sarkad, Szőllőssy Ferenc alelnök Székesfehérvár, Feszler Károly elnök Budapest, Benesch Ferenc alelnök Budapest, Próder Károly elnök Veszprém, Győrbíró István főjegyző Budapest, Joó Gyula elnök Eger, Tranger Jenő alelnök Budapest, dr Szappanos Nándor főjegyző Kecskemét, Pisszer János elnök Nyíregyháza, dr Pallay István főjegyző Székesfehérvár, Mikó Gyula elnök Hajdúnánás, Halmay Sándor főjegyző Eger, K. Szabó Ferenc elnök Karcag.

AKIK AZ IPAROSKONGRESSZUST RENDEZTÉK

Minden elismerést megérdemelnek a kongresszus rendezői és előkészítői, akik nagy segítőtáborral már hónapokkal előbb megkezdték a nagygyűlés rendezési munkáit. Fáradozásuk nem volt eredménytelen, ilyen nagyszabású kongresszust még nem igen tartottak. A rendezőbizottság élén a következők állottak:

Ifj. Tóth Pál IPOSz elnök, Ruzicska Ede IPOSz üv. elnök, Kovatsek Ferenc IPOSz alelnök, dr Boros András, Ferenczy László és Fridrich F. Géza az IPOSz igazgatói, Führer László, Léhner István, Sóty Zoltán IPOSz választmányi tagok, Füredy Lajos, dr Georgevits Béla, Győrbíró István, Kiss László az IPOSz tb. igazgatói és Jakabos Endre IPOSz titkár.

A DEBRECENI IPARTESTÜLET MUNKÁJA

A rendezőségből a Debrecen és Vidéke Ipartestület tisztikara is kivette a maga részét. Minden tekintetben rendelkezésére állottak az országos rendezőbizottságnak, tíz nap óta pedig az Ipartestület teljes tisztikara az elszállásolások rendezésén dolgozott. Szállodákban több, mint 150, magánházaknál 160 személyt helyeztek el, ezeken kívül nagyon sokan nem kértek szállást, hanem rokonaikhoz, barátaikhoz, ismerőseikhez jönnek, vagy közvetlenül rendeltek szállókban szobát maguknak.

SZAKMAI KONGRESSZUSOK

Az általános, minden iparost érdeklő és érintő nagygyűlésen kívül több szakmai kongresszust is rendeznek most Debrecenben. Az érdeklődés ezek iránt is igen nagy, mert rendkívül fontos kérdéseket tárgyalnak és olyan határozatokat hoznak, amelyek az iparosok boldogulására kihatnak.

AZ ÁCSMESTEREK TANÁCSKOZÁSA

Igy szeptember 4-én délelőtt 8 órakor az Ipartestület kistanácstermében a Magyar Ácsmesterek Országos Szövetségének Debreceni csoportja Tiszántúli Szövetségi Értekezletet tart. Erre Szendrey Sándor elnök és Tóth Gyula jegyző hívta meg az érdekelteket. A tárgysorozat a következő:

1. Az ácsmesterek helyzete. Előadó: Szendrey Sándor.
2. A Magyar Ácsmesterek Országos Szövetsége évi közgyűlésén hozott határozatok felterjesztésének ismertetése.
3. Esetleges indítványok.

Ezen az értekezleten az iparügyi minisztérium is képviselteti magát.

FOGTECHNIKUSOK SZAKÉRTEKEZLETE

A magyar fogtechnikusok is országos szakértekezletet tartanak szeptember 4-én délelőtt 11 órakor az Ipartestületen, a következő tárgysorozattal:

1. Beszámoló a fogtechnikusi kar jogi és szakmai helyzetéről. Előadó: Gerber Lajos, a szövetség elnöke.
2. A kar helyzete ipari szempontból. Előadó: Lányi Lajos budapesti ipartestületi elnök.
3. Kar, illetőleg a Szövetség gazdasági helyzete. Előadó: Bruck Béla szövetségi főtitkár.
4. Beszámoló a KIOSz szakosztály működéséről. Előadó: Tóth József elnök.
5. Beszámoló a debreceni szakosztály működéséről. Előadó: Fusek Miklós debreceni elnök.
6. A tiszántúli körzet működéséről beszámol Tihanyi Károly szegedi alelnök.

A SÜTŐIPAROSOK NAGYGYŰLÉSE

A sütőiparosok országos szervezete 4-én délután 3 órakor az Ipartestület dísztermében tart kongresszust. Ifj. Wanek Károly országos elnök üdvözlő beszéde után a következő szakkérdéseket tárgyalják:

A legkisebb munkabérekkel kapcsolatos kísánságok.

A kötelező irányárak elrendelése.

A bérsütés és elárusítás eltiltása, kontárkérdés.

Árrombolási ügyekben az ipartestületi szék legyen illetékes.

A sütőiparosság adóztatása.

A viszonteladói jutalék országos szabályozása.

MESTERAVATÁS

Szeptember 4-én társasvacsora keretében történik meg azoknak az újonnan vizsgázott debreceni sütőmestereknek a felavatása is, akik a Debrecenben tartott továbbképző tanfolyamnak hallgatói voltak.

BORBÉLYOK ÉS FODRÁSZOK KONGRESSZUSA

A borbély és fodrász szövetség szeptember 5-én délelőtt fél 9 órakor az Ipartestület dísztermében tartja nagygyűlését, amelyen a következő fontos ügyeket vitatják meg:

1. A kiszolgálási árak törvényes megállapítása. Előadó: Eckert Bálint budapesti elnök.
2. A kontárkodás megszüntetése. Előadó: Kiss Sándor budapesti elnök.
3. Társadalombiztosítási sérelmek. Előadó: Novák József budapesti körzeti elnök.

KIRÁNDULÁS A HORTOBÁGYRA

Szeptember 5-én az iparosok kirándulást terveznek a Hortobágyra. Ha lesz elég jelentkező, akkor külön vonaton kiutaznak a nagy magyar pusztára.

EGYÉB NAGYGYŰLÉSEK

Szeptember 11-én még folytatódnak a tanácskozások más szakmákban. A húsiparosok a megyeháza dísztermében szeptember 10. és 11-én tartják nagygyűlésüket gazdag tárgysorozattal.

A csizmadiák szintén 11-én saját székházukban tartanak nagygyűlést.

És ugyancsak szeptember 11-én tartják meg az első debreceni Országos Cipészipari Kongresszust az Ipartestületen.

Mindkét szakma több fontos ügyet vitat meg.

A husiparohok tiszántuli gyülése

A húsiparosok körzeti nagygyűlése szeptember 10-én kezdődik Debrecenben. *Gábor László* elnök és *Waldmann Géza* társelnök már összehivta a nagygyűlésre az ország összes húsiparosait, hogy megtárgyalják a húsipar égető problémáit, a falusi kisboltokban, közterheket nem viselők által kimért hús, a gazdavágás és más sérelmek ügyét. Az érkező kiküldöttek a TIKÁV-ot is megtekinthetik. A gyűléssel kapcsolatban lesz mester-, segéd- és tanonceverseny is.

Egy hét ipari forgalma

Az elmult héten, augusztus 18-tól 25-ig új iparengedélyt adtak ki 16-ot megszünt 11 ipar.

Uj iparok: Gajdos János koresma, Adler Zoltán tüzifa, tüzelő- és vasalószénkeresk., Székely István őrlemény és termény stb. saját számlára és bizományban keresk., Nagy Gyula kézihurkoló, Kállai Sándor kiskőműves, özv. Lovász Jánosné szatócs, Fekete Eszter Emilia gyümölcs, déligyümölcs, cukorka stb. keresk., Dobi Róza szatócs, özv. Beke Gáborné házi vászon rövidáru és készruha keresk., Makai Jánosné gyümölcs, déligyümölcs, stb. keresk., Galvács László Ferenc szatócs, Gebei Sándor gyümölcs, déli gyümölcs, stb. keresk., özv. Gerőcz Andorné árusító asztal kölcsönzés, Nyizsnyik Györgyné szatócs, Szabó Sándorné ószeres, Barna Andor élőállat kereskedés.

Megszünt iparok: Füzessi István székkölcsönzés, ifj. Nagy Sándor fuvaros, Grimm Béla asztalos, Regöli Róza mérlegkölcsönzés, Jakab Zsigmondné szatócs, Papp Ferenc kőműves, Riskó Rudolf Józsefné kézimunka, kötött, szövött és textil ker., Somogyi István koresma, Frenkel Ferenc posztó bélésáru, férfi és női divat cikk keresk., Pusztai Sándorné halkeresk., Tóth Károlyné kifőzés és kávémérés.

Építési engedélyt kértek

Balogh János Doberdó u. 14. lakóház, Szücs Mária Méhes u. 25. toldalék és pince, Weinberger L. Farkas Csapó u. 58. portále. N. Pálfi Zsigmond Huszár Gál u. 11. konyha stb. Halka Edéné Késes u. 86. tatarozás, Szigeti Gábor Egyletkert u. 16. kerítés, Nagy János Zrinyi u. 29. toldalék, özv. Enyedi Istvánné Böszörményi u. 7. toldalék, Both János Török Bálint u. átalakítás, Balogh Jánosné Ebes 59. istálló, Félegyházi János Ferenc J. u. 63. tatarozás.

HIRDETMÉNY. Debrecen város tulajdonát képező 1 darab használt feherautó lánc (Wippermann) lánc szeptember hó 5-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverezésen a köztisztaság Mikepércsi úti fuvartelepén elárverezetik. Polgármester.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ. Bika-bérház, — telefon: 19-56.

Hirdetmény

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd- és közrendészeti helyőrségi kórház, 1939 évi január hó elsejétől, 1939 évi december hó 31-ig terjedő időre hús, élelmi cikkek, fűszer stb és tejszállítására 1938 évi október hó 12-én, délelőtt 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Bővebb felvilágosítást az érdekelteknek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8—13 óráig ad.

Hirdetmény

A sebészeti klinika vérátömlesztésre vértadókat keres. Azokat a 25—30 év közötti, magukat egészségeseknek érző egyéneket, akik díjazás — 30 pengő — ellenében hajlandók szenvedő embertársaiknak vért adni, kéri a klinika igazgatósága, hogy folyó évi szeptember hó 5—7-ig, délelőtt 10 és 12 óra között jelentkezzenek a klinika járóbeteg rendelésén.

Hirdetmény. Értesíti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir Földmívelésügyi Miniszter úr a mezőgazdasági termelés mennyiségi és minőségi emelése érdekében a műtrágya használatot népszerűsíteni kívánja és ezért állami műtrágya kiosztási akciót indított meg, hogy a kisgazdák az eddiginél könnyebben és olcsóbban szerezhessék be a termelési színvonal emeléséhez szükséges műtrágyaféleségeket. Az akció keretében csakis a 100 kat. holdon aluli kisgazdáknak a vételár előzetes lefizetése ellenében való műtrágya igénylése elégíthető ki. A 18%-os foszfortartalmú szuperfoszfát 75 kg-os zsáknként P 7.30 fillérbe. 17%-os Pétisó 50 kg-os zsákonként P 7.60 fillérbe és 40%-os kálisó 100 kg-os zsákonként P 15.60 fillérbe kerül. A műtrágyák ára oly módon van megállapítva, hogy abban a vagontételbeli vasúti szállítási költség is benn-foglaltatik, vagyis az árak legalább 100 q szállítása esetén zsákkal együtt ab rendeltetési vasútállomás értendők. Kisebb egységek a szétosztás nehézségére való tekintettel nem lesznek kiadhatók. A szuperfoszfát és a kálisó jutazsákokban, a Pétisó papírzsákokban fog szállításra kerülni. Mivel az árak csakis vagontételbeli szállításra vonatkoznak és mivel minden műtrágyafélesség külön-külön kerül szállításra, az igénylések csakis az esetben lesznek elfogadhatók, ha egy-egy címre, illetve egy-egy vasútállomásra legalább 100 q egyféleségű műtrágya lesz leszállítható. A kedvezményes műtrágya akcióban résztvenni kívánók igénylését a debreceni Gazdasági Egyesület végzi. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

Hirdetmény. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt közönségét, hogy a III. állategészségügyi körzetben, közelebbről a Debrecen—füzesabonyi vasút, a Hajdúböszörmény—szoboszlói országút, a szoboszlói határ és a m. kir. államvasutak Debrecen—budapesti vonala között fekvő területre 90 napi időtartamra elrendelt ebzárlat a veszettség állati betegség megszűnése folytán feloldatott. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

IRÓGÉPEK JAVITÁSA HURAY, iparkamara T: 17-93

Körlevelet, levelezőlapot
olcsón, gyorsan, ízlésesen készit
Lapunk nyomdája
Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó rt.
József k. herceg-u. 1.
Bika-bérház

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

Nyugdíjképes,
úri állású, jómegjelenésű keresztény úrilány házasság céljából megismerkedne hasonló szituációjú 40—50 közötti komoly urral. Jelige: „Egyesült erővel". 1631

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiú,
felvétetik, biciklivel rendelkező. Jelentkezés Kontsek Géza KRT. 1421 vv.

Kifutót,
fűszerüzletbe felveszek Szabó Ernő, Gillányi u. 1. szám. 1477

Fodrásztanulónak
ügyes fiút felveszek, vasúti fodrász, pályaudvar. 394

Komenciós
tehenész, kocsisnak való ketten azonnal felvétetik. Lóránt-fy u. 20. 1557

Házmester
kisebb bérházban — fizetéssel 15-re felvétetik, becsületesség,-megbízhatóság igazolandó, jelentkezés d. e. 7—10, d. u. 3—5 óráig Werbőczy u. 14 1552.

Házmesternek
gyermktelen fiatal házaspár felvétetik. Teleki 27. 1553.

Kifutó-
fiút vagy lányt felveszek. Kodácsy. — Rákóczi 24—a. 1557

Fényező
segéd felvétetik Gebauer-gyár Hid u. 10. 1573

Kifutófiú
felvétetik Bágogos u. 1. Bőrüzlet. Friedman. 1472

Kifutó
fiú ügyes, megbízható felvétetik Széchenyi utca 30. —Kereszt épület. 1475

Alkalmi
munkára egy férfi felvétetik. Cim: róm kat temető. 1443.

Tanulónak
ügyes fiút felveszek vidékit ellátással — Vojth fűszerkereske-Diószegi uton 14. 1440.

Fiatal
bentkosztos kocsisf keresek azonnalra. Meszena utca 17. 1382.

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik. Cserepes u. 8. sz. 1492.

Kifutóleány
nem iskolaköteles fűszerüzletbe felvétetik Rákosi Jenő utca 7. 1613.

Házmestert
keresek szeptember hó 15-re, aki a központi fűtéshez is ért. 1589

Kocsis,
írni, olvasni tudó szikvízüzembe, hosszú bizonyítvánnyal felvétetik, Szappanos utca 18. 1590

Bejárónő
ki mos, vasal, felvétetik Boczán Ferenc nél Bethlen u. 24. 1595.

Rendszerető
egyszerű házmester felvétetik, ki önálló keresettel bír, gyermektelen okt. 1-rer. Szentanna 48 jobb 2. 1622

Majorost
nőset, családosat okt 1-re keres Pécsi, — Batthyányi utca 16. 1630.

Italárusításra
nagyobb fiúk, leányok felvétetnek tizenkét órakor a Stadion büffénél. 1635.

Feleskertészt
felveszek Kishegyesi ut 31. 1639.

Vízvezetékszerelő-
tanulót felvesz Barna, Csapó u. 55. sz. 1629

Kifutófiú
azonnalra felvétetik, Szent Anna ucca 66 sz. fűszer-, tejüzlet. 1426

Tanuló
könyvkötészetben — felvétetik. — Varjas Pál, Kálvin tér 3. 1756

Szabósegéd
felvétetik Vár u. 2. Gáspár. 1748

Házmester
szeptember 15-re felvétetik Csapó u. 30. 1749

Konvenciós
cselédet feketeföldi tanyámra októberre felveszek. Kölcsey 18 1763

Házmester
szeptember hó 15-ére felvétetik. Nyugdíjasok előnyben, jó bizonyítványokkal. Jelentkezés délelőtt 11—1 óráig, délután 3—6 óráig. — Bethlen ucca 68. 1685

Középkorú
tisztességes házmesterpár felvétetik, lakásért Eötvös ucca 21. 1730

Disznók
gondozására és egyéb házimunkák végzésére férfi jelentkezzen, Keresztesi ucca 12. alatt. 1729

Ügynök
és tanuló felvétetik, Benyáts Ernőnél, férfi ruha és kelengye üzlet. Dégenfeld tér 11. 1745

Három pengő
napi fix és jutalékkal jómegjelenésü urakat felveszek, Kövesi hírlapiroda, Teleki ucca 96. szm. 1773

Megbizható
bankszolga felvétetik. Jelentkezni Gazdák Bankjában, Kossuth ucca 17. 1679

Kifutófiut,
megbizhatót felveszek Timár 11., fűszeres. 1695

Könnyü
ügynöki munkára — keresünk néhány urat. Lehet kezdő. — Napi 6—7 pengő biztositva. Jelentkezés hirlapiroda, Werbőczy ucca 2. 10—12 között hétfőn. 1698

Kifutót
fűszerüzletbe keresek Szabó Ernő, Gázgyár u. 4. sz. 1717

Biztositó
intézet keres szakképzett szervezőt és üzletszerzőt megfelelő fixjavadalmazással. Cim a kiadóban. 1706

Pénzbeszedő
üzletszerzőt felveszünk. — Jelentkezés délelőtt 9—10 óráig. Fonciére Biztositó vezérügynöksége, Ferenc József ut 58. sz. 1647

Munkást,
munkásnőt festésre felvesz dr Balla asztalos, Török Bálint u. 3. 1671

Kereskedősegédet
felvesz Szilágyi fűszeres, Baranyai u. 42. Jelentkezés Csillag u. 105. 1666

Kifutófiu
vagy leány ipari munkára felvétetik Nagyvárad 15. 1780

Zongoristát
és dobost keresek tánciskolai játszáshoz, Schaff Margit Csapó 61. 1785

Fiatal
füszeressegéd és egy kifutó fiu felvétetik olenczky, Sas u. 2. 1732

Kifutófiu
füszerüzletbe 15—16 éves, felvétetik. Kálmán Magda, Vargakert K. Tóth u. 11. 1776

Vizsgázott
erdőőrt keresek. Jelentkezés ideje d. e. 8—9 között Hatvan u. 1. ajtó 23. 1774

Kisebb
családos házmester Deák Ferenc ucca 5.

Müszerészsegéd
és tanuló kerékpár munkához felvétetik. Király kerékpáros Royal épület. 1792

Fiatal
segédet, vagy segédlányt felveszek Csapó u. 27. csemegeüzlet. 1791

Kifutófiu
füszeres, felvétetik nagyobb fizetéssel — Szepességi u. 29. 1805

Alkalmazást keres férfi

Vidéki
fiatal ember állást keres kaucióval. K. Tóth utca 44. 1519.

Nyugalomba
vonult nagykereskedő pénztárnoki állást vállal, kaucióval rendelkezik. Megkeresések „Feltétlen megbizhatóság" jeligére a kiadóba. 1434

Alkalmazást nyer nő

Francia,
németszakos okl. tanárnőt keresek, aki egyik leányomat a modernnyelvü továbbképző első osztályának, másikat pedig a modernnyelvü liceum II. osztályának vizsgájára magánúton előkészítené. Személyes jelentkezés bizonyítványokkal nyolc napon belül Debrecenben, Piac u. 44. szám alatti királyi közjegyzői irodában, hétköznapokon délután 4—6 óra között. 1484

Kiszolgálónő,
ki már üzletben volt, azonnal beléphet, Csapó ucca, Emerichnél. 1381

Fehérnemü
varrónőket műhimzőket felvesz állandó munkára Neuwirth Kossuth u 31. 1532.

Tanuló
leányokat szönyeg szövéshez felveszek. Rothermere u. 55. 1531

Zacskóragasztó
lányokat felvesz állandóra „Albert Papirüzem" Erzsébet ut. 48. 1544.

Takarítónőt
felveszek József király herceg u 8. I. e. Jelentkezni d. e. 8—9 ig. 1594.

Kiszolgálólányt
felveszek azonnali belépésre vendéglő be. Böszörményi ut 7. sz. 1599

DEUTSCHES
Mädchen wird zu zwei Kinder und leichtere Hausarbeiten aufgenommen Adresse in der Redaction. 1633

Pénztáros
kisasszony kaucióval felvétetik — Sajtház, Piac 17. 1753

Tanulólányt
felveszek, toledót kiadok. — Styl szalon, Széchenyi 11. 1737

Keresztény
könyvelni, gyors-, gépirni tudó jó megjelenésü női munkaerő felvétetik Mayer mérnök, Burgundia 15. 1711

Kézimunka
szakmában jártas kisasszonyt felvesz Szilágyi kézimunka és divatház. 1715

Munkáslányt,
asszonyt felvesz kertészet, Budai Ézsaiás ucca 37. Jelentkezés reggel. 1696

Disztoll
és müvirágkészitéshez lányokat felveszek Weisz, Boldogfalva ucca 8. sz. 1654

Kiszolgálólányt
felvesz Szilágyi füszerkereskedő, Baranyai u. 105. 1665

Varrodámba
ügyes tanulólányokat fölveszek. Siposs Róza, Nyil u. 95. 1688

Masamód,
tanuló és kifutóleány felvételetik. Manci, Teleki ucca 102. 1802

Masamód
tanulóleány azonnal felvételtik, Matta Anna, Simonffy ucca 2. 1708

Kefekötőnő
(stancos) munkásnő azonnal felvételtik — Szepességi u. 20. 1787

Ügyeskezü
lányok szőnyegszövődébe felvételnek. Rövid kiképzés után fizetés. — Ugyanott rongyot vesznek. — Monti ezredes ucca 14. sz. 1733

Segéd-
és tanulólányokat — felveszek. P. Tassy Kata női szabó, Kossuth u. 11. 1804

Papirragasztó
és irodakisasszony — felvételtik Grünfeldnél, Hatvan u. 21. 1807

Háztartási alkalmazott

Megbizható
bejárónőt azonnal felveszek. Jelentkezni lehet: csak nyolctól, Kéry, Nyomtató ucca 3 1468

Perfektül
főző szakácsnőnek szoba - konyhás kamarás lakást és fizetést adok. Komlóssi út 36. 1473

Megbizható 8
bejárónőt azonnal felvesz gyeremktelen házaspár Hatvan utca 46. 1517

Bejárónő
mindenes könyvvel felvételtik Kölcsey u. 10. 1542

Mindenes
lehetőleg főzéshez értő, bentlakónak azonnalra felvételtik. — Domb ucca 3. kereszt épület. 1736

Tiszta,
rendes bejárólány felvételtik. Hatvan u. 11., kapu alatt balra. 1739

Bejárónő
magános felvételtik Kigyó u. 12. Haas. 1747

Mindenes
főzőnő kéttagu családhoz Budapestre. Jelentkezzen Cseley ezredesnél, Magoss György tér 27. délelőtt. 1761

Tisztességes,
megbizható bejárónőt a délelőtti órákra felveszek. Pereczes ucca 23 1763

Bejárónő
megbizható, középkoru — alkalmazást nyerhet Homok ucca 64. sz. 1664

Megbizható,
ügyes bejárónő, ki a főzésben jártas, napi két órai munkára felvételtik. Rákosi Jenő u. 7. II. 3. 1709

Jómegjelenésü
mindenesfőzőnő hosszu bizonyitványokkal, — szeptember 15-ére felvételtik. Jelentkezni lehet: délelőtt 10 óráig, Simonyi út 9. Wiener Andor. 1725

Bejárónő
vendéglőbe azonnal keresteltik, Csapó ucca 100. szám. 1542

Bejáróasszonyt
megbizhatót — azonnalra felvesz Haas, Kigyó u. 12. 1735

Alkalmazást keres nő

Irodai
munkában, pénztárkezelésben, kiszolgálásban, számlázásban jártas intelligens, jó megjelenésü fiatal lány október 1-re állást keres. Ajánlatokat „Jó munkaerő" jeligére kérem. 1588

Német-magyar
kisasszony keres állást kis gyerekek mellé, aki házi munkában is segít. Grimm Erzsébet, Könyök u. 5. 1437

Ajánlat

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz. telefon: 14-27. 1650 10. 1.

Butort,
varrógépet, minden ingóságot veszek, eladok. Hivásra házhoz megyek Medgyesi, Csapó 49. 836 VIII. 28.—IX. 28

Kalapujdonságok
nagy választékban, — „Arany"-nál. Alakitás modell után 1 pengő. Sas ucca 4. 1111 9. 30.

Boroshordó,
új és használt minden nagyságban és mennyiségben kapható báró Györffy hordógyártási telepén, Nap u. 4. Javitások gyorsan készülnek. Szőlőprés eladó. Telefon: 12—83. 147 +

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 1689. 9. 7.

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, fróasztalok, hármasszekrények, asztalok, székek, jégszekrények, konyhabútorok olcsón: Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 50+

Hálók,
ebédlők, irodaberendezések, konyhák, villanymotorok, rekamiék, különféle bútorok eladása. Dégenfeld tér 6. 62 +

Iskolásoknak
fésü, szappan, fogkefe, fogpaszta, nagyon olcsón a Földes illatszertárban (Vigmozinál), Bika-bérház. vv

Perzsaszőnyeg
művészies javitást garanciával jutányosan elvállal, — Tütündjián Arany János u. 34. 1638

Ártézi
és mély kutfurást vállal Kiss Lajos kutfuró, Kutszivattyuk eladók, Jánosi u. 7. 1500

Értesités!
Ferenc József út 70. sz. alatt Gergely cipészműhelyt kivettem. Szolid, pontos kiszolgálás. Molnár Ede. 1496

Clánozási
vállalat, Varga ucca 10 szám. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1264 10. 1.

„Alice"
angol és francia nőidivatszalon tulajdonosnője, Bozóky Jánosné nyaralásából hazaérkezett és szeptember 4-én kezdi működését. — Kifutó felvételtik, Kossuth ucca 39. 1652

Fehérnemü,
varrónő házakhoz ajánlkozik. Horgolást vállal. Wilhelmné, Homok u. 84. szám. 1649

Kész kocsi
raktáron, használtat javitok, becserélek, — Neuländer kocsigyár, Erzsébet ucca 28. 1677

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül, stb, villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány ucca 10. szám. 1754

Borsajtók,
szőlőzúzók, vendégágyak, diákágyak, üstök, üstházak, zománctüzhelyek, Nagy vasüzletében, csapókanyar 1775

Mérlegek,
használt, hitelesitve, jutányosan eladók. Javitások legolcsóbban, Garai mérlegüzem, Zsák ucca 11 (Csokonai uccánál). 1812

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó iroda Varga ucca 7. Legdiszkrétebben — nyomoz, megfigyel, bárhol. 1525

Kereslet

Szőlőbirtokos
borkimérését saját házában, nagy pincében vállalja nyugdijas. Cim a kiadóban. 1687

Jószágmérleget
nagyobbat keresek megvételre. — Lindenfeld Piac-utca 19. 1493

Vennék
20—25 q szalmát a vámospércsi ut közeléből. Tóth, Bellegelő 96. 1559

Folytonégő
zománcos kályhát veszek. Ajánlatot „Kalor" néven kiadóba kérek. 1545

Keresek
kertészetre alkalmas földet bérbe némi épületrésszel. Esetleg közeli kisebb tanyát. — Ajánlatokat Simonffy uccai 26-os vassátorba kérem. 1608

Pótkocsit
4—5 tonnást veszek. Ajánlatok — Révi, Nyugati 2. 1643

Egy
jókarban levő egylovas kisszekér megvételre kerestetik — Eötvös 77. sz. 1260

Diákot keres

Egyetlen
jeles tanuló III. gimnázista fiamhoz kosztos diákot keresek, Nap ucca 13. 1212

Középiskolás
leánykát teljes ellátásra jutányosan vállal özvegy úrinő, — Rothermere ucca 39. 1296

Varrógép-
kölcsönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javitások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 55+

Lela
zománcozott asztaltüzhelyek, szénkályhák raktáron. Felelősséggel készit és szakszerüen javit zománcozott asztaltüzhelyeket. Csapó u. 87. sz. 118+

Diákleánykát,
ellátásra vállalok. Zongora van. Dudás Jánosné, Ceglédi ucca 14. 1483

Egy két
középiskolás kislányt, teljes ellátásra elvállalok, Méliusz tér 15., keresztépület. 1454

Diákot
vagy diákleányt teljes ellátásra vállalok. Lehoczky, Teleki ucca 9. 1211

Keresztény
diákot teljes ellátásra külön szobába felveszünk. Erzsébet u. 4. 1549

Diákot
vagy diákleányt teljes ellátásra vállalok. Szt. Anna u. 36. 1582

Két
diáklányt teljes ellátásra elvállalok. Cim: Varga u. 39. 1604

Iskolás
lányokat teljes ellátásra elvállalok Miklós ucca 9. 1623

Központban
magános nőt, vagy diákleányt, közös lakásba, esetleg teljes ellátásra keresek. Ugyanott Puch 250 kc. motor eladó. Svájci tejivó. — Gambrinus átjáró. 1663

Egy diákot
felveszek koszttal, vagy anélkül, Rothermere u. 25. szám. 1703

Középiskolás,
leányt, vagy fiút, teljes ellátásra elfogadok özv. dr Kovácsné, Kálvin tér 11. szám. 1724

Két diákot,
teljes ellátással vállalok tanitással, Bethlen ucca 42. szám. 1778

Diákokat,
vagy diákleányokat elvállalok, teljes ellátásra. Péterfia uccai villamos megállónál, Eötvös ucca 3. szám. 1770

Egy, vagy két
diákot, vagy diákleányt elfogadok, teljes ellátásra, külön szoba, szolid ár, Kölcsei ucca 1. 1723

Középiskolás
leányokat, vagy fiúkat, teljes ellátásra, gondos felügyelet mellett úriesalád elvállal. Különbejáratú, világos, tágas szépen bútorozott tiszta szoba, Péterfia 19. 1768

Diákleány,
komfortos lakásban, kellemes otthont talál, német tanárnőnél. Piac ucca 41. szám, I. 3. 1783

Központon
diákleányt, ellátásra elvál lal úriesalád, esetleg külön szobában. Zöldfa ucca 13. szám. 1790

Diákot
teljes ellátással elvállalok. Ugyanott elegánsan bútorozott lakás kiadó. Csap ucca 25.

Teljes ellátás

Harmincötér
kitünő teljes ellátás kapható, tisztviselő családnál, Kút ucca 62. 1803 9. 19

Elelmiszer ital

Finom
körte kapható, nagy tételben is, Piros Lászlónál, Teleki ucca 28. sz. 658 9. 4.

Őszibarack,
csemegézni és befőzéshez 30 fillértől kapható, Poroszlay út 71. 1392

Hatvan fillér,
egy négyfogásos menü Szent Anna ucca 36. szám alatti kifőzésben. 1456

Hordóskáposzta
1 kg 18 fillér, Nagy Kálmán füszerkereskedésében, Csapó-kanyar. 1618

Bor
100 hl eladó. Faragó u. 8. szám. 1575

Elsőrendü
házikoszt, bentétkezésre és kihordásra kapható, előfizetőknek árengedmény, Péterfia 39 1789

Társ

Rezsi társat
keres varroda, vagy kvártélyost. Cim a kiadóhivatalban. 1741

Urilány,
lakással, berendezéssel, varroda megnyitásához olyan társat keres, kinek iparengedélye van. Ajánlatot „Azonnal" jeligére a kiadóhivatalba. 717

Oktatás

Zongorázni
tanítok kezdőket és haladókat, akadémiai módszerrel, Hatvan u. 24. sz. unitárius ház, első ajtó. 1343

Tanitványt
vállal, elsősorban matematika, fizika és kémia oktatásra III. éves bölcsészethallgató. — Szükség esetén a többi tárgy tanitását is vállalom. Bot György Csapó ucca 40. B. kereszt-épület. 1254

Szabást,
varrást megtanulhatnak úrilányok, asszonyok szerződéssel vagy munkakönyvvel, dr Balázsnénál, Rákosi Jenő ucca 5. Ugyanott méretre szabásmintákat olcsón készitenek. Érdeklődni: 9—1 óráig. 1397 9. 16

Számtan-fizika
tanárnő olcsón tanit. Cim a kiadóban. 1522.

Zongoratanitást
a legujabb akadémiai módszer szerint vállal Müller Erzsébet, Rákóczi u. 36. 1506

Zongorázni
tanitok olcsón, zenedei módszerrel. Magyar nótát, jazz nótát. Szent Anna u. 30. sz. 5-ik ajtó. 1539

Németnyelvi
tanfolyamok kezdőknek, haladóknak tanárnőnél. Ferenc József ut 38. emelet. 1614

Gyors-
és gépirás tanitás. Darabos ucca 1. Található vagyok 2—3 és 7 órától. 1624

Németül
tanit kezdőket, haladókat „Reichdeutsche". Turai Lászlóné, Rákosi Jenő ucca 6. 1628

Svájci
iskolát végzett úrihölgy angol és francia tanitványokat vállal. Cim a kiadóban. 1760

Németet,
franciát gyors módszerrel tanit, csoportban is okleveles tanerő. Hatvan ucca 2. I. em. 1721

Elveszett

Amerikai
gyártmányú karkötő óra elveszett. Becsületes megtaláló jutalomban részesül, Mester u. 13. szám. 1621

Pénteken
elveszett egy fekete puli Megtalálója jutalomban részesül. Poroszlay út 18. alatt. 1769

Elveszett
fekete, fényes szőrü vadászkutya, mellén fehér csillag. Megtaláló jutalomban részesül: Mester ucca 43. 1799

Vegyes

Szülő helyett szülőt.
Örökbe fogadna középkorú házaspár — magánost is. Cim a kiadóban. 1514.

Háromszáz
birkát kiadok felébe. Jelentkező irhat a tagról. Kiadva Kucskár András Pallagpuszta Dombos tanya. 1561.

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosít: Fogad Széchenyi 43. szám. 1530

Független
ötvenes intelligens partnerrel megismerkednék. „Önköltség" jeligére kiadóba. 1409

Rádió

Rádió
2+1 jókarban, olcsón eladó. Csapó ucca 18. házfelügyelőnél. 1670

Hangszer

Eladó
bécsi gyártmányú zongora érdeklődni lehet Nap u. 15. sz. emelet. 1459.

Zongora
jó hangú, bécsi gyártmányú igen olcsón sürgösen eladó. Battyhányi u. 1 I e. 2. Berger. 1576.

Eladó
egy eredeti Büzendorfer hosszú koncertzongora és álló tükör. Egymalom 3. 1509.

Eladó
pianinó, antik kerevwet, divány, könyvszekrény, hangulatlámpa, csillár, 6 drb. bőrszék, íróasztal Piac utca 73. Biri. 1612.

Jókarban
levő Harmónium eladó Bethlen u. 38. 1629.

Kitünő
Wirth zongora bérbeadó, dr Miklós, Piac u. 28. szám. 1668

Eladó
Wirth gyártmányu páncél tőkés, — alig használt kereszthuros zongora. Értekezhetni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 1627

„Förster"
angol zongora, jutányosan eladó. Cim: központi egyetem főkapusnál. 1764

Bútor

Elköltözés
miatt egy szép tiszta hálószoba eladó. Csokonai ucca 25. szám. 1699

Hálo, ebédlő, irodaberendezések olcsó árban kaphatók Andráskó, bútorudvar, Csapó 16. 96+

Ebédlőbútor,
könyvszekrény íróasztallal, rézágyak, nagy konyhaasztal akvárium Wertheim kassza, eladók. Poroszlay út 11. 1462

Antik
íróasztal eladó. Piac u. 22. Megtekinthető délben 1h—3-ig. 1498

Bútorok
eladók fehér hálószoba Beresényi utca 101. Konyha bútor eladó. Hegiy Mihályné utca 6. Értekezni vasárnap 7-től 12-ig. 1586.

Magyarosan
faragott antik asztal székekkel igen olcsón eladó. Pereces u 7. sz. 1583

Ebédlőbútor,
pincekötél eladó. Féregmentes fotelágyat megvételre keresek. Kossuth ucca 55. 1777

Eladók
ebédlőkredenc, képek, kisebb tokos ajtó, jókarban. Cserepes ucca 7. szám. 1784

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, szenet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdőnél, telefon 10-24 1169 vv.

Autó, motor kerékpár

Motorkerékpár,
ötszázas, oldalkocsis eladó. Attila tér 7. 1479

Motorkerékpár
A. J. S. 500-as oldalkocsis eladó. Faiskola utca 9 sz. 1520

502-es Fiat
kis autó roppant kevés fogyasztással, keveset használt, eladó. Ferenc József út 60. sz. Szikszay Garage. 1574.

XII. Steyer
generáljavított új gumikkal olcsón eladó. Varga utca 26. 1581.

Csepel
motorkerékpár kifogástalan, olcsón eladó. Rákóczi utca 9. 1616

Teherautó
kéttonnás, Chevrolett, kitün üállapotban eladó. Révi Debrecen, Nyugati 2. 1644

Jókarban
levő férfi kerékpár, s tizedes mérleg, eladó. Pesti ucca 61. 1765

„Csepel"
segédmotorkerékpár eladó. Sas ucca 4. szám házmester. 1781

Segédmotor,
„Csepel" kifogástalan állapotban olcsón eladó Hajnal ucca 19. 1788

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség
Csapó ucca 3. azonnal bérbeadó. Értekezés dr Brück ügyvédnél, Piac ucca 77. szám. 1653

Kiadó
„Korona" táncterem, bármilyen célra, Csapó ucca 17. — Ugyanott két uccai szoba, előszoba, irodának, vagy lakásnak, november hó elsejére. 1674

Kiadó
üzlethelyiség a Fróhner házban, Miklós uccai fronton. 1669

Egy műhelynek
való helyiség azonnal kiadó. Csapó ucca 30. 1750

Kiadó
kovács- és kerékgyártó műhely. És ugyanott egylovas stráfkocsi és kézikocsi eladó. Ceglód ucca 10. 1700

Kiadó
üzlethelyiség, színházi átjáróba, Csapó ucca 17. szám. Ugyanott kétszobás uccai lakás. 1673

Gyárnak,
vagy raktárnak, megfelelő helyiségek kiadók. Érdeklődni lehet: dr Rényi ügyvédi irodájában, Miklós ucca 5. 1779

Átadó üzlet vendéglő

Fűszerüzlet,
jó forgalmu, biztos megélhetést nyujt, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 1287

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
modern szoba konyha speiz, párnak. Idős nőnek ellátással is. Cim a kiadóban. 1526.

Orvosi
rendelőnek, irodának garconlakásnak elegáns szobák Arany János 20. emelet. 1250

Kiadó
egy szoba konyha és speiz külön udvarral szept. 15-re. Szotyori telep. Kálmán u 1—b. 1540.

Kiadó
szoba, konyha sepiz, előszoba mellékhelyiségekkel. Szoboszlai ut 29 sz. Iskola mellett. 1543

Kiadó
magán lakás gyümölcsössel. Sertéstartás megengedve. értekezni Aczél utca 1. fűszeresnél. 1546.

Kiadó
szoba, konyha Poroszlai út 51 alatt, azonnal elfoglalható, esetleg bebútorozva. 1566

Köztemetővel
szemben 1 hold gyümölcsös, 1 szobás és konyhás lakással kiadó vagy eladó. Szent Anna u. 1. I. emelet. 1572

Kiadó
Jerikó 30. szám alatt kis családnak modern egyszobás urilakás, olcsón, október 1-re. — Megnézhető d. e. 10—12, délután 3—6-ig. 1550

Kiadó
szoba, konyha, spájz azonnal. — Boldogkert, Egyletkert u. 18. sz. 1587

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Ótmalom utca 9. Értekezni Eötvös 85. 1585

Kiadó
udvarra nyiló szoba, magános nyugdíjas nőnek, Árpád tér 40. 1645

Földek, házak,

telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara október 1-re. Székely u. 13. Zsibvásárnál. 1610

Egy
szoba, konyha kiadó. Szekfü utca 17. sz. 1609

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó, október elsejére, Kigyó ucca 13. szám. 1625

Szép
szoba, konyha, speiz, jószágtartással kiadó. Kemény Zsigmond utca 6. 1617

Kiadó
gangra nyiló szoba, fás kamarával, biztos fizető úriasszonynak, csendes lakás, gyerek nincs. Pereces ucca 24. 1640

Egy és félszobás
lakás, villában azonnalra kiadó. Széchenyi u. 96., házmester. 1691

Egy kis szoba,
magános nőnek azonnal kiadó. Tanító ucca 4. szám. 1651

Uccai
szoba, konyha, góré, azonnal kiadó. Szondi ucca 17. 1646

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás, október elsejére, Teleki ucca 9. 1798

Uccai
nagy szoba, alkovval, bútorozva, vagy üresen azonnal kiadó. Darabos ucca 7. szám. 1728

Egy szoba,
konyha, 15-ére kiadó, Veres ucca 11. 1782

Egy uccai
szoba előszobával, esetleg bútorozva azonnal kiadó. Deák Ferenc u. 5. szám. 1793

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
fürdőszoba, konyha, bútorral, vagy anélkül, május 1-ig olcsón kiadó. Komlóssy út 32. 1435

Eladó
Budai Ezsaiás u. 21 sz. alatti, 2 szoba, kamara, veranda és pincéből álló adómentes ház 256 □ öl szőlő és gyümölcsössel. 1528

Két
szoba, konyha kiadó havi huszonhat pengőért. Értekezni hétfőtől Rothermere u. 24. 1523

Kiadó
kttőszobás előszobás parkettás lakás zárt verandával, fürdőszobával. Domonkos Lajos utca 28. 1510.

Kétszobás
konyhás lakás, mellékhelyiségekkel, azonnalra is kiadó Rothermere ucca 35. szám. 1795

Két
szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, — nagy verandás lakás november 1-re és 1 egyszoba konyha kamarás lakás október 1-re kiadó. Érdeklődni lehet Molnár Zoltán ref. lelkésznél H-, hadházon. 1201

Kiadó
azonnal kétszoba, konyha, spájz, Zvingli ucca 8. szám. 1632

Két szoba,
konyha, spájz, október elsejére kiadó, a Piac uccán. Érdeklődni lehet Piac ucca 8., trafikban. 1637

Uccai
két szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Pesti ucca 55. 1642

Kiadó
2 szoba, előszoba kézikamara, konyha — mellékhelyiségeivel november 1-től. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig. Kandia u 5. 1501

Udvari
két szoba, konyha spájz november elsejére kiadó. Eötvös ucca 104. 1697

Kiadó
két szoba, konyha, s spájz, Varga ucca 25. 1734

Két szoba,
konyha, előszoba, éléskamara, pince és padlásból álló lakás novemberre kiadó. Miklós u. 11. szám. 1655

Kiadó
udvari kettő szoba, s konyha, mellékhelyiségekből álló lakás. — Bethlen ucca 31. 1801

Kettőszobás,
fürdőszobás modern udvari lakás kiadó. Kigyó ucca 30. 1808

Két szoba,
mellékhelyiségekkel, s víz, gáz, villannyal kiadó. Arany János u. 16. szám. 1813

Nagyon szép
két szoba, uccai fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel kiadó, gáz, víz, villannyal, november elsejére, Kigyó ucca 23. Csapó ucca felől is bejárattal, főképen itt lehet megnézni. Malomköz 6. 1814

Kiadó lakás háromszobás

Elsőemeleti
háromszobás azonnal földszinti uccai háromszobás, II. emeleti négy szobás, november 1-re kiadó. Fűvészkert ucca 12. szám. 1727

Kiadó
háromszobás lakás novemberre. Andrássy út 12. szám. 1702

Háromszobás,
összkomfortos lakás kiadó, azonnalra is. — Batthyány ucca 14. 1731

I. II. emeleti
3 uccai szoba, összkomfortos lakások, novemberre kiadók. Werbőczy ucca 14. 1686

Háromszobás
komfortos modern uccai lakás, novemberre, esetleg előbbre kiadó. Timár ucca 9. 1636

Három.
szobás villa parkettás fürdőszobás adómentes külön mansardszobával és nyárikonyhával eladó Horthi - kőröndnél - Mikszáth u. 4. 1513

Kiadó lakás nagyobb

Háromszobás
családi ház központban november 1-re kiadó. Törökbálint u 22. 1516.

Négyszobás
komfortos lakás külön udvarral október 1-re kiadó. Kassai u. 33. sz. Baksai u. sarok. 1541

Kiadó
5 szoba, fürdőszobás, féregmentes lakás Széchenyi u. 31. Szilágyinál. 1503

Kiadó
Jókai u. 9-c. sz. alatti 5 szobás lakás 1938 november 1-től. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 1303

Kiadó
novemberre 4 szobás, parkettes utcai, komfortos lakás, Rákóczi utca 11. szám. Gyarmathynál. 1299

Püspöki
palotában november hó 1-től bérbeadó egy 5 szobás lakás. Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt, a gazdasági gondnoki hivatalban. 1436

Uccai
négyszobás összkomfortos lakás november 1-re, esetleg azonnal kiadó. Rákóczi 35. 1532

5 szobás
I. emeleti, szinházra néző lakás kiadó. Kossuth u. 8. Kölcsönségélyző. 327

Négyszobás,
kertes, komfortos urilakás, szépen rendbehozatva kiadó, Szent Anna ucca 29. 1707

Négy szoba,
hallos, teljes komfortos lakás egyedül, parkkal 1440 pengőért kiadó, Csemete ucca 18. 1718

Püspöki palotában
bérbeadó november hó elsejétől 3 és 5 szobás lakás. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. alatt a gazdasági gondnoki hivatalban. 1796

Lakást keres

Keresek
egyszobás modern, esetleg garzon lakást. — Ajánlatokat „Modern" jeligére a kiadóba. 1489

Öt—hatszobás
komfortos lakást keresek november elsejére. Ajánlatokat „Pontos fizető" jeligére a kiadóba. 1738

Butorozott szoba

Központban
szép tágas bútorozott szoba, csendes fekvésű fürdőszoba használattal kiadó. Péterfia ucca 5. szám. 1159

Magánosnál
csinosan bútorozott uccai szoba, állami alkalmazottnak, vagy foglalkozással biró hölgynek kiadó azonnal; Bethlen ucca 69. s Honvéd és Bethlen u. sarok. 1485

Központifűtéses
különbejáratú kis udvari bútorozott szoba kiadó. Batthyányi 17. félemelet 4. 1534

Légfütésü
bútorozott különbejáratú szoba, udv. Svetitsben. felvilágositást Del-Ka. 1533

Utcai
bútorozott szoba komolyabb úrnőnek esetleg úr részére kiadó. Honvéd u 13. 1494

Nagyerdei
villanegyedben — egyetemhez közel bútorozott szoba kiadó. Izsó utca 3. 1538

Utcai
bútorozott szoba egy két személynek kiadó. Pacsirta u. 49. 1560

Különbejáratú
főlépcsőházi elegánsan bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. József kir. hrceg utca 12. I emelet. 1570

Gőzfütéses
bútorozott szoba kiadó Svetits palota III. lépcső 3 emelet 12 ajtó. 1569.

Eladó
1500 új tégla és egy uj ikerablak. Basahalom u. 20. szám. 1429

Eladó
40 darab 4/3-mas gerenda. Bundi utca 11. 1162

Tejeskocsi
alighasznált eladó — Riész kocsigyár, Hatvan utca. 1376

Kombinált
szalagfürészgép, marófurógéppel, V. motorral eladó. Értekezni Deák Ferenc utca 22. 1448

Különbejáratú
bútorozot szoba parkirozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi 35. 1591.

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Ugyanott 1—2 izr. diák, v. diáklány teljes ellátásra felvételik. Piac utca 58. sz. fsz. 11. 1578

Dérire
néző elegánsan bútorozott szoba 15-re kiadó. Püspöki palota I. kapu. I. 47. 1596.

Bútorozott
szoba egy két diák részére kiadó. Hadházi utca 19.

Különbejáratú
utcai kényelmesen — bútorozott kétszobás garconlakás 2 személyre kiadó. Garai 20. 1641

Bútorozott
szoba azonnal kiadó. Hajó ucca 20. 1657

Bútorozott
szoba azonnal kiadó — Ugyanott négy középiskolás szerelőtanuló felvételik, Simonffy u. 15. szám, Füvessy. 1660

Csinosan
bútorozott tiszta, külön bejáratú szoba, 1—2 személyre, szept. 15-től kiadó. Piac ucca 58. sz. I. em. 17. 1656

Különbejáratú
bútorozott szoba, — diákoknak is kiadó. — Kishegyesi út 17. 1662

Egy
bútorozott szoba kiadó. Mester ucca 4. 1716

Központifütéses
bútorozott szoba, úrinőnek kiadó. Szent Anna ucca 10. 2. lépcső, II. emelet. 1 a. 1720

Bútorozott
szoba, egy személynek kiadó. Simonffy ucca 43. 1006

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Füvészkert ucca 12. 1806

Különbejáratu
szép uccai szoba butorozva, ellátással is, vagy diáknak azonnal kiadó Burgundia ucca 17. 1752

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Miklós u. 4. I. e. Érdeklődni házmesternél.

Kapualatti
bejárattal elegánsan butorozott uccai szoba kiadó Bethlen u. 40. sz. 1757

Központi fütéses
parkettás különbejáratu butorozott szoba külön fürdőszobával kiadó Szent Anna 35. 1766

Különbejáratú
bútorozott uccai parkettás szoba, 1—2 személynek kiadó. Simonffy ucca 32. 1772

Kiadó
elegánsan bútorozott szoba, fürdőszobával, keresztény úrnak, — Bethlen ucca 58. 1796

Ingóságvétel

Függő
lámpát keres mevételre. Bethlen u. 24. 1163

Jó
állapotban lévő — szekrényt keresek megvételere. Telefon: 33—82. 1469

Fürdőszoba,
berendezést megvételre keresek Széchenyi ucca 14. szám. 1602

Ingóság eladás

Erős
nagy kapu, bontásból ócska ajtók, ablakok eladók. Tanító utca 18. 1006 v. v

Egy
szép citromfa termés sel eladó. Honvédte metö utca 45. 1529.

Eladó
ruhás szekrény, összecsukható vaságy és egy nagy fazon vasablak, Busi u. 11. 1524

Tuskó
keményfából száraz, olcsón, amerikai iróasztal Alföldi Közraktár és Eötvös 67. 1518.

Eladó
új torontáli szőnyeg szövőszék, sötétkék intézeti kabátok — Mester u. 9 1517.

Jól
fűthető csinos fűrész porkályha elköltözés miatt eladó. Törökbálint utca 22. 1515.

Alig használt
csinos asztalkonyha jutányos áron eladó. Árpád tér 44. 1455

Jókarban
levő modern gyermekkocsi, régi ebédlőszekrények, matracok eladók. Nyilas telep, patika. 1442

Önkéntes
zubbony kiváló minőség eladó. Vigkedvű Mihály utca 5. 1499.

Nagy
fürdőkád, mosdó földdieper palánt eladó. Hold utca 11. Nyilas telep. 1567.

Eladó
könyvek (Lexikon, Világtörténelem — könyvszekrény modellágyu, asztaltűzhely, rövid női bunda, szmoking, frakk, cipők, toll. Piac utca 58. flsz. 11. 1579.

Áramvonalas
angol gyermekkocsi és csillárok eladók. Boldogfalva utca 11. 1580.

Eladó
könyvszekrény, bútorok, szőnyegek, képek, apróbb tárgyak. Megtekinthető: Kálvin tér 17. alatt, hétfőn, kedden 9—12 óráig. 1676

Eladó
öntöttvas fürdőkád, huszonnégy méter négy colos kútcső, 18 lovas benzinmotor. Lorántffy ucca 46. 1719

Használt
üzemképes női varró gépek olcsón kahatók Rakovszky 5. 1611

Eladók
vaságy, párnák, edények, paplan, asztali-tűzhely, vaskályha, — Baltazár Dezső ucca 10. 1650

Boroshordók
100 és 200 literes eladók, Szabó Kálmán u. 17. szám. 1692

Szekér
és egy lószerszám eladó Homok ucca 60. 1689

Cserépkályha,
csontszínű eladó, Szegfű ucca 5., délután 3—4 óráig. 18

Eladó
három darab ki-benyiló jókarban levő ablak, Homok ucca 84. 1648

Jóállapotban
levő gyermek sportkocsi eladó. Vigkedvű Mihály ucca 17. 1659

125x65 fehér-
márvány eladó, Móric ucca 34. 1704

Fehér
előszobafal eladó. — Agárdy u. 9. 1568.

Vadászfegyver,
28-as, Sauer, kakasnélküli, eladó. Rákóczi u. 16. szám. 1762

Jókarban
levő gyermek sportkocsi eladó. Péterfia 4. Ungváry. 1767

Férfi
és női télikabátok, átmeneti kabátok, öltöny, tárogató, festmények eladók. Horváth, Csapó ucca 4. 1705

Gázkályhák
alkalmi vétel, megtekinthető Hatvan ucca 40. az asztalosnál. Ugyanott egy tanuló felvételik. 1606

Kutfurási
szerszámok, satuk, csövek, lemezek, deszkák, szoba-, konyhabutorok sürgősen eladók Virág u. 23. 1601

42-es mézpergető
és kaptárak eladók Galamb u. 6. sz. 1598

Eladó
jókarban levő ebédlő szekrény és ebédlőasztal Jókai u. 28. 1634

Üres
káposztáshordók eladók, Rákóczi ucca 29. 1758

Modern
sport- és egy mély gyermekkocsi eladó, Mester ucca 32. 1771

Gyermekkocsi,
sötétkék, eladó, Veres ucca 22. 1746

Modern
lámpák, női fekete rövid bunda eladó. Értekezni lehet: Vár ucca 2 házfelügyelőnél. 1726

Gazdasági termények

Őszi árpa,
vetőmagnak eladó. — Trágya kapható. Füvészkert ucca 20. 1675

Gazdasági eszközök

Körfürész
fúróval, esztergával kombinálva eladó. — Értekezni Csapó u 99 1512

Konkolyozó
használt, de jó állapotban, eladó. Deák Ferenc u. 4. sz. 1574

Herepurifikátor
Hoffherr gyártmányú, 4 lábas 48 colos legutolsó tipusu 73208-as önétetős kitűnő karban, üzemben megtekinthető készpénzért azonnal eladó. Fodor, Poesaj. 1081

Gőzgép,
99 literes kazánnal, teljesen üzemképes, 1 és fél lóerős, olcsón eladó. Pauliny Géza, Hajdúnánás. 1102

Eladó
használt kútszivattyú s kerti csőgarnitura, kerti fecskendő és köztemetői pad. Kút ucca 60. szám. 1600

Kútszivattyú,
motorhajtásos eladó. Eötvös ucca 23. Kassa út 5. szám. 1742

Eladó
góré, kettőspinceajtó, Korponai ucca 10. 1740

Jókarban
levő csukott és zárt hintó eladó. Dégenfeld tér 4. szám. 1800

Kétszázliteres
új boroshordók sürgősen eladók, literenként 12 fillér. Piac ucca 56. 716

Ingatlanforgalmi irodák

Felszeghy Gábor
ingatlanirodájánál Egymalom 3 eladó több ház. Szatmárban kétszázas primabirtok. iKsujszálásón harmincas, Zelemén 9 holdas, Bellegelőn 8 holdas gyümölcsössel, Veréb dülőben 3 holdas. Bérbeadó Halápon prima 50 holdas tanyás. Kerestetik 100—200 holdas homoki és 300 holdas jó birtok hosszabb bérletreés földek megvételre. Eladó 10 tenyészkos és 10 kan. 1508.

Eladó földek:
Bellegelőn 4 hold jó kaszálóval. — Szotyori telepnél 2 hold, kertészetre alkalmas. — Vámospércsen 15 hold tanyás, barnahomok, 1 és fél hold termő szőlővel. Monostorpályiban 14 hold barnaomok. Házak nagy választékban. Dienes iroda, Bethlen ucca 21. 1713

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Házhely
358 négyszögöl Munkás u. és Hold u. sarok, a Nyilastelepen olcsón eladó. Vasuti fodrásznál. pályaudvar. 39

Villa,
a Simonyi ut legszebb részén, ugyanott villatelek eladó. Cim a kiadóban. 1537

Eladó
Tócóskertben Acél utca legszebb helyén házhelyek, jutányosan. Teleki u. 27. 1554

Házhelyek
Széchenyi ut 95—109. szám és István ut sarki telkeinkből részletre eladók. Megbeszélés Miklós utca 33. 1577

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Villatelek
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén kedvező feltételekkel eladó. Közelebbi felvilágositást a Kölcsönös Segélyző Egylet ad. Kossuth u. 8. 104+

Gyümölcsös-
parcellák eladók. Sesztina ucca 4. sz. 1710

Eladó
Libakert, Szegfű ucca 18. számú, 320 négyszögöl házhely, (2 házhelynek is). Értekezni délután 2—3 óra között. Rákóczi ucca 67. 1722

Eladó ház

Hid ucca 14.
számu ház a közkedvelt **Bagolyvár** vendéglővel elköltözés miatt eladó. v. v.

Eladó
Baksai S. u. 6. Kassai utból, villamos megálló, 3 szoba, előtér, fürdő, kamara, konyha, vizvezeték, festve, azonnal elfoglalható. 816 9. 4

Eladó
Ajtó ucca 6. számú ház Ugyanott egy világos keményfa hálószoba bútor és egy cserépkályha 1496

Erzsébet
u 89 számú ház 140 p havi jövedelemmel 7 ezerért eladó, felével átvehető. 1521.

Adómentes
háromlakásos jól jövedelmező ház eladó reáliskolánál. Csokonai utca 24. 1431

Józsán
eladó Ecsedi Gábor nyilasszerű lakása — erdő mellett. 1166

Eladó
mellékhelyiségekke l részbn baukteherrel Nyilas t. Német u. 43 a. 1495.

Eladó
Csapó uteai 100 sz. üzletház. Értekezni a tulajdonosnál. 1502.

Gyönyörü divatos esőernyők
4·98
a Fischer boltban Teleki u. 73.

Eladó
adómentes ház nagy gyümölcsössel István ut 25. 1535.

Üzletház
több lakással, nagy tengeri góréval, három utcára sarok telekkel eladó. Átvehető bankteher. Kereskedőnek biztos megélhetést nyujt. Erzsébet utca 26. sz. Értekezni ugyanott a keresztépületben. 2006.

Eladó szép úriház
belvárosban beköltözhető ötszobás komfortos lakással. Értekezni dr. Hódy Béla ügyvéd irodájában. 1548.

Földért is,
külön is, együtt is: Horthy kőröndnél — másfélholdas gyümölcsös nyári villával, vincellérházzal — (20 000 P.), Leiningen úton öt házhely (5000 tüzürkaszárnyánál strand fürdőnél két házhely (6000), malomnak idealis emeletes épület vasúti sin mellett kétésfél holdon (50.000), Arad mellett ötszobás lakó ház gyümölcsössel (9000). Andrássy ut 8. féltíztől féltizenegyig.

Eladó
ház gyümölcsössel, elköltözés miatt, azonnal beköltözhető, Boldogkert, Uszó u. 6-b. 1593

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Király Ferenc ucca 7. sz. alatt. A telek 320 négyszögöles, három lakosztállyal. Ara: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel esetleg lakbérlekötéssel. 8+

Nagyjövedelmü
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vizvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérlekötéssel most megvásárolható. 9+

Csapó u. 14.
szám alatt levő festékáruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készséggel állok szolgálatukra. — Nádudvary Lajos. 52+

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel -- 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendü tőkebefektetés. Rákóczi ucca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Eladó
ház, kétrendbeli lakás, üzlethelyiséggel, kevés pénzzel átvehető. Burgondia 14. 1607

Valóságos kúriát
szerez könnyüszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

5 szobás
uccai lakás Kossuth u. 45. november esetleg októbertől kiadó. Megnézhető 11—12 között. 119+

Családiház,
300 négyszögöl területtel, szőlővel, két lakással eladó. Értekezni lehet: Payer ügyvédnél, Simonffy ucca 2. 1809

Ház,
kedvező feltételek mellett eladó. Csap ucca 22. szám. 1786

Boldogkertben
gyümölcsöskert kisebb házzal eladó kiadó, Csóka ucca 16. 1751

Eladó ház
2 szoba, konyha, nyári konyha, szőlő lugas kis udvarral és mellékhelyiséggel — ára 1200 P. Létai ut 13/b. 1744

Eladó
Csokonai ucca 29. sz., ház. 1658

Zrinyi ucca 7.
számú ház, két rendbeli lakással, 340 négyszögöl szőlővel eladó. 1661

Eladó
Szabó Kálmán ucca 51. szám alatti 5 rendbeli lakású ház. Értekezhetni: Dr Miklós Piac ucca 28. 1667

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Sestakert, Andrássy úton kétszobás ház, nagy kerttel. a „m-ékos 4cc— omo Kossuth-kertben 3 szobás, terraszos villa, egy hold termő szőlővel. — Nyilastelepen jó családiház, gyümölcsössel, szőlőlugassal. — Csapókert Báthory uccán két szobás ház. — Wolaffka telepen jövedelmező ház. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 1681

Szabó Kálmán u. 17.
számú ház eladó. 1693

Eladó
Hajdúszoboszlón vendéglő épület, sok szobával, járásbíróság mellett. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1678

Földbérlet

Halápon
búzatermő 75 hold kiadó. Magoss tér 18: sz. 9—10 között. 1555

Kiadó
15 hold tanyátlan föld halápi csárdánál. Rothermere 31. 1565

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Eladó ingatlanok:
Házak: Bercsényi u. 105. szám. — Teleki u. 25. sz. — Harsányi Gusztáv ucca 16. sz.— Gyepüsor 29. — Csillag 108. — Vendég ucca 36 Kétmalom ucca 15. — Komlóssy út 43. — Széchenyi ucca 90 A. adómentes úri villa. — Kemény ucca 1. — Nyil ucca 120 és 126. — Kincseshegynél, Ligettérnél 2. szám.

Földek: Macson köves úthoz közel 9 hold, prima tanyásbirtok. — Kisszepesen 14 hold prima tanyás. — Szepesen 20. — Nyilastelephez közel 4 hold. Debrecen — Mikepéres között 47. — Szováton 50. — Cserén 40, 12. — Bánkon 32, holdanként 600 pengő. — Biharban 50 hold, 23,000 pengő. Iroda: Deák Ferenc ucca 7. szám. 1694

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. Járásbíróság mellett. Telefon 28—26. Saját ház.

ELADÓ FÖLDEK
Ötszáz hold tiszaparti fekete tanyás háromszázezerért.

Hosszupályi ut mellett 38 hold tanyás huszezerért.

Nagycserén 36 hold tanyás vasuti megállónál huszonkettőezerért.

Macson, Ondódon, Hegyesen, Ebesen, Szepesen 60, 52, 50, 44, 32, 30, 24, 20, 16, 12, 10, 8, 5 holdas legkitünőbb fekete földek.

Nagycserén, Halápon Fancsikán, Bánkon 60, 54, 46, 38, 34, 32, 30, 24, 20, 15, 10, 8, 6 holdas erdőközötti homokbirtokok.

Földek vidéken is mindenféle nagyságban és minőségben.

ELADÓ HÁZAK
Huszár 3/a kisállomásnál hatszobás összkomfortos főurilakás.

Szent Anna 64. amelyikben a gyógyszertár van, nagyjövedelmű, kitünő karban levő ház, elköltözés miatt olcsón.

Teleki 98. nagyállomásnál nagyjövedelmű bérház minden elfogadható áron.

Pusi 17. Rákóczi piac közelében utcai háromszobás, fürdőszobás, további ötrendbeli alápincézett kitünő lakás, nagy telekkel, olcsón.

Varga 27. kétrendbeli adómentes urilakással.

Erőss Lajos 5/b. Széchenyi kertben adómentes négyszobás urilakás nagy telekkel.

Balmazujvároson — Bocskai utca 1. szám alatt üzlethelyiséggel, lakással, alkalmi vétel.

Timár 35. tízrendbeli lakással tizenkettőezerért.

Poroszlai ut 20. Roncsik-villa, az örökösök mindenáron eladják.

Egyetem mellett négy szobás összkomfortos adómentes urivilla tizenötezerért.

Zöldfa 7. Kossuth utca jobboldalán örökösök mindenáron eladják.

Vargakertben, Szoboszlói ut mellett négy lakással és két üzlethelyiséggel bíró nagytelkü ház, tulajdonosa már elköltözött Debrecenből hihetetlen alkalmi vétel nyolcezerért.

Kar 26. háromrendbeli lakással, istállóval, kamarával gazdálkodónak nagyon alkalmas, kilencezerért.

Kar 35. háromszobás nagytelkü, — villamos megállónál.

Monostorpályi ut 10. három lakással, kitünő épületekkel.

Oláh Károly 10. Homokkert elején, elköltözés miatt sürgősen.

Eötvös 31. belvárosban nyolcezerért.

Monostorpályi ut 8. háromszobás uri lakással, ezer négyszögöl gyümölcsössel, kilencezerért.

Kassai ut 32. adómentes háromrendbeli lakással, nagy telekkel, nyolcezerért.

Kishegyesi ut 36. sz. gazdálkodónak alkalmas, kitünő lakással, istállóval, ezer négyszögöl telekkel hétezerért.

Török Bálint 24. nagyon eladó, nyolcezret kérünk.

Téglaskert legelső háza Balogh Mihály utca 2. háromszobás és meg kétrendbeli lakással — nagy telekkel, nyolcezerért.

Erzsébet 8. Miklós u. végénél lebontásra alkalmas, sok jó anyagot tartalmazó épületekkel, nagy telekkel, potom hatezerért.

Rakovszky 17. Árpád téri templomnál hétezerért.

Telkek a város minden részén mindenféle árban.

Adás-vételügyben feltétlenül keresse fel Bakóczyt. 1597

Halápon
58 hold föld bérbeadó. Budai Ézsaiás uccából nyiló Tarr ucca 3. 1690

Vérvölgyön
45 hold föld bérbeadó. Szappanos ucca 19. 1708

130 hold
tanyás elsőrendü búzatermő homokföld, kövesút mellett, a várostól 4 kilométerre októberelsejétől kiadó. Értekezhetni tulajdonosnál, Miklós utca 20. sz. vagy Pécsi és Papp ügyvédek irodájában, — Iparkamara. 1337

Kiadó
5 hold tanyás föld a Kismacson 60-b. Értekezni Tócóskert, Nemes u. 21. sz. 1536

Bérbeadó
Nyilas telepen 7 holdnyi föld lakással, istállóval. Simonffy negyvenkettő. 1452

Kiadó
a vámospércsi utfélen 19 hold tanyátlan föld. Értekezhetni Kigyó u. 28. sz. 1504

Kiadó
Bellegelő 124. számu 16 holdas tanyás birtok Pacsirta u. 39. Ugyanott kettő lóravaló hám eladó. 1507

Halápon
haszonbérbeadó egy 60 és egy 50 holdas tanyásbirtok. Értekezni lehet dr. Tier János ügyvédnél, Piac u. 87. 1619

Bánkon
83. sz. alatt levő tanyás 18 k. h. fekete homok, dinnyésnek, bulgárnak, gazdálkodónak haszonbérbe kiadó. Az érdeklődők keressék fel Hosszupályban a főbírót. 1167

Eladó föld

Eladó
Hatvan utcai kertben 914 □ öl gyümölcsöskert pajtával. Halastó u. 12. 1527.

Eladó
10 hold prima szántó föld, debreceni országút mentén, Hajdúböszörmény mellett. Tudakozódni: Bethlen u. 57. alatt. 1208

Bodán
1476 négyszögöl szőlő IV. dülőn eladó. Hozzátartozó két — épülettel (két szoba, két konyha, terrasz), ivóviz, gyümölcsfák. Karap Csapó u 40— b. 1547.

Eladó
Fancsikán két hold 400 négyszögöl, értekezni: Bellegelő 223 1551

Eladó
30 hold puszta föld Elepen. Bethlen u 55 1563.

Eladó
32 hold tanyás föld Ondódon. Cím a kiadóban. 1564

Bellegelőn
8 hold föld, fele szántó, fele kaszáló, eladó. Kemecseyné, Kigyó utca 47. 1626

2 hold
föld költözés miatt legolcsóbb áron eladó. — Bozzai telep Uj utca 1. 1584

Téglaskert
Kanális utca 25 alatt 3032 négyszögöl gyümölcsös parcellákban vagy egészben eladó. Értekezni Busi utca 20. 1556

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102 +

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

Hat hold
szántó a köztemetői villamos megállótól pár percnyire, kis ház és szőlővel eladó. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth ucca 17. 1682

Eladó
26 holdas tanyásföld, a város alatt, kövesút szélén. Értekezhetni lehet: Gazdák Bankjában. 1680

Város alatt
13 hold feketeföld, jármos ökrök, tehenek, tenyész és hízóknak való mangalica sertések eladók. Szappanos u. 19. szám. 1708

Eladó
12 hold föld, városhoz közel, vasút mellett. Baranyi u. 20. 1701

Eladó állatok

Eladó
32 darab 3 hónapos malac Ebes 28. 1511

Pyedigrés,
apától 1 éves him kitanított lemgaui vizsla eladó. Cim Csapó u. 69. 1068

Angora nyul
17 darab, 4 bak, 7 emse, 6 kasztrált, olcsó áron eladó. Tetétlen, Jagyugy János. 1505

Magyarbegyes
galambok, angora nyulak, körtefarönk és tuskó eladók, Epreskert u 25. szám. 1603

Eladó
yorkshirei koca, 10 drb négyhetes fiával, Apponyi ucca 25. sz., Csapókert. 1684

Anya
és fia puli kutya eladó. Kút ucca 92. 1683

Aranysárga,
kanári madarak, a TISZÁNTÚL-on és Baranyi u. 42. sz. kaphatók. Zeke J. Dezső. 1672

Rod Island,
fiatal fajkakasok eladók. Kishegyesi út 3. 1714

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadóssért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató.